

Yeni HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

2
B1
ORTA

ankara üniversitesi
tömer
1984

İçindekiler

1.	İŞ DÜNYASI	1.1 Yeni Bir İş Bulmalıyım GEREKİLİK KİPİ -mEl GEREKİLİK (hikaye) KİPİ -mEllydı (<mEl i-di) GEREKİLİK (rivayet) KİPİ -mEllymiş (<mEl i-miş)	6 8 8 8
ÜNİTE		1.2 İş Yerinde GEREKİLİK -mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım	10 11
		1.3 Başarının Sırları ZORUNLULUK -mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur ZORUNLULUK kal-	14 15 15
2.	ŞİMDİ SPOR ZAMANI	2.1 Biraz Hareket! İŞTEŞLİK <i>birbiri</i> DÖNÜŞLÜLÜK <i>kendi</i> PEKİŞTİRME <i>kendi</i>	18 19 20 20
ÜNİTE		2.2 Düünden Bugüne Spor DÖNÜŞLÜ ÇATI - <i>lîn-</i>	22 25
		2.3 En Büyük Kim? İŞTEŞ ÇATI - <i>lîş-</i>	26 27
3.	HAYALLER GERÇEK OLSA	3.1 Bir Dilek Tut DİLEK KİPİ -sE	30 31
ÜNİTE		3.2 Ne Yazık ki İmkansız DİLEK (hikaye) KİPİ (<i>keşke!</i> -sEydi (<sE i-di)	34 35
		3.3 Hayal Et Olsun ULAÇLAR - <i>lyken</i> (<i-ken)	38 39
4.	BU YIL MODA NE?	4.1 Modanın Dünü, Bugünü İLGEÇLER -DEn beri / -Dır	42 44
ÜNİTE		4.2 Vitrinde Neler Var? ULAÇLAR -Dlk + iyelik + -(n)dEn beri	46 47
		4.3 Bu Benim Tarzım ULAÇLAR (-Dl)...- <i>lyEl</i>	50 51
5.	EĞİTİM ŞART	5.1 Ders Başlıyor KOŞUL KİPİ zaman + - <i>lyse</i> (<i-se)	54 56
ÜNİTE		5.2 Asla Geç Değildir KOŞUL KİPİ (koşak tümceler) - <i>lyse</i> (<i-se)	58 59
		DİLEK (hikaye) KİPİ (<i>leğen!</i> -sEydi (<sE i-di)	60
		5.3 Öğrenmenin Sınır Yok	62
6.	ESTETİK VE YARATICILIK	6.1 Sanat Hayattır ETTİRGEN ÇATI <i>lîl/-Dır/-Er/-ir-</i>	66 68
ÜNİTE		6.2 Sanat Her Yerde ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI - <i>lîl/-Dır/-Er/-ir-</i> + - <i>t/-tir-</i>	70 71
		6.3 Sahnede Neler Oluyor? İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI - <i>lîş-</i> + - <i>tir-</i>	74 75

ÜNİTE

1

İş Dünyası

1. Yeni Bir İş Bulmalıyım

1 Eşleştirelim, tamamlayalım

1. zam	☒ 8 iş yerinin başka bir şubesine geçme
2. işveren	☐ 1 iş karşılığı alınan para, aylık
3. mesai saatleri	☐ 2 personel
4. iş yoğunluğu	☐ 3 iş yerinde yükselme
5. maaş	☐ 4 ücret maaş artışı
6. eleman	☐ 5 iş yeri sahibi
7. terfi	☐ 6 çalışmaya ara verme
8. tayin	☐ 7 iş çokluğu
9. ara	☐ 8 çalışma saatleri
10. izin	☐ 9 iş yeri tarafından verilen tatil

- Önümüzdeki sene maaşlarımıza % 10 zam yapılacaktır.
- 08:30 - 17:30 arasında, yani _____ içinde ofiste bulunmalısınız.
- Bir mühendislik firması _____ almak üzere gazeteyle ilan vermiş.
- Kemal, başarılı çalışmaları sonucunda _____ ederek müdür yardımcısı olmuş.
- İstanbul şubemizde eleman ihtiyacı var. Bu şubeye iki eleman _____ etmeliyiz.
- İyi bir _____ olmak istiyorsan, öncelikle elemanlarını motive etmelisin.
- Şirketteki _____ nedeniyle bir türlü izne çıkmadım ve sanırım bu tempo bir ay daha devam edecek.
- Bu _____ bana yetmiyor. İstedğim çoğu şeyi alamıyorum.
- Sabahın sekizinden bu saate kadar hiç _____ vermeden çalıştım, çok yorgunum.
- Önümüzdeki hafta patronumdan _____ alacağım ve İzmir'e gideceğim.

2 Yanıtlayalım, işaretleyelim, eşleştirelim

Gençler İŞSİZLİKTE, Patronlar "İŞÇİSİZ"likten

Ne yazık ki günümüzde işsizlik, en önemli sorunlardan biridir. İş bulmak her gün daha da zorlaşıyor. Teknolojik yenilikler ile birlikte **vasıfsız** elemanlar iş bulamıyor. Ayrıca, ekonomik krizler nedeniyle de **işletmeler** daha az eleman alıyor. Sonuçta işsizlik gittikçe büyüyor.

Bugünlerde gençler kendilerine uygun iş bulamamaktan yakınıyor, "Bir fakülte diploması her kapıyı **açmalı**," diye düşünüyorlar. Oysa günümüz koşullarında artık **ekmek aslanın ağzında**. Sadece bir diploma alıp üniversiteden mezun olmak yetmiyor. Artık iş bulmak için gençler üniversitedeyken kendilerini daha iyi **yetiştirmeli**, meslekleriyle ilgili kurslara **gitmeli**, konferans ve seminerleri **izlemeli**.

Öte yandan, işverenler **kalifiye** eleman bulamadıklarını söylüyorlar. Birçok firma eleman alırken **kılı kırk yarıyor**. Üç yıllık iş **deneyimi**, 30 yaşın altında olmak, bir veya iki yabancı dil bilmek, bilgisayar konusunda yeterli olmak gibi özellikler artık neredeyse standart. Tabii ki lisansüstü eğitim, iyi görünüş, düzgün konuşma, yaratıcılık gibi özellikler adayların iş bulma şansını artırıyor.

Bu durumda işsizlik sorununu çözmek hiç kolay görünmüyor. Yeni **istihdam** alanları yaratmak, doğru yatırımlar **yapmak gerekiyor**. Genç nüfusun enerjisi iyi **yönlendirilmeli**, doğru zamanda doğru yerde **kullanılmalı**. Gençler en verimli çağlarında umutsuzluğa **düşmemeli**. Bu da ancak doğru politikalarla mümkün olabilir. Bugün gelişmiş pek çok ülkenin başarısının arkasındaki sır budur.

1. Gençler üniversitedeyken ne yapmalılar?

2. İşsizlik sorununu çözmek için ne yapmak gerekiyor?

3. İyi bir iş bulmak için bir çalışanda ne gibi özellikler olmalıdır?

Eleman alma kriterleri	Standart	Tercihen
iş deneyimi		
düzgün konuşma		
30 yaşın altında olmak		
yaratıcılık		
yabancı dil bilmek		
bilgisayar kullanabilmek		
lisansüstü eğitim		
iyi görünüş		

Ekmek aslanın ağzında

- ☐ Çalışma hayatında başarılı olmak önemli.
- ☐ İşçi ve işveren arasında çok sorun var.
- ☐ İş bulmak çok zor.
- ☐ Gençler en verimli çağında.

Kılı kırk yarmak

- ☐ Her şeyi kırk parçaya bölmek
- ☐ Her ayrıntıyı çok fazla dikkate almak
- ☐ İnsanlara çok soru sormak
- ☐ Kararsız kalmak

1. vasıfsız	☒ 3 nitelikli
2. işletme	☐ iş
3. kalifiye	☐ tecrübe
4. istihdam	☐ firma
5. deneyim	☐ niteliksiz

GEREKİLİLİK KİPİ						-mEli
Adıl	Eylem	-	Ek	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	konus	-ma	-malı/-meli	mi	-im/-yim/-im/-yim	(Siz) burada yüksek sesle <u>konusmamalısınız</u> .
sen	üz	-me		mi	-sin/-sin	(Ben) bu akşam ders <u>çalışmalıyım</u> .
o	kullan				-	(Sen) anneni <u>üzmemelisin</u> .
biz	gel				-iz/-yız/-iz/-yız	(O)nu uzun zamandır görmüyorum. İstanbul'da <u>olmalı</u> .
siz	söyle				-sınız/-sınız	(Biz) sınavda sözlük <u>kullanmamalı mıyız</u> ?
onlar	çalış				-lar/-ler	<u>Onlar da gelmeli miler?</u>

GEREKİLİLİK (hikaye) KİPİ						-mEliydİ (<mEli i-dil)
Adıl	Eylem	-	Gereklilik	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	inan	-ma	-malı/-meli	mi	-m	(O) bunu hiç kimseye <u>söylememeliydi</u> .
sen	üz	-me		mi	-n	(Ben) bu derse daha çok <u>çalışmalıydım</u> .
o	çık				-	(Sen) anneni <u>üzmemeliydin</u> .
biz	gel				-k	(Biz) daha mı erken <u>çıkmalıydık</u> ?
siz	söyle				-nız/-niz	(Siz) bunlara <u>inanmamalıydınız</u> .
onlar	çalış				-lar/-ler	<u>Onlar da gelmeliydiler mi?</u>

GEREKİLİLİK (rivayet) KİPİ						-mEliymiş (<mEli i-miş)
Adıl	Eylem	-	Gereklilik	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	gel	-ma	-malı/-meli	mi	-im/-im	(Biz) sınavda sözlük <u>kullanmamalı mıymışız</u> ?
sen	çalış	-me		mi	-sin/-sin	(Ben) bu derse daha çok <u>çalışmalıymışım</u> .
o	kullan				-	Öğretmen söyledi. Sen de bizimle <u>gelmeliymişsin</u> .
biz	konus				-iz/-iz	(O) bu işi <u>yapmamalı mıymış</u> ?
siz	yap				-sınız/-sınız	(Siz) burada yüksek sesle <u>konusmamalıymışsınız</u> .
onlar	oku				-lar/-ler	<u>Onlar da okumalıymış mı?</u>

3 Tamamlayalım

- Çocuklar televizyon ve bilgisayara çok vakit ayır mamalı.
- Onu çok üzdüm, günlünü almak için ne yap _____?
- Cem Yılmaz'ın son filmi harika. Mutlaka sen de izle _____.
- Evden daha erken çık _____, bak işte uçağa yetişemedik.
- Hakan bizimle sinemaya gelemiyormuş, çünkü dişçiye git _____.
- Bu formlardan ben de doldur _____?
- Her iş yerinin kendine özgü kuralları vardır ve çalışanlar bu kuralları mutlaka öğren _____.
- Dedeciğim, bu kadar ilacı her gün iç _____?
- Hemşire Hanım, röntgen filmi için yarın saat kaçta gel _____?
- Doktor söylemiş, Ahmet sigarayı hemen bırak _____.
- Beyefendi, üzgünüm ama şu an lokantamızda hiç boş masa yok. Gelmeden önce rezervasyon yaptır _____.
- Bu raporu yarına kadar bitir _____? Yoksa daha fazla vaktim var mı?
- Burcu saat 2'de burada ol _____ ama hala gelmedi.
- Öğretmen söyledi, yarın derse gelirken hepimiz sözlük getir _____.
- A: Babam nerede anne?
B: Saat daha 17:00, hala işte ol _____.
- Bu sınav için daha çok çalış _____, o zaman kesin iyi bir not alırdı.

4 Tamamlayalım

İşyerimde;

- Mesai saatlerine _____, çünkü _____.
- Çok fazla ara _____ ve de özel telefon görüşmeleri _____.
- Çalışırken düzenli ve disiplinli _____, yoksa _____.

5 Okuyalım, yeniden yazalım

Özgeçmiş Hazırlama

Bir işe kabul edilebilmeniz için öncelikle görüşmeye çağrılmanız gereklidir / çağrılmalısınız. Görüşmeye çağrılabilmeniz için de iyi bir özgeçmişiniz olmak zorundadır / _____. Bu yüzden "İyi bir özgeçmiş, hayalinizdeki işe ulaşmanın ilk adımıdır." diyebiliriz.

Diğer özgeçmişlerin arasında dikkat çekebilmek için, işveren açısından ilgi çekici bir özgeçmiş hazırlamanızda fayda vardır. İşverenler, eleman seçerken "Niçin bize başvurdu?", "Bizim için neler yapabilir?", "Bilgi ve yetenekleri iş için uygun mu?", "Kişisel özellikleri bizim için uygun mu?" gibi sorulara yanıtlar ararlar. Dolayısıyla özgeçmişiniz mutlaka bu sorulara *yanıt versin* / _____. Bunların dışında özgeçmişinizde kişisel bilgileriniz (isim, adres, e-posta, telefon...), eğitim durumunuz, kariyer hedefiniz kişisel özellikleriniz, becerileriniz ve deneyimleriniz mutlaka *bulunsun* / _____. Kişisel özelliklerinizi ve deneyimlerinizi yazarken işle ilgisiz özelliklerinizden asla *bahsetmeyin*. / _____. Özgeçmişinizde fazla bilgi *vermeyin* / _____, sadece gerekli bilgileri *sunun* / _____!

6 Dolduralım

Özgeçmiş Formunda Neler Olmalı?

1. <u>Ad-Soyad</u>	4. _____	7. _____	10. _____
2. <u>Adres</u>	5. _____	8. _____	11. _____
3. _____	6. _____	9. _____	12. _____

7 Dinleyelim, işaretleyelim

Yedi adımda zirve

a) Çalışan Profili

	1. tip	2. tip	3. tip
İş ilişkileri dengeli			
Özgüveni çok yüksek			
Hata yapma olasılıkları fazla			
Yardıma muhtaç			
Güvensiz			
Gelişime açık değil			
Çalışma yöntemleri geliştirebilmiş			
Eleştiriye açık			
Eleştiriye kapalı			

b) Başarılı olmak için...

	Doğru	Yanlış
1. Kursa gittiğinizi kimseye söylememek gerek.	☐	☐
2. İş arkadaşlarıyla iyi geçinmek bazen zordur.	☐	☐
3. İş arkadaşlarınızla rekabet etmek zorundasınız.	☐	☐
4. İş arkadaşlarınızla bir takım olmalısınız.	☐	☐
5. Yöneticilerinizle iyi geçinmek için onlara iltifat etmek zorunda kalabilirsiniz.	☐	☐
6. Planlı bir çalışma yönteminiz olmalı.	☐	☐
7. Yöneticinizin dikkatini çekmeniz için kendinize güvenmelisiniz.	☐	☐

1.2 İş Yerinde

8 Okuyalım, işaretleyelim

Pazartesi Sendromu

Yonca Tokbaş
www.hurriyet.com.tr

Pazartesilerden nefret ediyorum! Pazartesi'leri atlayıp salıya geçmem mümkün mü?

Pazartesi'lerin gelişi pazardan sıkıyor beni. Zaten adında hata var! Pazar - ertesi... Cuma - ertesi ne kadar güzel ama bu sözcük çok sıkıcı. Nedense Pazartesi ve Cumartesi günleri için yeni birer isim koymamışlar... İkisini de kendinden önceki günün ismine göre adlandırmışlar.

Her kötü şey pazartesi mi **başlamak zorunda**? Ödemeler, okul, işbaşı... Oysa benim pazartesi'lerle ilgili bir sürü hayalim var. Erken uyanmamak, boş boş oturmak, plansız programsız olmak gibi...

Ama boşuna, yapamıyorum. Mantiğim diyor; "Yürü kızım! İşe **gitmek zorundasın**.", gönlüm diyor; "Kalkma yat, yüreğinin sesini dinle!". Mantiğim melek olmuş, yüreğim şeytan.

Mesela bu sabah...

Geldim işe, tam ofise gireceğim, şeytan meleğin **aklını çeldi**. Ofise girmedim ve bir kafeye gittim. Sakin bir şekilde garson-dan rica ettim;

"Günün kahvesinden lütfen! Ama içinde 'ondan mı, bundan mı olsun?' diye sormayın. Hepsi olsun istiyorum ben!"

Aldım elime "herşey"li hayat kahvem, çıktım sokağa! Sonra kaldırdım kafamı, kapadım gözümü, içime çektim rüzgarı, tatlı havayı. Gözümü açtım; "**İstifa etmem lazım!**" dedim. "Klimalı bir yerde hayata daha fazla devam edemeyeceğim." dedim. Şirkete geri döndüm, istifa ettim. Tam "Oh!" diyecekken öğrendim ki müdür istifamı kabul etmemiş. "Ücretsiz izin verin o zaman!" dedim. "Olur mu canım!" diye dalga geçtiler. Ben de madem öyle, işte böyle dedim ve minik saksımla ofisimdeki camı kimseye **çaktırmadan** köşesinden kırdım. Kırık pencereden giren rüzgarla kendimi mutluluğa davet ettim.

Pazartesi sendromu yaşamamak için siz de kırıncı bir minik pencere, kendinize bir hava deliği açın, içinize hayatın tatlı rüzgarını çekin.

	fikir vermek	aklını karıştırmak	aklına gelmek	fikrini değiştirmek
aklını çelmek				
	belli etmemek	anlatmamak	somamak	bakmamak
çaktırmamak				

9 Yorumlayalım

Yazar son paragrafta demek istiyor ki

---

10 Pazartesi sendromuna karşı ne yapalım?

- O gün için en güzel elbiselerimizi giyelim.
- Akşama bir konser ayarlayalım.
- Öğle tatilinde bir arkadaşımızla randevulaşalım.
- Başka?

-mEk/-mE + iyelik gerekli-/lazım

GEREKLİLİK								
Adıl	-	Ek (+iyelik)	?	Gereklilik	(-)	Zaman Eki	?	Örnekler
uy al hazırlar konuş çalış bekle ol anlat kalk sür git oyna yap ver	-me	-mak -mek -mam/-mem -man/-men -ması/-mesi -mamız/-memiz -manız/-meniz -maları/-meleri	...	gerek(mek)	(-ma/-maz) (-me/-mez) (-mi)	-yor/-iyor -mekte -dı/-di/-du/-ti -acak/-yacak -ecek/-yecek -miş/-miş -ir	mı mi mu mü	Okuldan sonra bu kadar çok çalışmam gerekmeyecek Kışın daha fazla C vitamini almak gerek Yarın ders yok, erken kalkmam gerekmiyor . Bana göre doktorunun tavsiyelerine uymam gerek Yarın toplantısı varmış, hazırlanması gerekmiş . Bize bunları anlatmanıza gerek yok . Zaten biliyoruz. Küçüklerin büyüklerine karşı saygılı olmaları lazım . Otobüslerde sürücüyle konuşmamak gerek . Gençlere karşı daha anlayışlı olmamız gerekir . Ali daha çok çalışması gerek . Daha fazla beklemek gerek yok .

11 Tamamlayalım

- On gün içinde bütün raporları bitir mem lazım.
- Toplantıda aksilik çıkmaması için hepimizin çok dikkatli hazırlan_____.
- Arabayı bu kadar hızlı sür_____. Daha vaktimiz çok.
- Bugün işe daha erken git_____. Çünkü önemli bir toplantım var.
- Çocukların gelişimleri için oyuncaklarla oyna_____.
- Yarın sabah erkenden yola çıkacağız. Eve gidip valizimi hazırla_____.
- İşimde başarılı olmak için neler yap_____?
- İşimizin kişiliğimize uy_____.
- Metroda, otobüste yaşlılara yer ver_____.
- Biliyorum, seni geçen hafta ara_____, ama üzgünüm arayamadım.
- İyi ki kendi şehrimde bir üniversite kazandım. Yoksa ailemden ayrıl_____.
- Öğretmenimize göre ders saatleri dışında da çalış_____.
- Hiç kimsenin bana yardım et_____, tüm işlerimi kendim yaptım.
- Sence de trafikte daha dikkatli ol_____?
- Politikacıların çevre kirliliğine karşı daha etkili önlemler al_____.
- Haydi, acele et! On dakika içinde sinemada ol_____. Film başlamak üzere.
- Kitap okumaya daha çok zaman ayır_____.
- Uzmanlara göre bilgisayar karşısında çalışırken koryucu gözlük kullan_____.

12 Eşleştirelim

- Kekin iyi kabarması için
- Öğrencilerin burs kazanabilmeleri için
- Doğaseverler Derneği'ne üye olmak için
- Sigarayı bırakabilmek için
- Otelimizin indirimlerinden yararlanabilmeniz için
- Saat dokuzda orada olabilmemiz için
- Kursa ön kayıt yaptırmak için
- Saçlarınızın daha canlı ve parlak görünmesi için
- Sanırım beğendiğimiz evi alabilmemiz için
- Ali'nin kendini toparlayabilmesi için
- ☒ bir ücret ödemek gerekmiyormuş.
- ☐ erken rezervasyon yaptırmanız gerekiyordu.
- ☐ çok iradeli olmak gerekiyor.
- ☐ not ortalamalarının en az 4.5 olması gerekiyor.
- ☐ yarım saat içinde yola çıkmamız lazım.
- ☐ buraya gelmeniz gerekmiyor, telefon edebilirsiniz.
- ☐ malzemeleri çok iyi karıştırman lazım.
- ☐ bankadan kredi çekmemiz gerekecek.
- ☐ güzel bir tatil yapması gerek.
- ☐ ayda bir bakım yaptırmanız gerek.

13 Okuyalım, işaretleyelim

ÇALIŞKAN Olmak Başka İŞKOLİK Olmak Başka

İşiniz sizi herşeyden fazla mı heyecanlandırıyor? Boş zamanlarınızda kendinizi işe yaramaz mı hissediyorsunuz. İşiniz ailenizle ya da arkadaşlarınızla ilişkilerinizi olumsuz mu etkiliyor? Dinlenmiyor, eğlenmiyor, işten başka hiçbir şeye vakit ayırmıyor musunuz? Dikkat edin siz de bir işkolik olabilirsiniz.

Günün önemli bölümünü ofiste geçiriyor, eve iş götürüyorsunuz. Bir projeyi bitirmeden yenisine başlıyorsunuz. Tatile çıkmıyor ya da yarıda kesip işe dönüyorsunuz. O zaman siz çalışkan biri değil tipik bir işkoliksiniz.

Aslında "İşkolik" olmanın çok çalışmakla ilgisi yok. İşkolikler, işlerinden başka bir şey düşünmüyor. Kendilerini ve hayatlarını işleriyle anlatıyor ve kendilerini her zaman çalışmak zorunda hissediyorlar.

Bugüne kadar bu konu ile ilgili yapılan araştırmalardan çok önemli sonuçlar çıkıyor. "Family Journal" dergisinde yayınlanan bir araştırmaya göre, işkoliklerin çocukları daha depresif oluyor ve anne babalarının boşluğunu hissettikleri için kendileri annemiş veya babaymış gibi davranıyor.

2000 yılında Journal of Family Therapy'de yayınlanan bir başka araştırmaya göre işkoliklerle evli kadınların boşanma oranları daha yüksek.

İşkolik sözcüğü en çok Amerika'da kullanılıyor. Hatta Amerikalılar işkolizmi önemli bir hastalık olarak kabul ediyorlar. **Bu nedenle** ABD'de çeşitli sosyal yardımlaşma demekleri kuruluyor. İnternet üzerinde işkolik ağları oluşturuluyor. Bazıları işkolizmi alkol gibi, sigara gibi ciddi bir bağımlılık olarak görüyor.

Araştırmacılara göre kötü iş alışkanlıkları 20 ya da 30'lu yaşlarda değil, çocuklukta başlıyor ve bu hastalık bir günde, bir haftada ya da bir ayda tedavi edilemiyor. İşkolik biri iyileşmek için öncelikle kendisine zaman tanımalıdır. Ama asıl tedavi, kişinin bu hastalığı yani bu durumu kabul etmesiyle başlıyor.

	Var	Yok	Bu nedenle
1. İşkolizmin tanımı	☐	☐	☐ İşkolizmin ABD'de hastalık olarak kabul edilmesi
2. İşkoliklerin aile hayatı	☐	☐	☐ İşkolik sözcüğünün en çok ABD'de kullanılması
3. İşkolik olmamak için neler yapmak gerek	☐	☐	☐ İnternette işkolizmle ilgili ağların oluşturulması
4. İşkoliklikten kurtulmak için neler yapmak gerek	☐	☐	☐ İşkolizmle ilgili derneklerin kurulması
5. İşkolizm ne zaman ortaya çıkıyor.	☐	☐	

14 Tamamlayalım, işaretleyelim

Toplantı Hazırlığı

1. Toplantı ne zaman olacak?

_____

2. Sezen Hanım iş arkadaşlarını toplantıya neden hazırlayamayacak?

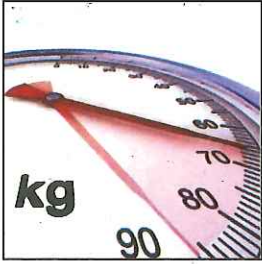
_____

3. Kumru Hanım dosyaları Sezen Hanım'a nasıl gönderecek?

_____

	Sezen	Kumru
Toplantıya katılması gerekiyor.		
Toplantıda bir projeyle ilgili sunum yapması gerekiyor.		
Toplantıyı çalışanlara haber verecek.		
Ofis dışındaki işlerini bitirmesi lazım.		
Dosyaları gönderecek.		

15 Öneride bulunalım

Duygu ve Burcu son 3 ayda 8 kilo aldılar. Bu kiloları vermek için ne yapmaları gerek?

- ☐ Diyet
- ☐ Spor
- ☐ Dengeli beslenme

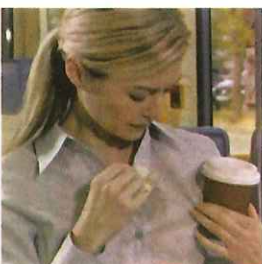
Gökalp 5 ay önce ehliyet aldı. Bir araba almak istiyor ama yeterli parçası yok. Ne yapmalı sizce?

- ☐ Para biriktirmek
- ☐ Kredi çekmek
- ☐ Borç almak

Kış geldiği zaman çok sık hastalanıyorsunuz. Ne yapmanız gerek?

- ☐ C vitamini
- ☐ Düzenli beslenmek
- ☐ Soğuktan korunmak

Üzerinize kahve döktünüz, bu durumda ne yapmalısınız biliyor musunuz?

- ☐ Tuz
- ☐ Kuru temizleme
- ☐ Yeni bir bluz

Kısa sürede Fransızca öğrenmeliyim. Ne yapmam lazım?

- ☐ Fransızca kursu
- ☐ e-eğitim
- ☐ Özel ders

İş yerimde çok mutsuzum. Müdürümle sürekli tartışıyoruz. Sizce ne yapmalıyım?

- ☐ Sorunları çözmek
- ☐ Yeni bir iş
- ☐ Umursamamak

Bebeğimin ateşi çok yükseldi. Ne yapmalıyım?

- ☐ Ilık duş
- ☐ Sirkeli su
- ☐ İlaç

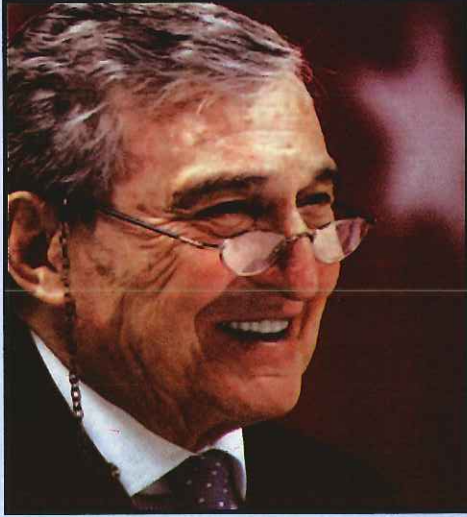
Emin'in bacağına arı soktu. Ne yapması lazım?

- ☐ Amonyak
- ☐ Hastane
- ☐ Kaşımamak

1.3 Başarının Sırları

16 Okuyalım, işaretleyelim

RAHMI KOÇ'TAN KONFERANS

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç, Koç Üniversitesi Nişantaşı Kampüsü'nde 'Başarılı Olmanın Sırları' konulu bir konferans verdi.

"Herkes bir konuda söz söyleyebilir, fakat başarı ancak bu sözleri hayata geçirmekle olur." diyerek konuşmasına başladı ve öğrencilere iş hayatında başarılı olmanın kurallarını anlattı.

Gerçekçi **hedef** belirlemek ve bilgi...

"Bir hedef seçmek başarmak için çok önemlidir. Öncelikle kendinize realist bir vizyon **seçmek zorundasınız**. Çok yüksek hedefler koyarsanız, bu vizyon değil, illüzyon olur. Hedefi doğru seçmek işin en **can alıcı** noktasıdır. Hedef, realist ve iddialı olmalıdır ki, oraya eriştikten sonra başarıyı hissedebilirsiniz. İdeal hedefi şöyle tarif etmek mümkündür: Hedef somut, gerçekçi ve zaman sınırlı olmalıdır.

Başarılı olmak için bilgili **olmak** da **gerekmektedir**. Burada **marifet** doğru bilgiyi seçip almaktır. Bir konuda fikir sahibi olabilmek için mutlaka bunu bilgi ile **desteklemek zorundasınız**," dedi.

Dürüstlük...

Koç, iş hayatında dürüstlüğün önemini vurgularken "İş hayatında önce kendinize, sonra başkalarına karşı dürüst olmanız gerekir. Her gece yatmadan önce o günün hesabını yapıp vicdanınızı kontrol **etmek zorundasınız**," şeklinde konuştu.

Denge...

"Başarı bir ekip işidir," diyen Koç, "Bilgiyi paylaşmalı, görüşlerinizi tartışmalı ve ortak karar almalısınız. Çok kişiden fikir alın ama son kararı siz verin. Akıl ile kalbinizin arasında da denge **kurmanız gerek**. Yalnız rakamlar veya yalnız hisler insanı hedefe götürmez. Ne detaya boğulup kalın, ne de sadece yüzeysel açıdan bakın; ikisini iyi dengeleyin." dedi.

	Var	Yok
1. İdeal hedefin özellikleri	☐	☐
2. Mantık ve duyguları dengelemenin önemi	☐	☐
3. Dürüst olmamanın olumsuz sonuçları	☐	☐
4. Doğru bilgiyi belirlemenin önemi	☐	☐
5. Başarının sırları	☐	☐
6. Ekip çalışmasının önemi	☐	☐
7. Bilgiyi paylaşmanın yolları	☐	☐

	yöntem	yol	amaç	strateji
hedef				
	başarı	yanlış	doğru	beceri
marifet				
	yorucu	önemli	dikkat çekici	zor
can alıcı				

17 Özetleyelim

Rahmi Koç'a göre başarılı olmak için

ZORUNLULUK					-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur				
Eylem	-	Ek	Zorunluluk	-	Eylem	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
gel gir konuş katıl dinle öde	-ma -me	-mak -mek -maya -meye	zorunda mecburiyetinde mecbur	değil	i-	mi mi mu	-di/-du -ydı/-ydi -miş/-muş -ymiş/-ymiş	-m/-im/-yım/-im -n/-sin/-sin -k/-ız/-yız/-yız -nız/-niz/-sınız/-sınız (-lar/-ler)	O bu sınava <u>girmek zorunda</u> değilmiş. Beni <u>dinlemek zorundasın</u> . Avukatınız olmadan <u>konuşmak zorunda</u> değilsiniz. Herkes toplantıya <u>katılmak mecburiyetinde</u> . Benimle <u>gelmek zorundasın</u> değil.

ZORUNLULUK										kal-
Eylem	-	Ek	Zorunluluk	Eylem	-	Zaman Eki	?	Kişi Eki	?	Örnekler
ol hazır bin çık bilir yetişir katıl doldur yaz	-ma -me	-mak -mek	zorunda	kal-	-mi -ma -maz	-yor/-iyor -acak/-yacak -mış -ır ... -dı	mi mi - -k/-ız/-uz -nız/-sınız/-sunuz (-lar/-ler)	-m/-im/-um -n/-sin/-sun - -k/-ız/-uz -nız/-sınız/-sunuz (-lar/-ler)	... -mi	Sessiz olun, yoksa sizi dışarı <u>çıkarmak zorunda kalacağım</u> . Sık sık otobüsü kaçıyor, taksiye <u>binmek zorunda</u> kalıyorum. Biz ödevlerimizi hiç diktiride <u>hazırlamak mecburiyetinde</u> kalmadık. Kendine dikkat et, yeniden ameliyat <u>olmak zorunda</u> kalma. Saatlerce seni beklemem <u>zorunda</u> kaldım.

18 Tamamlayalım

1. Sağlıklı yaşamak için alkol ve sigaradan uzak dur mak zorundayız.
2. Aaa, elektrik faturasının son ödeme tarihi dünmüş! Of, gecikme faizi öde_____.
3. Bütün işleri bir günde bitir_____, daha önünde çok zaman var.
4. Yarışmacılar beş dakika içinde 20 soruya cevap ver_____.
5. Kariyer için çocuk yapmaktan vazgeç_____.
6. Gazeteciler "Bu haberi mutlaka son baskıya yetiştir_____." dediler.
7. Kütüphaneden ödünç aldığım kitabı bugün iade et_____.
8. Bugün toplantıda konuşacağımız konular çok önemli. Bu yüzden herkes toplantıya katıl_____.
9. Derneğimize üye olmak için bu formu doldur_____?
10. Bankamızdan aldığınız kredinin ilk taksitini bugün öde_____.

19 Tamamlayalım

1. Babam bana para gönderemedi, bu nedenle arkadaşlarımdan borç iste mek zorunda kaldım.
2. Saat altıda toplantıda ol_____, Seninle sonra görüşelim.
3. Sınıftaki birkaç öğrenci yaramazlık yapınca öğretmen onlara ceza ver_____.
4. Uçak fiyatları çok pahalı olduğu için eşim ve ben İstanbul'a otobüsle git_____.
5. Dişlerinizi düzenli fırçalamazsanız, dişleriniz çürür ve siz de dolgu yap_____.
6. Uzun süredir maaşlarını alamadıkları için şirketteki çalışanlar istifa et_____.
7. Çok fazla zamanın yok biliyorum. Bu nedenle raporunu dikkatli yaz. Tekrar yaz_____.
8. Evde hiç yemek yoktu, ben de sadece bisküvi ye_____.
9. Ali sınavdaki soruların hiçbirinin yanıtını bilmiyordu. Bu yüzden sınav kağıdını bomboş ver_____.
10. Aniden yağmur başlayınca pikniğimizi yanında kes_____.

20 Okuyalım, yerleştirelim

gerekiyor • okumak gerekiyordu • söylemeniz gerekiyor • bilmeniz gerekiyor • alabilmelisiniz • olmanız gerekiyor
göze almak lazım • olmalı • olmanız gerekiyor • olmak zorundasınız • bulunmanız gerekiyor • olmalısınız
uzak tutmak gerekir • sahip olmanız gerekiyor

Rüya Meslekler Gerçekten Rüya mı?

Herkesin rüyalarını süsleyen meslekleri yapıyor, bir dünyada yaşıyorlar... Buraya nasıl ulaştılar? Rüyaları zaman zaman kaba dönüşüyor mu? Ünlüler mesleklerini anlattı.

Can Dündar (Gazeteci)

"Birkaç satır büyük bir düşün gerçekleştirebilir."

"Gazetecilikten önce yazıyı seçtim. Daha ilkokulda harfleri, rakamlardan çok seviyordum. Birkaç satır, bir insanın büyük düşün gerçeğe çevirebilir. Bir gerçekten hayali öyküler çıkarabilir. Toplumsal bir düşün gerçek olmasına yardımcı olabilir, insanları bir rüyadan uyandırabilir. Bambaşka dünyaların hayaline götürebilir. Tabii 'rüya mesleği' seçerken küçük kabusları da _____ . Gazeteciliği seçtim ve hiç pişman değilim."

Abdullah Oğuz (Yönetmen)

"Kolay değil."

"Dünyaya yeniden gelsem yine yönetmen olurdum. Hep, son nefesime kadar setlerde olmak için dua ederim. Birçok insan bu işe hevesleniyor. Ama yönetmenlik gerçekten çok zor. Öncelikle yaratıcı _____ ve iyi bir yönetici _____ . Sette 80 kişiyi yönetiyorsunuz. Setin hakimi sizsiniz. Dolayısıyla, kolay değil. Ama yönetmenlik kesinlikle rüya mesleklerden biri."

Cem Öğretir (CNN Türk Haber Spikeri)

"Stresten hasta olabilirsiniz."

"Adrenalin bağımlısıyım. Canlı yayın, adrenalin kaynağı. Konuşuma soru sormak bile beni heyecandırıyor. Doğru soru sormak, doğru cevap almak, konuşu zorlamak çok önemli. Birçok kişi spiker olmak istiyor ama herkes olamaz. Çünkü eskiden, sadece haberi _____ , ama bu değişti; artık gazeteci de _____ . Haberin kokusunu _____ . Mutlaka ekrana çıkmak da gerekmiyor. Ekrana renkli bir dünya olabilir ama ekranın arkasında da çok güzel işler var. Ekrana önü çok stresli. Bu stres altında hasta olabilirsiniz."

Emre Yurdakul (Ralli Pilotu)

"Heyecanı seviyorum."

"Küçükliğümden beri otomobil ve motor sporlarını seviyorum. Mesleğimin en güzel tarafı otomobilim ile uyum içinde olmak. Bu, biriyle dans etmek gibi bir şey. Fiziksel olarak kendinizi zorluyorsunuz. Limitlerinizi _____ . Heyecanı seviyorum. Birçok genç erkek hızlı otomobil kullanmak ister. Belki kahraman olma isteği de vardır içimde."

Sezen Aksu (Şarkıcı - Besteci - Söz Yazarı)

"Bu mesleğe gönül verdim"

"Benim tüm hayatım şarkı söylemek, şarkı sözü yazmak ve beste yapmakla geçti. Bu mesleğe gönül verdim. Gerçekten rüya gibi bir meslek benimki. Ama elbette zorlukları da var. Konserler, turneler, stüdyo çalışmaları... Konserlerde binlerce kişinin karşısında hiç hata yapmadan şarkı _____ . Çok doğal ve rahat _____ . Ben kendimi hep müziğimle anlattım ve buna da devam edeceğim."

Sebatî Karakurt (Foto Muhabiri)**"Yakışıklı değilim. Bu nedenle fotoğrafçı oldum."**

"Fotoğrafçılık dünyanın en "bedava" mesleği. 1.85 metre boyunda, yakışıklı biri olmadığım için fotoğrafçı oldum. Herkes "fotoğrafçılık zor" diyor. Kesinlikle yalan. Sizi beş dakikada dünyanın en iyi fotoğrafçısı yaparım. Doktor, mühendis olmak zordur; bizimki kolay iştir, rüya gibi meslektir. Bir savaş muhabiri şunu diyor: "Ben erkeğim." Ben de savaşa, egomu pohpohlamak için gittim. Savaş muhabiri olarak kız arkadaş bulmak da kolaydır. Ama kızlardan biri, fotoğraf makinesini eline alıp fotoğraf çekmenin kolaylığını fark ederse, bütün karizman gider. Fotoğraf makinesini kızlardan _____ ki, onlar bunu olağanüstü bir meslek zannetsin."

Deniz Ketenci (Avukat)**"Avukat savaşçıdır."**

"Sorumluluk duygusu olan, matematiksel zekaya, savaşçı ruha sahip ve hırslı herkes avukat olabilir. Bu meslekte insanlar sana hakkını devrediyor. Bu, ciddi bir şey. En ufak yanlış, müvekkilin özgürlüğünü alabilir. Ama ona özgürlüğünü de verebilirsiniz. Hırsa değil, iyi bilgiye _____. Yıpratıcı bir meslek, çok fazla özveride _____. İsteyerek bu mesleği seçmedim ama yapmaya başladıktan sonra çok sevdim; tekrar dünyaya gelsem yine avukat olurum."

Hüseyin Karadayı (DJ)**"İnsan psikolojisini çözmek gerekiyor."**

"DJ'lik ve müzik yapmak benim için bir bütün. İkisi eşit ve hayatımla paralel. Ruhumu, düşüncelerimi müzikle anlatıyorum. Bunları sahnede insanlarla paylaşıyorum. Böylece kendi dünyamın nüfusu arttı. Uykusuz gecelerim oluyor. Teknolojinin hızına yetişmek, insan psikolojisini incelemek ve çözmek _____. Hayatında her ne olursa olsun hep pozitif olabilmek de."

21 Bulalım, eşleştirelim**Mesleği İçin Kim Ne Düşünüyor?**

1. Can Dündar	☒ Bu mesleği yapabilmek için stres altında çalışmayı baştan kabul etmek gerekiyor.
2. Abdullah Oğuz	☐ Bu meslekte çoğu zaman başkalarının yerine siz karar vermek zorundasınız.
3. Cem Öğretir	☐ Mesleğim dünyamı zenginleştirdi.
4. Emre Yurdakul	☐ Benim mesleğimde yaratıcılık ve insan yönetebilme yeteneği bir arada bulunmalı.
5. Seran Göçer	☐ Benim mesleğim toplumu yönlendirmekte çok etkili.
6. Sebatî Karakurt	☐ Birçok kişinin karşısında mesleğinizi yapmak hiç kolay değil.
7. Deniz Ketenci	☐ Herkes tersini düşünür, ama bence bu işi herkes yapabilir.
8. Hüseyin Karadayı	☐ Bana heyecan veren bir mesleğim var.

22 Rüya mesleğimizi anlatalım

• şöhret	• kişisel itibar	• insan ilişkileri
• heyecan	• para	• iş ortamı

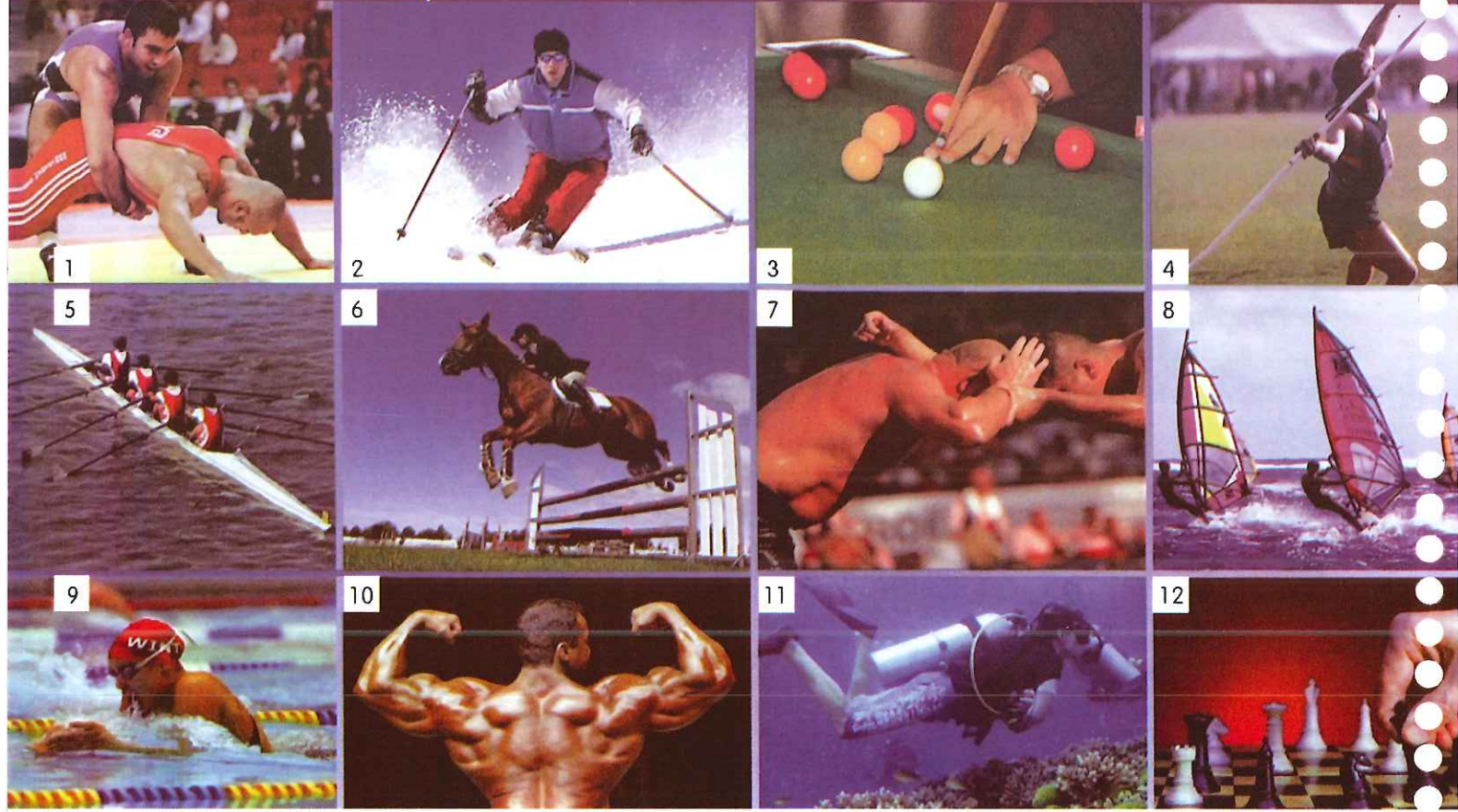

2

Şimdi Spor Zamanı

1. Biraz Hareket!

1 Spor dalını bulalım

atletizm • futbol • paraşüt • satranç • kano • halter
yelkencilik • futbol • kayak • voleybol • yüzme • basketbol

- gol atmak : _____
- yüzmek : _____
- servis atmak : _____
- kaymak : _____
- top sürmek : _____
- hamle : _____
- yelken açmak : _____
- kaldırmak : _____
- falsolu vurmak : _____
- atlamak : _____
- kürek çekmek : _____
- 100 metre koşmak : _____

2 Eşleştirelim

1. pota	☒ voleybol
2. penaltı	☐ koşu
3. sırk	☐ futbol
4. file	☐ basketbol
5. varış	☐ dalış
6. raket	☐ sırıkla atlama
7. kurbağalama	☐ yüzme
8. kılıç	☐ karate
9. kuşak	☐ bilardo
10. palet	☐ eskrim
11. isteka	☐ tenis

3 Okuyalım, işaretleyelim

Sağlık ve Spor

İnsanların yaşamdan pek çok beklentisi var. İyi bir kariyer, çok para kazanmak, lüks bir arabaya ve büyük bir eve sahip olmak... Ancak hepimizin tek bir ortak beklentisi var sanırım, mutlu olmak. Ama ondan da önce sağlıklı olmak.

'Sağlıklı olmak' herkes için farklı bir anlam taşıyabilir. Çoğumuz için ağrısız acısız hareket edebilmek sağlıklı olmaktır. Bazılarımıza göre ise sağlıklı olmak, gece yarısına kadar dans edebilecek güce sahip olmaktır. Aslında sağlıklı olmak "Kendimi çok iyi hissediyorum." diyebilmektir.

Formda ve sağlıklı bir insanın iyi bir dış görünüşü vardır, kasları kuvvetli, vücudu esnek, kalp ve damar sis-

temi dayanıklıdır. Ancak daha önemlisi o insan streslerinden, günlük yorgunluklarından kurtulabilmiş, yaşamdan mutluluk duymayı öğrenmiştir.

Elbette sağlık için herkesin beslenmesine ve uyku düzeyine dikkat etmesi, zararlı alışkanlıklardan uzak durması gerekir, fakat bunlar yeterli değildir. Çünkü bedenimizin en önemli gereksinimlerinden biri de harekettir. Ancak bugün teknolojik araçlarla dolu hayatımızda yeterince hareket etmek neredeyse imkansız. Yürüyen merdivenler, asansörler, arabalar... Kabul etmeliyiz ki spor yapmak hepimiz için bir gereklilik. Hiç değilse kısa aralıklarla egzersiz yapmak, yenilenmemizi ve kendimizi çok daha iyi hissetmemizi sağlayacaktır.

Var Yok

1. Sağlıklı olmak insanlar için ne anlama gelir?
2. Sağlıklı olmak için neler yapmalıyız?
3. Hangi sporlar vücudumuz için daha yararlı?

☐	☐
☐	☐
☐	☐

Doğru Yanlış

1. Fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmadan tam olarak mutlu olamayız.
2. Bedenimizin hareket ihtiyacını karşılayabilmek için spor yapmamız gerekiyor.
3. Sağlıklı bir insanı dış görünüşünden anlayabiliriz.

☐	☐
☐	☐
☐	☐

İŞTEŞLİK

birbiri

Ad/Adıl	Adıl	Ek	Örnekler
ben ve kardeşim	birbirimiz	-e/-ne	Ben ve kardeşim birbirimize hiç benzemeyiz.
eşin ve sen	birbiriniz	-de/-nde	Onlar birbirlerinden nefret eder.
Ali ve Murat	birbirleri	-den/-nden	Siz birbirinizi tanıyor musunuz?
biz	birbiri	-i/-ni	Biz birbirimizi uzun zamandır görmüyoruz.
siz		-le/-yle	Ali ve Murat sürekli birbirlerinde hata arıyor.
onlar			Eşin ve sen birbirinizle nasıl tanıştınız?
Jale ve Kemal			Onlar birbirlerini üniversitede tanıştılar.

4 Tamamlayalım

1. Babacığım, Mert'le ben birbirimize aşığız; evlenmek istiyoruz.
2. Niçin kavga ettiniz? _____ özür dileyin hemen!
3. Kardeşim ve ben _____ pek benzemeyiz.
4. Çocuklar çok iyi anlaştı. Tatilin sonunda _____ ayrılmak istemediler.
5. Aaa! Siz _____ tanıyor musunuz?

6. Bence yarın akşamki partiye Mert'i ve Özge'yi birlikte çağırma, çünkü onlar _____ nefret eder!
7. Jale ve Kemal her projede beraber çalışıyorlar. _____ çok iyi anlaşıyorlar.
8. Evde huzurlu yaşamak için _____ karşı daha anlayışlı olmalıyız.

DONUŞLULUK				kendi
Ad/Adıl	Adıl	Ek	Ek	Örnekler
Murat ben siz onlar sen o biz Ünlü aktör Ronaldo hasta	kendi kendisi	-m -n -miz -niz -leri	-i/-ni -e/-ne -de/-nde -den/-nden -in/-nin	Ünlü aktör TV programında saatlerce kendinden söz etti. Size kendimi tanıttım. Kendinize iyi bakın. Yeter artık. Kendini bu kadar üzme. Başarıya ulaşmak için kendine güvenmelisin. Murat'ı iyi tanırım, kendisi liseden arkadaşımıdır. Öğretmen öğrencilere "Lütfen ödevlerinizi kendiniz yapın." diyor. O çok kibirdir. Kendini dev aynasında görür. Bence sen kendini kandırıyorsun. O kendini odasına kapandı.

PEKİŞTİRME				kendi
Ad/Adıl	Adıl	Ek	Ek	Örnekler
siz çocuklar ben sen koyun bizim onlar o sizin onun	kendi kendi kendi	-m -n -si -miz -niz -leri	-e/-ne -i/-ni	(Siz) Yardım almadan kendi kendinize yabancı dil öğrenemezsiniz. Yardım almadan kendiniz yabancı dil öğrenemezsiniz. Çocuklar belli bir yaşa kadar kendi kendilerine konuşmaktan hoşlanırlar. Burası bizim kendi evimiz değil. Bence bu doğru değil. Sen (kendin) kendini kandırıyorsun. Her koyun kendi bacağından asılır. Kendi kendini iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım. Bu yemeği senin için kendim yaptım. Kendi kendin iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım.

5 Tamamlayalım

1. Aikidonun felsefesi kendini savunmadır.
2. _____ biraz zaman ayırıp dinlen, çok yorgun görünüyorsun.
3. _____ banyo yapamazsın, daha çok küçüksün.
4. Yarın görüşürüz, _____ iyi bak.
5. Güzel sözlerin için teşekkürler, _____ daha iyi hissediyorum.
6. Ronaldo son maçında _____ kalesine gol attı.
7. Pazar günü evde eşimle birlikte _____ güzel bir yemek yaptık.
8. Murat Bey iyi adamdır ama çok cimridir. Bayramlarda _____ torunlarına bile hiç para vermez.
9. Bu problemi _____ çözmeye çalışmalısın.
10. Ona çok kötü davrandım. _____ suçlu hissediyorum.
11. Çok yanlış şeyler yaptın! _____ utanmalısın!
12. _____ konuşuyorum, _____ dinliyorum!
Neden söylediklerimi yapmıyorsun?

6 Yerleştirelim

kendine gelmek • kendini vermek
kendini kaybetmek • kendini kaptırmak • kendini zor tutmak
kendini alamamak • kendini tutamamak • kendini toplamak

1. O kadar güzel bir tablo ki bakmaktan _____.
2. Oğluma çok kızıyorum! Bilgisayar oyunlarına _____ derslerini ihmal ediyor.
3. Hasta, ameliyattan iki saat sonra _____.
4. Bugün çok yorgunum, _____ bir türlü işime _____.
5. Sinirlendiğin zaman adeta _____ ve çevrendeki herkesi sözlerinle çok kırıyorsun.
6. Bu sabah müdürün ayağı kaydı ve yere düştü. O kadar komikti ki _____ ve güldüm.
7. Film çok etkileyiciydi. İzlerken ağlamamak için _____.
8. Hastanın durumu çok iyi. Birkaç hafta içinde _____.

2.2 Dünden Bugüne Spor

11 İşaretleyelim

İLK SPORLAR

Hareket, canlılığın en önemli işaretidir ve ilk çağlardan beri beden eğitiminin bir aracı olarak kullanılmaktadır. İlk insanlar hayatta kalamak için **beslenme**, **barınma** ve **giyinme** ile birlikte doğaya karşı güçlenerek **korunmaya** da çalışmışlardır. Tarihte ilk sporlar da savunma ve saldırma eylemlerinden ortaya çıkmıştır.

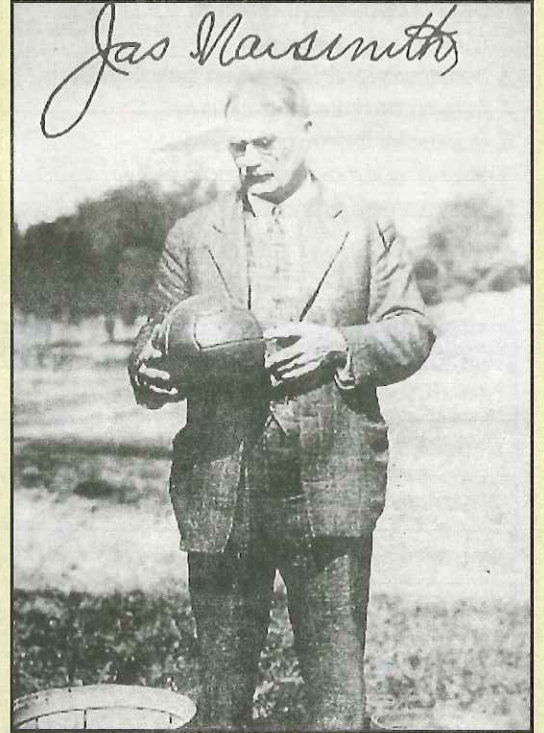
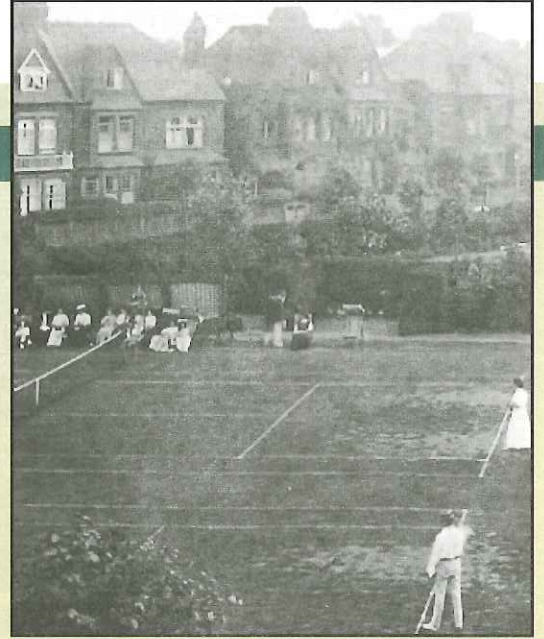
Tarihi belgelere göre ilk sporlar binicilik ve güreştir. Sümer ve Mısırlılar M.Ö. 3000 yıllarında okçuluk ve güreş ile ilgilenmişlerdir. Yüzme, kürek, yelken gibi su sporları Akdeniz uygarlıklarında; kızak ve kayak sporları Kuzey Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Eski Yunan'da ise spor, eğitimin başlıca amacı haline gelmiş ve spor karşılaşmaları **doğmuştur**.

Bugün tüm dünyadaki en popüler spor dallarından ikisi olan basketbol ve tenisin gelişim öyküsü ise şöyledir:

Tarihte basketbola benzer bir oyunu, ilk kez Amerika yerlileri oynamıştır. Basketbolun bugünkü duru-

muna gelmesindeki en büyük pay, 1891 yılında bu sporun gelişmesi için büyük çabalar gösteren Amerikalı beden eğitimi öğretmeni Dr. James Naismith'indir. Naismith basketbolu önceleri atletler, beyzbolcular ve Amerikan futbolu oynayan çocuklar için **sakatlanmalar** açısından risksiz ve yararlı bir kış antrenmanı olarak görmüştür. Ancak basketbol daha sonra yardımcı antrenman olmaktan çıkmış, popüler spor dallarından biri haline gelmiştir.

Tenis ilk olarak nerede ortaya çıktı, tam olarak bilmiyoruz. Ancak kaynaklar Eski Mısır, Yunan ve Perslerde tenise benzer bir oyundan söz etmektedir. Bugünkü tenisin benzeri 12. yüzyılda ortaya çıkmıştır. İngiliz ve Fransız soyluları betondan dört duvar içinde ve üstü bir fileyle kapalı sahalarda, kort veya kraliyet tenisi adında bir spor yapmaya başlamışlardır. İlk zamanlarda insanlar tenisi çıplak ellerle, sonra eldivenler kullanarak oynamışlar ve sonraları da günümüzün raketlerine benzer araçlar kullanmışlardır.

doğmak

- ☐ Güneş doğmadan yola çıkmalıyız.
- ☐ Ünlü futbolcu Ronaldinho 1980'de Brezilya'da doğmuştur.
- ☐ Son yıllarda çok farklı iş alanları doğmakta.
- ☐ Doktorun tahminine göre bebeğimiz gelecek ayın ikisinde doğacak.

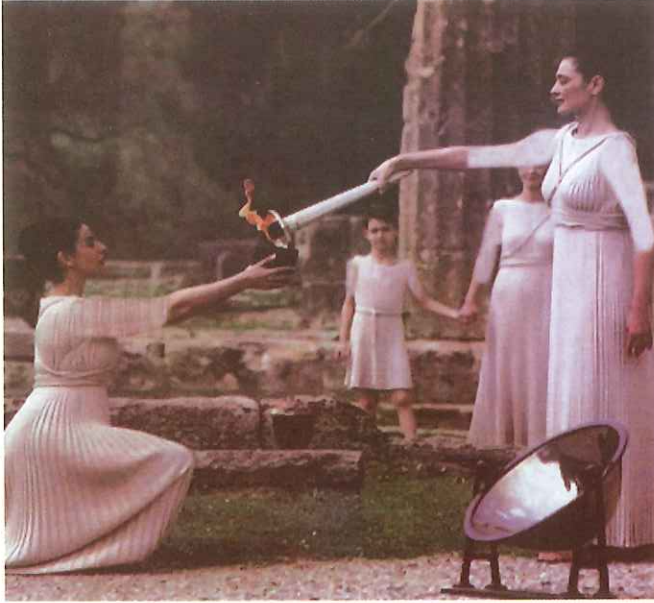
1. İlk çağlarda spor türleri
2. Sporun eğitimdeki yeri
3. Tenisin tarihsel gelişimi
4. Tenisin yararları
5. Basketbolun mucidi

Var	Yok
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

12 Tamamlayalım, işaretleyelim

Olimpiyat Ateşi

1894: Coubert Olimpiyatlar'la ilgili düşüncelerini
farklı ülkelerden dinleyicilere anlattı

1896: _____

1912: _____

1914: _____

1920: _____

Olimpiyatların başlangıç amacı

- ... sporun ülkeleri yakınlaştırmasını sağlamaktır. ☐
- ... Fransa'da dünyanın en büyük spor organizasyonunu düzenlemektir. ☐
- ... Fransa'ya farklı bir eğitim sistemi getirmektir. ☐
- ... spor aracılığıyla savaşları önlemektir. ☐

Doğru Yanlış

1. Bugün Olimpiyatlar'ın on binden fazla katılımcısı vardır. ☐ ☐
2. Olimpiyatlar'ın fikir babası Coubert'tir. ☐ ☐
3. Modern Olimpiyat kurallarına göre organizasyonu beş kıtadan her ülke düzenleyebilir. ☐ ☐
4. İlk Olimpiyat oyunları 1912'de Atina'da başladı. ☐ ☐
5. Olimpiyat bayrağını beş kıtadan farklı sporcular tasarladı. ☐ ☐
6. Olimpiyatlar'daki renkler beş kıtayı temsil ediyor. ☐ ☐

13 Yerleştirelim, eşleştirelim

OLİMPİYAT Tarihinden İlginç Notlar

madalya • karşılaşma • yarış • rakip • rekor • bitiş

1. Polonyalı Stella Walsh (Stanislawa Walasiewicz), Los Angeles'taki 1932 Olimpiyatları'nda 100 metre koşusunda altın _____ kazandı. Hem de 12 saniyenin altına inen ilk kadın olarak dünya _____ kırdı. Yıllar sonra, 1980'de bir soygun sırasında can verdi ve otopsi sonucuna göre o bir erkekti.
2. 1912'de, Stockholm'deki bir Greko-Romen güreş _____ 11 saatten daha fazla sürdü. Rus Martin Klein, _____ Finlandiyalı Alfred Asikainen'i sonunda yenmeyi başardı, ama o kadar yorgun düşmüştü ki final maçına çıkamadı. Sonunda ikincilikle yetindi.
3. Amsterdam 1928'de, bayanlar 800 metre _____ finalinde, sekiz sporcunun altısı _____ çizgisini geçer geçmez yere yığıldı. Bayanlar 800 metre yarışı bu olaydan sonra 1960 yılına kadar Olimpiyatlardan çıktı.

Başlık	Paragraf
Yorgunluğuna Yenildi	
Son Yarış	
Aslında Rekor Değil	

14 Olimpiyat yapalım

- Bugüne kadar hiç Olimpiyat oyunları izlediniz mi?
- Olimpiyat oyunları sizin ülkenizde hiç düzenlendi mi? Düzenlenmesini ister misiniz? Niçin?
- Olimpiyat oyunlarına ülkenizden hangi spor dallarından sporcular katılıyor?
- Sizce Olimpiyat oyunları ülkeler arası ilişkileri nasıl etkiliyor?

Sporun Altın Çocukları

Edson Arantes do Nascimento, namı diğer Pele, profesyonel futbol hayatına 15 yaşında, Santos takımında, aylık on dolar maaş ile başladı. İki yılın sonunda Pele bütün dünya tarafından futbol yıldızı olarak tanındı. Yıllar içinde Pele o kadar başarılı bir futbolcu oldu ki onun oyununu izleyebilmek için Nijerya'daki bir savaşta iki günlük ateşkes yapıldı. Pele emekli olduktan sonra, 1994'te Brezilya'nın spor bakanı olarak görev yaptı ve hala dünyanın gözünde futbolun kralı.

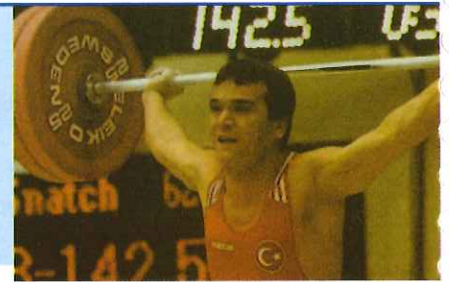
27 Kasım 1940, dövüş sanatlarının gelmiş geçmiş en büyüğü, dövüş makinası, büyük usta Bruce Lee dünyaya geldi. 20 Temmuz 1973'te aramızdan ayrıldıktan sonra arkasında muhteşem bir kariyer ve daha önemlisi de bir felsefe bıraktı: "Asla bir sistemin parçası olma, kendi sistemini yarat ve onun da su gibi seninle ilerlemesine izin ver".

Maria Sharapova 1.88'lik boyu, güzelliği ve yılda 20 milyon dolara yakın geliriyle bugün dünyanın en dikkat çekici kadın sporcularından ve tenis yıldızlarından biri. Sharapova spor kariyerindeki en büyük başarısını on yedi yaşında Wimbledon kupasını kazanarak elde etti.

Naim Süleymanoğlu, 23 Ocak 1967 yılında dünyaya geldi. 9 yaşında haltere başladı. Henüz 15 yaşındayken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya alarak şampiyon oldu. Böylece halter tarihinin en genç rekormeni oldu. Kariyeri boyunca üç Olimpiyat altın madalyası, yedi Dünya Şampiyonluğu ve altı Avrupa Şampiyonluğu vardır. Tam 46 kez dünya rekoru kırmıştır.

	Pele	Bruce Lee	Sharapova	Süleymanoğlu
1. Kendi alanında bir rekor kırma "kral"ı				
2. Erken yaşta spordan para kazanmaya başladı.				
3. Sporu bir düşünce sistemiyle birleştirdi.				
4. Bakan olarak görev yaptı.				

-(l)n-

DÖNÜŞLÜ ÇATI

Eylem	Ek	Örnekler
öv	-n-	Arkadaşım günlerdir gelecek hafta yapacağı konuşmaya <u>hazırlanıyor</u> .
çek	-in-/-in-/-un-/-ün-	Alerji oldum galiba, sabahdan beri <u>kasınıyorum</u> .
hazırla	-it-/-il-/-ul-/-ül-	Buzdan kayıp düşünce kötü <u>sakattandım</u> .
at		İtfaiye eri bir kadını yangından kurtarmak için korkusuzca alevlerin içine <u>ahldı</u> .
kat		Üniversite sınavında birinci oldu, ne kadar <u>övünse</u> az.
yıka		Kendimi bu sınava çok iyi <u>hazırladım</u> .

16 Tamamlayalım

- Sporcuların her zaman yeterli ve dengeli besle nmeleri lazım.
- Kreşteki çocuklar saatlerce halının üstünde yuvarla _____.
- Hastalıklara karşı koru _____ için iyi beslenmeliyiz.
- Ünlü futbolcu büyük yenilgiden sonra evine kapa _____.
- Durakta arkadaşımı beklerken gazete okuyarak oyala _____.
- Geçen yılın satranç şampiyonu sponsorluk sorunları nedeniyle bu yılki turnuvadan çek _____.
- Hırsız polisi görünce evdeki dolaba sakla _____.
- A: Burcu hazır mı?
B: Hayır, tabii ki. Saatlerdir aynanın karşısında süsle _____.
- Gazetede okudum. Rooney geçen haftaki maçta çok kötü sakat _____.
- Off! Ne kadar kirlenmişsin! Haydi hemen banyoya gir ve yıka _____.
- Emre, çabuk hazırla _____, servise geç kalacaksın!
- Sınavdan bu kadar kötü bir not alınca çok üz _____ . Oysa çok çalışmıştım.
- Toplantıya siz de kat _____ . Müdür Bey size söylememi istedi.
- Melis sunumunu yaparken çok heyecan _____ . Elleri titredi, sesi kısıldı.
- Ayşe Hanım hepsi doktor oldu diye bütün çocuklarıyla çok öv _____ .

17 Eşleştirelim, tamamlayalım

Banyodan çıktıktan sonra iyice
Gelin nikahtan önce aynanın karşısında
Kızı öldükten sonra evine
Partiye gitmeden önce çok güzel
Saklambaç oynarken ağacın arkasına
Aşı olarak bulaşıcı hastalıklardan
Yarışmayı kazandıktan sonra çok
Trafik kazasından sonra bir türlü
Geç kalmamak için hemen
Sivrisinekler yüzünden sabaha kadar

kapa _____
koru _____
giy _____
kurula _____
süsle _____
öv _____
hazırla _____
kaşı _____
sakla _____
toparla _____

2.3 En Büyük Kim?

18 Bulalım, işaretleyelim

Futbol Terimleri

☐ düdük	☐ tribün	☐ final	☐ top
☐ pota	☐ saha	☐ penaltı	☐ ceza alanı
☐ kale	☐ taraftar	☐ aut	☐ smaç
☐ file	☐ kort	☐ servis	☐ set
☐ stadyum	☐ hakem	☐ kask	☐ salon
☐ devre	☐ sayı	☐ koç	☐ ofsayı

İşteş Eylemler

☐ kucaklaşmak	☐ paslaşmak
☐ sataşmak	☐ bağışmak
☐ selamlaşmak	☐ itişmek
☐ ulaşmak	☐ uçuşmak
☐ çalışmak	☐ taşmak
☐ gerginleşmek	☐ yumruklaşmak
☐ buluşmak	☐ tokalaşmak
☐ bakışmak	☐ yapışmak

Şampiyonluk Maçı

O gün 19 Mayıs Stadyumu'nda Türkiye'nin en büyük iki futbol takımı arasında şampiyonluk maçı vardı. Ben de bu heyecanı yaşamak için arkadaşlarımla **buluşup** stadyuma gittim. Stadyumun girişi seyircilerle dolup taşmıştı. Bir tarafta yiyecek ve bayrak satıcıları, bir tarafta gazeteciler ve televizyonların spor muhabirleri, bir tarafta ise **itişe kakışa** stadyuma girmeye çalışan seyirciler vardı.

Dışandaki kalabalığın içinde stadyuma girebilmek için **akla kararı seçtik**. Ama sonunda içeri girip yerlerimize oturduk. Bütün tribünler iki takımın taraftarlarıyla doldu. Havada konfeti **uçuşmaya** başladı. İki takımın oyuncularını taraftarların tezahüratları, **bağışmalar** arasında sahaya çıktılar. Birbirleriyle **selamlaştılar**. Kaptanlar birbiriyle **tokalaştı**. Biraz sonra maç başladı. Da-

ha ilk dakikada bizim takımın oyuncuları **paslaşarak** karşı takımın kalesine ulaştılar. Tam bu sırada hakem düdük çaldı. Oyunu durdurup 'faul' kararı verdi. Bizim futbolcular bu duruma **bir anlam veremeyip** şaşkın şaşkın **bakıştılar**. Stadyumda hava

birden gerginleşti. Tribünlerden hakeme büyük tepki vardı. Hakem oyunu hemen başlatıp **ortalığı yatıştırdı**. Karşılaşmanın heyecanlı atmosferi maçın sonuna kadar sürdü ve maç bizim takımın galibiyetiyle **sona erdi**. Sahada takımımızın futbolcuları **kucaklaşarak** birbirlerini tebrik ederken bazı seyirciler de sahaya inerek futbolcuları kutladı.

Maç çıkışında, bazı seyirciler arasında **itışmeler**, hatta birkaç karşı taraftar arasında **yumruklaşmalar** oldu.

19 Eşleştirelim

1. sona ermek
2. anlam verememek
3. ortalığı yatıştırmak
4. akla kararı seçmek
5. dolup taşmak

- 2 Nedenini anlayamamak
- ☐ Etrafındakileri sakinleştirmek
- ☐ Çok kalabalık olmak
- ☐ bitmek
- ☐ Bir işi yaparken büyük zorluklar yaşamak

İŞTEŞ CATI			- (l)ş-
Eylem	Ek	Örnekler	
gör	-ş-	Yanın nerede <u>buluşuyoruz</u> ?	
uç	-ış-/-iş-/-uş-/-üş-	Biz onunla çok iyi <u>anlaşırız</u> .	
bak		Türkçe kursunda farklı ülkelerden insanlarla <u>tanıştım</u> .	
öp		Onunla yıllarca <u>görüşmedik</u> .	
bul		Ünlü sanatçının düğününde konfetiler, çiçekler hatta paralar havada <u>ucustu</u> .	
tanı		Aniden başlayan yağmurla birlikte insanlar sağa sola <u>kacışmaya</u> başladı.	
anla		<u>Çocuklar hep birlikte şarkı söylediler</u> .	

20 Tamamlayalım

- Bazı akşamlar işten sonra en yakın arkadaşlarımızla bul uşup dertleşiriz.
- Çocuklar bütün gün bahçede koş _____.
- Bu projeyi ikiniz yalnız bitiremezsiniz, mutlaka yardım _____.
- Şoför buzlu yolda kontrolünü kaybetmiş. Bu yüzden otobüs bir kamyonla çarp _____.
- Emel Hanım kızıyla istasyonda kucak _____ ve da _____.
- İki kardeş hiçbir konuda anla _____.
- Bayramlarda tüm aile bayram _____ için bir araya gelir.
- Gelecek hafta gör _____ üzere randevu _____.
- Gelinle damat salona girerken konfetiler havada uç _____.
- Apartman komşularımızla her zaman selam _____.

21 Yeniden yazalım

- Osman sevgilisine veda etti. Sevgilisi Osman'a veda etti.
Osman'la sevgilisi vedalaştı.
- Ben hala eski arkadaşlarıma mektup yazarım. Onlar da bana yazarlar.
_____.
- Filmin sonunda aktör aktristi öptü. Aktrist de aktörü öptü.
_____.
- Elif Ali'yi tanıyor. Ali Elif'i tanıyor.
_____.
- Kerem Bey sabah bize selam verdi. Biz de ona selam verdik.
_____.

22 Yazalım, işaretleyelim, düzeltelim

Maç Öncesinde

kayıt sırası
6

İşteş eylemler

- karşılaşma
- _____
- _____
- _____
- _____

- Karşılaşmanın yeri ve saati
- Maç yapacak takımlar
- Tribünlerin görünümü
- Karşılaşma öncesindeki olaylar
- Karşılaşmanın hakemleri
- Muhabirin maçla ilgili tahminleri

Var	Yok
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Spor muhabiri şampiyonluk maçına birkaç saat kala tribünlerde canlı yayında. Maç ortamı çok gergin ve bu yüzden taraftarlar arasında sık sık yumruklaşmalar oluyor. Polis bile bu olayları önleyemiyor.

Muhabir yüzüne takım logosunu çizmiş bir taraftarla röportaj yapıyor. Taraftarın elinde takımının bayrağı ve üzerinde de ilginç bir forma var. Yirmi yıllık bu formada futbolcuların resim ve imzaları bulunuyor. Taraftara göre karşılaşmada hakem yanlış kararlar verirse statta kötü olaylar meydana gelebilir.

23 Okuyalım, işaretleyelim

Kadın Fanatikler

Onlar tribünlerin kadın fanatikleri. Takımlarına o kadar bağlılar ki hiçbir maçı kaçırmıyor, bütün tezahüratlara eşlik ediyorlar.

Galatasaray'ın kadın fanatiklerinden biri Dilara Endican. Bir prodüksiyon şirketi sahibi. Maça gidiş gelişlerde ve maç sırasında tribünde birkaç kez sakatlanmış. Rakip taraftarlardan dayak bile yemiş. Tribünde bir erkekten farksız. "Küfür ederim ama başkaları benim takımındakilere küfür ettiler mi çok kızarım. Önceden çok kadın taraftar yoktu statlarda, artık daha çok. Kadın erkek diye de ayırmıyorum taraftarı." diyor.

Fenerbahçe camiasında "fanatik kadın taraftar" deyince Yasemin Merçil akla geliyor. O bir avukat, uzun yıllardır da tribünde. "1995 yılından beri maçlara gidiyorum. İlk deplasman maçım Van'daydı. Sekiz yıldır kombine biletim var, her maça gidiyorum." diyor. Yasemin Merçil önce Fenerbahçe'nin kongre üyesi olmuş, ardından da Sarı Laciverliler Demeği'nin üyesi. Dernekte elbette erkekler çoğunlukta. Merçil bu durumu şöyle yorumluyor: "300 kişilik dernekte 300 erkek kardeşim var gibi hissediyorum. Önceleri beni statta bir süs objesi gibi görüyorlardı, biraz küçümsüyorlardı ama şimdi her lafımı dinliyorlar." Fenerbahçe Yasemin Merçil için hayatın en önemli parçası. Alışverişlerini bile Fenerbahçeli esnaftan yapıyor.

Hatice Aydın ev hanımı ve Beşiktaş'ın fanatik taraftarlarından biri. Sadece kendisi değil, eşi ve 10 aylık kızı da fanatik Beşiktaş taraftarı. Hatice Aydın "Her maça gidiyorum. Kızımı da götürüyorum. Şimdiden çimin kokusunu alsın istedim. Kızım daha 2 aylıkken onu maçlara götürmeye başladım. Deplasmanlara bile gittik. Eskiden futbola ilgilenmezdim. Bir kere kocamın peşine takılıp stada geldim, bir daha da bırakıp dönemedim." diyor.

Sonat Canıdar

	Merçil	Endican	Aydın
Her sezon kombine bilet alıyor.			
Rakip taraftarlardan dayak yemiş.			
Maçlara kızıyla gidiyor.			
İlk kez bir maça eşiyle gitmiş.			
Takımının derneğin kurucularından biriymiş.			
Maç sırasında üç kez sakatlanmış.			

Doğru Yanlış

- Merçil Fenerbahçe'nin hiçbir maçını kaçırmıyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Merçil, dernekteki tek kadın üye. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Dernek üyeleri önceleri Merçil'i ciddiye almamışlar. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Endican'a göre eskiden maçlara daha fazla sayıda kadın taraftar giderdi. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Aydın eskiden futbola hiç ilgi duymazken şimdi fanatik bir taraftar olmuş. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Hatice Hanımın tüm akrabaları kendisi gibi fanatik. ☐ Doğru ☐ Yanlış

24 Tamamlayalım, işaretleyelim

Fanatizmin Sınırı Yok

Son yıllarda fanatik taraftarlar takımlarına olan sevgilerini sıradışı yöntemlerle anlatıyor. Öyle ki bu durum hastalık derecesine varabiliyor. Bir habere göre Fenerbahçeli bir fanatik imzasını 'Şampiyon Fener' yazarak atıyormuş. Son yıllarda en yaygın 'fanatik eylemi' ise takım renkleriyle ev, araba, yiyecek vb. boyamak.

Konya'daki bir simitçi daha çok para kazanmanın ilginç bir yolunu bulmuş ve ilk kez sarı-lacivert simitler üretilmiş. Fanatik simitler kentte büyük ilgi görüyormuş. Bir pet shop sahibi ise Singapur'dan özel bir boya getirmiş ve dükkanındaki balıkların üzerine FB ve GS yazmış. 'Boyama sanatı'nın en ilginç örneği Kütahya şehrinde. Bir fanatik, aile mezarlığını sarı-laciverte boyayarak hem kendisinin hem de ailesinin Fenerbahçe tutkusunu göstermek istemiş.

Peki uzmanlar fanatik eylemleri nasıl yorumluyor? Ege Üniversitesi Sosyoloji bölümünden Yrd. Doç. Dr. Talimciler'e göre taraftarlar birbirlerine 'biz farklıyız' mesajı vermeye çalışıyor. Medya da bu çılgınlıkları sürekli gündemde tutuyor. Böylece fanatik eylemler giderek artıyor. Psikiyatrist Ender Karaca ise "Fanatik kişilerin çoğunda iletişim kuramama, kendini ifade edememe ya da adaptasyon sorunları oluyor. Bu insanlar fanatizm gösterileri ile kendi sorunlarından kaçmaya ve hayata tutunmaya çalışıyorlar." diyor.

1. Fanatiklerin türlü çılgınlıklar denemelerinin amacı _____.
2. Bir pet shoptaki balıkların büyük ilgi görmesinin nedeni _____.
3. Fanatik eylemlerin günden güne artmasının sebebi _____.

1. Uzmanların fanatizm ile ilgili görüşleri
2. Fanatik eylemlerinin nedenleri
3. Fanatik taraftarların çılgınlıklarından örnekler
4. Taraftarların fanatizm hakkındaki açıklamaları

Var Yok

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

25 Bir maçı anlatalım

- tenis ☐
- basketbol ☐
- futbol ☐
- voleybol ☐
- satranç ☐
- karate ☐
- boks ☐
- diğer ☐ _____

- **Maçın statüsü** (kupa, şampiyonluk, dostluk, turnuva, eleme, final, yan final maçı...)
- **Atmosfer** (seyirciler, ateşli taraftarlar, amigolar, tezahüratlar...)
- **Maç süreci** (çekişmeli, zevksiz, hakemin tutumu, maçın yıldızları...)
- **Maç sonu** (skor, elenme, şampiyon olma...)

3

Hayaller Gerçek Olsa

1. Bir Dilek Tut

1

2

3

4

5

1 Yerleştirelim, eşleştirelim

Hayallerimiz

hayal aleminde • hayallerin gerçekleşmesi • hayaller kurarız • hayallere dalmak

(1) Hepimiz mutlaka gerçekleşmesi kolay ya da gücü
_____ . Bir şeyi istemek ve onunla ilgili hayaller
kurmak, dünyamızı güzelleştirir, kendimizi daha gcl
hissetmemizi sağlar.

(2) Hayallerimiz bize ideal bir dünyanın kapısını açar. Zor
zamanlarımızda mutluluk hayalleri kurmak veya geçmiş-
teki mutluluklarımızı anımsamak bizi sıkıntılarımızdan
uzaklaştırabilir.

(3) Ancak bazı _____ imkansızdır. şans eseri çok
zengin olmak, bir anda çok ünlü bir kişi olarak uyanmak
ya da hiç çalışmadan mesleğimizde yükselmek gibi
_____ bizi belki kısa süre için mutlu eder. Ama
sürekli bunları dşunmek bizi gerçek hayattan koparıp
_____ yaşamaya itebilir.

Bazı hayaller ise imkansız gibi görünür ama çalışarak
bunları gerçekleştirmek mümkündür. Bunlar için nm-

ze hedef koymak ve o hedefe ulaşmak için çalışmak ge-
reker. Unutmamak gerekir ki insanlar büyük buluşları, im-
kansız hayaller ğruna günlerce çalışarak gerçekleştir-
mişlerdir.

(5) Farkında olalım ya da olmayalım, hayaller hayatımızın
sonuna kadar bizimledir. Büyük ya da kk, gerçekleş-
mesi mümkün ya da imkansız, hayallerimiz yaşamımızın
bir parçası olmaya devam edecektir.

Konu	Paragraf
1. Bazı hayallerin insanlar üzerindeki olumsuz etkileri.	
2. İmkansız hayalleri gerçekleştirme çabası.	
3. Hayal kurmanın hayatımızdaki nemi.	
4. Sıkıntılı zamanlarda hayallerin yardımı.	1
5. Hayallerin yaşamımızdaki yeri.	

DİLEK KİPİ

-sE

Adıl	Eylem	-	Ek	Kişi Eki	?	Örnekler
ben	gel	-ma	-sa	-m	-mı	<i>Keşke sınavda en yüksek notu ben alsam.</i>
sen	ol	-me	-se	-n	-mi	<i>Keşke zamanda yolculuk yapmak mümkün olsa.</i>
o	konus			-		<i>Keşke kilo vermek için diyet yapmak gerekmeseydi.</i>
biz	gerek			-k		<i>Acaba onunla yeniden konuşsak mı?</i>
siz	al			-nız/niz		<i>Keşke yanı sıra siz de bizimle gelebilseydiniz.</i>
onlar	üz			-(lar/-ler)		<i>Keşke insanlar birbirlerini hiç üzmeseydi.</i>
insanlar	uyu					<i>Keşke şimdi annem yanımda olsaydı.</i>

2 Tamamlayalım

- Soğuktan nefret ediyorum, keşke havalar hep sıcak ol_____.
- Keşke daha çok vaktim ol_____da hobilerime vakit ayır_____.
- Birlikte tatil yapmak çok güzel olur. Keşke sen de bizimle tatile gel_____.
- Çok yemek ye_____ama, kilo al_____.
- Keşke dünyada hiç savaş ol_____, insanlar barış içinde yaşa_____.
- Keşke sabah erken kalkmak zorunda ol_____, geç saatlere kadar uyu_____.
- Keşke maaşımıza zam gel_____de daha rahat yaşasak.
- Acaba ben de sizinle sinemaya gel_____?
- Çok işim var. Acaba annemi yardıma çağır_____?
- Patron bugün çok sinirli, zam konusunu hiç aç_____?
- Bugün hava çok kapalı, hiç evden çık_____?
- Bu tişörtü beğendim ama çok pahalı. Al_____, al_____?
- Yarın Serhat'ın doğum günü. Acaba ona nasıl bir sürpriz yap_____?
- Yarın işe giderken ne giy_____?
- Kararsız kaldım, saçlarımı kestir_____, kestir_____?

3 Tamamlayalım

Saat beşe geliyor ve ben yorucu bir iş gününü bitirmek üzereyim. Yine 'keşke' lerle dolu bir hayal dünyasına giriyorum. Keşke hiç çalışmak zorunda ol_____. Her gece sabaha kadar gez_____, eğlen_____. Ertesi gün geç uyan_____. Güzel bir kahvaltı yap_____. İşlerimi başkaları yap_____. Ben arkadaşlarımla buluş_____. Güzel vakit geçir_____. Hayatım hep böyle devam et_____.

4 İsteklerimizi sıralayalım

Bugünüm Şöyle Olsa!

Keşke bugün

---

5 Tamamlayalım, işaretleyelim

Sana Çok Özeniyorum

Burcu : Alo, Ceren. Merhaba. Bugün işe gelmedin. Seni merak ettim.

Ceren : Sorma, çok hastayım. Bütün gün yataktan kalkamadım. Evde dinlendim.

Burcu : Geçmiş olsun. Biz de bugün o kadar yoğun çalıştık ki... Yorgunluktan ölüyorum. Keşke ben de hasta olsaydım da birkaç gün işe git_____.

Ceren : Bence hasta olmayıp işe gitmek daha iyi. Bütün gün evde kalıp televizyondaki programların hepsini seyrettim. Hiç zevkli değildi.

Burcu : Ben yorgunluktan televizyon bile seyredermiyorum.

Ceren : Hastalıktan iştahım da kesildi, sabahtan beri yalnızca iki kase çorba içebildim.

Burcu : Ben de keşke az yiyip fazla kilolarımdan kurtul_____. Keşke ben de senin gibi işe ara verip evde vakit geçir_____. Neyse sen dinlenmeye devam et. Çok geçmiş olsun canım.

1 hafta sonra iş yerinde...

Arda : Merhaba Ceren. Hoş geldin. Geçmiş olsun.

Ceren : Sağol Arda. Bir hafta boyunca evden çıkmadım. Çok özledim ofisi. Burcu yok mu?

Arda : O iki gündür hasta. İşe gelemiyor.

Ceren : Aaa, öyle mi? Ben onu bir arayayım.

Ceren : Merhaba Burcu. Geçmiş olsun.

Burcu : Sağol canım. Ben de hasta oldum..

Ceren : Neyse sen de yoğun iş temposundan uzaklaşıp dinlenme fırsatı buldun.

Burcu : Ceren bütün sözlerimi geri alıyorum. Hasta olmak çok sıkıcı. Keşke ben de şimdi sizinle ofiste ol_____. Evde çok canım sıkılıyor. Keşke iyileş_____ de işe gelsem...

1. Ceren işe gelmemekten çok memnun.
2. Burcu Ceren'in hasta olup evde dinlenmesine çok özeniyor.
3. Ceren kilo vermeyi düşünerek yalnızca çorba içiyor.
4. Ceren çalışmayı hasta olup evde vakit geçirmeye tercih ediyor.
5. Hastalığı nedeniyle evde dinlenme fırsatı bulmak Burcu'nun hiç hoşuna gitmiyor.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

6 Diyalog üretelim

Bir Dileğim Var Ama...

A: Keşke ünlü olsam.

B: Çok hayranın olur ama sokağa bile çıkamazsın.

A: _____

B: _____

7 Anlatalım, düzeltelim

Bir Kartal Masalı

Kendinizi daha iyi tanımaya çalışın, çevrenize daha dikkatli bakın, belki de hayal ettiğiniz dünyanın içinde yaşıyorsunuzdur. Bu nasıl mı olur? Şöyle:

Bir kartal, büyük bir dağın tepesinde yuva yapmış. Bir süre sonra kartalın dört yumurtası olmuş. Yumurtalar henüz kuluçka dönemindeyken bir deprem olmuş. Yuvadaki yumurtalardan biri, bu depremde dağın tepesinden yuvarlanıp vadideki çiftliğe dek ulaşmış. Burası bir tavuk çiftliğiymiş. Çiftlikteki tavuklar, bu farklı yumurtayı sahiplenmişler. Tavuklardan biri bu yumurtadan çıkacak yavruyu büyütmeye karar vermiş.

Sonunda yavrular yumurtalardan çıkmaya başlamış. Tabii kartal yavrusu da çıkmış kabuğundan.

Kartal yavrusu, çevresindeki yüzlerce tavuğun arasında kendini de tavuk sanmış ve bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Yalnızca kendisi değil, diğer tavuklar da onu bir tavuk olarak görüyorlar, ona tavukmuş gibi davranıyorlarmış. Kartal yavrusu zaman zaman içinden;

– "Ben çok farklıym acaba ben kimim?" diye soruyormuş. Ama, bu kuşkusunu dile getiremiyormuş.

Bir gün çiftlikte öteki tavuklarla birlikte oyun oynarken, gök-

yüzünde kartallar görmüş. Kendini tutamamış ve "Tanım, ne kadar güzel uçuyorlar. Keşke ben de onlar gibi uçabilsem..." diye bağırarak.

Tavuklar, onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler.

– "Sen bir tavuksun. Tavuklar uçamazlar."

Küçük kartal, o günden sonra hemen her gün gökyüzüne bakıyor ve uçan kartalları arıyormuş gözleriyle... Bir kartal görünce çiftlikteki öteki tavukları unutuyor, gökteki kartalları büyük bir hayranlıkla izliyormuş. Kartal yavrusu, ne zaman "Keşke ben de bir kartal olsam, keşke ben de uçabilsem, dünyayı gökyüzünden görebilsem" dese, çevresindeki tavuklar aynı şeyleri söylüyormuş: "Boş hayaller kurma. Vazgeç düşlerinden... Sen tavuksun ve hep tavuk olarak kalacaksın..."

Küçük kartal, bu sözlerden o kadar etkilenmiş ki sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat çırpma düşünden vazgeçmiş ve yaşamını bir tavuk gibi sürdürmeyi kabullenmiş ve bir tavuk gibi sürdürdüğü yaşamının sonunda bir tavuk gibi ölmüş.

Var Yok

1. Kartal yumurtasının tavuk çiftliğine ulaşması

☐ ☐

2. Kartal yavrusunun ailesine ulaşmak istemesi

☐ ☐

Var Yok

3. Kartal yavrusunun bir kartal olduğunu fark etmesi

☐ ☐

4. Kartal yavrusunun tavuk olmayı kabul etmesi

☐ ☐

8 İşaretleyelim

Bir Gün Mutlaka

kayıt sırası 7

"Çok para da istemiyorum, yol masraflarımı karşılasın yeter."

- ☐ Param yol masraflarıma yetmiyor.
☐ Keşke yol masraflarım olmasa.
☐ Paraya yol masraflarım için ihtiyacım var.
☐ Yol masrafları için param var.

"Ben biraz hayalperesi bir insanım."

- ☐ Hayallerimi gerçekleştirmek için çaba harcarım.
☐ Hayallerimle ilgili rüyalar görürüm.
☐ Hayal kurmayı severim.
☐ Hayallerimi mutlaka gerçekleştiririm.

"Keşke şansım dönse."

- ☐ Şansım eskisi gibi olsa
☐ Şansım daha iyi olsa
☐ Şansımı ben belirlesem
☐

9 Listeyi uzatalım

Hayallerimize Ulaşmak İçin

- kararlı olmalı
- hedef belirlemeli
- pes etmemeli
- sabırlı olmalı
- emek vermeli
- çok çalışmalı

3.2 Ne Yazık ki İmkansız

10 Okuyalım, işaretleyelim

Hayatımda 'KEŞKE' Yok

İnsanlar hayattaki bazı olumsuzluklar nedeniyle 'keşke' sözcüğünü **dillerine dolarlar**. "Keşke daha iyi bir okulda okuyabilseydim. Keşke yanlış seçimler yapmasaydım. Keşke onu hiç tanımasaydım..." Önce basit bir sözcük gibi gelir ama bir bakarsınız ki "keşke" sözcüğü hayatınızın **odak noktası** olmuş.

Birçok insanın aksine benim hayatıma 'keşke' sözcüğü girmedir. Çocukluğumdan beri seçimlerimden mutlu olmaya çalıştım. Her zaman kararlarımı kendim aldım ve sonuçlarına **razı oldum**. Ailem, arkadaşlarım beni bazı konularda uyarmak istediler. Çoğu zaman haklıydılar aslında ama ben onların uyarılarına fazla **kulak asmadım**. Hatalarımdan ders alarak büyümek istedim. Bazen

çok üzüldüm, çok kındım ama kararlarımdan hiç pişmanlık duymadım. Her hata, her hayal kırıklığı beni daha güçlü, hayatımı daha anlamlı yaptı. Yaşamım boyunca "Başka insanların gözünde ne durumdayım, çevrem benim için ne düşünür?" gibi sorulara yer vermedim hiç. Şu anda hayatıma bakıyorum ve görüyorum ki, zaman zaman hayal kırıklığına uğrasam da birçok deneyim kazandım.

Söylediğim gibi tüm yanlışlarıma rağmen 'keşke' diye bir şey olmadı yaşamımda. Hayata yeniden **başlasay-** belki de aynı hataları yapar, aynı dersleri alırdım. Hayat bence böyle güzel. Ben bütün hatalarımı seviyorum ve onlardan ders alıyorum (...)

Yazar

1. Çok fazla hata yapmaktan kaçıyor. ☐
2. Çevresindeki insanların işine karışmasına sinirleniyor. ☐
3. Hatalarından ders almayı seviyor. ☐
4. İnsanların kendisi hakkındaki fikirlerine çok önem veriyor. ☐
5. Hatalarından büyük pişmanlık duyuyor. ☐

1. Keşke sözcüğünün insanların hayatındaki yeri ☐

2. Yazarın çevresindeki insanların pişmanlıkları ☐

3. Yazarın kendi hataları hakkındaki düşünceleri ☐

4. İnsanların yazarla ilgili görüşleri ☐

Var Yok

☐

☐

☐

☐

11 Metne ekleyelim

1. Ama onlar bana hep acı veriyor. ☐
2. Artık hayatımda "keşke" sözcüğüne yer vermek istemiyorum. ☐
3. Hayatta bir daha pişmanlık yaşamak istemiyorum. ☐
4. Hayatım boyunca da "keşke" sözcüğünü kullanmayı düşünmüyorum. ☐

12 Yerleştirelim

pişmanlık duymak • hayal kırıklığına uğratmak
ders almak • deneyim kazanmak

1 Arkadaşımla dünkü tartışmamdan dolayı _____

2. Bu işte 15 senedir çalışıyorum. Bu kadar uzun sürede birçok _____

3. Sana çok güvendim ama sen bana yalan söyleyince _____

4. Hayatta hatalardan _____ bilmek gerekir.

13 Eşleştirelim

1. diline dolamak
2. odak noktası
3. kulak asmamak
4. razı olmak

- ☐ sözlerine önem vermemek
- ☐ sonuçları kabul etmek, kabullenmek
- ☐ bir konuyu sürekli tekrarlamak
- ☐ en önemli konu

DİLEK (hikaye) KİPİ (keşke)

-sEydi (<SE i-di)

Adıl	Eylem	-	Ek	?	Ek	Kişi Eki	Örnekler
ben	başla	-ma	-sa	-mı	-ydi	-m	O keşke doktor <u>olmasaydı</u> .
sen	gel	-me	-se	-mi	-ydi	-n	Keşke dünyaya elli yıl daha geç <u>gelseydim</u> .
o	ol						Keşke Ali'nin doğum günü partisine onlar da <u>katılsalardı</u> .
biz	katıl					-k	Acaba kursa bu ay <u>başlamasa mıydık?</u>
siz	geç					-nız/niz	Keşke biraz çok <u>çalışsaydın</u> da sınıfı <u>geçseydin</u> .
onlar	haber ver					-lar/-ler	Keşke gelmeden önce haber <u>verseydiniz</u> .
annem	alabil						Keşke dünyada hiç savaş <u>olmadıysa</u> .
dünya	dinle						

14 Tamamlayalım

- Kendimi çok yalnız hissediyorum. (Keşke) şu anda ailem yanımda ol saydı.
- (Keşke) bir zaman makinem ol _____ da zamanda yolculuk yapabil _____.
- (Keşke) şu anda elimde buz gibi bir içecekten kenarında ol _____.
- (Keşke) maaşımız iki katı ol _____ da biz de borçlanmadan tüm ihtiyaçlarımızı alabil _____.
- (Keşke) annemin sözünü dinle _____ de o zengin ve yakışıklı adamla evlen _____.
- (Keşke) ona aşık ol _____ . Sonunda beni bırakıp gitti.
- (Keşke) şu anda dünyanın en zengini ben ol _____.
- Sınavı kazanamamışsınız. (Keşke) daha çok çalış _____.
- (Keşke) en başta ona doğruyu söyle _____.

15 Yeniden yazalım

- Dün çikolatanın hepsini yedim. Ablama hiç kalmadı.
Keşke çikolatanın hepsini yemeseydim.
- Anneme yalan söyledim. Artık bana güvenmeyecek.
Keşke _____.
- Çok fazla dondurma yedim. Şimdi boğazım ağrıyor.
Keşke _____.
- Kardeşime istemeden bağırdım ve kalbini kırdım. Şimdi benimle konuşmuyor.
Keşke _____.
- Kuaföre gidip saçlarımı boyattım ama hiç güzel olmadı.
Keşke _____.
- Geçen gün ucuz diye bir gömlek aldım ama yıkayınca çekti.
Keşke _____.

16 Sürdürelim

Benim Keşkelerim

Keşke dünya tersine dönseydi. Keşke birbirimizi daha iyi anlayabilseydik. Keşke ısınabilseydik. Keşke parayı hiç bulmasaydık. Keşke hayaller bu kadar küçümsenmeseydi. Keşke zaman içinde yolculuk edebilseydik. Keşke her şeyi bilebilseydim. Keşke hayır diyebilseydim. Keşke uçabilseydim. Keşke hep gerçekleri söyleyebilseydik. Keşke uyku olmasaydı. Keşke sesim daha güzel olsaydı. Keşke hiç büyümeseydik. Keşke keşkeler olmasaydı...

Keşke,

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Bir köyde hayal gücü çok geniş bir çoban yaşarmış. Köy halkının en büyük zevki onun etrafında toplanıp hikayelerini dinlemekmiş.

"Eee, anlat bakalım, köyün dışına çıkınca neler gördün bugün?" diye sorarlarmış. "Ormanın içinde bir keçi tanıyordum." demiş çoban. "Elinde flütü, sırtında kanatları, yanında hurileri vardı. Çok güzel, inanılmaz bir müzik çalıyorlardı. Oradan ayrılıp gölün kenarına gittim. Oradaysa gözleri kamaştıracak kadar parlak, güzel bir deniz kızı gördüm. Masmavi gözleri vardı. Saçlarının yansı göl sularının içindeydi." diye devam edermiş. Hem köylüler hem de çoban hayatından oldukça memnunmuş.

Bir gün çoban ormandayken hakikaten bir keçi tanıyormuş, elindeki flütü ve yanındaki melekleriyle beraber. Göl kenarına gitmiş ve bu defa da denizkızı görmüş aynen anlattığı gibi.

Bir süre sonra çoban köye dönmüş. Köylüler her zaman olduğu gibi çevresinde toplanmışlar çobanın. Hepsini heyecanlı, hepsi meraklı... Sormuşlar "Bugün ne gördün, anlat bakalım." diye. Çoban "Hiç." demiş. "Hiçbir şey görmedim."

Oscar Wilde

19 Seçelim, savunalım

☐ İnsan hayal ettiği sürece yaşar.	☐ İnsanlar her zaman güzel hayaller kurmalıdır.
☐ Hayaller gerçeklerden daha güzeldir.	☐ Bazı hayallerin gerçekleşmemesi daha iyidir.
☐ Hayallerin gerçekleşmesini herkes istemez.	☐ Herkes hayal kurmayı beceremez.
☐ Biz gerçeklerden daha güzelini hayal edebiliriz.	☐ Fazla hayalperest olmamak gerekir.

Diğer: _____

3.3 Hayal Et Olsun

ULAÇLAR				-(y)ken (<i>i-ken)
Eylem	-	Zaman Eki	Ek	Örnekler
yanıtla	-ma/-maz	-yor	-ken	Bugün kursa gelirken bir arkadaşım ile karşılaştım
çalış	-me/-mez	-ıyor/-iyor		Tam son soruyu yanıtlıyacakken sınav bitti
üniversitede	-mı	-uyor/-üyor		Toplantı İstanbul'da olacak. Gitmışken Ayasofya'yı da görelim
izle	-mi	-r		Üniversitedeyken daha sık sinemaya gidiyordum
gel	-mu	-ar/-er		Çalışırken rahatsız edilmek istemiyorum.
git	-mü	-ır/-ir		İnsanlar gençken hayatı tozpembe görüyor
konus	değil	-ur/-ür		Araba kullanırken müzik dinlemeyi severim.
çık		-acak/-ecek		Tam seni arayacakken sen beni aradın.
yap		-yacak/-yecek		Ben konusurken sözümü kesme
konak		-miş/-miş		Tam evden çıkacağımken telefon çaldı.
göl		-muş/-müş		

20 Tamamlayalım

- Biz sinema **dayken** elektrikler kesildi.
- Kardeşim hiç kitap oku _____ ben kitapsız bir hayat düşünemiyorum.
- Lütfen ders çalış _____ beni rahatsız etmeyin.
- Tam evden çık _____ misafir geldi.
- Ankara'ya gel _____ seni de görmek isterim.
- Ben salatayı yap _____ sen de sofrayı hazırla.
- Biz tatil _____ çok eğlendik.
- Burası eskiden bir konak _____ şimdi lokanta oldu.
- Hazır ayağa kalk _____ bana da bir bardak su getir.
- İki kardeş birbirinden çok farklı. Birinin yüzü hiç gül _____ diğeri her zaman çok neşeli.

21 Yeniden yazalım

- Televizyon seyrediyorsunuz. O sırada ne yaparsınız?
Televizyon seyredirken ne yaparsınız? _____?
- Arkadaşınızla konuşuyorsunuz. Telefonunuz çaldı.
_____.
- Hastasınız. O zaman bile dinlenmeyip çalışıyorsunuz.
_____.
- Alışveriş yapıyor musunuz. O sırada biri cüzdanınızı çalmış.
_____.
- Öğrenciydiniz. O zamanlar çok çalışkandınız.
_____.

22 İşaretleyelim

- Onunla _____ çok dikkat _____. Yoksa yanlış bir şey söyleyip onu kızdırabilirsin.
☐ konuşarak/et ☐ konuşurken/etmelisin
☐ konuşup/etmeli ☐ konuşmadan/edebilirsin
- Keşke telefon edip haber _____ de öyle _____.
☐ verelim/gidelim ☐ vermeli/gitmeli
☐ verseydik/gitseydik ☐ verip/giderek
- Doktora danış _____ ilaç kullanmayın.
☐ -madan ☐ -mayıp
☐ -saydın ☐ -mazken
- Hayatta mutluluğu yakala _____ olumlu düşün _____.
☐ -dıktan sonra/-emezsın
☐ -madan önce/-mesen
☐ -mak için/-me
☐ -yabilmek için/-melisin
- Dün eve gel _____ yolda iki köpek üzerime saldırdı.
☐ -ip ☐ -erek
☐ -irken ☐ -mişken
- Sorunlarını ailenle açık açık konuş _____ çözebilirsin.
☐ -urken ☐ -arak
☐ -acakken ☐ -mayarak
- İstanbul'a git _____ Topkapı Sarayı'nı da mutlaka görün.
☐ -erken ☐ -mişken
☐ -erek ☐ -meden

23 Tamamlayalım, başlığını bulalım

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi ve yelkenlisiyle rüzgarlara, akıntılara karşı durmaksızın dünyayı tersten dolaşan 'ilk kadın' oldu. Daha önce aynı yolculuğu sadece 4 erkek tamamlayabilmişti.

6 yıl öncesine kadar beden eğitimi öğretmenliği yapan Dee Caffari, ciddi bir kariyer değişikliği ile profesyonel yelkenci olmaya karar vermiş. Ama bu değişikliğin sebebi sadece yelken aşkı değilmiş. Yıllar öncesinde Afrika'ya gitmek için kariyerine kısa bir süreliğine ara vermiş ve seyahat tutkusu da bu şekilde aklını çelmiş.

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşarak zoru başarmış. Cesur yelkenci, yolculuğu için "Bir bakıma doğaya karşı savaşa benziyordu. Hiçbir yardımcım olmadan tek başıma yolculuğa çıkarak **kendimi ateşe attım**. Bu yolculuk sırasında pes etmemem gerekiyordu. Belki çok zordu ama bunu başardım. Fırtınalı denizde zorluklarla savaşırken yanımda sadece teknik ekibimin telsizle desteği vardı." diyor.

Caffari'ye göre hiçbir zaman zorluklardan yılmayıp hayalleri takip etmek gerek ancak başarmak için sadece hayal etmek yetmez: "Her şeyin çıkış noktası hayal, bitişinde ise başarı var. Bu ikisinin arasında ise sistem, karar, güven, cesaret, motivasyon ve azmi mutlaka yaşamanız lazım. Ben bunu yapabilen milyonlarca kişi arasından sadece bir kişiyim. Tek amacım ise insanların kendi **sınırlarını zorlamaları** için onlara cesaret verebilmek."

1. Caffari beden eğitimi öğretmenliği yaparken _____
2. Caffari teknesiyle yolculuk ederken _____
3. Caffari fırtınalı denizde mücadele ederken _____

- ☐ Deniz Tutkusu
- ☐ Yelkenliyle Bir Ömür
- ☐ Uzaktaki Umutlar
- ☐ Sınırları Zorlamak

24 İşaretleyelim

Aklını çelmek

- ☐ kandırmak
- ☐ inandırmak
- ☐ akıl vermek

Kendini ateşe atmak

- ☐ tehlikeye atılmak
- ☐ cesur davranmak
- ☐ ateş yakmak

Sınırlarını zorlamak

- ☐ zorlanmak
- ☐ kendini aşmaya çalışmak
- ☐ sınırlarını bilmemek

25 Keşke Hayalim Gerçek Olmasaydı

Belki de hayallerin gerçek olması insan için büyük bir hayal kırıklığıdır. Ben de şu hayalimin gerçekleşmesini çok istemişim. Ama hayalim gerçekleştikten sonra anladım ki...

26 Ekleyelim

1. Çorabımı yatağın altına saklarken anneme yakalanmak istemem.
2. Parkta çiçek koparıken bekçiye yakalanmak istemem.
3. Sürat yaparken polise yakalanmak istemem.
4. Ofiste internette gezerken patronuma yakalanmak istemem.
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

27 Yerleştirelim

- gökte ararken yerde bulmak
- yağmurdan kaçarken doluya tutulmak
- kaş yapayım derken göz çıkarmak
- boynuz isterken kulaktan olmak

1. Biraz paramız vardı. Biz biraz daha çoğalsın diye borsaya yatırdık. Ama borsada paramızın yansını kaybettik. Yani, _____.
2. Esin ve Ceren kavga etti. Ceren çok üzüldü. Ben de onu teselli etmek için aradım. Esin'in onun hakkındaki kötü sözlerini ağızmdan kaçırdım ve onu daha çok üzdüm. Bu durumda _____.
3. Evde çok yalnızdım. "Ebru evde olsa da ona gitsem," di-yordum. Tam böyle düşünürken sen geldin. Seni _____.
4. Marketten eve yürürken peşime bir köpek takıldı. Ben ondan kaçmak için bir evin bahçesine girdim. Bir baktım ki, üç tane köpek gözlerini dikmiş bana bakıyor. _____.

30 Eşleştirelim

1. Keşke tam senden özür dileyecektim
2. Keşke beni evden çıkarken arasaydın,
3. Keşke buralara gelmişken bana da uğrasaydınız,
4. Keşke tatile çıkarken sana katılabilsem
5. Keşke eve gelirken markete uğrayıp yiyecek içecek bir şeyler alsaydık,
6. Keşke her sabah işe giderken bu trafiğe yakalanmasam,

- bütün gün evdeydim.
dolap bomboşmuş.
ona bağırmasaydın.
ben henüz hazırlanmadım.
baktım artık.
ama hiç sanmıyorum, çok işim var.

28 Sıralayalım, işaretleyelim

Taşınıyoruz

Keşke bu kadar hayalperest olmasaydın. ☐

Kerem gelmişken avizeleri de takar. ☐

Eşyaları taşırken sarı kutuyu mutfağın balkonuna koymuş olabiliriz. ☐

Ne zor işmiş taşınmak. Canımız çıktı. ☒

Keşke merdivenimiz olsaydı. ☐

Dinlenirken yemeğimizi yeriz. ☐

Doğru Yanlış

1. Perdeleri kapıcı taktı.	☐	☐
2. Onların evinde merdiven yok.	☐	☐
3. Kerem Beşiktaş'ta oturuyor.	☐	☐
4. Onlar çok fazla yemek yediler.	☐	☐
5. Berrin çok fazla hayal kuruyor.	☐	☐

29 Düzeltelim

Aslı ve Berrin yeni evlerine taşınıyorlar. Aslı çok yorgun. Onlar eşyaları yerleştirmeye çalışırken yemek yemeyi unuttular. Aslı yemek yemeyip kahve içmeyi önerdi. Daha sonra Kerem gelip avizeleri taktı. Berrin bahçeleri olmasını istiyor. Aslı'ya göre Berrin çok hayalperest.

31 Sıralayalım, işaretleyelim

Bir Başarı Öyküsü

Demet Hanım,
terzilik yaptı ☐
evlendi. ☐
yurtdışında moda tasarımı okudu. ☐
liseyi bitirdi. ☒
kendi iş yerini açtı. ☐
kendi markasını yarattı. ☐
çalışmayıp evde oturdu. ☐

Doğru Yanlış

1. Demet Hanım liseden sonra hemen bir atölyede çalışmaya başladı. ☐ ☐
2. Demet Hanım'ın en büyük hayali ünlü bir modacı olmaktı. ☐ ☐
3. Demet Hanım ve eşi evlenip yurtdışına gittiler. ☐ ☐
4. Demet Hanım'ın kızı Türkiye'de doğdu. ☐ ☐
5. Demet Hanım ailesine vakit ayıramamaktan şikayetçi. ☐ ☐
6. Demet Hanım artık daha sakin bir hayat yaşamak istiyor. ☐ ☐

Var Yok

1. Demet Hanım liseden hemen sonra neden okuyamadı? ☐ ☐
2. Demet Hanım kendi dükkanını ne zaman açabildi? ☐ ☐
3. Demet Hanım atölyesinde kaç kişi çalıştırdı? ☐ ☐
4. Demet Hanım hangi üniversitede eğitim gördü? ☐ ☐
5. Demet Hanım nelerden pişman? ☐ ☐
6. Demet Hanım'ın gençlere tavsiyeleri neler? ☐ ☐

32 Bir Hayal Kuralım

- Kişiliğiniz
- Fiziksel özellikleriniz
- Aileniz
- Eviniz
- Arkadaşlarınız
- İş/okul hayatınız
- Maddi durumunuz
- Gelecek planlarınız

Keşke

O zaman

Böylece

4

Bu Yıl Moda Ne?

1. Modanın Dünü, Bugünü

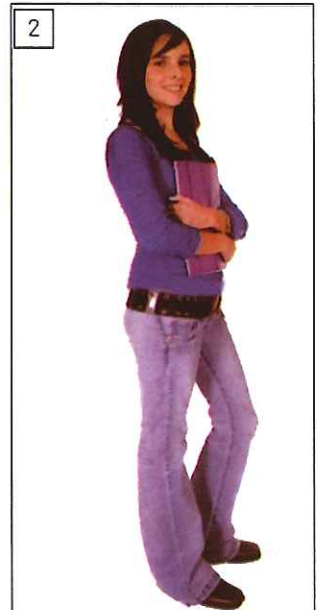
1 Yerleştirelim

kadınısı • spor • dekolte • gösterişli • frapan
klasik • abiye • erkeksi • abiye

1. Ünlü modacı Neslihan Yaman son defilesinde, özel geceler için hazırlanmış _____ kıyafetleriyle seyircileri büyüledi.
2. Son günlerde kravat takıp gömlek giyerek _____ görünmek kadınlar arasında tekrar moda oldu.
3. Her ortamda rahat edebilmek için _____ kıyafetlerden uzak durmak gerekir.
4. Günümüzde bayanlar pantolon, spor ayakkabı gibi rahat giysileri, mini etek, topuklu ayakkabı gibi _____ giysilere tercih ediyorlar.
5. Siyah pantolon, beyaz gömlek gibi _____ giysilerin modası hiçbir zaman geçmez.
6. Gençler genellikle tişört ve spor ayakkabı gibi _____ giysileri tercih ediyor.

2 Eşleştirelim

☐ iddialı ☐ frapan ☐ sade ☐ dikkat çekici
☐ klasik ☐ spor ☐ gündelik ☐ gösterişli

3 Yerleştirelim, eşleştirelim

Dünden Bugüne MODA

Şüphesiz birçoğumuz "Gelecekte neler moda olacak?" sorusunun yanıtını bilmek ve kendimizi buna göre hazırlamak isteriz. Peki nedir moda? Neden gazete ve dergilerin sayfasına konu olur? Neden kendimizi ona göre hazırlamak isteriz? Neden sık sık bu sözcüğü duyarsınız? (1) Yani neden hep hayatımızdadır moda ?

Moda aslında, sosyal hayattaki 'popüler herşey'dir. 'Moda' sözcüğü genellikle akıllara popüler giyim tarzını getirir. Çoğu araştırmaya göre modanın kökeni, insanlığın ortaya çıkışına dayanıyor ve **o zamanlardan beri** moda, toplumların ayrılmaz bir parçası. (2) _____

Moda akımları kendini 1900'lü yıllarda net olarak göstermeye başlamıştır. Bu akımlar **o zamanlardan beri** kültürlerin, ekonomik şartların, sosyal ve politik olayların etkisi altında şekillenmektedir. Örneğin; savaş yıllarında kadınlar, erkeklerle beraber çalışıp benzer işler yapmaya başlamıştır. Dolayısıyla o dönemlerde kadınlar arasında erkeksi kıyafetler kadınsı kıyafetlerden daha çok ilgi görmüştür. (3) _____

- savaş yıllarında
- savaşların sonrasında
- 80'lerde
- 90'lardan sonra

- klasik, sade giysiler
- gösterişli giysiler
- rahat ve şık giysiler
- erkeksi giysiler

Savaşların sonrasında ise devlet mekanizmasında bürokratik işlemler çoğalmış, böylece devlet için çalışan memur sayısı artmıştır. Bu grup çok para kazanmadığı için hem işte hem de günlük hayatta benzer giysileri tercih etmeye başlamıştır. Bunun sonucunda klasik ve sade giyim tarzı yaygınlaşmıştır. (4) _____

80'lerde ise popüler müziğin ve tüketim kültürünün etkisiyle kıyafetlerde bazı değişiklikler olmuş; vatkalar, frapan elbiseler, leopar desenler, gösterişli giysi ve takılar moda haline gelmiştir. 90'lardan sonra ise yoğun iş temposu ve artan sosyal aktiviteler, kadın erkek herkesi, rahatlığı ve şıklığı bir arada taşımaya yönelmiştir. (5) _____

Öyle görünüyor ki koşullar ne kadar değişirse değişsin moda, yaşantımızın bir parçası olmaya devam edecek. (6) _____

- ☐ Yani, insanlık modayla belli bir dönemde tanışmamıştır. Moda insanlık tarihinden beri vardır.
- ☐ Yani ekonomik şartlar modayı etkisi altına almıştır.
- ☒ 1 Yani neden hep hayatımızdadır moda?
- ☐ Yani bu kez de modaya yaşam tarzı yön vermiştir.
- ☐ Yani moda insanlıkla birlikte ortaya çıktı, insanlıkla birlikte yok olacak.
- ☐ Yani belki de bugünün 'uniseks' giyim tarzı savaşların bir sonucudur.

İLGEÇLER			-Den beri / -Dir
Zaman Adı	Ek	İlgeç	Örnekler
on beş yıl sabah dört ay iki saat pazartesi haziran yıl	-dan/-den/-tan/-ten ... -dır/-dir/-dur/-dür -tır/-tir/-tur/-tür	beri	Geçen hazirandan beri iş arıyorum Sabah tan beri hiçbir şey yemedim İki saattir seni bekliyorum burada. Dört aydan beri Türkçe öğreniyorum Murat pazartesi den beri kursa gelmiyor. On bes yıldır aynı evde oturuyorum. Geçen hazirandır iş arıyorum.

4 Tamamlayalım

1. Çocukluğum dan beri sabahları erken uyanırım.
2. Ne zaman _____ Türkçe öğreniyorsun?
3. Tuba'yı 2002 _____ tanıdım.
4. Eşim ay _____ sigara içmiyor.
5. Kuzenim yıl _____ yurt dışında yaşıyor.
6. Çocuklar epey _____ denizdeler.
7. Üç saat _____ balık tutuyorlar.
8. 2006'daki Mısır yolculuğum _____ tatile çıkmadım.
9. Kaç gün _____ işe gidemiyorum, çok hastayım.
10. Arkadaşım ile tartıştım, bir hafta _____ onu aramıyorum.
11. Sabah _____ hava kapalı, yağmur yağacak sanırım.
12. Nerelerdesin? Doğum günün _____ seni göremiyoruz.
13. Yıllar _____ burada çalışıyorum.
14. 3 hafta _____ spora gidemiyorum, işlerim çok yoğun.
15. Uzun zaman _____ sinemaya gidemedik.
16. Lise _____ Özlem'le görüşmedik.
17. Geçen hafta sonu _____ spor salonuna gitmedim.
18. Geçen sene Aralık _____ sigara içmiyorum.
19. Telefon sabah _____ hiç susmadı.
20. Seninle çoktan _____ görüşemiyoruz. Nerelerdesin? Neler yapıyorsun?

5 Yeniden yazalım

1. En son üç ay önce sinemaya gittim.
Üç aydan beri/üç aydır sinemaya gitmiyorum
2. En son 2006'da yaz tatiline çıktım.
_____
3. Sabah başım ağrımaya başladı. Hala ağrıyor.
_____
4. Birkaç ay önce Korhan'la görüştüm. Bir daha onu görmedim.
_____
5. Dört yıl önce yurt dışına taşındı. Hala orada yaşıyor.
_____
6. Sabah kahvaltı ettim, bu saate kadar başka hiçbir şey yemedim.
_____
7. Yılbaşı gecesi, sigarayı bırakmaya karar verdim. O günden bugüne kadar sigara içmedim.
_____
8. En son çocukken elma şekeri yedim.
_____
9. Bilgisayarın başına saat dördte oturdun ve hala kalkmıyorsun, yeter artık!
_____
10. Onunla en son iki hafta önce buluştuk.
_____
11. Dün akşam sekizde kardeşimi aramaya başladım. Hala telefonuma cevap vermiyor.
_____
12. En son tatilimi geçen sene temmuzda yaptım.
_____

6 Okuyalım, işaretleyelim

ANADOLU'DA GİYİM

Her toplumun kendisine özgü geleneksel giysileri var. Bu giysiler toplumların geleneklerini, kültürlerini yansıtıyor.

Anadolu halkının geleneksel giysileri, kültürlere özgü giyim tarzlarına iyi bir örnektir. **Bunlar** ayrı zevkler, iklim koşulları ve tarihi nedenlerle bölgeden bölgeye değişir. Hareketli yaşam tarzına uygun olmaları bu giysilerin en önemli özelliklerindendir. Bu giysileri günümüzde Anadolu halkının tümünde görmemiz mümkün değildir, fakat yine de özellikle küçük yerleşim merkezlerinde insanlar onları hala kullanırlar.

Hemen hemen tüm kırsal bölgelerde hem kadınlar hem de erkekler, günlük yaşantılarında 'şalvar' adındaki bol pantolonları giyerler. Erkeklerin şalvarı kadınlarınkinden daha dardır ve genellikle şalvarların beline kuşak ya da silahlık sararlar. Kadınların şalvarı ise daha bol ve daha renklidir.

Yüzyıllardan beri kullanılan "çarık" günümüzde pek kullanılmasa da Anadolu halkının doğaya uyumunu gösterir. Anadolu'da giyimin önemli bir parçası da başlıklar ya da örtülerdir. Erkekler başlarına genellikle 'kasket' takarlar. Kasket güneşe karşı koruyucu olması nedeniyle oldukça kullanışlıdır. Kadınlar ise ince bir kumaştan, 'yemeni' adında bir başörtüsü kullanırlar. Bu örtü renk renk, desen desendir ve kadınlar onun çevresini el işi bir örgü tü-rüyle, yani 'oya' ile süslerler. Günümüzde başörtüsü kullanmayan kadınlar da yemeniyi günlük hayatlarında aksesuar olarak kullanmaktadır.

Günümüzde geleneksel giysileri hem otantik halleriyle hem de modern giysilerle bir arada görmek mümkündür. Bu durum gösteriyor ki, modern yaşamımız nedeniyle benzer giysileri kullanıyoruz, fakat kültürel öğelerimizden de tamamen vazgeçmiyoruz.

Doğru Yanlış

1. Geleneksel giysiler çok eski, bu nedenle hiç kimse onları kullanmıyor. ☐ ☐
2. Anadolu'da her bölgenin ayrı giyim tarzı vardır. ☐ ☐
3. Anadolu'da tüm bölgelerin giysileri hareketli yaşam tarzına uygundur. ☐ ☐
4. Geleneksel giysileri günümüzde yalnızca aksesuar olarak kullanıyoruz. ☐ ☐

bunlar ☐ Anadolu halkının geleneksel giysileri
☐ kültürel giyim tarzları
☐ toplumların gelenekleri
☐ giyim tarzları

onun ☐ kasketin
☐ yemeninin
☐ oyanın
☐ desenin

4.2 Vitrinde Neler Var?

7 Yerleştirelim, eşleştirelim

İNDİRİM

Sezon sonu indirimleri ve taksit kampanyaları bize neler getiriyor? Sezon indirimlerinde alışveriş yapmak karlı mı? Mevsim başındaki yüksek fiyatlar nasıl oluyor da %70'lere kadar düşüyor? Önümüzdeki kış moda olacak kıyafetleri önceden almak mantıklı mı? İşte ipuçları...

☐ Eskiden pazarlar mağazalara göre daha ucuzdu. Ama son yıllarda kredi kartları **çıkıldığından beri** taksitli satışlar, indirimler, satış sonrası müşterilere değiştirme ve iade imkanlarının tanınması gibi etkenler mağazaları daha cazip hale getirdi. _____

☐ Bazı kişiler modanın sıkı takipçileridir ve onlar sezon başında alışveriş yapar. Böylece bir ürünü herkesten önce giyerler ama bunun için çok daha fazla para öderler. Çünkü bir iki ay sonra mağazalarda indirimler başlar ve sezon sonunda bu indirim oranları %50'ye hatta %70'e kadar ulaşır. _____

☐ Sezon başında kendinize çok şık bir ceket beğendiniz ama etiketini gördükten sonra almaktan vazgeçtiniz. O ceketi **gördüğünüzden beri** aklınızdan çıkartamıyorsunuz. İşte sezon sonu geldi ve indirim günleri başladı. Artık o cekete sahip olmak için hiçbir engeliniz yok ama onu seneye de kullanabilecek misiniz? Bazı ürünlerin modası çabuk geçer. Oysa bir klasik her zaman klasik olarak kalacaktır. _____

☐ İndirim sezonunda alışveriş yaparken ürünü mutlaka üzerinizde görün. Unutmayın ki ürünleri pek çok kişi giyip çıkarıyor ve ürünlerde bazen bozulmalar olabiliyor. O ürünü sezon başında denemiş olabilirsiniz ama olsun, bir kere daha deneyin. _____

☐ İndirimler çekicidir! Vitrindeki 'İNDİRİM' yazısı sizi mağazaya çeker. Sadece 'bir bakmak için' giderseniz ama şeytana uyup birkaç parça eşya alıverseniz. Evde ise sizi tam bir pişmanlık bekler. Yeni giysileriniz hiçbir pantolonunuza ya da ayakkabınıza uymamaktadır. "Evde giyerim." diye düşünüp kendinizi teselli etmeye çalışırsınız ama indirim günleri sizi çoktan zarara uğratmıştır bile! _____

Özlem Seller

1. Bu nedenle indirim sezonunda daha klasik ve kullanışlı ürünler almalısınız. ☐
2. Bu yüzden alışverişe çıkmadan önce kendinize "Neye ihtiyacım var?" sorusunu mutlaka sormalısınız. ☐
3. Yani artık gönül rahatlığıyla mağazalardan alışveriş yapabilirsiniz. ☐
4. Uzun lafın kısası, ilk etiketler asla gerçek etiketler değildir! ☐
5. Bu küçük tedbir yıpranmış ürünleri fark etmenizi ve indirimde de kaliteli bir alışveriş yapmanızı sağlar. ☐

Konu	Paragraf
1. İndirimdeki ürünlerde defo riski	4. Paragraf
2. Mağazaların tüketiciler açısından avantajları	
3. İndirim günlerinde gereksiz alışverişler	
4. Sezon ürünlerindeki fahiş fiyatlar	
5. İndirimde de önce klasikler	

ULAÇLAR					-Dik + iyelik + -InIdEn beri
Eylem	Ek	İyelik Eki	Ek	İlgeç	Ornekler
çık	-dik/-dik/-duk/-dük	-ım/-im/-um/-üm	-dan/-ndan	beri	Yeni öğretmen <u>geldiğinden beri</u> dersleri daha iyi anlıyoruz.
evlen	-lık/-lik/-luk/-lük	-ın/-in/-un/-ün	-den/-nden		Türkçe öğrenmeye <u>başladığımdan beri</u> İngilizce konuşmuyorum.
ayrıl		-ı/-i/-u/-ü			<u>Evlendiğimizden beri</u> bu evde oturuyoruz.
başla		-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz			<u>Evden çıktığından beri</u> telefonla sana ulaşmaya çalışıyorum.
gel		-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz			<u>İşinden ayrıldığından beri</u> kimseyle görüşmüyorum.
ol		-ları/-leri			<u>Mezun olduktan beri</u> öğretmenimi göremedim.

8 Tamamlayalım

1. Diyet yapmaya başla dığımdan beri beş kilo vermişim.
2. Sigarayı bırak _____ daha az öksürüyorum.
3. Spora başla _____ kendilerini daha sağlıklı hissediyorlar.
4. Sana aşık ol _____ dünyaya toz pembe gözlüklerle bakıyorum.
5. Köylüler güneş doğ _____ tarlada çalışıyorlar.
6. Galatasaray UEFA Kupası'nı kazan _____ dünyaca tanınan bir kulüp oldu.
7. Üniversiteyi bitir _____ kendisine uygun bir iş bulamadı.
8. Bu arabayı al _____ her hafta bozulmasından bıktım.
9. İstanbul'a taşın _____ Antalya'daki arkadaşlarımı göremedim.
10. Saçlarımı kestirip boyat _____ hiç kimse beni tanımıyor.
11. Bana bağır _____ onunla konuşmuyorum..
12. İzne ayrıl _____ evimde dinleniyorum.
13. Üniversiteden mezun ol _____ görüşemiyorduk, bu toplantı çok iyi oldu.
14. O kızla çıkmaya başla _____ hiçbirimizin yanına uğramıyorsun.
15. Emrah takım kaptanı ol _____ oyuncular birbiriyle daha uyumlu.
16. Yeni belediye başkanı, göreve gel _____ çevre kirliliği ile ilgili çalışıyormuş.

9 Tümce oluşturalım

1. ben / öykü / beri / çocukluk / yaz- / ve / şiir / hoşlan-
_____
2. biz / ev / taşın- / yeni / beri / yürü- / git- / iş / hep
_____
3. ben / gez- / hiç / iste- / bahar / gel- / otur- / evde / hep / dışarı / beri
_____
4. Ayşen / başla- / neredeyse / kurs / dans / ver- / beş / kilo / beri
_____
5. bin- / ve / beri / yap- / rahatsız et- / yolcu / diğer / otobüs / iki genç / gürültü
_____

10 Tamamlayalım

Online Alışveriş

Artık alışveriş dediğimiz zaman aklımıza yalnızca caddelerdeki şık mağazalar, semtlerdeki kalabalık pazarlar ya da büyük alışveriş merkezleri gelmiyor.

Alışverişler de teknolojiyle birlikte çeşitlendi. İnternette alışveriş başladığından beri evden dışarı bir adım bile atmadan bilgisayarın başında alışveriş yapıyoruz.

İnternetteki alışveriş sitelerinde, yüzlerce ürünü bulmanız mümkün. Üstelik bu siteler sayesinde ikinci el ürünlere düşük fiyatlarla ulaşabiliyoruz.

Ben internette daha çok _____ alışveriş yapıyorum, çünkü _____.

Bence internette alışveriş yapmak avantajlı/dezavantajlı, çünkü _____.

11 İşaretleyelim, anlatalım

Benim için alışveriş bir hastalıktır.

- ☐ Sadece ihtiyaçlarım için alışveriş yaparım.
- ☐ Alışveriş merkezlerine gitmeye bayılırım.
- ☐ Alışverişimi caddelerdeki mağazalardan yapmayı tercih ederim.
- ☐ İndirim dönemlerini bekleyip alışverişimi o dönemlerde yaparım.
- ☐ Sezon başında yeni ürünleri almak isterim.
- ☐ Modanın gerisinde kalmaktan hoşlanmam.
- ☐ Hiçbir zaman moda ürünler kullanmak istemem.

12 Düzeltelim, işaretleyelim, eşleştirelim

Trend Avcıları

kayıt sırası
10

Hazır giyim firmaları, "Gelecekte moda ne olacak?" sorusuna yanıt bulmak için pek çok ajansın tahminlerinden yola çıkıyor. Bu ajanslarda çalışanlara ise 'trend avcılar' deniyor. Trend avcılar toplumun eğilimlerini inceliyor ve yorumluyor. Toplumun eğilimleri yalnızca giyim sektörünü değil, gıdadan elektroniğe, mobilyadan kozmetiğe kadar pek çok alanı etkiliyor.

Doğru Yanlış

1. Hakan Korhan ve ekibinin işi, geleceğin modasını tahmin etmek. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Genellikle birbirine benzer renkler artı moda olur. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Moda olacak renge trend avcılar karar veriyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. Pek çok sektör moda olacak rengi trend avcılarının öğreniyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
5. Yeni trendler en çok bir yıl popüler olarak kalır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
6. Hazır giyim sektörüne ek olarak pek çok farklı sektör trend avcılarının fikrini alıyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış

1. Tahmin etmek	☐ karar vermek
2. Gözlem yapmak	☐ anlaşılmak
3. Belirlemek	☐ gözlemek
4. Ulaşmak	☐ kestirmek

13 Sıralayalım, işaretleyelim

Marka Çılgınlığı

☐ Marka takıntısı en çok giyim kuşamda kendini gösteriyor. Son yıllarda özellikle büyük mağazalar markaları tercih eden insanlarla dolup taşıyor. Kimi küçük bir eşarp alıyor, kimi bir pantolon ve kemer. Bir kısmı da baştan aşağı gardrop yeniliyor. Marka düşkünlerinin ortak alışveriş yerleri genellikle lüks mağazalar oluyor. Ancak bazen küçük dükkanlar da ünlü kişilerin oradan alışveriş etmeleri nedeniyle popüler hale gelebiliyor.

☐ Evet, sonuçta en iyiyi, en güzeli, en kaliteliyi almak ve kullanmak herkesin en doğal hakkı. Ancak herkesin kendine şu soruları da sorması gerekiyor: Marka ürünler her zaman iyi ve kaliteli midir ve toplum içinde daha saygın bir yer edinebilmek için markalara gerçekten ihtiyaç var mıdır?

☐ Dünyada şu sıralar müthiş bir marka takıntısı var. Pek çok kişinin üzerindeki kemerden ayakkabıya, çantadan to-kaya kadar her şey bir başka markanın ürünü.

☐ Marka merakı sadece giyim kuşamla sınırlı değil. Bazı insanlar makyaj malzemelerinden aksesuarlara, mobilyalardan yemek takımlarına kadar her şeyin ünlü markaların ürünleri olmasına özen gösteriyorlar. Ayrıca sosyal ya-şantılarında da isim yapmış gece kulüplerini, restoran ve kafeleri tercih ediyorlar.

☐ Peki, herhangi bir ürünün ya da mekanın 'marka' olması neden bu kadar önemli? Bu sorunun tek bir yanıtı yok. Kimileri için 'marka' kalite ile eş anlamlı ve onlar kalite satın alıyorlar. Kimileri ise markalı ürünleri üst düzey bir sos-yal statünün göstergesi olarak algılıyor. Markalı bir ürüne sahip olmak kendilerini 'daha zengin, güçlü ve önemli' hissetmelerini sağlıyor.

Doğru Yanlış

1. Marka meraklıları her zaman lüks mağazalardan alışveriş yaparlar.
2. Bazıları için sadece kıyafetlerinin değil mobilyaların markalı olması da önem taşıyor.
3. Markalı ürün aynı zamanda kaliteli ürün demektir.
4. Kimilerine göre markalı ürünler kullanmak insana saygınlık kazandırır.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

14 Marka merakımızı anlatalım

1. İnsanlardaki marka merakının nedenleri _____
2. Bence markalı ürünler _____

4.3 Bu Benim Tarzım

15 Yeniden yazalım, işaretleyelim

Eski Günler

1. Yeni bilgisayarımı kurdum. Galiba odamı en son o zaman temizledim.
Yeni bilgisayar kurduğumdan beri odamı temizlemedim.
2. En son iki ay önce sinemaya gittik. Bir daha da güzel bir film seyretilmedik.
_____
3. Ayşe'yle en son üniversitede görüştük. Bir daha da hiç görmedim onu.
_____
4. Ayşe evlenip yurtdışına gitmiş. Hala yurtdışında yaşıyor-muş.
_____
5. Hatırlıyor musun ne kadar çok eğlenmiştik o baloda? O balodan sonra bir daha o kadar çok eğlenmedim.
_____
6. En son 14 sene önce iş değiştirmiştım.
_____

	Ceren	Mehmet	Ayşe
Uzun zamandır temizlik yapmıyor.			
Salonu temizleyecek.			
Film seyretilmek istiyor.			
Albüme bakmayı öneriyor.			
Evlendiğinden beri Türkiye'de değil.			
Kendini de eşini de komik buluyor.			
Fotoğrafta saçlarını ortadan ayırmış.			

16 Tamamlayalım, anlatalım

Benim Stilim

- Giysilerimi _____ göre düzenliyorum.
- Hiç giymem ama dolabımda yine de _____ bulunur.
- Karakterimi en iyi şu giysi anlatır: _____.
- Giyim konusunda insan olarak beni en çok _____ etkiler, çünkü _____.
- Arkadaşlarımdan gardırobundaki _____-linin benim olmasını isterim.
- En çok _____ almayı severim.
- Hayat boyu sadece _____ giyerek yaşayabilirim.
- "Bir zamanlar _____ nasıl giymişim?" diye çok düşünürüm.
- Bana göre stil _____ demek.
- Yanıma _____ almadan asla sokağa çıkmam.
- Çantamda / Cebimde mutlaka _____ bulunur.
- Siyah bence _____ bir renktir.
- "Nasıl olmuşum?" sorusunu mutlaka _____ sorarım.
- İnsanların dış görünüşüyle ilgili beni en çok _____ etkiler.
- _____ başka insanlarda çok beğenirim ama ben asla kullanamam.
- En çok _____ giderken "Ne giysen?" diye düşünürüm.

ULAÇLAR					(-Di)...(-y)El
Eylem	Ek	Kisi Eki	-	Ek	Örnekler
gör	-dı/-di/-du/-dü	-m		-alı/-yalı	Türkiye'ye <u>geldim</u> <u>geleli</u> Türkçe öğreniyorum.
bırak	-tı/-ti/-tu/-tü	-n		-eli/-yeli	Bu kursa <u>katıldım</u> <u>katılabili</u> tatile gidemedim.
gel		-			Geç kaldınız. Ders <u>başlayalı</u> yarım saat oldu.
görüş		-k			<u>Görüşmeyeli</u> kilo almışsın.
katıl		-nız/-niz/-nuz/nüz			Onu <u>görmeyeli</u> yıllar oldu.
bil		-			Sigaryayı <u>bırakalı</u> daha az öksürüyorum.
tanı	...	...	...	...	Arkamızdakiler film <u>başladı</u> <u>başlayalı</u> konuşuyorlar.
izle			-ma	-yalı	Seni <u>tanıdım</u> <u>tanıyalı</u> hiç değişmedin.
değiştir			-me	-yeli	Onu <u>gömedim</u> <u>görmeyeli</u> üç yıl oldu.

17 Yerleştirelim

görmek • doğmak • değiştirmek • izlemek • çıkmak • almak • yerleşmek • artmak
gelmek • hazırlanmak • bilmek • tanımak

1. Ayşe'yi görmeyeli yıllar oldu. Ne kadar büyümüş.
2. Magazin programları _____ ünlülerin özel yaşamlarına saygı kalmadı.
3. Yeni arabayı _____ yüzünü göremiyoruz. Nerelerdesin?
4. Tatile _____ beş yıl oldu. Bu yıl bir ay tatil yapacağım.
5. Giyim tarzını ve saç şeklini _____ sanki on yıl gençleşmiş görünüyor.
6. O filmi _____ etkisinden kurtulamadım. İnanılmaz güzeldi.
7. Antalya'ya _____ daha iki ay oldu ama yıllardır burada yaşıyor gibiyim.
8. Kızım _____ yeni bir hayata başlamış gibiyim. Annelik çok farklı bir duygu.
9. Buraya en son on yıl önce gelmiştim. _____ epeyce değişmiş buralar.
10. A: Haydi, hazır mısın? Çıkalım.
B: Çoktan, ben _____ yarım saat oldu.
11. Kendimi _____ balığı çok severim. Haftada en az iki kez balık yerim.
12. Seni _____ bütün hayatım değişti.

18 Yerleştirelim

bayram süresince • var olduğundan bu yana • öğrenciliğim boyunca • doğumdan itibaren • günlerce
bölümden itibaren • yarımdan itibaren • ömür boyu

1. _____ tezgahtarlık, garsonluk, boyacılık gibi işlerde çalışarak okul harçlığımı kazandım.
2. Hava sıcaklığı _____ beş ila sekiz derece azalacak.
3. Dünya _____ insanlar çağımızdaki kadar hareketsiz ve stres dolu bir yaşam geçirmedi.
4. Size _____ mutluluklar dilerim.
5. Gazeteciler ünlü oyuncuyla röportaj yapabilmek için _____ evinin kapısında beklemişler.
6. Çocuklarda büyüme ve gelişmenin _____ izlenmesi olası pek çok hastalığı önüyor.
7. "Karşı" adlı dizideki macera dolu sahneler dördüncü _____ daha da artacak.
8. Belediye otobüsleri _____ ücretsiz olarak hizmet verecekmiş.

19 Dinleyelim, işaretleyelim

Türkiye'nin Alışveriş Gerçekleri

kayıt sırası
12

Doğru Yanlış

1. Çoğu insan alışverişe gitmeden önce markayı belirliyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Üst gelir grupları marka odaklı alışveriş yapıyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Hazır giyim alışveriş yapma sıklığı gençlerde ve üst gelir grubunda daha yüksek. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. 19-25 yaş grubu elli üç günde bir alışveriş yapmaktadır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
5. Gençler düzenli olarak aynı mağazalardan alışveriş yapıyorlar. ☐ Doğru ☐ Yanlış
6. Üst gelir grubundaki insanlar daha çok cadde üstündeki mağazalardan alışveriş yapıyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış

Var Yok

1. Marka seçimindeki kriterler ☐ Var ☐ Yok
2. Mağaza seçimi ile ilgili tercihler ☐ Var ☐ Yok
3. Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi ☐ Var ☐ Yok
4. Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi ☐ Var ☐ Yok
5. Gelir düzeyine göre alışveriş davranışları ☐ Var ☐ Yok
6. Büyük alışveriş merkezlerinin avantajları ☐ Var ☐ Yok

20 Anlatalım

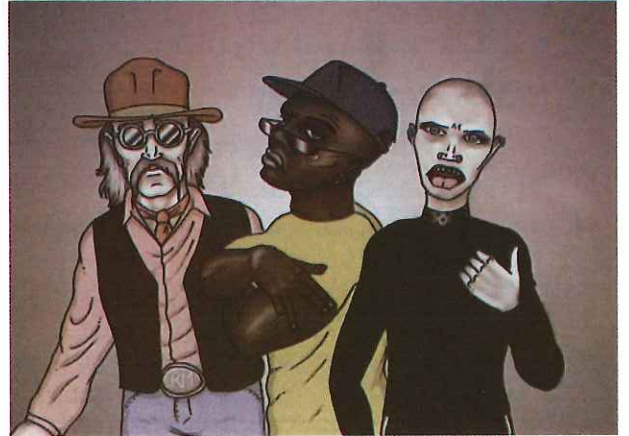
- Marka seçimindeki kriterler: _____
- Mağaza seçimi ile ilgili tercihler: _____
- Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi: _____
- Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi: _____

21 Okuyalım, işaretleyelim

Stil Sahibi Olmak

- Modern misiniz, yoksa gelenekçi mi? Rahatlık mı sizin için önemli, şık olmak mı? Dış görünüşünüzle mi, yavaş yavaş kendinizi göstererek mi insanları etkilemek istiyorsunuz? Stilinizi belirlemek için önce ön plandaki yönünüzü belirlemelisiniz.
- Hangi giysilerle, hangi renklerle, hangi aksesuarlarla kendinizi iyi hissediyorsunuz, bir düşünün ve bunların sayılarını artırmaya çalışın.
- Saçınızın şeklinin ve renginin kıyafetlerinizle, karakterinizle uyumunu gözden geçirin. Güvenilir dostlarınızdan bu konuda fikir alın ve gerekli değişiklikleri yapmaya hemen başlayın.
- Elinizdeki her aksesuarı farklı giysilerinizle deneyerek kendinize özgü tarz yaratın.
- Dış görünüşünüzde sık sık sıradışı değişiklikler yapmayın. Deneme yanılma yöntemi yerine hayal ederek sonuca ulaşmayı tercih edin.
- Tüm bunları yaparken herhangi bir kişiyi taklit etmeyi aklınızdan bile geçirmeyin. Unutmayın bu sizin stiliniz!

Doğru Yanlış

1. Tarzınızı belirlemek için karakter özelliklerinizi dikkate almalısınız. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Giyim tarzınızı belirlerken öncelikle seçimlerinizle kendinizi mutlu hissetmeniz önemli. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Değişiklik yapmak size her zaman iyi gelir. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. Saçlarınızın giysilerinizle uyumu önemlidir. ☐ Doğru ☐ Yanlış
5. Tarzınızı belirlerken özgün olun. ☐ Doğru ☐ Yanlış

22 Tamamlayalım, bulalım

Burcuna Göre Giyim

İnsanlar giysi tercihleriyle burçlarını ele verebilirler! İşte size burçlara göre giyim tarzları!

KOÇ: Koçlar, genellikle ciddi kıyafetler giyerler. Ancak aksesuarlara da önem verirler. Özellikle şapka ve fularlar koçların favorileridir.

BOĞA: Boğalar modayı takip etmez. Onlar için kıyafetlerde rahatlık önemlidir. Bu nedenle keten tarzı rahat kumaşları tercih ederler.

İKİZLER: Her şeyi giyerler diyebiliriz. Onlar için kıyafetten çok aksesuarlar önemlidir. Bilezik, yüzük, eldiven sanki sadece ikizler için üretilir.

YENGEÇ: Dikkat edin, birisi günlerdir aynı giysiyi mi giyiyor? İşte o kişi yengeçtir. Beyaz renkten vazgeçmezler ve gümüş takılardan hoşlanırlar.

ASLAN: Lüks mağazaların en iyi müşterileriyle karşı karşıyasınız. Dolapları pahalı ve güzel giysilerle doludur. Göz alıcı takılara da bayılırlar.

BAŞAK: Her zaman temiz, titiz ve düzenli giyinmeye dikkat ederler. Günlük kıyafetleri bile ütülü ve düzgündür. Mükemmel bir uyum içindedirler.

TERAZİ: Modacıların burcudur. Kendilerine özgü bir tarzları vardır. Her zaman iyi görünmeye çok dikkat ederler.

AKREP: Siyahı en çok akrepler kullanır. Yüksek topuklar, dar pantolonlar akrep kadınının favorileridir. Gizemli görünüşleri bütün kıyafetleriyle ön plandadır.

YAY: Özgürlüğün burcudur. Bu nedenle rahat kıyafetleri severler. Taze ve canlı bir görüntüleri vardır. Mor favori renkleridir. Deri ceketler de yayların tercihidir.

OĞLAK: Giyinmek oğlaklar için çok önemlidir. Özel terzilere en çok onlar para kazandırır. Gri, kahverengi, ten rengi onların renkleridir. Cüzdan ve çantaya çok önem verirler. Özenli ama sade giyimden hoşlanırlar.

KOVA: Her zaman her şeyi ilk önce kovalar keşfetmeli ve giymelidir. Her durumda öncü olmayı isterler. Bütün moda kurallarını yerle bir etmek en büyük zevkleridir. Onlar kuralları kendileri koyarlar!

BALIK: Ayakkabı bağılıkları hastalık derecesindedir. Yeşili her giysilerinde görmekten zevk alırlar. Altın, gümüş ve değerli taşlar onları baştan çıkarır.

Ben burcumla ilgili yoruma katılıyorum. Çünkü _____

Burcumla ilgili yorum benim giyinme alışkanlıklarıma hiç uymuyor. Çünkü _____

5

Eğitim Şart

1. Ders Başlıyor

1 Yerleştirelim, eşleştirelim

eğitirsen • dikersen • düşünüyorsan • ekersen
öğretirsen • verirsen

EĞİTİM

Bir yıl sonrasını _____ tohum ek,
Ağaç dik on yıl sonrası ise tasarladığın,
Ama yüz yıl sonrası ise düşündüğün, halkı eğit.
Bir kez ürün verir _____ tohum,
Bir kez ağaç _____ on kez ürün verir.
Yüz kez olur bu ürün _____ halkı.
Balık _____ bir kez doyurursun halkı,
_____ balık tutmasını hep doyar karnı.

Kuan-Tzu (Çinli ozan) (M.Ö. 1000)

1. balık	☒ ekmek
2. ağaç	☐ tutmak
3. halk	☐ doyurmak
4. tohum	☐ eğitmek
5. karın	☐ dikmek

2 Açıklayalım

- Eğitim, özgürlüğe götürür. (Alman atasözü)
- Eğitimsiz insan, ruhsuz bedene benzer. (Arap atasözü)
- Bilgine her gün yeni bir şey eklemiyorsan, gün geçtikçe azalır. (Çin atasözü)
- Okul için değil, yaşam için öğreniyorum. (İsveç atasözü)
- Ağaç yaşken eğilir. (Türk atasözü)
- Çok bilmek isteyen az uyur. (Rus atasözü)

3 Okuyalım, işaretleyelim

ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK

Dünya hızla değişiyor. Buna paralel olarak bilgi çok hızlı bir şekilde çoğalıyor ve mevcut bilgi de aynı hızla **zaman aşımına uğruyor**. Dünyadaki hızlı değişme ve gelişmeler nedeniyle 'eğitilmiş insan' tanımı da değişiyor. Örneğin bir asır önce 5-6 yıllık bir eğitimle **hayata atıldınız**, başarılı olabiliydiniz. Oysa bugün, öğrendiklerimizin büyük bir bölümü bir süre sonra değişir, yetersiz kalır. Bu nedenle 'yaşam boyu öğrenme' kavramı her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır.

Günümüzde insan ancak bilgiye ulaşmanın yollarını **biliyorsa**, bilgiyi kullanarak **öğrenebiliyorsa** ve bilgiyle sorun çözebiliyorsa eğitilmiş olarak kabul ediliyor. Artık insan beyni, bilgiler için bir depo değil, bir strateji merkezi olarak algılanıyor. Bu nedenle eğitim öğrenciye öncelikle kendi yeteneklerini, sınırlarını keşfetmesi konularında yardımcı olmalı. Öğrencinin de 'öğrenmeyi öğrenmesi' gerekiyor. Bu da eğitimin yaşamın her alanına yayılması anlamına geliyor.

"Yaşam boyu öğrenme"de öğrencilik, hayat boyu devam eden bir süreç. Kişi ilk olarak, yetenek ve bilgi kazanmak için, ikinci olarak ise çağın gelişimine **ayak uydurabilmek** ve yeni bilgiler üretebilmek için sürekli bir eğitim içinde bulunuyor. Bu süreçte tüm eğitimcilerin, yani hem anne babaların hem de öğretmenlerin öğrencilere kendi başına davranma yeteneği kazandırmaları gerekiyor. Yani onlara bilgiyi doğrudan sunmak yerine kaynakları göstermeleri, onları kendilerini tanıtmaya ve araştırmaya yönlendirmeleri gerekiyor. Böylelikle bireylerin hem öğrenci hem de kendi kendilerinin öğretmeni olmaları sağlanıyor.

	Doğru	Yanlış		Zaman aşımına uğramak
1. Bugünkü bilgiler gelecekte yetersiz kalacaktır.	☐	☐	☐	hızla akıp gitmek
2. Öğrenci, sorunlarının çözüm yollarını kendi düşünmelidir.	☐	☐	☐	geçersiz hale gelmek
3. Öğrenmenin yaşı yoktur.	☐	☐	☐	süreyi aşmak
4. Eğitimcilerin görevi tüm bilgilerini öğrencilere eksiksiz biçimde öğretmektir.	☐	☐		
	Var	Yok		Hayata atılmak
1. Yeni anlayışa göre eğitilmiş insan modeli	☐	☐	☐	geçim sağlamak için çalışmaya başlamak
2. 'Yaşam boyu öğrenme'nin amacı	☐	☐	☐	yeni bir hayata başlamak
3. Yaşam boyu öğrenme sürecinde eğitimcilerin rolü	☐	☐	☐	özgürce yaşamak
				Ayak uydurmak
			☐	direnebilmek
			☐	uyum sağlamak
			☐	alışmak

KOSUL KIPI						zaman + -(y)se (< i.se)
Ad/Adıl	Eylem	-	Zaman/Kip Eki	Koşul	Kişi Eki	Örnekler
ben	bitir	-ma/-maz	-yor/-ıyor/-iyor/-uyor/-üyor	-sa	-m	(Sen) Türkçeyi iyi öğrenirsen Türkiye'de daha rahat yaşayabilirsin.
sen	gel	-me/-mez	-makta/-mekte	-se	-n	Çalışıyorsanız ben sonra geleyim.
o	yaşa	-mı/-mi	-dı/-di/-du-dü/-tı/-ti/-tu/-tü			Film bittiyse televizyonu kapat.
biz	çalış	-mu/-mü	-acak/-ecek/-yacak/-yecek		-k	Toplantıya siz de katılacaksanız acele edin
siz	bit		-mış/-miş/-muş/-müş		-nız/niz	Çalışmazsanız başarılı olmazsınız.
onlar	gerek		-t/-ar/-er/-ir/-ur/-ür		(-lar/-ler)	Ders çalışman gerekmiyorsa sinemaya gidelim.
sürücüler	öğren		-malı/-meli			Rapor yarına kadar bitmeliyse yardım edeyim sana.
Aylin	hoşlan					Çalışıyorsanız ben sonra geleyim.
çocuklar	uyu					

4 Tamamlayalım

1. Başarılı olmak iste _____ daha çok çalışmalısın.
2. Diyetle birlikte spor yap _____ daha çabuk kilo verebilirsiniz.
3. Önceden rezervasyon yap _____ otellerde yer bulamazsınız.
4. Sürücüler trafik kurallarına uy _____ her gün yüzlerce kaza olur.
5. İş görüşmesine git _____ dış görünüşünüze dikkat etmeniz gerekir.
6. Yarın yağmur yağ _____ piknik yapmak yerine sinemaya gidebiliriz.
7. A: Hafta sonu konsere gidelim mi?
B: Bilmem, gidebiliriz.
A: Eğer git _____ hemen karar vermemiz gerek. Çünkü çok az bilet kalmış.
8. A: Çok acıktım.Yemek hala pişmedi mi?
B: Ben bir bakayım. Eğer piş _____ hemen yiyelim.
9. A: Çok yorgunum, biraz uzanıp dinlenmek istiyorum.
B: Eğer uyu _____ televizyonu kapatabilirim.
A: Gerek yok, biraz uzanıp çalışmaya devam edeceğim.
10. Eğer Aylin yalan söylemeye devam et _____ artık etrafında hiç yakın arkadaşı kalmayacak.
11. A: Müziğin sesi biraz fazla değil mi sence?
B: Eğer rahatsız ol _____ kısılabirim.
12. Çocuklarınız sebze yemekten hoşlan _____ onlar için farklı tarifler deneyebilirsiniz.
13. A: Ne yapıyorsun?
B: Yarın önemli bir sınavım var. Ona çalışıyorum.
A: Peki o zaman, çalış _____ ben seni rahatsız etmeyeyim.
14. Size karşı bir hata yap _____ lütfen beni affedin, bu aralar biraz sıkıntılıyım.

5 Tamamlayalım

1. _____ bir ev alabilirim.
2. _____ tatile çıkacağım.
3. _____ evlenebilirim.
4. _____ bugün sinemaya gidebilirim.
5. _____ bu akşam buluşalım.
6. _____ sınavdan çok iyi bir puan alabilirim.
7. _____ pikniğe gideceğiz.
8. _____ seyahate çıkalım.
9. _____ ameliyat olmanız gerekebilir.
10. _____ o arabayı asla alamam.
11. _____ sana yardım edebilirim.
12. _____ bankadan kredi çek.

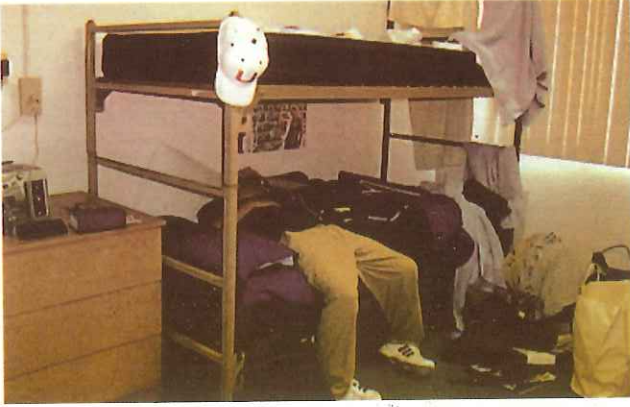
6 Tamamlayalım

1. Eğer yorulduysan _____.
2. Bu şarkıyı sevdiysen _____.
3. Yağmur yağarsa _____.
4. Seni seviyorsa _____.
5. Yemek yemediysen _____.
6. Çay demlenmişse _____.
7. Maaşım bankaya yatmışsa _____.
8. Sıkıldıysanız _____.
9. Bu filmi beğenmediysen _____.
10. Yemek pişmişse _____.
11. Canın sıkıldıysa _____.
12. Konsere bilet bulamazsan _____.

7 İşaretleyelim, tamamlayalım

Öğrenci Evleri

kayıt sırası
13

Doğru Yanlış

1. Bazı öğrenciler ev arkadaşlarını okuldan bulurlar. ☐ ☐
2. Yemek ve temizlik gibi işler ev arkadaşları arasında sorun olabilir. ☐ ☐
3. Bir öğrenci evinde makarnadan başka bir yiyecek bulmak imkansızdır. ☐ ☐
4. Bir öğrenci evinde günler oyun oynamakla geçer. ☐ ☐
5. Öğrenciler sınava bir iki hafta kala birlikte ders çalışmaya başlarlar. ☐ ☐

Var Yok

1. Öğrencilerin yurt yerine evde kalmayı tercih etmelerinin nedenleri ☐ ☐
2. Bir öğrenci evindeki temel gıda maddeleri ☐ ☐
3. Öğrencilerin üniversiteyi uzatmalarının asıl nedeni ☐ ☐
4. Öğrencilerin komşularla ilişkileri ☐ ☐

1. Uygun bir arkadaş bulamamış öğrenci _____ ilanlarla ev arkadaşı aramak zorunda kalır.
2. Eğer eve _____
"Kusura bakma, ev bugün biraz dağınık." derler.
3. Öğrenciler evdeki bulaşıkları ancak _____ yıkarlar.
4. Eğer eve _____
evi kırk yılda bir de olsa köşe bucak temizlerler.
5. Eğer muhabbet _____
ders çalışma olasılığı vardır.

8 Okuyalım, sıralayalım

Bir Okul Anısı

- ☐ Okul çıkışında bizi alıp Ortaköy'de bir çay bahçesine götürdü. Bir masaya oturduk. Hasan cebinden küçük bir şişe çıkardı. Önce kendi karnesinden başlayarak içindeki sıvıyı suluboya fırçasıyla kırık notların üzerine sürdü.
- ☐ Hiç unutmam, babam, "Aferin oğlum. Başarısız olman o kadar önemli değil. Çalışırsan zayıf notlarını düzeltirsin. Önemli olan bize yalan söylememen." dedi. O günden sonra ailemden hiçbir şey saklamadım, onlara karşı hep dürüst oldum.
- ☐ İlk başlarda hiçbir şey belli olmuyordu. Ama çok geçmeden yeni yazılan notların mürekkebi karnenin üzerinde dağılmaya başlayınca, her şey ortaya çıktı.
- ☐ Bu sihirli suyla bütün kırık notlar bir anda silinmişti. Hepimiz çok mutlu olmuştuk. Hasan, hepimizin karnesindeki kötü notları sildi. Pamukla ıslak kalan bölümleri güzelce kuruttu. Zayıf notların yerine yenilerini yazdı.
- ☒ Yarıyıl tatili gelince, hep aklıma lise arkadaşım Hasan ve "Tembeller" takımı gelir. Yanılmıyordum birinci sınıftaydık. Derslerimiz çok iyi değildi, hatta karnelerimiz zayıf notlarla doluydu. Hasan üzülmememizi, bu sorunu hemen çözebileceğimizi söyledi.
- ☐ Çok şaşırıyorduk, şimdi suçumuz daha da artmıştı. Hem kötü karne getirmiş, hem de evdekileri kandırmaya çalışmıştık. Sonunda daha kötü duruma düşmemek için babalarımıza anlatmaya karar verdik. Gerçekten de her şeyi olduğu gibi anlattık.

Yalvaç Ural

9 Lise hayatımızı anlatalım

- arkadaşlar
- öğretmenler
- yaramazlıklar
- dersler
- ilgi alanları
- okul etkinlikleri

5.2 Asla Geç Değildir

10 Yerleştirelim, tamamlayalım

1. Müzeyyen Çiftçi'nin ilköğretim yılları Elazığ'da bir ilkokulu 4. sınıfta terk etmesiyle bölünmüş.
2. Zamanının büyük bir bölümünü halk eğitim merkezlerinin kurslarına katılarak değerlendirmiş.
3. İnsanın içinde öğrenme isteği **varsa** yaş da zamansızlık da engel değil.
4. Biz de gençlere hayatı sevmek, üretken olmak, bir şeyler öğrenmek gerektiğini onu örnek göstererek anlatıyoruz.

ÖĞRENMENİN YAŞI YOK

Müzeyyen Çiftçi, İzmir'de bir Halk Eğitim Merkezi'nin kurslarına katıldı, 70 yaşından sonra okuma yazma öğrendi, 15 yılda 20'ye yakın kurs bitirerek hepsinden sertifika aldı. Müzeyyen Çiftçi'nin sloganı "**Gençseniz öğrenin.**"

Arkadaşlarına göre çoktan 'süper babaanne' olmuş Müzeyyen Çiftçi. Merkezin kumaş boyama, cam süsleme, resim, bilgisayar gibi 20'ye yakın kursunu başarıyla bitirmiş ve okuma yazmayı da 70 yaşından sonra yine bir kursta öğrenmiş. Yeni kurslar açılırsa onlara da katılacakmış. Çevresindekiler ona 'süper babaanne' diyorlar. Çiftçi, bu lakabından ve insanların ilgisinden oldukça memnun.

80 yaşındaki Çiftçi, kurslara azimle katılıyor. Hayat hikayesi de onun azminin bir göstergesi. _____ . Uzun yıllar Elazığ'da kaldıktan sonra 1991'de ailesiyle birlikte İzmir'e yerleşmiş. İki kız çocuğuyla birlikte, zorluklarla dolu günleri olsa da hayata sınırsız sarılmış. _____ . Çiftçi, "Boş oturmayıp yeni bir şeyler öğrenmek için elimden gelen her türlü gayreti gösteririm." diyor.

Gençlerin çoğu, sosyal etkinliklere katılmak için zamanlarının olmadığını söyler. Bu durum ya tembellikten ya da vurdumduymazlıktan kaynaklanır genelde. Gençlerin bu tutumu karşısında 80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçi'nin azmi ise takdire değer. Müzeyyen Çiftçi, gençlerin aksine "Katılacak başka kurs var mı?" diye soruyor.

Buca Halk Eğitim Merkezi Müdürü Hasan Okur, "Müzeyyen Teyze pek çok kursumuzu bitirip belge aldı. Kendisi, halk eğitim merkezimize katılımı ve devamlılığı noktasında örnek bir kişidir. Hayatı çok sevir. _____ .

Gençler öğrenmeye ne kadar istekli olurlarsa önleri o kadar açık olur, Müzeyyen Teyze bunun en iyi örneklerinden biri." diyor.

Müzeyyen Çiftçi, her yerde öğrenmenin ve eğitim görmenin önemini anlatarak herkese örnek oluyor. Çevresindekilerle devamlı sohbet ederek eğitimin önemini vurguluyor. Çiftçi, kurslardaki öğretmen ve öğrencilerin de neşe kaynağı. Öğrenme arzusuyla dolu olan Müzeyyen Çiftçi, "Ben buradaki kurslara katıldım. Herkes gelsin, katılsın. Ben bu yaşta öğrendiysem herkes öğrenir. Herkes ileri görüşlü olsun. Gelip okuma-yazmayı, insanlığı, terbiyeyi, sevgiyi öğrensin." diyor.

Nursen Görşen

Müzeyyen Çiftçi'nin çevresindekiler ona "Süper babaanne" diyor çünkü _____

Müzeyyen Çiftçi, "Herkes kurslara katılsın" diyor, çünkü _____

KOŞUL KIPI (koşaç tunceleri)

-(ly)se (<I-se)

Ad/Adıl	Eylem	-	Ek	Kışı Eki	Örnekler
ben	güzel	değil	-sa	-m	Bu roman güzelse senden sonra ben de okuyayım.
sen	yorgun		-se	-n	Haslıysan doktora gitmelisin.
o	hasta			-	Hazırsanız çıkalım.
biz	ben			-k	Çok yorgun değilsen bu akşam sinemaya gidelim.
siz	hazır			-nız/niz	En iyi arkadaşın bensem neden hiç aramıyorsun.
onlar	yok			-lar/-ler	Hava soğuksa kalın giyin.
yemek	soğuk				Paran yoksa borç vereyim.
hava	meşgul				Hazırsanızsa çıkalım.

11 Tamamlayalım

- Geç kaldık ama şanslı ysak bilet bulabiliriz.
- Toplumdaki bireyler eğitilmiş değil _____ o toplum asla gelişemez.
- Yorgun _____ başka zaman görüşelim.
- Eğer hedefiniz iyi bir kariyer _____ daha fazla çalışmalısınız.
- Yemek hazır _____ sofraya oturalım.
- Ali yorgun _____ evde kalıp dinlensin.
- Aç _____ size hemen tost yapayım.
- Hava güzel _____ sokağa çıkabilir miyiz?
- Bu kalem fazla _____ alabilir miyim?
- Siz şu an meşgul _____ sonra yine ararım.
- Eğer ben haksız _____ söyle.
- Babam kızgın _____ bizimle hiç konuşmaz, sakinleşmeyi bekler.

12 Tamamlayalım, sürdürüelim

Eğer çocuk san hayat müthiş bir maceradır. Her gün yeni şeyler öğrenir, görür ve duyarsın. Günler uzundur ve dünya sana daha büyük görünür. Eğer ev kalabalık _____, evde kardeşlerin, deden, babaannen var _____ daha da eğlencelidir. Elbette kolay iş değildir çocuk olmak. Çevrendeki büyükler her işine karışır. Hele yaramaz _____, yani çevrende böyle bir ünün var _____, daha da zorlanabilirsin. _____

13 Tamamlayalım, eşleştirelim

1. Eğer yorgun <u>san</u> _____	☐ senden özür dilerim.
2. Eğer ünlü _____	☐ gece geç yatar, sabah geç kalkarsınız
3. Eğer o restoran kapalı _____	☐ başka bir film seyredebiliriz.
4. Eğer işinizden memnun değil _____	☐ klimayı çalıştırabilirim.
5. Eğer oda çok sıcak _____	☐ biraz daha tuz ekleyebilirsiniz.
6. Eğer hafta sonu hava güneşli _____	☐ biz de başka yerde yemek yeriz.
7. Eğer bu film sıkıcı _____	☐ birçok hayranınız olur.
8. Eğer yemek tuzsuz _____	☒ biraz ayaklarını uzatıp dinlen.
9. Eğer bana kırgın _____	☐ kendinize yeni bir iş arayın.
10. Eğer tatilde _____	☐ pikniğe gidelim mi?

DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)					-sE(ydi) (<-sE i-di)
Ad/Adıl	Eylem	-	Ek	Kişi Eki	Ornekler
ben	ol	-ma	-saydı	-m/-ım/-im	Yağmur yağmasaydı geçen hafta pikniğe gidecektik.
sen	gel	-me	-seydi	-n/-sin/-sin	Doktor olmasaydım öğretmen olurdum.
o	dikkat		-saymış		Sen beni aramasan/aramasaydın ben seni arayacaktım.
biz	et		-seymiş	-k/-iz/-iz	Doktora göre iki gün daha gecikseymisim, ameliyat olmam gerekecekti.
siz	ara			-nız/-niz/-sınız/-sınız	Kendine biraz dikkat etseydin hasta olmazdın.
onlar	gecik			(-lar/-ler)	Çok param olsa /olsaydı bu arabayı alırdım.
yağmur	yağ				Beş dakika önce gelseydiniz müdür beyi görebilirdiniz.
annem	başvur				Yerimde olsa sen ne yapardın?
misafir	düşün				Ben senin yerinde olsaydım böyle yapmazdım.
tatil	çık				Doktor olmadıysam öğretmen olurdum.
kar	tanı				

14 Tamamlayalım

- (Eğer) onu tanı. saydın sen de çok sev. erdin.
- (Eğer) şimdi yanımda ol. _____ hiç sıkıl. _____.
- (Eğer) siz de bizimle gel. _____ çok eğlen. _____.
- (Eğer) geçen haftaki piyango bana çık. _____ hepinizi yemeğe götür. _____.
- (Eğer) annem burada ol. _____ bana yardım et. _____.
- (Eğer) bu akşam misafir gel. _____ evde film keyfi yap. _____.
- (Eğer) bugün tatil ol. _____ bankadaki işlerimi hallet. _____.
- (Eğer) bize erken başvur. _____ tedavi daha iyi sonuç ver. _____.
- (Eğer) bugün kar yağ. _____ sabah erkenden yola çık. _____.
- (Eğer) beni düşün. _____ bu zor günümde yanımda ol. _____.

15 Tamamlayalım

- _____ tatile çıkabilirdik.
- _____ dans kursuna gidebilirdim.
- _____ sınavdan geçebilirdim.
- _____ iyi bir iş bulabilirdim.
- _____ akşam çıkabilirdik.
- _____ evlenebilirdik.
- _____ seni sevebilirdim.
- _____ müzisyen olabilirdim.
- _____ memleketime gidebilirdim.
- _____ sigarayı bırakabilirdim.

16 Sıralayalım, işaretleyelim

Öğrenme Şevki

- ☐ Hukuk fakültesine geri dönmüş.
- ☐ Rehberlik sınavına girmiş.
- ☐ İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi'ni kazanmış.
- ☐ Hukuk Fakültesine girmiş fakat o tarihlerde yurt dışına gitmek zorundaymış.
- ☐ Türkiye'nin ilk büyük ofis binasını, yapmış.

Cengiz Alatlı;

Doğru Yanlış

- Matematik bölümünde öğrenci olmuştur. ☐ ☐
- Hukuk fakültesinde öğrenci olmuştur. ☐ ☐
- Mimarlık yapmıştır. ☐ ☐
- Turist rehberliği yapmıştır. ☐ ☐

17 İşaretleyelim

Haziran'da okulu bitirmeyi ve avukatlık mesleğine atıl-
mayı planlıyor.

- Polis hırsızın üzerine atıldı.
- Küçük köpek havlıyor, üzerimize atılıyordu.
- Liseden sonra ticarete atıldım.
- En yakın arkadaşım işten atılmış.

18 İşaretleyelim

	samimi olmak	ilgilenmek	tanışmak	yakın olmak
haşır neşir olmak				

19 Sıralayalım, işaretleyelim

Erzurum'dan
Harvard'aBalçıcek Pamir
www.sabah.com

Onunla aslında çok önce buluştuk. Ama onunla ilgili notlarım masanın bir köşesinde kaldı. Çok geciktim size Esin Taboğlu'nu tanıtmak için. Keşke bu kadar **geciktimeseydim**

Esin Taboğlu 1965 Erzurum doğumlu. Beş kardeşin dördüncüsü. Küçükken hep eczacı olmak istemiş. O günleri bakın nasıl anlatıyor: "Herhalde eczacıların kepleri hoşuma gidiyordu. Lise son sınıfa kadar Erzurum'da okudum. Hayalim bilgisayar mühendisi ya da matematik profesörü olmaktı."

Liseyi birincilikle bitirmiş. "Çok çalışkanmışsınız." diyorum, gülümsüyor, "Yok canım, küçük yerlerde okul birincisi olmak kolaydır. Sonra

üniversite tercihlerimi yaptım. Bilgisayar istiyordum ama bir baktım hukuk bölümünü kazanmışım." Şimdi anlıyorum ki bilgisayar bölümünü **kazansaymışım** hayatımın yönü farklı olacaktı.

Esin Taboğlu İstanbul'a yerleşmiş. Daha sonra 'birden' okulunu sevmeye başlamış. Önce dil öğrenmek için Columbia Üniversitesi'ne gitmiş. "O zaman yabancı dilim yoktu tabii. Lisede ne öğrendiysem. Hiç unutmam, İngilizcem öylesine yetersizdi ki başvuru formlarını doldurmakta bile zorlanmıştım. Ama yine de gittim. Yoğun bir dil programına katıldım."

Sonra Harvard Üniversitesi'ne hukuk mastırı için başvurmuş. Kabul edilmesine kendi bile şaşırmış. "Harvard'ın ismi önce beni korkuttu. Ama kabul edilen 4 kişiden biri olduğumu öğrenince çok gururlandım. Hazırlandım ve gittim. İlk günümü hiç unutamam. Derste İngilizce değil de Almanca konuşuyor gibiydiler." Ama hiçbir zaman "Ben bu işi başaramayacağım." diye düşünmedim.

Esin Taboğlu başlamış çalışmaya. "O zamana kadar hukuk bölümüne Türkiye'den kimse başvurmamış. Bunun için ben herkesden daha çok çalıştım." Harvard'ı bütün zorluklarına rağmen başarıyla bitirir Esin Taboğlu. Birçok firmadan teklif almasına rağmen, Türkiye'yi çok özler, geri döner ve on beş gün içinde iş bulur. Önce bir Fransız hukuk firmasında çalışır ve orada özelleştirme hukuku konusunda uzmanlaşır...

Esin Taboğlu bugün kendi hukuk bürosunu kurmuş başarılı bir kadındır. Kendisi gibi başarılı olmak isteyen gençler için çok iyi bir örnek.

- ☐ Bir Fransız firmasında çalıştı.
- ☐ Erzurum'da, liseden birincilikle mezun oldu.
- ☐ Harvard Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı.
- ☐ Eczacı olmak istedi.
- ☐ İngilizce öğrenmek için yurt dışına gitti.
- ☐ Kendi bürosunu açtı.
- ☐ Hukuk fakültesine girdi.

1. Esin Hanım için hukuk fakültesini kazanmak sürpriz olmuş.
2. Hukuk fakültesindeki ilk yılında bölümünü çok sevmiş.
3. Esin Hanım Harvard'da herkesten daha çok çalışmış.
4. Esin Hanım Türkiye'yi özleyip ülkesine geri dönmüş.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

5.3 Öğrenmenin Sınırı Yok

20 Okuyalım, işaretleyelim

Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?

Etrafımda işsiz kiminle konuşsam şu sözleri duyuyorum: 'Bana uygun iş yok.' 'Diplomam var ama iş bulamıyorum.' 'Boşuna okumuşum yıllarca.' Bunu söyleyen gençler okuyup üniversite bitirmenin yeterli olması gerektiğini düşünüyorlar. Bir bakıma haklılar fakat artık dünyanın hiçbir yerinde sadece üniversite diploması almak bir işe yaramıyor.

Bence insan diploma sahibi olsa da olmasa da kendine iyi bir iş kurabilir. Tabii çalışkan ve dürüst olmak şartıyla. Bunların yanında da öğrenmeye açık olmak ve kendini

geliştirmek gerekir. Çünkü öğrenme hayatımızın sonuna kadar devam eder.

Şimdi size birkaç öneride bulunmak istiyorum.

1. Çok gereksiz bilgilerin de bir gün işe yarayacağını düşünerek her zaman öğrenmeye açık olun.
2. Yabancı bir dili çok iyi derecede bilin.
3. Klavyede on parmak ve hızlı yazı yazmayı öğrenin.
4. Bilgisayar kullanmanız da yetmez, programları çok iyi derecede bilin ve WEB tasarımı yapmayı öğrenin.
5. Teknolojik gelişmeleri takip edin. Sizden daha genç insanlardan bu konuda yardım isteyebilirsiniz. Çünkü onlar teknoloji konusunda her zaman sizden bir adım önde olacaktır.
6. Bir enstrüman çalın. Nota kullanarak birkaç parça çalacak kadar müzikten anlayın.
7. Tenis öğrenin. Her spor yararlıdır ama hem sağlık, hem sosyal çevre, hem de ikili ilişkiler açısından tenisin yeri başkadır.
8. Her gün birden fazla gazete okuyarak gündemi takip edin.
9. Sadece dünyadaki politik olayları değil, kültür ve sanatla ilgili gelişmeleri de takip edin.
10. Vaktiniz ve paranız yeteriyse mutlaka seyahat edin. Farklı kültürleri, yaşantıları ve hatta yemekleri öğrenmeye çalışın.

Bütün bunları bilmiyor ve yapamıyorsanız şansınız diğerlerinden az demektir.

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Gençlerin işsiz kalmalarının nedenleri	☐	☐	1. Gençlere göre diploma bir iş bulmak için yeterli olmalı.	☐	☐
2. Öğrenmenin tanımı	☐	☐	2. Gençler kendilerine gerekli olacak bilgileri iyi seçmeli.	☐	☐
3. Üniversite okumanın zorunluluğu	☐	☐			
4. Ömür boyu öğrenme için öneriler	☐	☐			

21 Kişisel gelişim planlarımızı yazalım

- Mesleki kariyer
- Hobiler

- Özel ilgi alanları
- Yabancı dil

- Spor
- Teknoloji

22 Yerleştirelim, tamamlayalım

Okulda Sorun

ne yapsam • ne söylesem • ne zaman anlatsam
nasıl olsa • çalışsam da çalışmasam da
sevmese de • ne de olsa

- A : Haydi kızım, okula geç kalacaksın.
B : Of anne ya, ne okulu!
A : Ne demek ne okulu! Gitmeyecek misin bugün okula?
B : Gitmeyeceğim! Ne bugün ne yarın!
A : Aaa! Ne oldu kızım! Nereden çıktı şimdi okula gitmeyeceğim, falan!
B : Öyle işte anne! _____ bitiremeyeceğim okulu, niye gidip zaman kaybedeyim ki?
A : Sen gel, otur bakayım şuraya. Anlat, ne oldu?
B : Of! Hocanın biri kafayı taktı bana. _____ kızıyor, _____ yanlış anlıyor! Geçen sınavdan da bırakmış beni. Çok önemli bir sınavdı!
A : Güzel kızım, durup dururken hocan niye kafayı taksın sana? Sen iyi çalışmamışsındır, onun için de kötü not almışsındır!
B : Anne anlamıyorsun, ben _____ geçirmez beni! Gıcık oluyor bana! Ben de ona gıcık oluyorum tabii!
A : Allah Allah! Ne biçim konuşuyorsun sen! O seni _____ sen onu seveceksin! En azından saygı göstermek zorundasın. _____ senin büyüğün, hocan!
B : Tamam anne, tamam! Sana _____ bir sorunu mu aynı şeyi yapıyorsun! Beni dinlemiyorsun bile!

Bence anne haklı, çünkü _____

Bence kızı haklı, çünkü _____

23 Canlandıralım

Genç

- Okulda sorun
- Okulu bırakma
- Okulda mutsuzluk

Anne/Baba

- Sorumluluk
- Üniversite sınavı
- İyi bir gelecek

24 Yerleştirelim

gerek gerekse • nasılsa
oysa • öyleyse • yoksa • ise

- A: Şu dosyaları toplantıya kadar hazırlar mısın?
B: Ama benim doktor randevum var, çıkmam gerek.
A: _____, ben hazırlayayım o zaman.
- A: Yüzün bembeyaz. _____ hasta mısın?
B: Hayır, sadece biraz yorgunum.
- A: Ben her zaman trafik kurallarına uyarım ama birçok insan uymuyor.
B: _____ siz de onları uyarın.
- Sınavda yine kötü not aldım. _____ dün gece çok çalışmıştım.
- Tiyatromuzun yeni binası _____ mimarisi _____ konumu nedeniyle büyük beğeni topluyor.
- Ali'nin annesi doktor, babası _____ avukat.
- A: Sen çok güzel Türkçe konuşuyorsun, _____ ben hala konuşamıyorum.
B: Benim güzel konuşmam çok normal, çünkü ev arkadaşım Türk.
- Şirketimiz _____ yurtiçi _____ yurtdışı pazarında önemli ekonomik gelişmeler elde etti.

25 Yanıtlayalım

- Sadece 24 saatlik ömrünüz kalsa neler yaparsınız?
- Hiç uyumadan yaşayabilme şansınız olsaydı geceleri ne yapardınız?
- Mümkün olsaydı, hangi özelliğinizi değiştirmek isterdiniz?
- Gerçekleşecek üç dilek tutma şansınız olsaydı ne dilerdiniz?
- Eşiniz ya da sevgiliniz iyi gelirli bir iş için ülke değiştirmek zorunda kalsa siz de onunla gider misiniz?
- Zamanda yolculuk edebilme şansınız olsaydı hangi zamana giderdiniz?
- Bir şansınız olsa hangi ünlüyle tanışmak istersiniz?
- Sadece bir kişinin düşüncelerini okuma şansınız olsaydı kimi seçerdiniz?

26 Yerleştirelim Hayatım Örgü

Çıldırılmış gibi örgü örüyorum. Evet evet örgü, bildiğiniz örgü. Tığla, şişle... Kazak, atkı, bileklik.... Aklıma ne gelirse örüyorum. Her sene benim böyle zamanlarım olur. Bir ay sürekli örерim. Sonrasında yarım kalmış kazaklar, şallar, atkılar, eldivenler ortalıkta gezinir. Siz benim iyi örgü ördüğümü düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Şu ana kadar kazak örerken 'kol kesme' denilen şeyi hiç yapamadım. Benim yarım bıraktığım kazakları en son annem geldiğinde tamamlamıştı. Ama hiçbirini giymedim. Çünkü ben giymekten değil örmekten hoşlanıyorum. Bunu fark ettim. Bu sene yine örgü krizim tuttu ve gerekli ipleri, modelleri bulabilmek için şehrin altını üstüne getirdim. Sonunda "Bunları mutlaka kullanırım." diye

düşünüp yün, saçma sapan ipler, boncuklar aldım ve eve geldim. Ev şu anda atölye gibi... Aslında yapacak daha önemli işlerim var ama ben sürekli örüyorum. Bu sanırım rahmetli anneannemin bize söylediği bir şeyden kaynaklanıyor. Anneanneciğimin hiç eli boş durmazdı. Mutlaka bir şeyle uğraşırdı. Ya dantel olurdu, ya oya, ya bize ördüğü patiklerden olurdu. Ben onun yanında boş boş otururdum. O zaman anneannem "Kızım, nasıl boş oturuyorsun? Kitap oku, örgü ör, bir şey yap. Öyle oturup durma." derdi. Ben de anneanneciğimin söylediği şeyi uyguluyorum, elimi boş bırakmıyorum.

nasılsa • gerek gerekse • ise • olsa da • oysa

1. Yazar _____ tığla _____ şişle devamlı bir şeyler ördüğünü söylüyor.
2. Yazarın yarım bıraktığı kazakları annesi tamamlıyor. _____ yazar onları hiç giymiyor.
3. Yazarın anneannesi devamlı bir şeylerle uğraşmış, yazar _____ boş boş oturmuş.
4. Yazarın daha önemli işleri _____ o sürekli örgü örmeyi tercih ediyor.
5. Yazar yünle birlikte " _____ bunları bir yerde kullanırım." diye düşünerek ipler ve boncuklar almış.

27 Geleneksel dansımızı anlatalım

Benim ülkemizin geleneksel dansı: _____

Bu dansın genel özellikleri şöyledir:

- Müzik türü
- Enstrümanlar
- Dansçı sayısı
- Giysiler
- Figürler
- Dansın hikayesi

28 Dinleyelim, işaretleyelim

Flamenko

Doğru Yanlış

- Etnik danslar dışındaki bütün danslar güzeldir.
- Flamenko ve türkülerin sözleri birbirinden çok farklıdır.
- Flamenko da diğer danslar gibi dönem dönem moda oluyor.

☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐

Var Yok

- Melek Yel'in flamenkoyu tercih etme nedeni
- Melek Yel'in dans atölyesi kurma sürecinde yaşadığı zorluklar
- Çingeneleri ve flamenkoyu anlamının yolları
- Melek Yel'in gazetecilik yılları

☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐

29 Dans kursuna kayıt yaptırılalım

Kursiyersiniz:

- Kurs günleri ve saatlerini sorun.
- Öğretmenler hakkında bilgi alın.
- Diğer kurslara göre avantajlarını öğrenin.
- Ödeme seçeneklerini öğrenin.

Görevlisiniz:

- Öğretmenlerinizin niteliklerinden söz edin.
- Kurs ortamıyla ilgili (fiziksel koşullar ve kursiyerler arasındaki ilişkiler) bilgi verin.
- İndirim önerin.
- Örnek ders izlemesini önerin.

30 Seçelim, açıklayalım

a) Ben mesleğimle ilgili bir kurs tercih ederim:

- Bu tür kurslar mesleki gelişime katkıda bulunur, çünkü _____
- Alanımla ilgili bilgilenmemi sağlar, şöyle ki _____
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, bu sayede _____
- Yeni iş olanakları sağlayabilir, çünkü _____

b) Ben sanatla ilgili bir kurs tercih ederim.

- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, örneğin _____
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, bu sayede _____
- Yeteneklerimin farkına varmamı sağlar, böylece _____
- Sosyal çevremde konumumu farklılaştırır, örneğin _____

c) Ben sporla ilgili bir kurs tercih ederim.

- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, şöyle ki _____
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, çünkü _____
- Sağlığımı olumlu yönde etkiler, örneğin _____
- Kendimi daha iyi hissetmemi sağlar, çünkü _____

6

Estetik ve Yaratıcılık

1. Sanat Hayattır

1 Eşleştirelim, yerleştirelim

yağlı boya • gala • deklanşör • heykeltıraş • yönetmen • nakış • tual • solist • tablo • roman • beste
koreografi • flaş • bilgisayar • karikatürist • aç • çizim • mizah • boyama • büst • prömiyer • öykü • çizim • yontma
şair • perde • enstrüman • çekim • sahne • ritim • çamur • motif • fırın • vazo • tasarım

☐ Tiyatro 	☐ Sinema 	☐ Dans 	☐ Müzik
☐ Edebiyat 	☐ Heykel 	☐ Grafik 	☐ Karikatür
☐ Resim 	☐ El Sanatları 	☐ Seramik 	☐ Fotoğraf

2 Okuyalım, işaretleyelim

Sanat ve Türleri

SANAT NEDİR?

Sanatı "yaratıcılığın ya da hayal gücünün ifadesi" olarak tanımlayabiliriz. Sanatçı ise, herkesin duyduğunu, gördüğünü, hissettiğini, düşündüğünü; farklı şekilde duyan, gören, hisseden, düşünen, yorumlayan kişidir. Sanatçı duyulmayı duyan, görülmeyeni görendir.

SANATIN TÜRLERİ:

1. Pratik Sanatlar (Zanaat): İnsanların gereksinimlerini karşılamak için yaptığı el becerisi isteyen işlerdir. Mutlaka eğitim gereklidir. Eğitimin de uygulamalı olarak bir usta çırak ilişkisi içerisinde gerçekleşmesi gereklidir. Ama eğitimin yanında kişinin işe yatkın olması, el becerisi şarttır. Bu sanatlara örnek olarak, marangozluk, berberlik, terzilik, aşçılık vb. verebiliriz.

Herkes dolap yapabilir ama bir marangoz gibi yapamaz.

Herkes dikiş dikebilir ama bir terzi gibi dikemez.

2. Güzel sanatlar (Sanat): Duygu ve düşüncelerin estetik bir şekilde görsel, işitsel ve drama yoluyla başkalarına anlatma işidir. Göze güzel görüntüler göstermek, kulağa hoş sesler duyurmak ve ruhta heyecan yaratmak güzel sanatların amacıdır. Eğitim gerekir ve işe yatkın olmak da şarttır. Ama bu ikisi yeterli değildir. Bir de kişinin doğuştan gelen özelliğinin, yeteneğinin olması gerekir. Herkes çalışırsa çok iyi resim çizebilir ama herkes bir ressam gibi resim çizemez. Herkes bir şeyler yazabilir ama yazar olmak başka bir şeydir. Örnekleri çoğaltmak mümkün. Bu da şunu gösteriyor ki: Herkes bir meslek sahibi olabilir ya da yeteneği ve el becerisi olan herkes zanaatkâr olabilir. Ama herkes sanatçı olamaz.

Güzel Sanatlar genel olarak 3 ana bölüme ayrılır;

1. GÖRSEL SANATLAR: Resim, heykel, mimarlık... vs

2. İŞİTSEL SANATLAR: Müzik ve edebiyat sanatları

3. DRAMATİK SANATLAR: Tiyatro, dans, bale, sinema, kukla, opera... vs.

Her insanın güzellik duygusuna ve güzele karşı bir ilgisi vardır. Giysilerimizde biçim ve renk uyumuna dikkat ederiz. Ev eşyalarımızı yerleştirirken güzel görünmesine özen gösteririz. Düzgün görümlü çiçeklerle süslenmiş bir masada yemek yemek iştahımızı açar. Güzel bir müzik eşliğinde iş yapmak verimi artırır.

Görme ve işitme duyguları gelişmiş olan kimseler hassastır. Çevresindeki çirkin görüntülerden ve çirkin seslerden herkesten daha çok rahatsız olurlar.

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Sanatçının olayları farklı yorumlaması	☐	☐	1. Güzel sanatlarda el becerisi çok önemlidir.	☐	☐
2. Pratik ve güzel sanatlarda eğitimin önemi	☐	☐	2. Pratik sanatlar için yetenekli kişiler gerekir.	☐	☐
3. Güzel sanatların pratik sanatlardan daha önemli olduğu	☐	☐	3. Güzel sanatlarla uğraşan kişilere zanaatkâr denir.	☐	☐
4. Pratik ve güzel sanatların bölümleri	☐	☐	4. İnsanların güzel şeylere ilgileri vardır.	☐	☐
5. Güzel sanatlarda estetiğin önemi	☐	☐	5. Güzel sanatlarda doğuştan gelen özellikler önemlidir.	☐	☐
6. Pratik ve güzel sanatlara ait örnekler	☐	☐			

ETTİRGEN ÇATI		(I)t-/-DİR-/-Er-/-Ir-
Eylem	Ek	Ornekler
kız kullan oku çık kork duy gül yaz	-t-/-it-/-it-/-ut-/-üt- -ır-/-ir-/-ur-/-ür- -ar-/-er- -dır-/-dir-/-dur-/-dür- -tır-/-tir-/-tur-/-tür-	<i>Öğretmenimiz sınavlarda sözlük <u>kullandırı</u>yor.</i> <i>Öğretmen öğrencilere her gün kompozisyon <u>yazdı</u>yor.</i> <i>Çocuk yemeğini yemeyerek annesini <u>kızdı</u>rdı.</i> <i>Bu olay herkesi <u>güldür</u>dü.</i> <i>Küçükken dedem gazetelerini bana <u>okutur</u>du.</i> <i>Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı <u>çıkardı</u>.</i> <i>~~Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı çıkardı.~~</i> <i>~~Bu olay herkese güldürdü.~~</i>

3 Tamamlayalım

- Lütfen çiçekleri kop armayınız.
- Güneş, yüzerken kolyesini düş_____.
- Oğlum, her akşam uyumadan önce bana masal oku_____.
- Hemşire hastalara çorba iç_____.
- Çok işim vardı bu nedenle sinema biletlerini arkadaşşıma al_____.
- Müdür yeni bina için mimara proje çiz_____.
- Belediye, çöpçülere bütün sokakları temizle_____.
- Çocuklarım için bankada hesap aç_____.
- Öğretmen sınıfta İngilizce konuş_____.
- Emine düğünü için çok güzel bir gelinlik dik_____.

4 Tamamlayalım

- Ev sahibi, tamircilere_____tüm evi onar_____.
- Patron işçi_____tüm kolileri taşı_____.
- Rasim Bey, boyacı_____evi boya_____.
- Sibel Hanım, kızı_____yeni ayakkabılarını giy_____.
- Sekreter görevli_____mektupları postala_____.
- Ben oğlum_____her akşam onda uyu_____.
- Cem, fıkra anlatarak öğrenciler_____gül_____.
- Terzi, pantolonun bel_____daral_____.
- Sen, misafirler_____toplantı salonuna çık_____.
- Öğretmen, öğrenci_____sınıftan çık_____.
- Okul törenlerinde öğretmenler hep ben _____şiiir oku_____.
- Bu dilekçeyi müdür_____de imzala_____.
- Alışverişten sonra paketlerimi görevli_____taşı_____.
- Trafik güdültüsü çocuk_____uyan_____.

5 Tamamlayalım, eşleştirelim

- Çocuk o kadar şirin ki, hareketleriyle herkese kendini sev dirdi.
- Bölüm başkanımız, bize her yıl sonunda bir rapor hazırla_____.
- Trafik polisi, arabamızı bankanın önüne park et_____.
- Film duygusaldı. Hepimizi ağla_____.
- Hastayken annem bana elleriyle çorba iç_____.
- Temizlik yaparken yanlışlıkla saksıyı balkondan düş_____.
- Nilgün Hanım parkta dört aylık oğlunu kollarından tutarak yürü_____.
- Genç kız, yaşlı kadının yanına gidip onu karşıdan karşıya geç_____.
- Annem bana evi temizle_____.
- Sana çikolata ye_____, çünkü alerjin var.
- Deterjan gömleğin rengini sol_____.
- O kadar çok konuştu ki, kendisinden başka kimsenin ağzını aç_____.
- Dün oğluma matematik çalış_____.
- Yaman, arabasında sigara iç_____.

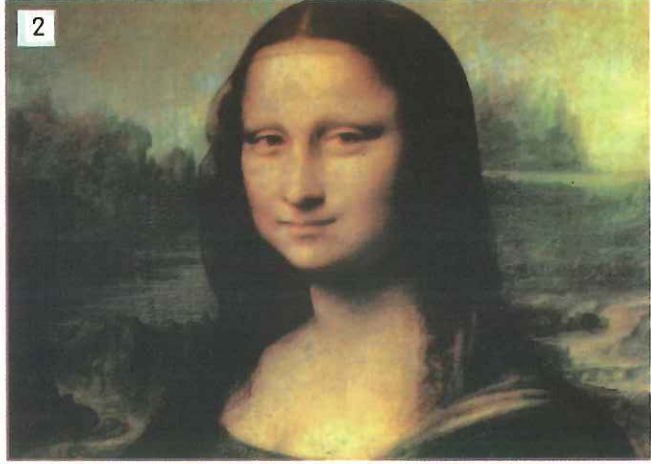
Neden 1 _____
İstek _____
İzin _____
Yardım _____

6 Tabloları anlatalım

zekice	çılgın	yaratıcı	ilginç	ve	ama	çünkü	ayrıca
anlamsız	sıkıcı	tuhaf	saçma	dahası	hem...hem...	ne...ne...	üstelik
çirkin	güzel	şaşırtıcı	muhteşem	bu yüzden	ancak	aynı zamanda	belki
etkileyici	sıradışı	sıradan	gerçekçi	sanıyorum	herhalde	fakat	ya...ya...

7 Dinleyelim, işaretleyelim

Osman Hamdi Bey

	Doğru	Yanlış		Var	Yok
1. Osman Hamdi Bey hukuk ve resim öğrenimini Paris'te yapmıştır.	☐	☐	1. arkadaşları ile ilişkileri	☐	☐
2. Osman Hamdi Bey hem ressam hem de bir arkeologdur.	☐	☐	2. evlilik hayatı	☐	☐
3. Osman Hamdi Bey devlet memuru olarak birçok ülkede çalışmıştır.	☐	☐	3. meslek hayatı	☐	☐
4. Osman Hamdi Bey İstanbul'da evlenmiştir.	☐	☐	4. arkeoloji ile ilgili çalışmaları	☐	☐
5. Osman Hamdi Bey yabancı işler müdürlüğünde çalışmıştır.	☐	☐	5. dünyadaki ünü	☐	☐
			6. eserlerinin adları	☐	☐
			7. açtığı sergiler	☐	☐

6.2 Sanat Her Yerde

8 Dolduralım, işaretleyelim

KUMDAN İSTANBUL

Kum heykel sanatı kısa ömürlü sanatlardan biri... Kum heykellerin tarihi eski Mısır'a kadar uzanıyor. O dönemde piramitlerin yapımından önce kumdan modellerinin yapılması bu sanatın ilk örnekleridir. Mısırlılar kum heykeller için yalnızca nehir kumu ve su kullanmışlar ve bir takım özel teknikler uygulamışlar. Zamanla bu sanat dalı hem teknik olarak farklılaşmış hem de giderek popülerliğini artırmış.

Masallar şehri İstanbul, gerçeküstü ve özel bir etkinliğe ev sahipliği yapıyor.

İstanbul Uluslararası Kumdan Heykeller Festivali, sizleri kimi zaman İstanbul'un simgeleşmiş yapılarında gezintiye çıkarıyor. Kimi zaman da mitolojik hikayelerle baş başa bırakıyor. Sergi 7 Temmuz'da Kozyatağı Carrefour mağazasında açılıyor. Ziyaretçiler sadece kumdan heykelleri görme imkanına değil, heykeltıraşlarla ta-

nışma ve atölye çalışmalarına katılma imkanını da buluyor. Bu açıdan organizasyon bir festival niteliği taşıyor.

Kültür Sentezi İstanbul

Heykeller konularını İstanbul'dan alıyor. İstanbul'un tarih boyunca üç imparatorluğa başkentlik yapması ve çeşitli dinlere ev sahipliği yapması kumdan heykel sanatçılarına zengin bir konu yelpazesi sunuyor. Festivalle Hollanda, İspanya, Ukrayna, Brezilya, Kanada, Belçika, İrlanda, İngiltere, Portekiz, Çek Cumhuriyeti, Hindistan ve Rusya'dan usta kum heykeltıraşları katılıyor. Her biri kendi ülkesinde tanınan başarılı heykeltıraşlar, kumdan dev heykellerin üzerinde son hazırlıklarını yapıyorlar...

Festival, saat 10:00 ila 24:00 arasında devam edecek. Gece ışıklandırmaları festivali daha da ilgi çekici hale getirecek.

Festivalin,	
Yeri	
Tarihi	
Konusu	
Katılımcıları	
Saatleri	
Etkinlikleri	

Doğru Yanlış

- İstanbul'daki organizasyon festival niteliği taşıyor çünkü katılımcılar atölye çalışması yapabiliyor ve heykeltıraşlarla buluşabiliyor. ☐ ☐
- Festivali geceleri gezmek mümkün değil. ☐ ☐
- İstanbul'da tarih boyunca çeşitli kültürler ve dinler yaşadığı için çok sayıda heykel teması bulunabilir. ☐ ☐
- Festivale farklı ülkelerden amatör heykeltıraşlar katılıyor. ☐ ☐
- Festival her yaştan insanın ilgisini çekiyor. ☐ ☐

ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI

-(İ)t/-Dİr/-Er/-İr- + -t/-tIr-

Eylem	Ek	Ek	Örnekler
çağır	-t/-tI/-İt/-ut/-üt-	-t-	Yönelici geç gelen memuru odasına <u>çağırttı</u> .
kaldır	-ır/-ir/-ur/-ür-	-tır/-tir/-tur/-tür-	Ayşe Hanım bugün akşam yemeğini kızına <u>pisirtti</u> .
pişir	-ar/-er-		Mine sofrayı eşine <u>kaldırttı</u> .
bit	-dır/-dir/-dur/-dür-		Anne çocuğuna tabaktaki tüm yemeği <u>bitirtti</u> .
temizle	-tır/-tir/-tur/-tür-		Yönelici geç gelen memuru odasına <u>çağırttırdı</u> .

9 Tamamlayalım

1. Terzi pantolonun paçalarını kısalttı.
Sema, terziye pantolonunun paçalarını kısaltırdı.
2. Öğretmen öğrencilere sınıfı temizletti.
Öğretmen öğrencilere sınıfı temizlettirdi.
3. Geçen derste öğrenciler bayram anılarını an-lattı.
Öğretmen, derste öğrencilerine bayram anılarını an-lattırdı.
4. Belediye görevlileri sokaktaki afişleri inttirdi.
Belediye Başkanı, görevlilere sokaktaki afişleri inttirdi.
5. Aaa! Erhan saçlarını kestti!
Babası Erhan'a saçlarını kesttirdi.
6. Ofistekiler yeni yıl öncesinde tüm işleri bitttirdi.
Genel müdür yeni yıl öncesinde ofistekilere tüm işleri bitttirdi.

7. Yemek kursunun sonunda her öğrenci ayrı bir yemek piştti.
Yemek kursunun sonunda öğretmen her öğrenciye ayrı bir yemek pişttirdi.
8. Öğrenciler sınıfa kendi ülkelerine ait fotoğraflar gelttirdi.
Öğretmen öğrencilere kendi ülkelerine ait fotoğraflar gelttirdi.
9. Bazı akciğer hastaları tedavileri için balon şişttirdi.
Doktorlar bazı akciğer hastalarının tedavisi için onlara balon şişttirdi.
10. Şirketin elektrik faturasını Ali Bey yatttı.
Bugün ofisten çıkmam mümkün değil. Şirketin elektrik faturasını Ali Beye yatttırdı.

10 Yanlış çizelim

1. Yemekleri sen yapmadın değil mi, **hepsini/hepsine** ~~anneri/annene~~ yaptırdın.
2. Doktor **hemşireyi/hemşireye**, **hastaları/hastalara** ilaç içirtti.
3. Bak **beni/bana** oyalayıp **otobüsü/otobüse** kaçirttın.
4. Ali bey **köpeğini/köpeğine** bu sabah **eşini/eşine** gezdirtti.
5. Murat bey sabah ilk iş olarak **sekreterini/sekreterine** **mektupları/mektuplara** göndertti.
6. Öğretmen bir **öğrenciyi/öğrenciye** koridordaki **öğrencileri/öğrencilere** sınıfa çağırttı.
7. Ayşe hanım evdeki bozuk **ampulleri/ampullere** **oğlunu/oğluna** değiştirtti.
8. Murat bey **çocuğunu/çocuğuna** estetik ameliyat yaptırttı.

11 İşaretleyelim

1. gel-
☐ geldir- ☐ getir- ☐ götür-
2. kork-
☐ korkut- ☐ korktur- ☐ korku
3. kalk-
☐ kaldır- ☐ kalktır- ☐ kalkıt-
4. ak-
☐ akıt- ☐ aktır- ☐ akır-
5. git-
☐ gittir- ☐ götür- ☐ gitir-
6. aç-
☐ açır- ☐ açıt- ☐ açtır-
7. say-
☐ sayıt- ☐ saydır- ☐ sayır-

Sanat Dört Duvara Sığmazsa

Mahallelerin arka sokaklarında bugünlerde bir hayalet dolaşıyor: Sokak sanatının hayaleti! Sokak sanatı, bir süredir bazı metropollerin sokaklarını açık hava galerisine dönüştürüyor.

Dünyada sokak sanatı 60'ların başında, New York'taki gençlerin isimlerini tahta kalemliyle ve spreyle duvara yazmalarıyla başladı. 60'lı yıllarda hippie hareketinin etkisiyle poster sanatı ortaya çıktı. 80'lerde hip hop kültürünün gelişmesi, 90'lı yıllarda bu kültürün dünya çapında endüstrileşmesi galerilerin ve müzelerin dışında kalmak isteyen sanatçıların sokağa ilgisini artırdı.

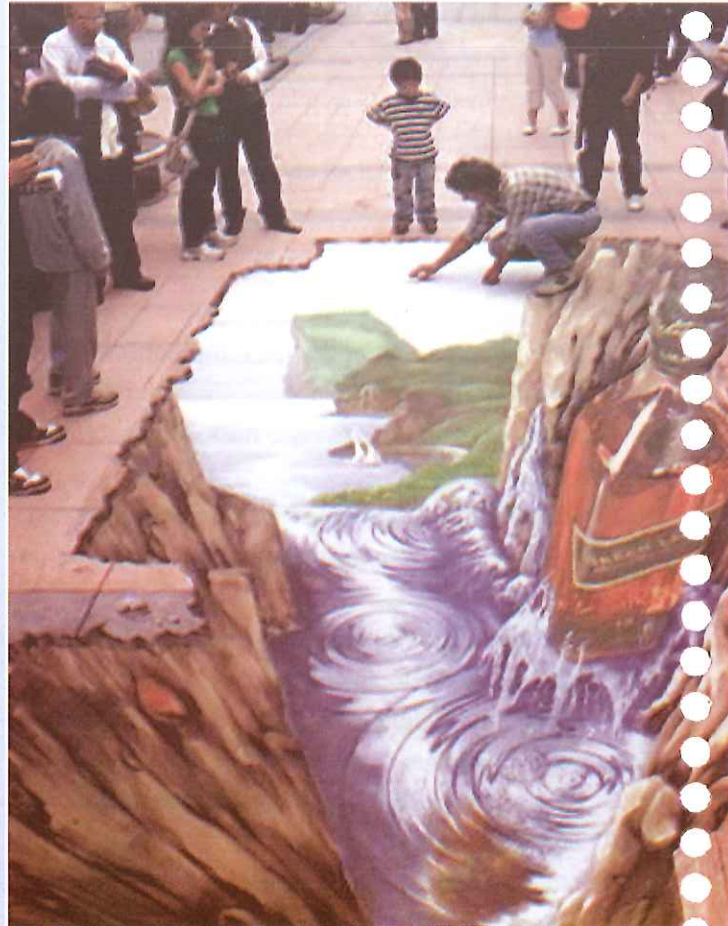
Türkiye'de de sokak sanatı grafiti ile başladı. Bu sanatı Türkiye'ye tanıtan isim Tunç Dindaş, namı diğer TURBO. TURBO'nun grafiti serüveni break dans merakıyla başlamış. Plak kapaklarındaki grafiti çizimlerini evinin karşısındaki inşaatın duvarlarına uygulamış önce. Ardından bir grup genci de özendirip yetiştirmiş.

Günümüzde sokak sanatının içeriği oldukça geniş. Bu sanatın içine duvar baskısı yapmaktan ana caddelere heykel dikmeye kadar birçok iş giriyor.

Sokak sanatçılarının en önemli ortak yanları muhalif kimlikleri. Hepsi 'sokaklar bizindir' anlayışıyla, reklamlara karşı çıkıyorlar. Örneğin 'Fly Propaganda' bir reklam şirketinde tasarımcı ve sinek amblemiyle ün kazanmış bir sokak sanatçısı. Reklam panoları ona çirkin geliyor. Bu yüzden panoların üzerine bir sinek konurup "Burada pislik var." mesajı veriyor.

Sokak sanatı tüm dünyada hızla yaygınlaşsa da "Bu sanat şehre karşı vahşi bir saldırı mı, yoksa şehri güzelleştiriyor mu?" tartışmaları hala sürüp gidiyor.

Mahmut Hamsici

14 İşaretleyelim, yerleştirelim

Atıf Yılmaz

kayıt sırası
17

Var Yok

1. Sokak sanatı nasıl ortaya çıkmıştır? ☐ ☐
2. Sokak sanatları bir şehri çirkinleştiriyor mu yoksa güzelleştiriyor mu? ☐ ☐
3. Sokak sanatçılarının özellikleri nelerdir? ☐ ☐
4. Sokak sanatları nelerdir? ☐ ☐

Doğru Yanlış

1. Türkiye'de sokak sanatı ilk olarak grafiti çizimleri ile başlamıştır. ☐ ☐
2. Tunç Dindaş ilk grafiti çalışmalarını bir inşaatta yapmış. ☐ ☐
3. Sokak sanatçıları reklamlara karşı. ☐ ☐
4. Tunç Dindaş'a "TURBO" da diyorlar. ☐ ☐

13 Tartışalım

Sokak Sanatları

- yaygın
- yaratıcı
- çarpıcı
- muhalif
- itici
- çirkin
- etkileyici
- sıradan
- çılgın
- kültürel
- politik
- karşıt
- ilginç
- popüler
- genç

Diğer: _____

_____

_____

_____

_____

_____

- Benim ülkemde sokak sanatları...
- Bence sokak sanatları...

Doğru Yanlış

1. Atıf Yılmaz ilk ve ortaokulu Mersin'de, liseyi ve üniversiteyi de İstanbul'da okumuştur. ☐ ☐
2. Atıf Yılmaz sinema hayatına üniversite yıllarında bir filmde rol teklifi olarak başlamıştır. ☐ ☐
3. Atıf Yılmaz sinemaya başladığı yıllarda kadın sorunlarıyla ilgili filmler yapmıştır. ☐ ☐
4. Atıf Yılmaz "İyi bir film yönetmeni olabilmek için eğitim yanında yetenek de önemlidir." diyor. ☐ ☐

attı • üstlendi • başladı • yapmıştır • olmuştur • vardı

Atıf Yılmaz sinema hayatına arkadaşı Ressam Nuri Abaş ile sinema afişleri yaparak _____ . 119 filme imzasını _____ , 51 filmin senaryosunu yazdı ve 27 filmin yapımcılığını _____ .

Her dönemde ticari filmler _____ . O filmlerine devamlı yenilikler getirerek birçok film yapımcısına da örnek _____ . Türk sinemasının gişe yapan filmlerinde hep onun imzası _____ . Bu anlamda bir tarz olarak da Türk sinema tarihinde özel bir yere ve öneme sahiptir.

6.3 Sahnede Neler Oluyor?

15 İşaretleyelim, anlatalım

TIYATRO

Tiyatro, bir sahnede, seyirciler önünde oyuncuların sergiledikleri bir gösteridir. Genel olarak tiyatro; insanı, insana, insanla, insanca anlatma sanatı olarak da ifade edilir.

Tiyatro eserinin diğer türlerden en önemli farkı; diğer edebi eserler okumak ve dinlemek için yazılmışken, tiyatro oyununun sahnede seyirci önünde oynanmasıdır. Diğer ölçülerini, izleyenlerin düşünce ve anlayışlarından alır.

Tiyatro metinlerine "oyun" metinleri yazan kişiye "oyun yazarı" ve oyunu sahnede canlandıran kişilere "oyuncu" (ya da daha genel olarak tiyatrocı) denir. Ayrıca eserin sahnelenmesinde görev alan sahne amiri, dekor ve kostüm sorumlusu, ışıkçı, suflör gibi diğer yardımcı elemanlar da vardır.

Bence tiyatro,

☐ sadece bir oyundur, eğlencedir.	☐ büyükler okuludur.
☐ hayatın aynasıdır.	☐ özgür olmaktadır.
☐ yalandır.	☐ barışa ve dostluğa hizmet etmelidir.
☐ bana beni anlatmamalı, bilgi vermelidir.	☐ halkı eğlendirmek ya da güldürmek içindir.
☐ günümüzde arka planda kalmış bir sanattır.	☐ insanların kendi hayatlarını sahnede görmesidir.

16 İşaretleyelim, eşleştirelim, düzeltelim

Tiyatro Festivali

"İçimiz dışımız film oldu."

- ☐ Film seyretmekten nefret ediyoruz.
- ☐ Çok fazla film seyrettik.
- ☐ Film seyretmekten hiç hoşlanmam.
- ☐ Film dışında her şey olabilir.

"Biletleri tuzluydu."

- ☐ Bilet yoktu.
- ☐ Biletler ucuzdu.
- ☐ Biletler pahalıydı.
- ☐ Biletler sınırlı sayıdaydı.

"Bana uyar."

- ☐ Benim için fark etmez.
- ☐ Bence de.
- ☐ Bence harika bir fikir.
- ☐ Benim için uygun.

1. Adam festivaldeki oyunları seyretmek için tiyatroya gitmekte ısrar ediyor.
2. Bu yılki tiyatro festivalinde az sayıda oyun sahneleniyor.
3. Festivalde Dostlar Tiyatrosu'nun oyununu izlemek mümkün.
4. "Oyun Sonu" bir ailenin dramatik yaşamı hakkında.
5. Kadın Genco Erkal'ın oyununa gitmek istiyor.
6. "Ufak Tefek Evlilikler" adlı oyun Yolcu Sahnesi'nde oynanıyor.
7. Çift bu akşam güzel bir oyun seyredecek.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

1. oynamak	☐ bir karaktere kişilik vermek
2. sahnelemek	☐ sahneye çıkmak
3. sahne almak	☐ rol yapmak
4. canlandırmak	☐ sahneye koymak

Hamm; görme ve duyma engelli, yalnız bir adamdır. Annesi ve babasıyla aynı evi paylaşmaktadır. Ancak onlar oğulları Hamm'ı terk etmeyi düşünmektedir.

İŞTES ÇATI + ETTİRGEN ÇATI

-liş- + -tir-

Eylem	Ek	Ek	Örnekler
döv tanı bul gör karşıla	-ş-/-iş-/-ış-/-uş-/-üş-	-tır-/-tir-/-tur-/-tür-	Altın Portakal Film Festivali her yıl binlerce sinemaseveri Antalya'da buluşturuyor . Mural dün beni en yakın arkadaşıyla tanıstırdı . Biraz bekleyin sizi on dakika sonra müdürümüzle görüstüreceğim . Bence hayvanları dövüştürerek para kazanmak çok vahşi bir davranış. Öğretmen öğrencileri güldürdü .

17 Tamamlayalım

- Düğündeki pastayı davetlilere eşit şekilde böl **üştürelim**.
- Ben istemedim ama Aylin beni zorla o çocukla tanıştırdı.
- Hastaneye halamı ziyarete gittim ama beni onunla gör.
- TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri bul.
- Yıllardır görüşemiyorduk, bizi ilginç bir tesadüf karşıla.
- Çocuklar ellerindeki oyuncak arabaları birbirine çarp. oyun oynuyorlar.
- İki yıldır birbirlerine küslerdi ama ben onları kucak barıştırdım.
- Annem kalan pastayı kardeşimle bana pay.
- İnsanların hayvanları acımasızca döv karşıyım.

18 Yerleştirelim

görüşürmek • tanıştırdı • buluşturuyor

"Tiyatro Kare" bu hafta yeni bir oyunu seyircilerle. Oyunda, geleneksel bir ailenin kızı bir gün anne ve babasını erkek arkadaşıyla. Anne ve baba yaşam tarzlarına uygun görmedikleri bu gençle kızlarını istemezler. Baskıları sonucunda istediklerine ulaşırlar ve onları ayırırlar. Fakat bu aylık kızlarını bunalıma sokmuştur. Aile, kızlarının bu durumuna çok üzülür ve bu sefer de gençleri barıştırmak için ellerinden geleni yapar.

Eğlenmek ve günün stresini atmak isteyenler için ideal bir komedi. Herkese tavsiye ediyorum.

19 Tamamlayalım

Olimpiyatlar farklı ülkelerden sporcuları bul **uştırur**.

Bazı ülkelerde insanlar hala hayvanları dövüş.

Sekreter bizi müdürle tanıştırdı.

İnternet uzaktaki insanları yüzyüze gör.

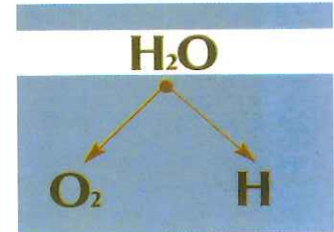
Her zaman alışveriş yaparken fiyatlarını karşılaştırdım.

Okul müdürü öğretmenleri birbirleriyle tanıştırdı.

Bilim adamları deneylerde atom parçalarını çarpıştırıyor.

Suyu atomlarına ayır. oksijen ve hidrojen çıkar.

ANADOLU ATEŞİ

Anadolu Ateşi, bir dans topluluğudur. Halk danslarını bale, modern dans ve dansın diğer disiplinleri ile sentezleyerek bütün dünyaya modern standartlarda bir gösteri, bir kültürel şölen sunmaktadır. Anadolu Ateşi gösterileri, kaynağını Anadolu'nun binlerce yıllık mitolojik ve kültürel tarihinden alır. Topluluğun hedefi de bu tarihi tüm dünyaya tanıtmaktır.

Anadolu Ateşi dans topluluğu ilk olarak 1999 yılında 'Dansın Sultanları' adıyla çalışmalarına başlamıştır. Topluluğu Mustafa Erdoğan **oluşturmuştur**. Çalışmalar Erdoğan'ın gazetelere "dansçı aranıyor" ilanları vermesiyle başlamıştır. İlane 750 kişi başvurmuş ve aralarından 90 genç seçilmiştir.

Genç dansçıları iki yıl boyunca günde sekiz, zaman zaman on altı saat çalıştırarak gösteriler hazırlanmıştır. Eğitimciler dansçıları dans figürlerinin yanı sıra estetik, egzersiz, diyet, masaj ve yoga konularında da çalıştırmıştır. Dansçılar Anadolu ritimleri hakkında teorik dersler de almışlardır.

Anadolu Ateşi dans topluluğu gösterisinin, Türkiye'de 3 Mayıs 2001 tarihinde başlayıp 3-4 gösteri sonrasında yurt dışında sahnelenmesi planlanmıştır. Fakat aylar önce biletlerinin tükenmesi nedeniyle Türkiye'deki program uzatılmıştır. Topluluk, Türkiye'de pek çok önemli organizasyonda yer almış ve büyük beğeni kazanmıştır.

Anadolu Ateşi, 2002 yılında dünya turnesine başlayarak toplam 57 ülkede ve dünyanın birçok sahnesinde bu dans şovunu sanatseverlerle **buluşturmuştur**. New York, Chicago, Fransa, Çin, Moskova, Mısır bunlardan bazılarıdır.

Anadolu Ateşi bugüne kadar yurtiçinde ve yurtdışında beş yüz bin kilometre yolculuk yapmıştır ve gösterileriyle dünya basınında yaklaşık 5000 haberde yer almıştır. Ayrıca topluluk, dünyanın müzikle uyumlu en hızlı dans eden ekibi olarak Guinness Rekorlar Kitabına girmeye adaydır.

21 Bulalım, işaretleyelim

Konser Planı

Diyalogdaki ettirgen eylemler

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Doğru Yanlış

1. Sezen Aksu konserleri her iki akşam da 21:00'de başlayacak.	☐	☐
2. Konser için çok az sayıda bilet kaldı.	☐	☐
3. Yeşil renkli koltuklar hala boş.	☐	☐
4. Salonun arka tarafındaki koltuklar da konseri izlemek için uygun.	☐	☐
5. İnternette bilet satışı sadece şu an için mümkün değil.	☐	☐
6. Konser için rezervasyon yapma şansı yok.	☐	☐

"Bileti yanna kadar tutsanız."

☐ Bileti ayırırsınız.	☐ Bileti yarın alsanız
☐ Bileti alıkoysanız.	☐ Bileti iptal etseniz.

"Biletler yok satıyor."

☐ Biletleri biz satmıyoruz.	☐ Bilet yok.
☐ Biletler çok ucuz.	☐ Biletlere talep çok.

22 Bilet satın alalım

İzleyicisiniz:

- Gişedeki görevliden oyunların konularını öğrenin.
- Bir oyuna karar verin.
- Oyunun tarihini, saatini ve süresini sorun.
- Ön koltuklardan bir bilet isteyin.
- Ödemeyi yapın.

Görevlisiniz:

- Tiyatronuzdaki iki oyunun konularından söz edin.
- Oyunun başlama saati ve süresi hakkında bilgi verin.
- Ön koltuklar dolu; boş yerler ve salon düzeni hakkında seyirciyi bilgilendirin.

1. Topluluk 1999'da oluşmuştur.
Mustafa Erdoğan topluluğu 1999'da _____

2. Pek çok insan Anadolu kültürüyle bu topluluk sayesinde tanışmıştır.
Anadolu Ateşi dans topluluğu pek çok insanı Anadolu kültürüyle _____

1. Anadolu Ateşi projesinin amacı şudur:
_____

2. Anadolu Ateşi dansçıları şu eğitimlerden geçmişlerdir:
_____

3. Anadolu Ateşi şu ülkelerde gösteriler düzenlemiştir:
_____

Var Yok

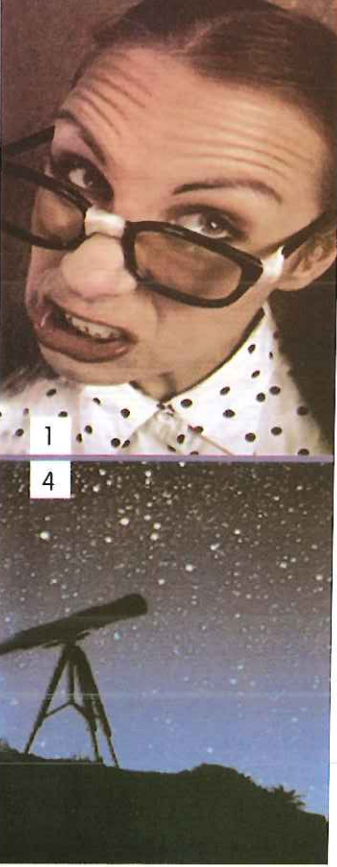
1. Dansçıların çalışma temposu ile ilgili bilgi.	☐	☐
2. Dansçıların özellikleri ile ilgili bilgi.	☐	☐
3. Anadolu'nun mitolojik tarihi ile ilgili bilgi.	☐	☐
4. Topluluktaki dansçıların sayısı.	☐	☐
5. Dans topluluğuyla ilgili basındaki haberlerden örnekler.	☐	☐
6. Topluluğun Türk izleyicisinden aldığı tepkiler.	☐	☐

Doğru Yanlış

1. Anadolu Ateşi dans topluluğu farklı ülkelere özgü dans gösterileri sunar.	☐	☐
2. Dansçılar hem uygulamalı hem teorik dersler almıştır.	☐	☐
3. Topluluk Türkiye'de 3-4 gösteri sunmuştur.	☐	☐
4. Türkiye'de gösterinin biletleri gösteriden aylar önce bitmiştir.	☐	☐
5. Dünyanın pek çok ülkesinde gazeteler, Anadolu Ateşi ile ilgili haberlere yer vermiştir.	☐	☐

1 Eşleştir

1. Keşif
2. İcat
3. Mucit
4. Bilim c
5. Kobay
6. Dahi
7. Deney
8. Labor
9. Labor
10. Patent
11. Proje
12. Tasarı

EDİLGEN ÇATI

Eylem	Ek	Örnekler
kapat	-n-	Türkiye Cumhuriyeti 1923'te <u>kuruldu</u> .
gir	-in-/-in-/-un-/-ün-	Sertifika sınavı bu ayın sonunda <u>yapılacak</u> .
açıkla	-il-/-il-/-ul-/-ül-	Dünya kupası final maçı bu statta <u>oyunacak</u> .
kur		Akdeniz'de Nisan'dan Kasım'a kadar denize <u>girilebilir</u> .
oyna		Yarın bazı yollar trafiğe <u>kapatılacak</u> .
yap		Yeni ekonomik paket maliye bakanı tarafından <u>açıklan</u> .
süsle		<u>Bu tablo Pablo Picasso tarafından yapıldı</u> .

3 Tamamlayalım

1. Bu mağazada her zaman kaliteli ayakkabılar satılır.
2. Yarın saatler bir saat ileri al_____.
3. Üniversite sınav sonuçları yarın açıkla_____.
4. Birazdan yemek molası ver_____.
5. Sınıfımı geçersen bana araba al_____.
6. Ayşe'nin projesi çok beğen_____.
7. Bu yol onarım çalışmaları bittikten sonra trafiğe aç_____.
8. Akdeniz'de Nisan'dan Kasım'a kadar denize gir_____.
9. Kayıp çocuk tüm aramalara rağmen bul_____.
10. Gelecek hafta otelimizde 'Yaza Merhaba' partisi ver_____.
11. Her sene yılbaşında mağazaların vitrinleri renkli ışıklarla süsle_____.
12. Bu yolda 50 kilometrenin üzerine çık_____ çün- kü etrafında evler var.
13. Bayramlarda ailece akrabalar ziyaret et_____.
14. Kar yağışı sebebiyle bütün okullarda eğitime bir gün ara ver_____.
15. Apartmanımızda çöpler sac_____ önüne koy_____.
16. Kampın son günü sahilde b_____ yak_____ ve hep l_____ le_____.
17. Karadeniz'in en taze bal_____ ye_____.
18. Her yıl sokak çocuklarına yar_____ Binası'nda büyük bir kermes o_____.
19. Arhan Otomotiv'de arabaları_____ özenle yap_____.
20. Kursumuzda özel direksiyon c_____.
21. Geçen hafta metro çalışması_____ trafiğine kapat_____.
22. Resmi davetlerde takım elbis_____ kravat tak_____ zorunlu.
23. Marketimizde günlük süt bul_____.
24. Bu tatlı, krema ya da_____ et_____.

4 Eşleştirelim

1. Mors alfabesi Samuel Morse tarafından
2. Geçen hafta yoğun kar nedeniyle
3. Bu hafta sonu üniversite öğrencilerini
4. İlk ambulans fikri Fransız
5. Toplantıda işçilere
- ☐ Dominique Larrey tarafından ort
- ☐ telgraf mesajlarında kullanılmak
- ☐ bilgilendirmek için bir seminer d
- ☐ % 15 zam verilmesi kararlaştırıld
- ☐ okullar iki gün tatil edildi.

5 Yerleştirelim

E-postanın Mucidi

- Birçok insana göre e-posta hepimizin hayatını değiştirdi. Siz buna katılıyor musunuz?
  - Peki son zamanlarda nelerle ilgilisiniz? Yeni projeleriniz var mı?
  - Bütün katkılarınıza rağmen isminizin bir marka olmaması sizi rahatsız ediyor mu?
  - E-posta fikri nasıl ortaya çıktı? Böyle bir buluş geniş çaplı çalışmaların ürünü olmalı, değil mi?
- E-postayla ilgili beklentileriniz neydi? Bu kadar yaygın bir haberleşme aracı olacağını tahmin ediyor muydunuz?

Alexander Graham Bell'in adı telefonun icadıyla beraber anılır. Okullarda çocuklara öğretilir. Aslında bugün e-posta gönderme sayısı telefon konuşması sayısından daha fazla ama e-postanın mucidi, yani Ray Tomlinson hala kimse tarafından tanınmıyor.

Bu röportajda e-postanın ortaya çıkış hikayesini Ray Tomlinson'un kendisinden öğreneceğiz...

Gazeteci: _____

?

Tomlinson: Aslında ben sadece güzel bir deneme içindeydim ve çalışmalarım günde dört-beş saati geçmiyordu. O süreyi de bir-iki haftaya yaymıştım. Boş zamanlarımda... Elimizde bir sistem vardı, bir bilgisayara mesaj göndermemizi sağlıyordu ve ondan çok faydalanıyorduk. Peki, dedik, ya başka bir bilgisayar başında başka birisine mesaj yollamak istesek... Ülkenin diğer ucundaki birine mesela. Telefon gibi... Ama cevap vermek için telefonun başında bekleme zorunluluğu olmayacaktı.

Gazeteci: _____

?

Tomlinson: Başlangıçta hayır, çünkü fazla bilgisayar yoktu. Fikir hemen beğenildi ama internet kullanan insanların sayısına bağlıydı her şey. Programı ben yapmıştım ama sonra pek çok insan, programın üzerine yeni fikirler ekledi.

Gazeteci: _____

?

Tomlinson: Evet, bir etkisi vardır mutlaka ama e-posta icat edilmeseydi de insanlar şu andaki hallerinden farklı olmayacaklardı sanırım. Tabii şimdi daha fazla iletişim kuruyorlar. Belki daha önce, şimdiki ilişkilere ve arkadaşlıklara sahip olmayacaklardı.

Gazeteci: _____

?

Tomlinson: Hayır, etmiyor. İnsanlardan e-postalar alıyorum. Bana "Harika bir iş yapmışsın." diye mesajlar atıyorlar. Evet, ben bir marka değilim. Elbette bana hiç şöhret ve servet getirmedi diyemem ama benim için başarımla ilgili konuşulması ve çalışmalarımı ilgi gösterilmesi daha güzel.

Gazeteci: _____

?

Tomlinson: Bugünlerde çok okuyorum. Biyolojiden arkeolojiye kadar her şeyi. Bunlar üzerinde doğrudan çalışmıyorum gerçi ama bu aralar biyolojik bilgisayarlar konusu ilgimi çekiyor. Bu yüzden bu alanlar üzerine eğiliyorum.

7.2 Onlarsız Olmuyor

6 Dolduralım, işaretleyelim

Fermuar Açar mı? Kapatır mı?

kayıt sırası
20

	Tarihi
Fermuarın patenti alındı.	
Judson, ürünü fuarda sergiledi.	
'Güvenli bağlayıcı' satışa sürüldü.	
Paslanmaz bağlayıcı üretildi.	
Fermuar üretimi 17 milyona ulaştı.	

Doğru Yanlış

- Judson, elektrik mühendisiydi. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Judson, tüm yaşamı boyunca otuzdan fazla patent almıştır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Judson, bağlayıcıyı ya da şimdiki adıyla fermuarı ilk olarak Chicago'daki bir fuarda tanıtmıştır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- İlk bağlayıcı/fermuardan yirmi adet satılmıştır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- Fermuar önceleri kullanım kılavuzlarıyla satılmıştır. ☐ Doğru ☐ Yanlış
- 'Fermuar' adı ilk olarak bir bot türüne verilmiştir. ☐ Doğru ☐ Yanlış

Ağızına fermuar çekmek

birinin ağzını kapatmak
birinin konuşmasına izin vermek
susmak ya da birini susturmak
birine küsmek

7 Anlatalım

Ne İşe Yarar?

1. Taç, kolye gibi aksesuar olarak kullan_____.

Nasıl yapılır?

_____
_____
_____

2. Kulaklık kablolarının bir birine dolanması engel_____.

Nasıl yapılır?

_____
_____
_____

3. Kavanozlar daha dekoratif hale getir_____.

Nasıl yapılır?

_____
_____
_____

Bence fermuar şu amaçlarla, şu alanlarda da kullanılabilir:

- _____
- _____
- _____

8 Tamamlayalım

- Kola kutusundan kalemlik yapılabilir
- Pet şişeler ile _____
- Kibrit kutusundan _____
- Tencere kapağı ile _____
- İnce çoraplar ile _____
- Ayakkabı kutusundan _____
- Eski tişörtlerden _____
- Plastik bardaklar ile _____

tarafından/-CE ÖBEĞİ

Eylem		Örnekler
sınıf aile yönetim kurulu öğrencilerimiz Pablo Picasso okul müdürlüğü	tarafından -ca/-ce/-nca/-nce -ça/-çe	Bu mezuniyet töreni öğrencilerimizce düzenlendi. Bu rapor şirketin yönetim kurulu tarafından hazırlandı. Bayram günlerinde ailece erken kalkılır, akrabalar ziyaret edilir. Burs başvurum okul müdürlüğünce reddedildi. Yamın sınıf tarafından pikniğe gidilecek. Bu tablo Pablo Picassoca yapıldı.

9 Tamamlayalım

1. Yemekten sonra konuklara ev sahibi tarafından
kahve ikram edildi.
2. Otel odaları saat on bire kadar görevliler
_____ temizle_____.
3. Geçen hafta belediye_____otobüs ücretlerine
zam yap_____.
4. Sınav sonuçları öğretmenler_____ koridordaki
panolara as_____.
5. Sabah erkenden şehrin sokakları temizlik
görevlileri_____süpür_____.
6. En iyi kadın oyuncu ödülü jüri üyeleri_____
Yıldız Kenter'e ver_____.
7. Ağır yaralı hasta uzman doktorlar_____tedavi
et_____.
8. İşsiz adam komşuları_____hırsızlıkla
suçla_____.
9. Çocuklara erken yaşlarda aileleri _____
sorumluluk duygusu ver_____ gerekir.
10. Kütüphane görevlisi_____öğrencilere sessiz
olmaları söyle_____.
11. Bu binanın projesi çok ünlü bir mimar _____
çiz_____.
12. Müzedeki değerli tablolar güvenlik şirketi
_____koru_____.
13. Başarılı müzisyen konserin sonunda seyirciler
_____ayakta alkışla_____.
14. Duyduğuma göre bu kitap yazarı _____10 yılda
tamamla_____.

10 Yeniden yazalım

1. Görevli, bütün binayı iki saatte temizlemiş.
Bina görevli tarafından iki saatte
temizlenmiş
2. Duvarda asılı tabloyu, çok ünlü bir ressam yapmış.
_____
3. Çocuklar, Anıtkabir'i çiçeklerle süslediler.
_____
4. Fabrika müdürü, işçiler için bir hafta sonra eğlence
gecesi düzenleyecek.
_____
5. Seminer sonrasında katılımcıların anketteki soruları
yanıtlamaları gerekmektedir.
_____

11 İşaretleyelim

1. Çocuğa annesi _____
☐ yemek yedirdi ☐ yemek yedi
2. Bugünkü gazete _____?
☐ aldınız mı? ☐ alındı mı?
3. Sürücü polis tarafından _____
☐ durduruldu ☐ durdurdu
4. Çalışanların problemleri yöneticilerce _____
☐ çözüldü ☐ çözdü
5. Evdeki bütün eşyalar _____
☐ çalınmış ☐ çalmışlar

12 Okuyalım, sürdürüelim Çocuk Gözüyle

Günümüzde çocuklar tüm zamanlarını televizyon veya bilgisayar karşısında geçiriyor ve adeta dört duvar arasında büyüyorlar. Belki de sadece anne babaları istiyor diye en güzel yıllarını sınavlara hazırlanarak geçiriyorlar. Her ne kadar karmaşa içinde bir dünyada yaşasalar da, onların da bazı hayalleri var.

Galatasaray İlköğretim Okulu yetkilileri onların bu hayallerinden yola çıkarak 7-14 yaş arasındaki çocuklara "Ne icat etmek istersiniz?" diye sormuş. Cevaplarını da resimleriyle birlikte "Çocuk Gözüyle Çocukça Buluşlar" kitabında toplamışlar. Kitap çocukların eğlenceli dünyasını unutan yetişkinlerin de ilgisini çekecek kadar eğlenceli.

Örneğin Batuhan Hocioğlu ölümsüzlük makinesi, para makinesi, ışınlama makinesi ve bitmeyen kontör icat edilmesini istiyor. Sağlıkla ilgili icatlarda sigara önemli bir yer tutuyor. Beşinci sınıf öğrencisi Damla Erbaş "Sigara yararlı hale getirilebilir." diyor ve ekliyor: "Belki sigaranın içine vitamin koyulabilir. Böylece sigara içince vitamin de alınmış olur."

Çocukların bu tür yaratıcı uğraşlar ile ilgilenmeleri

---

13 İşaretleyelim, tamamlayalım Çocuklar İçin Bilim

kayıt sırası
21

Var	Yok

1. Programın adı ne? ☐ Var ☐ Yok
2. Program hangi kanalda? ☐ Var ☐ Yok
3. Program hangi gün ve saatlerde? ☐ Var ☐ Yok
4. Programa kaç çocuk katılıyor? ☐ Var ☐ Yok
5. Programın yaratıcısı kim? ☐ Var ☐ Yok
1. _____ adlı _____ bölümlük program TRT1 ekranlarında yayınlanıyor.
2. Programda _____ yaşlar arasındaki çocukların yeteneklerini geliştirmek üzere _____, _____ ve _____ bölümleri bulunuyor.
3. Programdaki etkinlikler arasında _____ ve _____ var.
4. Programdaki her bir çalışma seansı _____ sürüyor ve bu seanslarda en fazla _____ öğrenci bulunuyor.

14 Sıralayalım, tamamlayalım

Buluş Şenliğinde Buluşalım

Buluşlar şenlik öncesinde ve şenlik sonrasında Bilim ve Teknik Dergisi Değerlendirme Kurulu'nca değerlendirildi. Bu değerlendirme sonucunda toplam altı buluşun sahibine ödül verilmesi kararlaştırıldı. Ödül sahipleri birer plaket ve para ile ödüllendirildi.

Bir sonraki buluş şenliği için şimdiden kollar sıvandı bile. Önümüzdeki yıl da en azından bu yılki şenlik gibi coşkulu şenlik yaşamayı umuyoruz. Gelecek yılki buluş şenliğinde yeniden buluşmak üzere...

1 Türkiye Bilimsel Araştırmalar Kurumu, kısa adı TÜBİTAK 1963 yılında doğa bilimleri araştırmalarını düzenlemek ve kişileri bu çalışmalara özendirmek amacıyla kurulur.

Bu sene yine bu iki dergi tarafından bir şenlik düzenlendi. Şenliğe birbirinden ilginç 350'yi aşkın buluş gönderildi. Bu buluşların büyük çoğunluğu küçük katılımcılarca gönderilen buluşlardan oluşuyor. Buluşların hemen hepsi sergilendi.

TÜBİTAK'ın 'Bilim ve Teknik' ve 'Bilim Çocuk' adında iki dergisi var. Bu dergiler tarafından her yıl çocuklara yönelik bir buluş şenliği düzenlenir.

Kurumun başlangıçta akademik araştırmaları desteklemek, genç araştırmacıları teşvik etmek ve özendirmek gibi iki temel görevi vardır. Daha sonra TÜBİTAK'a bilim ve teknoloji politikası belirleme görevi verilir. Dünyada Türkiye'yi bilim ve teknoloji alanında TÜBİTAK temsil eder.

Şenlik alanı olarak Altın Park seçildi. Buluş şenliği çok coşkulu geçti. Şarkılar söylendi, dans edildi. Herkes doyasıya eğlendi. Hava çok güzeldi ve herkes halinden memnundu. Şenlikte konuklara ve katılımcılara seminerler verildi.

1. TÜBİTAK'ın kuruluş amacı
2. TÜBİTAK'ın zaman içinde gelişen misyonu
3. TÜBİTAK'ın yayınları
4. Buluşların değerlendirilme süreci ve sonucu
5. Buluş şenliğinin atmosferi
6. Buluş şenliğinin devamlılığı
7. Buluş şenliği organizasyonunun içeriği

29-30 Kasım - 1 Aralık 2000

7.3 İcat Edildi Ama...

15 Dolduralım, işaretleyelim, eşleştirelim

Muhteşem Buluşlar

Gülse Birsal
www.sabah.com

Okul yıllarımızda en eğlenceli derslerimizi laboratuvar da geçirirdik. O günler aklıma geldiğinde yaptığımız deneylerden çok, arkadaşlarımızla sınıf ortamından uzaklaşmanın verdiği mutluluk ve rahatlığın bizim için önemli olduğunu hatırlıyorum. O zamanlar yapacağımız deneylerle değil, etrafımızdaki ilginç malzemelerle ve geçireceğimiz eğlenceli dakikalarla ilgilenirdik. Sanırım bu durum şimdiki öğrenciler için de geçerlidir. Çünkü laboratuvar dersleri her durumda eğlencelidir.

Laboratuvar da sohbet fırsatı, plastik iskeletle oynama imkanı vardır; yapay iç organları insan maketinden **çıkartılıp** karaciğerle, böbreklerle futbol- hentbol maçı **yapılması** da mümkündür! Kurbağa kesme sınıfın kızları için mide bulandırıcı olsa da başka derslerden daha çok aksiyon ve eğlence içerdiği için herkesçe **tercih edilir**. Genelde deneyler basit ve zararsızdır. Fazlasına gerek yoktur. Ayrıca icat yaparak dünya **değiştirilememektedir**. Çocukları "Mut-

laka icat yap evladım," diye büyütürsen, IQ'su normal olan herkes kendi kafasına göre **"Çok parlak bir fikir buldum!"** der ve o fikrinin patentini alır!

Bakınız geçen yıllarda patenti alınmış acayip icatlar: Pilli kedi köpek kaşıyıcısı! Yüz kaslarının **çalıştırılması** ve **kaldırılması** için yüz kası ağırlıkları! Uyku getiren diş macunu! Kesilen sakalları vakumla çeken sakal şekillendiricisi! Hıçkırık geçirici! Üstü kapalı bisiklet! Kulak için minyatür ve güvenli vakumlu temizleme aleti! Burun deliklerine takılarak kullanılan kişisel hava temizleme cihazı! Giyilebilir yıldırım tehlikesi uyarıcısı! Hava soğutma sistemli şezlong!

Bu ürünlerin bir gün seri imalatına başlanır mı, bilmiyorum. Ben en çok hıçkırık geçirici ve uyku getiren diş macununu beğendim! Belki zamanında telefonun da 'saçma sapan ve gereksiz' bulunması gerçeğinden yola çıkıp bütün yeni fikirlerle saygı duymak gerekiyor.

Ettirgen	Edilgen	Birleşlik

"Çok parlak bir fikir buldum!"

- ☐ Bu sabah gökyüzü ne kadar parlak.
- ☐ Savaşı parlak bir zaferle kazandık.
- ☐ Parlak düşüncelerini kendine sakla!
- ☐ Selin lisedeyken sınıfın en parlak öğrencisiydi.

Doğru Yanlış

1. Yazarın okulundaki laboratuvar deneyleri pek tehlikeli değildi. ☐ ☐
2. Yazara göre laboratuvar dersleri diğer derslerden daha eğlenceliydi. ☐ ☐
3. Yazara göre 'hıçkırık geçirici' gereksiz bir buluş. ☐ ☐
4. Bazı icatlar insanlar tarafından başlangıçta saçma bulunup sonradan anlaşılabilir. ☐ ☐

imalat
sohbet
icat
cihaz

alet
buluş
üretim
söyleşi

(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI

-(i)ş-/-tİR-/-İ-

Eylem	Ek	Ek	Ek	Örnekler
gör	-ş-	-t-/-İt-/-İt-/-ut-/-üt-	-İl-/-il-/-ul-/-ül-	Yoğun bakımdaki hastalar hiç kimseyle <u>görüşürülmez</u> .
cezalandır	-ış-/-iş-/-uş-/-üş-	-ır-/-ir-/-ur-/-ür-		Tanışma toplantısında öğrenciler birbirleriyle <u>tanıştındı</u> .
hazırla	-n-	-ar-/-er-		Bu güzel yemekler işinde uzman bir aşçı tarafından <u>pisiriliyor</u> .
topla	-ın-/-in-/-un-/-ün-	-dır-/-dir-/-dur-/-dı		Yanık gezi için saat dokuzda okulun önünde <u>bulusulacak</u> .
bul		-tır-/-tir-/-tur-/-tür-		TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri aynı çatı altında <u>buluşturuyor</u> .
piş				Yemekten sonra bizim evde <u>toplanıldı</u> .
tanı				Öğretmen öğrencilere 'Sınav için gereği gibi <u>hazırlatıldı</u> mı?' diye sordu.
kolaylaş				İnternet siteleri alış veriş yapmayı <u>kolaylaştırdı</u> .
yık				Bana göre suçlular mutlaka <u>cezalandırılmalı</u> .
izle				<u>Bugünkü toplantıda ekonomik gelişmeler görüşülecek</u> .
yerleş				
sakinleş				
çık				
uzaklaş				

16 Tamamlayalım

1. Ali ve Sevgi, Koray tarafından tanış tırıldı.
2. Kaçak gecekonduvar belediye başkanı tarafından yık_____.
3. Yasağa rağmen bazı fabrikalarda çocuk işçiler çalış_____.
4. Çocuklara şiddet içerikli programlar izle_____.
5. Japonya'dan gelen misafirler şehrin en güzel oteline yerleş_____.
6. Sınır krizi geçiren kadın doktorlar tarafından sakinleş_____.
7. Stüdyoda gürültü yapan seyirciler yayına başlamadan önce görevli tarafından uyar_____.
8. Tüm kitaplar satılmak üzere kutudan çık_____.
9. Sayın Ahmet Gürdal faturanızdaki yanlışlık bankamız tarafından düzel_____.
10. Çocuklar kaza yerinden uzaklaş_____.

17 Tamamlayalım

1. Proje için müdürle görüş_____ onay alınırsa hemen çalışmalara başlanacak.
2. Ne demek istediğiniz tarafımızdan çok iyi anla_____.
3. Yardım için gönderilen paralar ihtiyaç sahipleri tarafından böl_____.
4. Türkiye'de vedalaşırken mutlaka kucakla_____ öp_____, bu bir gelenektir.
5. Bu sene sınav soruları daha da zorlaş_____.

18 İşaretleyelim

1. Bu konuda uzlaşma sağlamak için tarafların gör_____ gerekiyor.
☐ görüşürülmesi ☐ görüşülmesi
2. Bütün konuklar ev sahibi tarafından birbirleriyle _____
☐ tanıştırdı ☐ tanıştındı
3. Bütün para bankaya_____.
☐ yatırıldı ☐ yatırdım
4. İzleyiciler kapının önünde saatlerce _____.
☐ bekletildi ☐ bekletti
5. Gömleklerin hepsi hizmetçiye _____.
☐ ütüleildi ☐ ütülendi
6. Toplantıda şirketin şimdiki ve geçen yılki ekonomik durumu _____.
☐ karşılaştırdı ☐ karşılaştırıldı
7. Hastalar sadece hafta sonları aileleriyle _____.
☐ görüşülüyor ☐ görüşürülüyor
8. İşçilere % 30 zam yapılması _____.
☐ kararlaştırıldı ☐ kararlaştırdı
9. Çok teşekkür ederim, cüzdanım sayenizde _____.
☐ bulundu ☐ buluşturuldu
10. Ağır yaralı hasta uzman doktorlar tarafından hayata _____.
☐ dönüştürüldü ☐ döndürüldü

19 Okuyalım, işaretleyelim

ZİHNİ SİNİR 'PROCE'leri

Zihni Sinir, karikatürist İrfan Sayar tarafından yaratılan bir çizgi karakter. Bu karakter, kimsenin aklına gelmeyen çok ilginç ve uçuk projeler oluşturuyor. Karikatürist İrfan Sayar'ın Güzel Sanatlar Akademisi'nde sahne tasarımı okuması, Gırgır adlı karikatür dergisinde bu karakteri yaratmasında çok etkili olmuş.

İrfan Sayar çocukluğundan beri teknik konulara meraklı. "Manisalı bir çiftçi ailesinin çocuğuyum ve çocukluğum Manisa'da geçti. Yazları köye giderdik ama giderken şehirdeki oyuncaklarımızı yanımızda götürmezdik. Kardeşimle beraber köydeki doğal malzemelerden şehirdekilere benzer oyuncaklar yapmaya başladık. O oyuncaklar herkesin çok hoşuna giderdi." diyen İrfan Sayar kızı Yaprak için de çokça oyuncak üretmiş.

Sayar, Zihni Sinir karakteriyle sanat, mizah ve teknolojiyi bir araya getirmeyi hedeflemiş. Zamanla Zihni Sinir'in gerçekle hayal karışımı uçuk buluşları, üç boyutlu ürünlere dönüşmüştü.

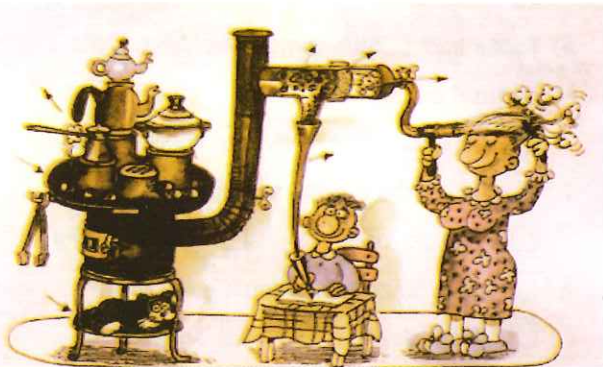
Zihni Sinir'in buluşları için 'proce' sözcüğünü kullanması ise bilinçli bir seçim. "Proce sözcüğü daha fazla şey ifade ediyor. Zihni Sinir'in 'proce'leri projeden daha özgün, benzersiz bir şey kastediyor. Yaratıcı, sınırsız bir şey."

Zihni Sinir ürünleri neredeyse heykel ya da sanat objesi gibi. Ancak İrfan Sayar kendisini bilim adamı olmaktan çok bir sanatçı olarak tanımlıyor.

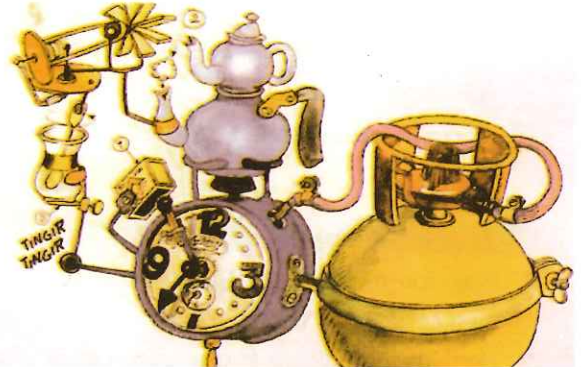
Yeşim Çobankent

	Doğru	Yanlış		Doğru	Yanlış
1. Zihni Sinir İrfan Sayar tarafından yaratılmıştır.	☐	☐	4. İrfan Sayar, Zihni Sinir'i çocukluk yıllarında üretmiştir.	☐	☐
2. Zihni Sinir bir karikatür dergisinin kahramanlarından biri olarak ortaya çıkmıştır.	☐	☐	5. İrfan Sayar'a göre kendisi bir sanatçı ve çizerdir.	☐	☐
3. Zihni Sinir çılgın buluşlar yapan bir mucit karakteridir.	☐	☐	6. Zihni Sinir 'proje' değil, 'proce' yapar.	☐	☐

20 Tahmin edelim, yazalım

Adı : _____
İşlevi : _____

Adı : _____
İşlevi : _____

21 Buluşumuzu anlatalım

Herkesin içinde bir Zihni Sinir vardır. Herkes hayatının bir döneminde "Keşke şöyle bir icat olsa." diye düşünmüştür. Ben de _____

22 Okuyalım, tamamlayalım

Acaba Gerekli miydi?

ABD Patent Dairesi Başkanı "Şimdiye kadar icat edilmesi gerekli her şey icat edildi." dedi, hem de 1899 yılında! Ancak son dönemlerde özellikle internet üzerinden öyle buluşlar pazarlanıyor ki, "Acaba daha neler icat edilecek?" sorusunu akla getiriyor. İnsanoğlunun rahatı ve konforu için tasarlanan bu buluşlar karikatürist İrfan Sayar'ın, ünlü çizgi karakteri Porof. Zihni Sini'rin 'proceleri'ne benziyor.

1. Teknolojinin hayatımızın her alanına girdiği günümüzde tasarımcılar teknolojiyi dekorasyonla birleştirerek bir hoparlör geliştirmişler. Kablosuz dizayn edilmesi beklenen bu hoparlör duvara monte edilecek. Bu tasarım bilgisayarın kablo kaşıklığını aza indirecek ve hoparlörlerin yer kalabalığını ortadan kaldıracak. Kitaplarımızı, süs eşyalarımızı da üstüne koyarak kullanabileceğimiz bu tasarımı teknoloji severler sabırsızlıkla bekleyeceklerdir.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

2. Göz kırarak cihazların açılıp kapatılmasını sağlayan bir sistem geliştirilmiş ve ilk uygulaması i-pod üzerinde gerçekleştirilmiş. Kızıl ötesi alıcılar aracılığıyla göz kapaklarının hareketlerine göre çalışan sistem iki göz-

nüzü birden bir saniyeliğine kapattığınızda i-pod'u açıyor. Bir sonraki şarkıya geçmek için sağ gözünüzü, bir öncekine geçmek için ise sol gözünüzü kırmanız gerekiyor. Sadece bir gözünü kullanabilen kişiler için de sorun iki defa göz kırpması ile çözülmüş. Sistem, popülaritesi açısından i-pod üzerinde teşhir edilmiş.

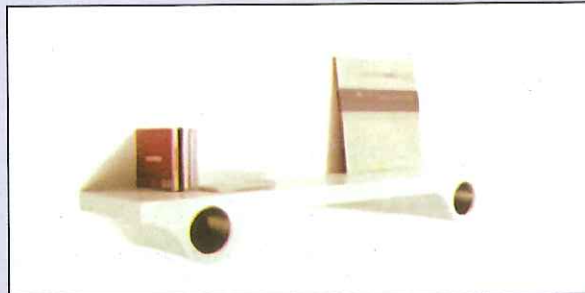
Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

3. Evimizin sevimli dostları da unutulmuyor elbette. 'köpek kurutma cihazı' ve 'köpek taşıma çantası'nın yanı sıra köpeklerin favorisi top getirme oyunu için de özel bir alet üretildi. Otomatik top fırlatma makinesi, köpeğe eğlenceli dakikalar yaşatırken köpeğin sahibini de kolunu yorma zahmetinden kurtarıyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

4. Yeni 'yıkabilir klavye'ler bilgisayar kullanıcılarının en büyük sıkıntılarından birini, yani tozlanmayı ortadan kaldırıyor. Bu klavyenin en önemli özelliği yıkabilmesi. Üstelik klavyelerin yeşil, pembe, turuncu ve mavi renklerden üretilmesi çalışma ortamını renklendiriyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

8

Tabiat Ana

1. Hayvanlar Alemi

1

2

3

4

5

6

7

9

8

1 Yerleştirelim, ekleyelim

karga • kanarya • çekirge • karınca • baykuş • fil • deve • akrep • denizati

1. Karga , yaklaşık iki yüz elli yıl yaşar. Yeryüzünde onlardan daha uzun yaşayan bir canlı türü yok.
2. _____ , üç yıl boyunca hiçbir şey yemese bile hayatta kalabilen, derin dondurucuda 24 saat canlılığını sürdüren bir böcektir.
3. _____ , bir defada 250 litre su içebilen sıcak iklim hayvanlarıdır.
4. Karada yaşayan en ağır memeliler olan _____ , hiçbir şeyi unutmaz.
5. _____ , mavi rengi görebilen tek kuş türüdür.
6. _____ , kendi ağırlığının elli katını taşıyabilen küçük devlerdir.
7. _____ , erkeği doğum yapan tek canlıdır.
8. Kanı beyaz olan böcek türlerinden biri de _____ .
9. Ötüşlerinin güzelliği nedeniyle evde de beslenen _____ aslında sadece dişileri öter.

En uzun yaşayan: _____	Ağırlığının elli katını taşıyan: _____	Kanı beyaz olan: _____
Dişisi öten: _____	En ağır olan: _____	Uzun süre aç kalabilen: _____
Mavi rengi gören: _____	Erkeği doğum yapan: _____	İki yüz elli litre suyu bir defada içen: _____

ORTAÇLAR (öznesel)				-(y)En -(y)EcEk/-mEkte/-miş olan
Eylem	-	Ek	Ek	Örnekler
kaçır sahnelen kullanıl uy otur geliş izle sür gör	-ma -me	-an/-en/-yan/-yen ... -acak/-ecek -yacak/yecek -makta/-mekte -mış/-miş/-muş/-müş	... olan	Gelecek ay İstanbul'da da <u>sahnelenecek (olan)</u> oyun Ankara'da çok beğenildi. Polis geçen hafta teröristlerce <u>kaçırılan</u> işadamlarını kurtardı. Ayşe'nin yanında <u>oturan</u> kadını tanıyor musun? <u>Gelişmekte olan</u> ülkelerin en büyük sorunu işsizlik. <u>Kullanılmış (olan)</u> pillerin çöpe atılmaması, özel olarak toplanması gerekiyor. Trafik polisleri kurallara <u>uymayan</u> sürücülere caza yazıyor. <u>Dün-izleyen-film-çok-güzeldi.</u>

2 Tamamlayalım

- Bugüne kadar hiç açıklan mayan gerçekleri bu programda öğreneceksiniz.
- Annesi, yemeğini yemeyip çöpe dök_____ çocuğa kızdı.
- Yarın İzmir'e git_____ uçakta kardeşim için yer ayırttım.
- Yarın başla_____ ve üç gün sür_____ sempozyum, çocuk hastalıkları hakkında.
- Üniversitemizde öğrenim gör_____ tüm öğrenciler spor tesislerimizden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.
- Annem, odasını topla_____ kardeşimin dışarı çıkmasına izin vermedi.
- Polis, arabasını yanlış yere park et_____ sürücüye ceza yazdı.
- Çay içmek iste_____ elini kaldırsın!
- Her şeyi bil_____ bilgili, kendini bil_____ akıllıdır.
- Teyzem, yarın Ankara'dan gel_____ oğlu için güzel yemekler yaptı.
- Başvurusunu daha önce internetten yap_____ adaylara öncelik tanınacaktır.
- İşleri sebebiyle tatile çık_____ Arzu, rezervasyonunu iptal ettirdi.
- Şu anda uygulan_____ kanunlar değişmezse trafik kazalarının azalması çok zor.

3 Yeniden yazalım

- Şu anda müdürün odasında toplantı devam ediyor. Bu toplantı projenin detayları hakkında.
Şu anda müdürün odasında devam etmekte olan toplantı yeni projenin detayları hakkında.
- Bu krem ülkemize yeni geldi. Güneş ışınlarına karşı en etkili korumayı bu krem sağlıyor.
_____
- Kuraklık sorunu dünyamızı tehdit ediyor. Dünyanın geleceği için en büyük sorunlardan biri bu.
_____
- Seminere pek çok ülkeden, alanında uzman konuşmacılar gelecek. Onların konaklaması için iyi bir otel ayarlayın lütfen.
_____
- Üniversite kampüsümüzde bir spor merkezi açılacak ve öğrencilerimiz buradan ücretsiz yararlanabilecektir.
_____
- Bu konak 1862 yılında Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Şimdi müze olarak kullanılmaktadır.
_____

4 İşaretleyelim, eşleştirelim

Nesilleri Birer Birer Tükeniyor

Nesli tükenmekte olan hayvanlar, sayıları günden güne azalan ve doğal ortamlarında onları tehdit eden etkenler nedeniyle yakın gelecekte yok olacak hayvan türleri demektir. Bu hayvanlar, "Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN)"nin iki yılda bir yayımlanan kırmızı listesinde yer alırlar. Kırmızı listeye **alınan** türler, dünya üzerinde elliden az sayıda yetişkin bireyi **kalan** türlerdir. Sayıları 1000'den az **alan** türler ise nesli **tükenmekte olan** gruba girmese de hassas türler olarak kabul edilir.

(2) Bir türün neslinin tükenmesi, doğal yaşamın bir gerçeğidir aslında. Hatta şu anda dünyada **bulunan** canlıların sayısının, dünyada bugüne kadar yaşamış olan tüm canlıların %5'i kadar olduğu tahmin edilmektedir. Yani dünya döndükçe bazı türlerin yok olması olağandır. Fakat olağandan hızlı **yaşanan** tükenme ve tükenmenin genellikle insan kaynaklı olması bir tehlikeyi gösterir.

(3) Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin 2006 raporuna göre, insan kaynaklı nedenler sonucu 784 tür yok oldu ve 16.119 tür de hızla yok olmakta. Sadece 2006'da bu listeye 530 tür eklendi.

(4) Doğada bulunan canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için insana ihtiyacı yoktur ama insanın yaşamını sürdürebilmesi için bu canlılara ihtiyacı var. Eğer habitat tahribatı, plansız nüfus artışı ve yapılaşma, ormanların yakılması, aşırı avlanma bugünkü hızıyla devam ederse birçok tür yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bir türün neslinin tükenmesinin olumsuz sonuçları kısa vadede hissedilememektedir. Bu nedenle insanoğlu kendisini bekleyen tehlikeleri fark edememekte ve konuya yeterince önem vermemektedir.

(5) İnsanlar, hayvanların yaşam alanlarını kendi çıkarları için yok etmektedirler ama bunu yaparken asıl kendi yaşamlarını tehdit altına sokmaktadırlar. İnsanlar bu gerçeği fark etmezse ve bilinçli bir koruma programı yapılmazsa, doğal hayat bir gün bitecek. Hatta yakın gelecekte doğa diye bir şey kalmayacak!

Doğru Yanlış

- Sayıları 1000'den az olan türler nesli tükenmekte olanlardır.
- Canlıların neslinin tükenmesi normal bir durumdur.
- Canlıların neslinin tükenmesinin tek nedeni insanlardır.
- Hayvan neslinin tükenmesi insanların yaşamını olumsuz yönde etkilemektedir.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Konu	Paragraf
insanoğlunun hayvanların neslinin tükenmesine neden olan davranışları	
nesli tükenmekte olan hayvan türlerinin tanımı	
doğal yaşamın geleceği	
bir türün neslinin tükenmesi	
"Dünya Doğayı Koruma Birliği"nin konuyla ilgili verileri	

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Van Kedisi

kayıt sayı 22

Van kedileri:

	Doğru	Yanlış
1. Türkiye'de yaygındır.	☐	☐
2. yüzmeyi sever.	☐	☐
3. diğer hayvanların da en iyi dostudur.	☐	☐
4. sahiplerine çok bağlıdır.	☐	☐
5. kolay eğitilir.	☐	☐
6. yabandır.	☐	☐
7. kışkançtır.	☐	☐
8. açgözlüdür.	☐	☐
9. zekidir.	☐	☐
10. saldırgandır.	☐	☐

Van kedilerinin:

	Var	Yok
1. diğer kedilerden farkı	☐	☐
2. insanlarla ilişkileri	☐	☐
3. beslenme biçimleri	☐	☐
4. eski yaşam alanları	☐	☐

"Van kedilerinin nesli de diğer pek çok hayvanınki gibi tükenmeye yüz tutmuştur."

- ☐ Van kedilerinin nesli tükenmiştir.
- ☐ Van kedilerinin nesli tükenmek üzeredir.
- ☐ Van kedilerinin nesli yakında tükenmeyecektir.
- ☐ Van kedilerinin nesli tükenmemelidir.

6 Fikrimizi savunalım

1

- a. Hayvanlar kendi doğal ortamlarında yaşamalıdır. Onların doğal yaşam alanlarından koparılıp tutsak edilmeleri yanlıştır.
- b. Hayvanların doğal yaşam alanlarından uzaklaştırılmalarının nedeni, o ortamda tehlike altında olmalarıdır. Hayvanat bahçeleri soyu tükenmekte olan hayvanların korunabilmesi için gereklidir.

2

- a. Hayvanat bahçesindeki hayvanlar küçük alanlarda, kafeslerde ya da demir parmaklıklar arkasında barındırılmaktadır. Hayvanat bahçelerinde deniz canlıları için yeterli su bulunmamakta, kuşların uçmaları kanatları kesilerek engellenmektedir. Bu koşullar nedeniyle hayvanlar büyük sıkıntı ve acılar yaşamaktadır. ☐
- b. Günümüzde hayvanat bahçelerinin kötü koşulları iyileştirilmekte ve hayvanların yaşam alanları genişletilmektedir. Bazılarında hâlâ olumsuz koşulların bulunması bütün hayvanat bahçelerinin kapatılmasını gerektirmez. ☐

3

- a. Hayvanat bahçesi gezileri eğitimsel olarak, eğlence amaçlı olarak yapılmaktadır ve sırf insanların iyi zaman geçirmeleri için hayvanların yaşam kalitelerinin bozulması, özgürlüklerinin ellerinden alınması çok acımasızcadır. ☐
- b. Hayvanat bahçeleri hem eğitim hem de eğlence amaçlı olarak kullanılabilir. Çocukların hayvanlarla birebir iletişim kurması, eğlenmeli bir zaman geçirmelerini sağladığı gibi onlara doğa sevgisi ve çevre bilincinin aşılanmasında da çok yararlı. ☐

Bana göre

8.2 Doğayla İç İçe

7 Okuyalım, açıklayalım, işaretleyelim

Tabiatla Geçen Çocukluğumuz

Bir zamanlar köylerimizden, kasabalarımızdan kalkıp şehirlere geldik. Çocukluğumuza ait anılarımızda ağaçlar, tarlalar, leylekler, dereler ve renklerin gerçek halleri var. Geçmişin o çocuklarından biri olarak o günlerin hayali ile huzur buluyorum uyumadan önce.

Ben eskiden kuş sesleri ile uyanır, pencereden bahçemizdeki ağaçları görürdüm. Gece kavak ağacımızın yapraklarının sesi ile uykuya daldım. Ama şimdi şehirde ne yağmurun sesi var, ne de penceremde ağaçların görüntüsü.

Buğday tarlasında yere uzanıp başakların arasında kaybolarak saatlerce gökyüzünü seyrederdik. Kah beyaz bulutlar, kah gri bulutlar geçip giderdi üzerimizden. Babamla birlikte güneşin batışını seyrederdik. Ama şehirde güneş, apartmanların ardında kayboluyor. Güneşin aydınlatığı yeni bir günde bitkilerin topraktan çıkışını görürdüm çocukken. Otlar, karıncalar, ağaçlarımız, yetiştirdiğimiz çiçekler ailemizden biriydi. Onlara bir zarar geldiğinde üzülürdük.

Kitaplarda okumuş olduğum eski kâşiflere özenip keşiflere çıkardım arkadaşlarımla. Küçük patikaları takip ederek yakındaki dağlara ulaşırdık. Çobanlar olurdu orada; Tabiatla ne kadar yufka yürekliydik, suya düşen böcekleri büyük bir kahramanlık duygusu ile kurtarırdık. "Canın büyüğü küçüğü olmaz." demişti öğretmenim.

Okuldaki öğretmenini, ağaç yetiştirirken gören bir çocuk için tabiat, duyguları da öğretebilen bir öğretmendi.

Kulaklarımda, gözlerimde, dilimde ve ellerimde olan hayat, çocukluğumdaki kadar dupduru değil şimdilerde. Tabiat denen o kusursuz, çok ince sanatlı, çok

renkli ve akıllara durgunluk, yüreklere huzur veren güzellikteki tabloyu çocukken, dışından seyretmedim, bizzat içinde olduğumu bilirdim.

Tabiatla kol kola olmak yaşama saygıyı getirir. Hayat orada her anı ile gözlerinizin önünde cereyan eder ve insan yüzlerce mucizeye tanık olur. Tabiatla dost bir insan, bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi?

Berkay Camgöz

1. Yazar, geçmişe özlem duyuyor.
2. Yazar, artık doğadan uzak yaşıyor.
3. Yazar, doğadan çok şey öğrendiğini söylüyor.
4. Yazar, doğaya zarar verdiğini düşünüyor.
5. Yazara göre, şehirde güneşin batışını izlemek bile çok zor oluyor.
6. Yazara göre, doğa insana en iyi öğretmenden bile daha çok şey öğretebilir.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

"Tabiatla ne kadar yufka yürekliydik."

- ☐ Doğayla iç içe yaşarken daha cesurduk.
- ☐ Doğaya yakinken daha merhametliyedik.
- ☐ Tabiatla kendimizi daha rahat hissederdik.
- ☐ Tabiatla yakinken çok daha duygusaldık.

"Canın büyüğü küçüğü olmaz."

- ☐ Canlılar için büyük ya da küçük olmak önem taşımaz.
- ☐ Küçük canlıların hayatı da büyüklerininki kadar önemlidir.
- ☐ Küçük canlılar korunmaya muhtaçtırlar.
- ☐ Küçük canlıların hayatta kalması zordur.

ORTAÇLAR (tümleçsel)				-Dik/-lylEcEk + iyelik -lylEcEk/-mEkIE/-mİş ol + -duk + iyelik		
Eylem	-	Ek	Eylem	Ek	İyelik Eki	Örnekler
konus al yap ziyaret el gör otur ye izle doğ dikler	-ma -me	-acak/-yacak -ecek/-yecek -makta/-mekte -miş/-miş -muş/-müş	ol	-dik/-dik/-duk/-dük -lık/-lık/-luk/-lük -acak/-ecek -yacak/-yecek	-ım/-im/-um/-üm -in/-in/-un/-ün -ı/-ı/-u/-ü -ımız/-ımız/-umuz/-ümüz -ınız/-ınız/-unuz/-ünüz -ları/-leri	Yarın <u>ziyaret edeceğimiz</u> müzede birçok tarihi eser var. Öğretmenimizin geçen hafta <u>yaptığı</u> sınav çok zordu. En son <u>konuştuğumuz</u> konuyu hatırlıyor musunuz? Şu anda oturmakta <u>olduğunuz</u> evin adresini alabilir miyim? Bu hayatım boyunca almış <u>olduğum</u> en güzel hediye. Burası <u>görmüş olabileceğiniz</u> en güzel yer. <u>En son konuşan konuyu hatırlıyor musunuz?</u>

8 Tamamlayalım

- Piknikte ya iyeceğimiz yemekleri akşamdan hazırladık.
- Biraz sonra izle _____ film 1950 yılında çekilmiş.
- En sev _____ sanatçı Sezen Aksu'dur.
- Senin doğ _____ şehir neresi?
- Bizim oku _____ sınıf bu katta.
- Yıllar önce diktir _____ elbiseleri hala giyiyorum.
- Şu sıralar oku _____ kitabı çok beğendim.
- Türkiye'de insanların konuş _____ resmi dil Türkçe'dir.
- Senin bana anlat _____ fıkrayı daha önce duymadım.
- Tarkan, konserinde söyle _____ şarkılarla herkesi coşturdu.
- Beş yıl önce bahçemize dik _____ ağaç bu yıl meyve vermeye başladı.
- Sınavda anla _____ soruları atlayın, cevabını bil _____ ilk önce yapın.

9 Tamamlayalım

DOĞAYA DÖNÜŞ

Her geçen gün medeniyetin getir diği sorunların içine biraz daha gömül _____ insanoğlu artık doğaya dönmenin yollarını arıyor. Gerek teknolojinin sağla _____ kolaylıklar gerekse yaşam koşullarının değişmesi insanın doğadan ve doğallıktan uzaklaşmasında etkili oldu. İnsanlar doğanın dışında, bloklar arasında, bir yaşam kurdular kendilerine. Doğanın zorlukları yerine, teknolojinin getir _____ kolaylıkları seçtiler. Beton bloklar arasında sıkış _____ hayatları onları boğarken, bazıları, dışarıda yemyeşil bir dünyanın kendilerini bekledi _____ fark ettiler.

Kimileri, şehrin olanaklarından tümüyle vazgeç neyip şehir merkezlerinden uzakta bulun _____ evler edindiler. Kimileri daha uzaklara kaçtılar. Sahil kasabaları, dağ köyleri, mavinin ve yeşilin buluş _____ her yer onlar için bir sığınaktı. Onları doğada huzur bekliyordu.

Doğaya dönmek ve sağlıklı yaşamak, insanlar için adres değiştirmekten öte bir anlam kazanmaya başladı. Artık sağlıklı yaşamın yolu da doğadan geçiyor ve herkes sof-

ralarında doğal yöntemlerle yetiştiril _____ sebze ve meyveleri, köy yumurtalarını tercih ediyor.

Sağlıklı beslenmenin yanı sıra, şifalı bitkilerle alternatif tedavi yöntemleri de yaygınlaştı artık. Güzellik salonlarında bile ruhumuzu ve bedenimizi yenile _____ doğal deniz tuzları, yosunlar, bitkisel yağlar kullanılıyor.

Aslında doğa ve doğallık insanoğlunun özünde var ve görünüş o ki insanoğlu artık özüne dönmeye çalışıyor.

10 Yerleştirelim, tamamlayalım, eşleştirelim

Şehirliye Anlatmak Zor

- "Ne var ki, bisküvinin tadını alan kuşlar kuru ekmeğe bakmamaya başlar."
- "İşte o yüzden engel oldum onlara bisküvi vermene..." • "Nedir sizi bu kadar rahatsız eden?"
- "Sen yiyebilirsin." • "Şehir insanları da böyle..." • "Onlara zarar mı verir?"

Havaların sürekli kapalı gittiği günlerdeydik. Kış bitmiyor, bahar bir türlü kendini göstermiyordu ama o gün öğleden sonra güneş sıcak yüzünü gösterir gibi oldu. İşlerimi toparlayıp yakınımızdaki parka yöneldim. Boş banklardan birine oturup gazeteleme göz gezdirmeye başladım.

Yaşlıca bir bey, izin isteyerek, bankın diğer ucuna oturdu. Cebinden çıkardığı ekmeği ufalayarak sağa sola atmaya başladı. Bir süre sonra ben de cebimdeki bisküvilerden birini ufalayıp kuşların ziyafetine katkıda bulunmak istedim. Adam, ellerimi tutarak engel oldu.

– Onlar şekerli bisküvi değil mi? Şekerli bisküvi verme kuşlara!

– Niçin? _____

– Anlatması uzun sürer şimdi. Kuşlara iyilik yapmak istiyorsan, şekerli bisküvi verme, o kadar...

Sert, hatta biraz kaba bir üslupla söylenen bu sözler karşısında şaşırılmışım. Minicik kuşlara zararlıysa, bizler de mi yemesek bu bisküvileri acaba? diyecektim. Beni dikkatlice süzdükten sonra,

– Şehirde doğmuş büyümüş birine benziyorsun.

Sana zarar vermez!

Adamın deli olduğunu düşünmeye başlamıştım ki:

– Beyim dedi. Ben köyde büyüdüm. Şehirden hep uzak durdum. Ne zaman ki, torunum dünyaya geldi, onun için kışları şehre gelmeye başladım. Ama şehre hiç alışamadım. Biraz güneş çıktığında hemen kendimi parka atıyorum. Şu ilerde, salıncakta

sallanan kırmızılı kız da benim torunum... Seneye yuvaya gidecek inşallah. O zaman, ben de kaçacağım bu şehirden...

– _____
neden kaçıyorsunuz? Burada her şey var!

– Tam da bu yüzden kaçmak istiyorum ya! Şu kuşlara bir bak hele. Ekmek kırıntılarıyla karınlarını doyururlar. Onlara şekerli bisküvi verisen, daha da severek yerler. _____ . Sonra da aç kalırlar. Dahası, şekerli bisküvi iştahlarını açar. Doysalar bile, yemeğe devam ederler. Çatlayıncaya kadar yerler _____ .

– Ben tam olarak anlayamadım sizi!

– İnsanlar da böyle. Şehirde her şeyden bol bol var. Şehre ve modern hayata alışan, bu kuşlar gibi oluyor. Ne yese doymuyor! Şehir bozuyor insanları. **Aç gözlü** oluyor hepsi. Ben de bu şehir insanları gibi olmadan köye dönmek istiyorum...

Hiç sesimi çıkarmadım.

– Bilir misin, diye sürdürdü konuşmasını. Çiçeğe ihtiyacından fazla su verisen, boğulduğunu anlamadan yasar ama yavaş yavaş kökleri çürür. _____ .

Derin bir iç çekti. Cebinde kalan son ekmek kırıntılarını da serptikten sonra ayağa kalktı, kaygılı gözlerle salıncakta sallanan torununa baktı ve...

– Şehirliye anlatması zor! dedi. Sonra da yürüyüp gitti ve parkın köşesinde **gözden kayboldu**...

Mehmet Uhri

1. Yazar, yaşlı adamın deli olduğunu düşünmeye başladı, çünkü _____ .
2. Yaşlı adam kuşlara bisküvi verilmesini istemedi, çünkü _____ .
3. Yaşlı adam bir an önce köye dönmek istiyor, çünkü _____ .

1. Derinlemesine incelemeden okumak	☐ aç gözlü
2. Doymak bilmeyen, gerektiğinden fazlasını isteyen.	☐ gözden kaybolmak
3. Bir yerden uzaklaşarak görünmez olmak	☐ göz gezdirmek

11 Yaşamak istediğimiz yeri anlatalım

Şehirde yaşayan insanların birçoğunda şu inanış vardır: Kır saftır, temizdir, samimidir; doğa, insanı sarar, insan doğada kendisiyle baş başa kalabilir. Şehir ise kötüdür, kirlidir. İnsanlar ikiyüzlüdür. Yalnız kalmanız mümkün değildir. Şehirde suç ve ahlaksızlık vardır. Kır mutluluğun el salladığı bir ada gibi görünür şehrin bunalıttığı insanlara. Katılıyorum/Katılmıyorum çünkü _____

12 Sürdürelim

bence	bana göre
bana sorarsanız	kanımca
hiç şüphesiz	şüphe yok ki ...
elbette	kesinlikle
tamamıyla	aynen öyle
inan-	düşün-
san-	katıl-

Tabiatla dost olan bir insan, bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi? Bir karıncayı ezmemek için yolunu değiştiren bir insan başka bir insana, denize, toprağa, hayvanlara zarar verebilir mi?"

13 İşaretleyelim, düzeltelim

Piknik Zamanı

1. Geleneksel piknik yiyecekleri
2. Eski İstanbul'daki piknik mekanları
3. Piknik yiyeceklerinin nasıl hazırlandığı

Var	Yok
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Günümüzden iki yüz yıl önce deniz kenarlarındaki piknik yerleri İstanbul'daki hayatın önemli bir parçasıydı. İstanbullular, her yaz gemilerle piknik alanlarına gidip piknik yapardı. Piknikte sıcak ya da soğuk pek çok yiyecek çeşidi yenirdi. O zaman da mangal yapmak pikniğin olmazsa olmazıydı. Buralarda ayrıca kestane, leblebi ve çeşitli meyveler satan seyyar satıcılar da bulunurdu.

8.3 Ne Yaptık Biz?

14 Okuyalım, işaretleyelim

KÜRESEL ISINMA

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, herkesi doğanın yaşadığı değişimin farkında olmaya ve şimdi harekete geçmeye çağırıyor.

Küresel ısınma neredeyse tüm coğrafyalarda hızla gerçekleşiyor. Artık küresel ısınmanın olup olmadığı konusu tartışılmıyor. Bilim çevreleri, yöneticiler ve kamuoyu bu gerçeği kabul ettiler bile.

Küresel ısınmanın yeryüzü ve insan yaşamı üzerinde yapacağı etkiler tam olarak bilinmiyor. Kutuplarda ki buzulların erimesi sonucunda suların yükseleceği ve bazı coğrafyaların sular altında kalacağı konuşuluyor ama hepsi bu kadar

mı? İnsanoğlu, ani ısınma, soğuma, yağışın olmaması ya da aşırı miktarda ve uzun süreli olması, güçte fırtınalar ve şu anda tahmin bile edemeyeceğimiz pek çok doğal afetle mücadele etmek zorunda kalabilir. Ancak şimdilik küresel ısınma, morallerimizi bozmak dışında, hayatımızı etkilemeye başlamadı. Sorun ekonomiye ve günlük ihtiyaçlara tam olarak yansımadi. İklim değişikliğinin etkilerini henüz yaşamaya başlamayan şehirler yiyecek fiyatlarındaki aşırı artış, kentlere göç, son ola-

rak da gıda ve su sıkıntılarıyla karşılaşacak.

Ne yazık ki küresel ısınmanın kontrol edilmesi ve çözülmesi hiç basit değil. Bu kötü gidiş bütün insanlığın her gün, her an değişik oranlarda katkıda bulunduğu bir süreç ve ancak ortak bir savaşla engellenebilir. Bugün sorulması gereken asıl soru şudur: Küresel ısınma

ve diğer çevre sorunlarının önüne gecilmesi için üzerimize düşen görevler nelerdir?

İşe, elektronik araçları ve tüketim modellerini bilinçli ve sınırlı kullanmakla başlayabiliriz. Ulaşımı kendi aracımızla değil, toplu taşımayla sağlayarak ya

da motorlu araçlar yerine, bisiklet gibi doğaya zarar vermeyen araçları kullanarak çevreye verdiğimiz zararı azaltabiliriz. Ayrıca su ve elektrik tüketimimizi sınırlayabilir, deodorant gibi zararlı gazlar içeren ürünleri az kullanabiliriz. Bunların yanında herkes çevreyi korumak adına küçük çözümler geliştirebilir. Örneğin işyerlerinde plastik veya karton bardak yerine kendinize ait bir fincan kullanmanız bile çevre sorunlarının engellenebilmesi için önemli bir adımdır.

1. Küresel ısınmanın gelecekte hangi sorunlara neden olacağı herkes tarafından biliniyor.
2. Günümüzde insanlar küresel ısınmanın neden olduğu ekonomik sorunlarla karşı karşıya.
3. Küresel ısınma sorununun çözümü aslında çok basit.
4. Çevre sorunlarının engellenebilmesi için herkesin bireysel olarak da çaba göstermesi gereklidir.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Küresel Isınmanın Olası Etkileri

1. Su sıkıntısı	☐	4. Gıda kıtlığı	☐	7. Aşırı yağış	☐
2. Büyük fırtınalar	☐	5. Köylere göç	☐	8. Orman yangınları	☐
3. Kutuplarda erime	☐	6. Suların yükselmesi	☐	9. Su kesintileri	☐

ORTAÇLAR (sözlüksel)			-(E/İ)r/-mEz/-Dİk/-(y)EcEk/-mİş
Eylem	-	Ek	Örnekler
çık iç geç ak ye tüken patla oku	-me -ma	-acak/-yacak -ecek/-yecek -dik -r/ -ır/-ir/-ur/-ür -ar/-er -maz/-mez -miş/-miş/-muş/-müştü	Türkçede geçmiş zaman için iki farklı ek bulunuyor. Türkiye'nin en büyük akarsuyu Kızılırmak. Yolumuzu kaybettik, burası bir çıkamaz sokak . Savaş zamanlarında insanlar yiyecek ekmek , içecek su bulamıyorlar. Bütün alışverişlerimi tanıdık mağazalardan yaptım. Akşamki parti için giyecek elbisem yok. Bugün gelir vergisinin son ödeme günü.

15 Tamamlayalım

1. Türk yemekleri içinde en çok dön_____ severim.
2. Tüken_____ kalemin var mı?
3. Burası çık_____ sokakmış, dönelim.
4. Bu alışveriş merkezindeki yürü_____ merdiven çok yavaş.
5. İşlerimizi düzeltmek için bir çık_____ yol bulmalıyız.
6. Gül_____ yüzlü insanları severim.
7. Film izlerken patla_____ mısır yiyelim.
8. Okun_____ gazeteleri topladım.
9. Kullanıl_____ araba almak istemiyorum.
10. Bu, daha önce hiç göröl_____, duyul_____ bir olay.
11. Türkçede belirsiz geç_____ zamanı kullanmak öğrencilere zor geliyor.
12. Ol_____ bit_____ çare yok.
13. Geliş_____ ülkelerde eğitim düzeyi daha yüksektir.
14. Oku_____, yaz_____ insanlar ülke sorunlarıyla daha çok ilgilenirler.
15. Taksim'den dol_____ binelim.

16 Eşleştirelim

1. Dondurulmuş gıdalar	artık	sembolize eder
2. Kardelen	insan sağlığını	çalışan insanlar tarafından tercih edilmektedir.
3. Tarihi geçmiş ürünler	günümüzde	yalnızca kitaplardaki resimlerde görebiliyoruz.
4. Soyu tükenmiş hayvanları	saflığı	sahip olmalıdır.
5. Gelişmiş ülkeler	çevre bilincine	tehdit etmektedir.

17 Sorunlara çözüm bulalım

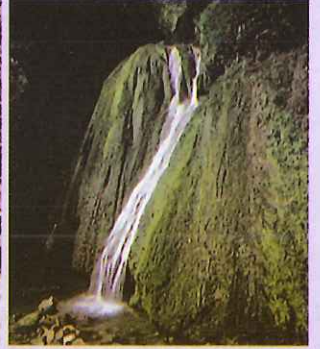

Çevre Sorunları	Nedenleri	Etkileri	Çözüm Önerileri
• küresel ısınma	• fabrika atıkları	• ozon tabakasında delinme	• su kullanımında tasarruf
• hava kirliliği	• egzoz gazları	• bulaşıcı hastalıklar	• suları temizleyen teknik önlemler
• toprağın kirlenmesi	• yasadışı avlanma	• susuzluk	• ağaçlandırma
• suların kirlenmesi	• kimyasal ilaçlar	• verimsiz topraklar	• geri dönüşüm
• erozyon ve çölleşme	• parfüm vb. ürünlerden çıkan sera gazları	• köyden kente göç	
• ormanların azalması	• ormanlık alanların azalması	• doğal dengenin bozulması	
• bazı hayvan türlerinin yok olması	• nüfus artışı ve aşırı tüketim		
• bazı bitki türlerinin yok olması			

18 İşaretleyelim, tamamlayalım

Erdemli

Ne yapılır?

1. çevre köylerde gezinti ☐
2. ormanda yürüyüş ☐
3. çiftlikte alabalık keyfi ☐
4. küçük mağaralarda keşif ☐

Ne yenir?

1. tereyağlı alabalık ☐
2. dere balıkları ☐
3. kestane balı ☐
4. köy baklavası ☐

Nerede kalınır?

1. Erdemli'deki köy evlerinde ☐
2. Üniversite tesisinde ☐
3. Sapanca'nın en büyük otelinde ☐
4. göle yakın bir evde ☐

Erdemli, Sakarya ilinin Sapanca ilçesine _____ saat uzaklıkta, küçük bir _____. Erdemli'de küçük bir _____, eski _____ ve çok güzel bir _____ var. Ormanın içine doğru ilerledikçe küçük _____ ve _____ görülüyor. Bu yolculuk insana _____ filmlerinin _____ kadar güzel bir dekor sunuyor. Yürüyüş sonrasında yorgunluğunuzu atmak için yemek yiyebileceğiniz birkaç _____ çiftliği var.

19 Yorumlayalım

Bir zamanlar yazılarını yazmak üzere okyanus sahiline giden bir yazar varmış. Bu yazar her sabah sahilde bir yürüyüş yaparmış. Bir gün kumsalda dans eder gibi hareketler yapan bir insan görmüş. "Güne dansla başlamak ne güzel!" diye düşünüp ona doğru ilerlemiş. Bu, genç bir adammış ve aslında dans etmiyormuş. Birkaç adım koşuyor, yerden bir şey alıp yumuşak bir hareketle okyanusa fırlatıyormuş. Genç adama biraz daha yaklaşıp seslenmiş: "Günaydın! Ne yapıyorsun böyle?" Genç adam cevap vermiş: "Deniz yıldızlarını okyanusa geri atıyorum." Yazar, "Neden?" diye sormuş. Genç adam "Çünkü onları suya geri atmazsam ölecekler." diye cevap vermiş. Bunun üzerine yazar "Ama sahilde yüzbinlerce deniz yıldızı var. Çaban onların kaderini değiştirmeyecek."

Genç adam kibarca dinlemiş, eğilerek yerden bir deniz yıldızı daha almış ve dalgalı denize doğru fırlatmış ve "Bunun kaderini değiştirdi ama." demiş.

Bence bu öyküde

20 Slogan bulalım

• *Temiz çevre, mutlu canlılar*

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

21 İşaretleyelim

Doğa İçin Henüz Vakit Varken!

Doğa, alarm veriyor. Bu alarmı 'duyup' ses verenler de ellerinden geleni yapıyor. Yeşil Atlas dergisi, ünlü isimlerin doğa ile ilgili yazılarına yer verdi. Tarkan ve Sezen Aksu da bu ünlü isimlerden ikisi...

Tarkan, "Doğanın yaşaması için harekete geçmek, artık nefes alıp vermek kadar önemli." diyor. İşte o yazı:

"İnsan, kendisine yaşam veren her şeyi doğadan aldı. Bugün şehirlerde bile hayat tümüyle doğadan besleniyor. Soluduğumuz havayı, yediğimiz içtiğimiz her şeyi doğa bizim için sessizce üretiyor. Ne yazık ki çağımızda insan doğanın önemini unuttu ve onu görölmemiş bir hızla yok ediyor. Binlerce canlı türü, ormanlar, bozkırlar, su kaynakları, mevsimler ve sonuç olarak insanın kendi geleceği tehlike altında. Doğa için harekete geçmek, artık her bir insan için nefes alıp vermek kadar önemli. Doğa iyiye biz de iyiyiz. Doğa biziz. Bu konuyla ilgili üzerinde çalışmakta olduğum bir şarkımın sözlerini paylaşmak geldi içimden:

"İki gözü iki çeşme bize sesleniyor
Ne fayda ki onu
Duyan olmuyor
Bağrı yanık garibin
İçi kan ağlıyor
Günbegün gözümüzün önünde
Tükenip yok oluyor
Ah, ne hain ihanetlere gebe
Ne acılara..."

Kanadı kırık bir kuş gibi

Çırpınıyor zavallı Dünya

Böyle gelmişse böyle gider deme

Bir daha düşünürdüm enine boyuna

Ben olsam senin yerinde

Hepimizin payı var boyununun bükülmesinde

Dört başı mamur gülümüz

Soluyor sayemizde

Evimiz, yuvamız, ocağımız gidiyor elden

Gel hadi yetişelim imdadına iş işten geçmeden

"Bir" olursak eğer geliriz üstesinden

Her şey mümkün eğer inanırsan gönülden

Böyle gelmişse böyle gider deme..."

Sezen Aksu ise su üzerine yazmış yazısını: "Bir topluluğu 'millet' yapacak kadar keskin izler bırakan bir yapıştırıcı, ortak kültürün, medeniyetin, daha kolay bir yaşamın kaynağı oldu su. Bir Çin atasözü der ki, "Sular yükselince balıklar karıncaları yer, çekilince de karıncalar balıkları." Kimse bugününe aldanmasın, çünkü kimin kimi yiyeceğine su karar verir. İstanbul'da Büyükçekmece Gölü de kararını verdi, bu karara adeta zorlandı ve çekilmek bir yana, kurudu. Balıklar yerini karıncalara bırakırken, biz de belki bundan böyle 'sudan ucuz' olacak yaşamların tehlikesiyle karşı karşıya kaldık. Farkında mısınız? Gerçekten de kuruyoruz! Büyükçekmece Gölü bunun en iri kanıtı.

Tarkan'a göre

1. Günümüzde insanlar doğanın yaşamsal önemini göz ardı ediyor.
2. Doğanın geleceği suya bağlı.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐

Var Yok

Sezen Aksu'ya göre

1. Göl sularının çekilmesi kuraklık tehlikesinin en önemli göstergesi.
2. Çevre sorunlarının çözümü için herkes çaba göstermeli.
3. Artık çevre sorunlarının çözümü için şansımız kalmadı.

☐	☐
☐	☐
☐	☐

22 Yerleştirelim

sudan ucuz • imdadına yetişmek
enine boyuna düşünmek

1. Önemli bir karar vermeden önce mutlaka _____
2. Yol üstünde harika bir balık çiftliği var, yemekleri hem lezzetli hem de _____
3. Dağda mahsur kalan turistlerin _____ köylüler _____

9

Sinema Dünyası

1. Başlıyor!.. Başlıyor!..

1 İşaretleyelim, anlatalım

Romantik komedi	☐	Dram	☐	Belgesel	☐
Komedi	☐	Korku	☐	Tarihi	☐
Polisiye	☐	Macera	☐	Çizgi Film	☐
Gerilim	☐	Bilim kurgu	☐	Animasyon	☐

2 Dinleyelim, işaretleyelim

Ne İzlesek?

	Komedi	Romantik Komedi	Dram	Tarihi	Macera	Bilim kurgu
Tango ve Cash						
Bridget Jones'un Günlüğü						
Büyük İskender						
Zor Baba						
Yıldız Savaşları						
Hayat Güzeldir						

ULAÇLAR					-Dik/-(y)EcEk + iyelik + -(n)dE -Dik/-(y)EcEk + iyelik zaman
Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek/zaman	Ornekler
yağ	-ma	-dık/-dik	-ım/-im/-um/-üm	zaman	Eve döndüğüm zaman önce telefon mesajlarına bakanım.
gör	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün	-da/-nda	İlk bahar geldiği zaman tüm doğa canlanıyor.
çık		-lık/-lik	-ı/-i/-u/-ü	de/-nde	Onu son gördüğümde küçük bir çocuktu.
yat		-luk/-lük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Tatile çıkacağım zaman çok gergin olurum.
canlan		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		Derse gelemeyeceğiniz zaman mutlaka önceden haber verin.
dön		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Yağmur yağacağı zaman romatizma hastalarının bacakları ağrır.
gel					Dün gece yatıldığında saat dört olmuştu.
yat					Onu son gördüğüm zamanda küçük bir çocuktu.

3 Tamamlayalım

- Mozart ilk bestesini yap 1956 kaç yaşındaymış.
- Yaşlan _____ saçlarınız ağarır ve yüzünüz kırışır.
- Sağlıklı beslen _____ hastalanma olasılığınız artar.
- Erken yat _____ çok yorgun uyanıyorum.
- Çocuk her ağla _____ kucığınıza almayın.
- Önemli bir toplantıya katıl _____ daha özenli hazırlanmalısın.
- Uykumu al _____ çok sinirli oluyorum.
- Alışverişe çık _____ haber ver, birlikte gidelim.
- Seni gör _____ annenin gençliğini hatırlıyorum.
- Hemen üzerimi değiştireyim. Misafirimiz gel _____ beni böyle pijamalarla görmesin.
- Tatile çık _____ valiz hazırlamak çok uzun zamanımı alıyor.
- Dün anneme sürpriz yapıp Antalya'dan geldim. Kapıda beni gör _____ az kalsın bayılacaktı.
- Bana gel _____ önceden haber ver de sana yemek hazırlayayım.
- İste _____ beni arayabilirsin. Ben sana her durumda zaman ayırıyorum.
- Onu tanı _____ henüz 10 yaşındaydım.
- Bahar gel _____ içimi bir neşe kaplar.
- Gece geç yat _____ bütün gün kendime gelemiyorum.
- Konuşurken biri sözümü kes _____ çok sinirlenirim.

4 Tamamlayalım

- Birinden hediye aldığı zaman çok mutlu olurum.
- Ailemden biriyle tartıştığı zaman _____.
- Kötü bir haber aldığı zaman _____.
- Bir konuda başarısız olduğum zaman _____.
- Aşık olduğum zaman _____.
- Güzel bir şarkı dinlediğim zaman _____.
- Alışveriş yapacağım zaman _____.
- İşe geç gittiğim zaman _____.

5 Tamamlayalım

- Arkadaşlarımla buluşacağım zaman sabah erkenden kalkıp özenle hazırlanırım.
- _____ yalnız kalmak isterim.
- _____ çok güzel/yakışıklı görünmek isterim.
- _____ uzun uzun düşünürüm.
- _____ içimden 10'a kadar sayıp sakinleşmeye çalışırım.
- _____ sürekli gülmek isterim.
- _____ sevdiğim bir tatlıyı yemek isterim.
- _____ bütün hazırlıklarımı akşamdan bitiririm.
- _____ evden dışarıya bir adım bile atmak istemem.
- _____ hiçbir şey yemek istemem.

6 Yerleştirelim, işaretleyelim

Çünkü, bir kez sevmeye başladığınız zaman, ileride sinemayla ilgili duygularınız bir tutkuya dönüşecektir.

Sinemanın adı bazen 'büyülü dünya', bazen 'rüya makinesi', bazen 'hayal fabrikası'dır. Bu yakıştırmaların hepsinin ortak özelliği, sinemanın gerçek dünyadan, gerçek hayattan daha öte bir şeyler sunmasıdır. Gişeden biletinizi aldıktan sonra bu dünyanın kapısını aralıyorsunuz. Koltuğunuza oturuyorsunuz, ardından ışıklar s n p de perdeye görüntü yansıdığı zaman sinema sizi iki saatliğine bu dünyadan alıp bambaşka dünyalara götürüyor. O bambaşka dünyada bambaşka insanlar, bambaşka canlılar, bambaşka olaylar, bambaşka yaşantılar vardır.

şimdi biraz gerilere gidin ve sinemaya ilişkin anılarınızı hayal edin. şimdiki gibi, çok kanallı televizyonların, videoların, DVD-VCD oynatıcılı bilgisayarların olmadığı o eski dönemleri hatırlamaya çalışın.

..... Tek seansta iki film oynardı o sinemalarda ve aynı filmler çoğu zaman bir ay boyunca gösterilirdi. Birçok aile hafta içinde o sinemaya gider, filmleri izlerdi. Yani, haftada bir gün, sinema yoluyla, başka dünyalara yelken açarlardı eskiden insanlarımız...

..... Bazı sinemalarda 'aile günleri' olurdu; kadınlar gündüz matinelere gider ve genellikle de yerli filmler izlerlerdi. Gençlerin gözdeleri yabancı filmlerdi. Tatil günleri bir araya gelip topluca sinemaya gitmek, o zamanki gençler için ayrı bir heyecan ve coşku nedeni olurdu.

Günümüzde sinemaya giden o eski insanlar yok. Eşini, çocuklarını alıp da sinemaya götüren baba yok artık. Akşam evine geldiğinde, her televizyon kanalında mutlaka bir film seyretme imkanı bulan yorgun bir baba için sinemaya gitme eylemi gerekli değil.

Belki bugün daha kolay ve çok sayıda filme ulaşabiliyoruz fakat sinemaya gitmek sadece film izlemek anlamına gelmiyor. Birçok insan için sinemayı tutku haline getiren, sinema salonunun kendine özgü o kokusudur. Yüzlerce insanla birlikte aynı noktaya, yani perdeye bakıyor olmanın oluşturduğu, birlikte olma duygusudur bu tutkunun diğer bir kaynağı.

1. Büyük şehirlerde aynı dönemlerde kapalı sinema salonları da vardı tabii ki.
2. Bunlar karşısında bazen duygulanır, üzülür; bazen neşelenir, coşar, mutlu olur; bazen korkar, heyecanlanır; bazen de düşüncelere dalarsınız.
3. O kadar yaşlı değilseniz bile, hayal gücünüzü kullanarak, böyle imkanların olmadığı zamanları gözünüzün önüne getirin.
4. Sinema için sevmek eylemi yerine tutku sözcüğünü kullanmak daha doğru olur herhalde.
5. Hatırlar mısınız akşamları, ailece gidilen yazlık açık hava sinemaları vardı.

Yazara göre

1. günümüzde insanların film izlemek için sinemaya gitmeleri gerekmiyor. ☐
2. yeni filmler eskisi kadar ilgi görmüyor. ☐
3. sinemaya gitmek insanlar için yalnızca film izlemek anlamına gelmiyor. ☐
4. ailece sinemaya gitmek aile bağlarını güçlendiriyor. ☐

7 Tartışalım

Sinemada film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
En yeni filmlere orada ulaşabilirim.
Teknik donanımı iyi bir mekanda film izleyebilirim.
Orada sadece filme konsantre olabilirim.

...

Evde film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
Pijamalarım ile film izleyebilirim.
Kaçırdığım sahnelere geri dönebilirim.
Filmi durdurup telefonuma cevap verebilirim.

8 Eşleştirelim, işaretleyelim

Dünden Bugüne Sinema

1. Georges Méliès	☐ Sinema tarihinin en iyi filmlerinden biri.
2. David Wark Griffith	☐ Sinemada ilk öykü anlatımını gerçekleştirdi.
3. Caz Şarkıcısı	☐ İlk renkli film.
4. Üç Küçük Domuz	☐ Sinemaya sanat niteliği kazandırdı.
5. Yurttaş Kane	☐ Kısa belgesel film çeken ilk Türk.
6. Stanley Kubrick	☐ Farklı temalarda filmler yaptı.
7. Fuat Uzkınay	☐ İlk sesli film.

	Var	Yok
1. Sinemanın başlangıcı sayılan çalışma	☐	☐
2. Sinemanın ilk yıldızları	☐	☐
3. Sinemada ilk kez bir hikayenin anlatılması	☐	☐
4. Çekilen ilk sesli film	☐	☐
5. Çekilen ilk renkli film	☐	☐
6. Savaş yıllarında çekilen filmlerin konusu	☐	☐
7. 60'ların sonunda çekilen filmlerin konusu	☐	☐
8. Türkiye'de sinemanın doğuşu	☐	☐

9 İşaretleyelim, anlatalım

	Hiç	Bazen	Her zaman
Filmler beni çok etkiler.			
Film izlerken sürekli bir şeyler yerim.			
Vizyondaki filmleri düzenli izlerim.			
Sinemaya arkadaşlarımla giderim.			
Eleştirmenlerin düşüncelerine göre film seçerim.			
Çevremdekilerin önerilerine göre film seçerim.			

9.2 Ödüller Sahiplerini Buluyor

10 Başlığını bulalım, işaretleyelim

1 Genç nesil oyuncuların isimlerinin önüne yazılan "Oscarlı oyuncu" sıfatını aralarında efsanelerin de bulunduğu bazı sanatçılar taşıyor.

Yaşamları boyunca Oscar töreninde kürsüye çıkıp meşhur teşekkür konuşmasını yapamayan oyuncular var.

Örneğin 2009 yılında "En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu" dalında aday gösterilen Christopher Plummer'a ilk adaylığı 80 yaşında geldi. Bundan 2 yıl sonra "Beginners" filmindeki "Hal" rolüyle yine aynı dalda aday gösterilen Plummer, kazandığı altın heykelciğe, "Benden iki yaş büyüksün. Bugüne kadar neredeydin sevgilim" diye hitap etti.

"Demir Leydi" filminde İngiltere'nin ilk kadın başbakanı Margaret Thatcher'ı canlandırarak üçüncü Oscar ödülünü evine götüren Meryl Streep, 17 kez aday gösterilmesine karşın 30 yıl sonra ödülü alırken, Brad Pitt aynı ölçüde şanslı olamadı. 1995 yılında "12 Maymun" filmiyle "En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu" dalında ilk Oscar adaylığını kazanan Pitt, 2008 yılında "Benja-

min Button" filmiyle "En İyi Erkek Oyuncu" dalında ikinci kez aday gösterildi.

2 Sinemanın efsane sarışını Marilyn Monroe, Oscar ödülüne hiç aday gösterilmedi. Buna karşın "Marilyn ile Bir Hafta" filminde efsane sarışını canlandıran Michelle Williams, "En İyi Kadın Oyuncu" dalında Oscar ödülüne aday oldu.

3 Yaşamı boyunca en büyük hayali Oscar olan Tom Cruise, her seferinde tören salonundan eli boş döndü. Sinemanın en çok kazanan aktörleri arasında yer alan Cruise, 1989'da "Doğum Günü 4 Temmuz", 1996'da "Jerry Maguire" ve son olarak da 1999'da "Manolya" filmleriyle aday gösterildiği Oscar'ı hiç kucaklayamadı.

4 Beyazperdede "Gilda", "Prenses Salome", "Carmen Garcia", "Vera Simpson" gibi karakterleri canlandıran sinemanın kızıl saçlı güzeli Rita Hayworth, sinema sanatına yıllarını vermesine rağmen akademiden onur ödülü dahi alamadı. Hayworth, sanat yaşamı boyunca Oscar ödülüne aday da gösterilmedi.

1. Tom Cruise da Çok İstedi	☐
2. Kızıl Saçlı Güzeli de Oscarsız Ünlülerden	☐
3. Sinema Dünyasının "Oscarsız" Ünlüleri	☐
4. Kendisi Hiç Aday Olmadı Ama...	☐

Doğru Yanlış

1. Rita Hayworth aday gösterilmesine rağmen oscar ödülü alamadı.	☐	☐
2. Michelle Williams bir filminde Marilyn Monroe'yi canlandırdı.	☐	☐
3. Meryl Streep, "Demir Leydi" adlı filmde İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'ı canlandırdı.	☐	☐
4. Brad Pitt üç kere oscar ödülü kazandı.	☐	☐

ULAÇLAR				-Dik/-(y)EcEk + iyelik sırada, -(y)-İnce, -(E/İ)r ... -mEz			
Eylem	-	Ek	İyelik Eki	İlgeç	Eylem	Ek	Örnekler
yap sor çık tanı başla koy bit kaçır gel bin aç uyu bitir in ağrı gir oku yaz al ver koş	-ma -me	-dik/-dik/-duk/-dük -lık/-lık/-luk/-lük -acak/-yacak/-ecek/-yecek	-im/-im/-um/-üm -ın/-ın/-un/-ün -i/-i/-u/-ü -ımız/-ımız/ -umuz/-ümüz -ınız/-ınız/-unuz/ -ünüz -lan/-leri	sırada			Tam evden çıkacağım sırada telefon çaldı. Uçak iki saat rötar yapınca yolcular havaalanında zor durumda kaldı. Her gece başını yastığa koyar koymaz uyar. Bu sabah otobüsü kaçınca işe geç kaldım. Sabahları kahve icmeyince kendime gelemiyorum. Onu görür görmez tanıdım. Polis olay yerine geldiği sırada hırsız çoktan kaçmıştı. Konuşmacı, söze başlayacağı sırada mikrofon anızlandı. Öğretmen soru sorunca çok heyecanlanıyorum. Sen geldiğin sırada ben uyuyordum. Birofu yakından tanıyınca daha çok sevdim. Film bitir bitmez uyuyacağım. Ben-gelince Ali uyuyordu. Akademimle buluştuğum sırada çok mutlu olurdum. Öğretmen yavaş konuşur konuşmaz onu daha iyi anlıyordum.
		-ınca/-yınca/-ince/-yince -unca/-yunca/-ünce/-yünce					
	-r -ır/-ır/-ur/-ür -ar/er			...	yap sor çık tanı başla koy bit kaçır gel	-maz -mez	

11 Tamamlayalım

1. Tam taksiye bin **eeeğim sırada** cüzdanımı evde unuttuğumu fark ettim.
2. Evden çıkmak üzere kapıyı aç _____ karşımda arkadaşlarımı gördüm.
3. İlkbahar gel _____ ağaçlar çiçek açar ve her yer yemyeşil olur.
4. Tam uyu _____ bir patlama sesi duyduk ve hemen kalkıp balkona çıktık.
5. Konferansa katılan profesör konuşmasını bitir _____ bitir _____ salondan ayrıldı.
6. Lütfen otobüsten in _____ beni ara. Seni çok merak ediyorum.
7. Başbakan konuşmaya başla _____ salondaki tüm sesler kesildi.
8. Başım ağrı _____ bir aspirin alırım ve bir süre sessiz bir yerde dinlenirim.
9. Önemli bir sınava gir _____ çok heyecanlı olurum, gece hiç uyuyamam.
10. Okuldan çık _____ çık _____ eve gel, dışarıda oyalanma.

12 Ödül konuşması yapalım

En iyi yönetmen - Peter Jackson

"Bu inanılmaz bir şey. Akademi ve üyelerinin bizi desteklemesinden, fantastik dünyamızı tanımlarından çok onur duydum."

En iyi yardımcı kadın oyuncu - Renée Zellweger, menajerine teşekkür ediyor.

"Bu yolculuğu benimle paylaşan herkese çok teşekkür ederim. Sen olmadan asla başaramazdım. Bu rüyanın gerçekleşebileceğine beni inandırdığın için teşekkür ediyorum."

En iyi erkek oyuncu - Dustin Hoffman

"Şu anda karışık duygular içerisindeyim. Akademi hakkında hep eleştirel bir yaklaşımım vardı. Biz sanatçı bir ailenin bireyleri gibiyiz. Bence sanatçı ailenin bireyleri olarak aslında hiçbirimiz kaybetmedik, bu ödülü hepimizle paylaşmaktan onur duyuyorum."

En iyi erkek / kadın oyuncu ödülünü kazandınız.

Ödül konuşmanızı yapınız.

Antalya ALTIN PORTAKAL Film Festivali

Festival Tarihi

1950'li yıllarda, antik Aspendos Tiyatrosu'ndaki konserler ve tiyatrolar, Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin temelini oluşturur. Her yıl yaz aylarında yapılan gösteriler zamanla gelenekselleşir ve 60'lı yılların başına kadar bir şenlik havasında sürer. Şenlik, uzun yıllar "Belediye Doktoru" olarak görev yapan Dr. Avni Tolunay'ın 1963 yılında Belediye Başkanı olmasıyla, sinemayı da içine alır ve "Antalya Altın Portakal Film Festivali"ne dönüşür. Dr. Avni Tolunay festival amblemi olarak bölgenin simgesi olan portakalı, deniz, tarihsel öğeler ve Venüs heykeliyle bütünleştirir. Portakal aynı zamanda film festivalinin de ismi olur.

1964 yılında zor koşullarla gerçekleştirilen ilk festivale ilgi gerçekten çok büyük olmuştur. Festivalin misyonu "Türk sinema sektörünü maddi ve manevi olarak desteklemek, sinemacıları nitelikli yapıtlar üretmeye teşvik etmek; Türk Sineması'nın uluslararası platforma açılmasına sağlamak" olarak belirlenir.

1979 yılında sansür, 1980 yılında askeri darbe nedeniyle yapılamayan 17. ve 18. Altın Portakal Film Festivali 2011 yılında, Prof. Dr. Mustafa Akaydın'ın Belediye Başkanı olduğu dönemde yapılır ve "geç gelen ödüller" 30 -31 yıl sonra sahiplerine verilir.

1985 yılına kadar Antalya Belediyesi önderliğinde gerçekleşen Festival, o yıl, Antalya Kültür Sanat Turizm

Vakfı tarafından organize edilmeye başlar. Belediye başkanı Yener Ulusoy 1985 yılında Festival'e "Akdeniz Akdeniz" adlı Uluslararası Müzik Yarışmasını da ekler. Akdeniz ülkelerini kapsayan bu yarışmayı 1985 - 1988 yılları arasında Altın Portakal Film Festivali ile birlikte gerçekleştirir.

Festival organizasyonu, 1995 yılından itibaren, "Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakfı" adıyla kurulan ve Eylül 2002'den sonra "Antalya Kültür Sanat Vakfı" adıyla hizmet veren AKSAV tarafından yürütülmektedir. Vakfın yönetimi, Antalya'nın iş, politika, medya ve kültür-sanat alanında tanınmış birçok isminin de aralarında bulunduğu 116 kişiden oluşmaktadır.

Antalya Altın Portakal Film Festivali çerçevesinde, Ulusal ve Uluslararası Yarışma'nın yanı sıra, Ulusal Belgesel Film Yarışması ve Ulusal Kısa Film Yarışması da yer almaktadır. Festivalde ayrıca, başta Asya ve Avrupa sineması olmak üzere, dünya sinemasının önemli ve saygın isimlerinin filmleri de sinemaseverlerle buluşmaktadır.

Altın Portakal heykelciği ya da Venüs heykeli 2005 yılına kadar Altın Portakal ödülü olarak verilmiştir. 2005-2008 yıllarında ödülün şekli değiştirilmiştir. 2009'daki festivalden bu yana yeniden Venüs heykeli ödül olarak verilmeye başlanmıştır. Altın renginde olan heykelcik, sol elinde portakal tutan bir kadın biçiminde tasarlanmıştır.

Doğru Yanlış

- Altın Portakal Film Festivali ilk defa 1950'de yapıldı. ☐ ☐
- Altın Portakal Film Festivali günümüzde de Antalya Belediyesi tarafından organize edilmektedir. ☐ ☐
- Altın Portakal Film Festivali içerisinde bir de müzik yarışması yer almaktadır. ☐ ☐
- Altın Portakal Film Festivali boyunca yalnızca Türk sinemasının önemli filmleri izleyicilere sunulur. ☐ ☐

- Altın Portakal Film Festivali çerçevesinde _____ ve _____ yarışmalar yer alır.
- Altın Portakal Film Festivali'nin görevi _____ desteklemek, sinemacıları _____ film _____ yöneltip Türk sinemasını _____ platforma _____ zemin hazırlamaktır.
- Altın Portakal Film Festivali'nin _____, 1950'li yılların ortalarında, tarihi Aspendos Tiyatrosu'nda _____ konser ve tiyatro gösterileridir.
- Altın rengindeki _____, sol elinde _____ biçiminde tasarlanmış.

14 Dinleyelim, dolduralım

Cannes Heyecanı Başlıyor

kayıt sırası
27

Film	Bilgi
Yaşamın Kıyısında	Yönetmeni: Fatih Akın Konusu: Festivaldeki Şansı:
Alexandra	Yönetmeni: Alexander Sokurov Konusu: Festivaldeki Şansı:
Nefes	Yönetmeni: Kim Ki-Duk Konusu: Festivaldeki Şansı:
Aşk Şarkıları	Yönetmeni: Christophe Honore Türü: Festivaldeki Şansı:

15 Bir film eleştirisi yazalım

Filmin Türü	komedî, macera, korku, gerilim, roman- tik, aile, tarihi, belgesel, bilim kurgu, ani- masyon, müzikal vb.
Oyuncular ve yönetmen	önemli rollerdeki oyuncuların adları, sinema geçmişleri, filmdeki başarı ya da başarısızlıkları, yönetmenin önceki filmleri, varsa ödülleri vb.
Karakterler	iyi adam, kahraman, canî, kurban vb.
Konu	Kısaca filmdeki olaylar
Sahneler	Filmin başlangıç sahnesi, önemli sah- neler, varsa sahne hataları, bitiş sahne- si ve tüm bunların izleyiciyi etkilemede- ki başarısı
Genel izlenim	Filmin sizde bıraktığı etki, size hisset- tirdikleri

9.3 Unutulmayanlar

16 İşaretleyelim, düzeltelim

SEVDİĞİM FİLMLER

Soğuk ve yağmurlu bir havada evde film seyretmek kadar keyifli bir şey yoktur benim için. Evimde işlerimi bitirdiğimde ya da boş bir vakit bulduğumda çayımı alırım, kanepeye uzanırım ve filmseyrederim. Film bitinceye kadar hiçbir şeyle ilgilenmem. Seyrettiğim filmlerdeki olaylar beni başka bir dünyaya götürür.

En çok klasik filmleri seyretmekten hoşlanırım. O filmlerdeki insanların kıyafetleri, konuşmaları, yaşam tarzları çok ilgimi çeker. Örneğin; Casablanca benim için çok özel bir filmidir. Film İkinci Dünya Savaşı'nın ilk zamanlarında geçer. Filmin kahramanlarından Victor Lazlow, Alman kampından kaçarak Casablanca'ya gelir. Amacı Lizbon'a, oradan da ABD'ye gitmektir. Fakat bütün umutları, Casablanca'nın en meşhur gece kulübünün sahibi olan Rick'e bağlanmıştır. Rick, kaçış için gerekli olan pasaportlara sahip tek kişidir. Öte yandan Rick'in, Victor'un yakalanmasını istemesi için önemli bir nedeni vardır. Victor'un karısı Ilsa, Rick'i yıllar önce terk eden ve Rick'in kalbine gömdüğü büyük aşkıdır...

Bu film, senaryosu ve oyuncularının başansıya bana göre en iyi aşk filmi. Aşk konusu ön planda olsa da filmde aynı zamanda savaş psikolojisi ve casusluk temaları da işlenmiş. Sinema eleştirmenlerinin de en iyi aşk filmleri arasında gösterdiği bir film Casablanca.

Seyretmekten hoşlandığım bir diğer klasik film 'Rüzgar Gibi Geçti'dir. Film 1939 yılında çekilmiş. Filmin kahramanlarından Scarlett, centilmen ve kibar Ashley Wilkes'i sever. Ashley de onu sever. Diğer yandan kendini beğenmiş, asi, fırsat düşkünü Rhett Butler da Scarlett'a aşıktır.

Ashley, kuzeni Melanie ile evlenir. Çünkü Scarlett'in tutkulu karakterine karşılık, Melanie ile ortak hu-

zurlu karakterleri sayesinde çok daha iyi, huzurlu bir evliliğe sahip olacağını düşünür. Bu onun Melanie'yle evlenmesinin en büyük nedenidir. Bu arada Rhett, Scarlett'in gönlünü çeler. Scarlett ve Rhett sonunda evlenirler fakat güzel kadın hâlâ Ashley'in özlemini çekmektedir.

Etkileyici sahneleri, muhteşem manzaraları ve görüntüleri kadar dramatik ve romantik müzikleri, esprili diyaloglarıyla da 'Rüzgar Gibi Geçti', bence sinema tarihindeki drama ve romantik filmler arasında akıllardan silinmeyen bir film.

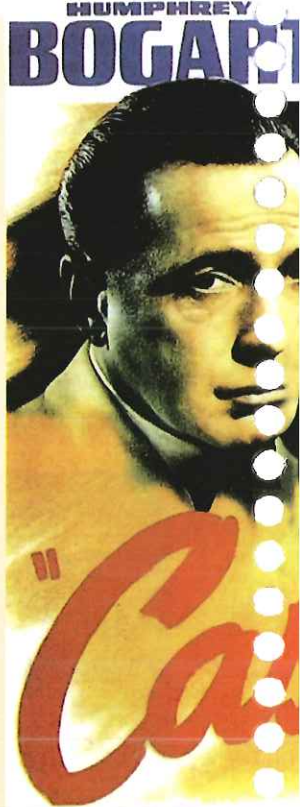
Bunlar ilgiyle seyrettiğim klasik filmlerden yalnızca ikisi ama bu tür filmlerin yanı sıra yeni filmleri de zevkle seyrederim. Günümüzde çekilen ve klasik olmaya aday filmlerin de vizyona girmesini merakla bekliyorum.

Yazar:

Doğru Yanlış

1. Kalabalık ortamlarda film seyretmeyi tercih ediyor. ☐ ☐
2. Kendisini seyrettiği filme kaptırıyor. ☐ ☐
3. Seyrettiği filmleri bir süre sonra unuttuğu için tekrar seyreder. ☐ ☐
4. Farklı tarzdaki filmleri seyretmekten hoşlanmıyor. ☐ ☐
5. Günümüz filmlerini ilgi çekici bulmuyor. ☐ ☐

INGRID BERGMAN · PAUL HENREID

Presented by
WARNER BROS.

"Cublanca"

CLAUDE CONRAD SYDNEY PETER
DAVIC HEIST GREENGRIFF LODGE

CLAUDE CONRAD SYDNEY PETER
RAINS · VEIDT · GREENSTREET · LORRE

Directed by **MICHAEL CURTIZ**

MALE WALLIS PRODUCTION

	Var	Yok
1. Filmlerin konuları	☐	☐
2. Filmlerin türü	☐	☐
3. Filmlerin, yazarın beğendiği yönleri	☐	☐
4. Filmlerin yazarın ilgisini çeken sahneleri	☐	☐

BU

- ☐ Scarlett'in aşkını unutmaya çalışması.
- ☐ Melanie'yi görür görmez aşık olması.
- ☐ Melanie ile iyi bir evlilik yapacağına inancı.
- ☐ Scarlett'in Rhett ile evlenmesi.

Yazarın en büyük keyfi evinde film seyretmek. Film seyrettiğinde kendisini farklı bir dünyada hissediyor. En çok klasik filmler ilgisini çekiyor çünkü o filmlerde günümüzden farklı film teknikleri kullanılıyor.

Yazarın favori filmlerinden ilki Casablanca. Bu filmde hem bir kaçış öyküsü hem de bir aşk hikayesi var. Yazar için bu filmin başarısının tek sırrı yönetmenin doğru oyuncularını seçmesi.

Rüzgar Gibi Geçti filminde birbirlerine aşık olan fakat farklı insanlarla evlenen iki kişinin öyküsü var. Film yazara göre pek çok insanın unuttuğu bir film.

17 Dinleyelim, işaretleyelim

Hangi Film?

	Doğru	Yanlış
1. İki filmin de yönetmeni aynı.	☐	☐
2. İki film de komedi filmi.	☐	☐
3. İki film de yeni oyuncularla tekrar çekildi.	☐	☐
4. İki film de sinema klasikleri arasına girdi.	☐	☐
5. Erkek 'Hababam Sınıfı'nı seyretmek istiyor.	☐	☐
6. Aslı filmlerin yönetmenlerini tanımıyor.	☐	☐
7. Erkek yeni 'Hababam Sınıfı'nı daha başarılı buluyor.	☐	☐
8. Erkek ve kadın hangi filmi izleyecekleri konusunda anlaşılıyorlar.	☐	☐

"Eve gelinceye kadar akla kararı seçtim."

- ☐ Eve gelmek çok kolay oldu.
- ☐ Eve gelene kadar çok sıkıntı çektim.
- ☐ Eve gelmek için zor karar verdim.

"Ben bu film üstüne başka aşk filmi tanımıyorum."

- ☐ Bu filmten başka bir aşk filmi bilmiyorum.
- ☐ Bu filmten daha iyi bir aşk filmi izlemedim.
- ☐ Bu filmten başka aşk filmi seyretmedim.

18 Bir senaryo yazalım

- Filmin türü
- Filmin mekanları
- Filmin müzikleri
- Ana ve yan karakterler
- Olaylar
- Filmin sonu

ULAÇLAR			-(y)EnE/- (y)İncEyE kadar/dek
Eylem	Ek	İlgeç	Örnekler
başla al ver sön özür dile bit evlen dön	-ana/-yana/-ene/-yene -ıncaya/-yıncaya -inceye/-yinceye -uncaya/-yuncaya -ünceye/-yünceye	kadar/dek	Bence alışveriş için sezon sonu indirimleri başlayana kadar bekle. Yeni bir ev alıncaya kadar bu evde oturacağız. Seni ölünceye dek unutmayacağım. "Sayın yolcularımız uyan ışıkları sönünceye kadar kemerlerinizi çözmeyiniz" Bu ikinci el arabaya bu parayı verinceye kadar yeni bir araba al. Benden özür dileyinceye kadar affetmeyeceğim onu. O beni arayıncaya dek ben onu aramayacağım. Ders bitince kadar cep telefonlarınızı açmayın.

19 Tamamlayalım

1. Sen yemeği yap ana kadar ben markete gidip gelirim.
2. Evlen _____ İstanbul'da yaşayacak.
3. Sürekli başkalarını suçla _____ suçu biraz da kendinde ara!
4. O yönetmenin filmlerini seyret _____ aşk filmlerinden hiç hoşlanmazdım.
5. Araba al _____ işe otobüsle gidip geleceğim.
6. Üniversiteyi bitir _____ Ankara'da yaşadım, sonra İstanbul'a yerleştim.
7. Ben gel _____ bütün işlerini bitir de rahat rahat sohbet edelim.
8. Üstü kızar _____ böreği fırından çıkarmalısın.
9. Yolculuğumuz bit _____ aynı albümü dinledik.
10. Bilgisayarla ilgili her problemi bana sor _____ sen de öğrenmeye çalışsan olmaz mı?
11. O kadar çok işim var ki misafirler gel _____ bitirmem imkansız.
12. Ben toplantıdan çık _____ odamda beni bekleyebilir misin?
13. Ülkeme dön _____ Türkçeyi iyice öğrenmeliyim.
14. Bu bilgisayarın çok eski olduğunu biliyorum ancak şirket yenisini gönder _____ bununla idare edin lütfen.
15. Sizinle tatile çıkmayı çok isterim ama sınav sonuçları açıklan _____ şehir dışına çıkmam mümkün değil.
16. Sınav bit _____ cep telefonlarınızı kapalı tutun.
17. Kaza yapan arabalar trafik polisi gel _____ yolun ortasında bekledi.

20 Tamamlayalım

1. Onu ilk gör düğümde saçları uzun ve sarıydı.
2. Telefonda sesini duy _____ kulaklarıma inanamadım.
3. Sınav başla _____ kantinde oturalım mı?
4. Vize al _____ al _____ yanına geliyorum.
5. Ben gel _____ burada bekle.
6. Abur cubur şeyler ye _____ meyve yesen olmaz mı?
7. Ülkeme dön _____ mutlaka akrabalarımı ziyaret edeceğim.
8. Eve git _____ tüm ev halkı uyuyordu.
9. Alper çarşıda alışveriş yap _____ eski bir arkadaşını görmüş.
10. İşe başla _____ 23 yaşındaydım.
11. Uçaktan in _____ in _____ bana haber ver.
12. Beni ara _____ toplantıdaydım, telefonu açamadım.
13. Sen hazırlan _____ ben de markete uğrayayım.
14. Sen ekmek almam için beni ara _____ ben çoktan apartmana girmiştım.
15. Hava kapalı ol _____ kendimi kötü hissediyorum.
16. Dersin bit _____ seni burada bekleyeyim.
17. Diplomalarınızı al _____, hep beraber bir kutlama yapalım.
18. Alper ara _____, eve yeni girmiştım.
19. İşini bitir _____ bana haber ver, beraber çıkalım.
20. Onu bizimle gelmeye ikna et _____ akla kararı seçtim.

21 Yerleştirelim

Haftanın Filmleri

hasılat rekoru kıracak • filme alınmış • gösterime giren
kapalı gişe oynadı • performans sergilemiş • başrolünde oynayan

Merhaba sinemaseverler

Bugün size yeni _____ filmlerden bahsetmek istiyorum. İlk filmimiz "Aşk Oyunu." ilişkileri kopma noktasına gelen iki sevgilinin kendilerini ve ilişkilerini sorguladıkları romantik bir film. "Aşk Oyunu" ünlü yönetmen Ahmet Asrın tarafından _____ . Bence tüm çiftlerin seyretmesi gerekir.

Sinemaseverlerle buluşan bir diğer film 'Zamana Karşı.' Bence macera severler için ideal bir film. Filmin _____ sanatçılar Jane Hudson ve Kevin Jordan gerçekten çok başarılı bir _____ .

Filmde suçsuz olduğu halde cinayet suçuyla yargılanıp hapse atılan bir adamın hapishane- den kaçarak gerçek suçluyu bulmak için zamana karşı bir mücadele veriyor. Bir yandan yaka- lanma korkusu yaşarken bir yandan da gerçek katile adım adım yaklaşan bir adamın ma- cerasını, hareketli müzikler eşliğinde soluk soluğa izleyeceksiniz. Bence izlenme oranı bütün filmleri geçecek ve _____ bir film 'Zamana Karşı'.

Geçen yıl ilk defa, bir animasyon filminin biletleri gösterime girdiği hafta tū- kendi ve film sezon boyunca _____ .

Evet, tahmin ettiğiniz gibi 'Simra' filminden bahsediyoruz. Yalnızca çocuklar tarafından değil büyükler tarafından da merakla beklenen filmin ikinci- si bu hafta izleyicilerle buluştu. Bu bölümde kahramanımız sonsuz mut- luluğun sırrına ulaşmak için uzun ve renkli bir yolculuğa çıkıyor. Bu yolculuk sırasında bir çok ilginç kişi ve olaylarla karşılaşılıyor. Bence filmin ikinci bölümü de en az birincisi kadar ilgi görecek.

Sevgili sinemaseverler, bu hafta tanıtacağımız filmler bunlar. Haf- taya yeni filmlerle buluşmak üzere. Şimdiden iyi seyirler!

22 Unutamadığımız bir filmde söz edelim

"Biriyle tanıştığınızda ilk önce farklılıklarınızı görürsünüz ama zaman geçtikçe benzerlikleri fark etmeye başları- nız. Sanırım tüm dostluklar böyle başlar." Bu 'California' filminde duyduğum bir cümle.

Bazen filmlerde öyle cümleler duyarsınız ki sizin yaşayıp hissettiğiniz fakat daha önce dile getirmediğiniz duygu- larnızı ve düşüncelerinizi ifade eder. Aynı şey filmdeki sahneler ve film kahramanları arasında geçen replikler için de geçerlidir.

Benim için en unutulmaz söz / diyalog / sahne , _____ filmine aittir.
Çünkü _____

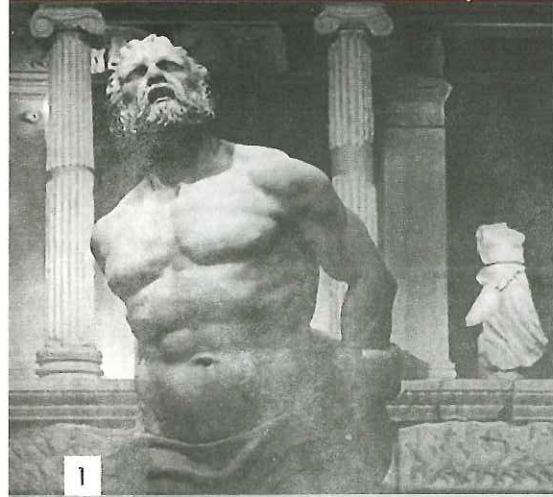

10

İster İnan İster İnanma

1. Mitoloji

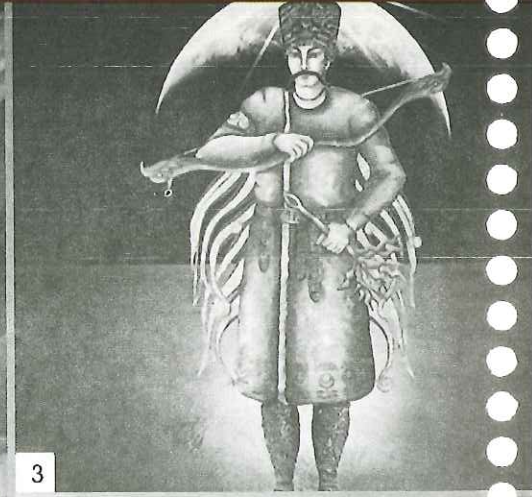
1

4

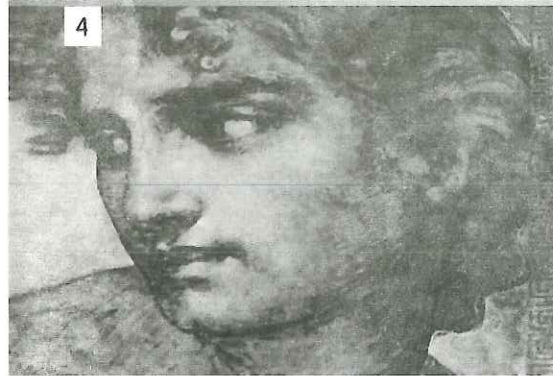
2

5

3

6

1 Okuyalım, yerleştirelim

yok ettiğinden • kardeşidir • olduğu • yaşadığına • taşıyıcı • getireceğine • taşımakla • doğduğuna • düzenlediğine

Mitler

İnsanoğlu evrendeki yerini, yaşadığı toplumun köklerini ve doğa olaylarını hep sorgulamış, sorularına yanıtlar aramıştır. Bugün, evrendeki olay ve olgular bilimle açıklanabilmektedir. Fakat eski çağlarda insanlar bu tür açıklamalardan yoksundu. O çağlarda yaşayan insanın akıl erdiremediği şeyler karşısındaki durumunu bir düşünün... Güneş nasıl böyle şaşmaz bir düzenle doğuyor ve aynı şekilde batıyordu? Neden değişik mevsimler vardı? İnsanlar niçin hasta oluyorlar, nasıl rüya görüyorlardı? Bunların tek bir açıklaması olabilirdi. Bütün bunları yapan, kendilerini korkutan, düşündüren, saygı duymaya zorlayan kendilerinden çok daha güçlü varlıklar vardı! Bu nedenle insanüstü varlıklardan, tanrılardan, tanrıçalardan, devlerden, canavarlardan söz edilmeye başladı. Böylece tüm bu varlıklar mitolojinin (efsane bilimi) konusu oldu.

• Türk mitolojisinde Ülgen'in Türklerin iyilik Tanrısı _____ anlatılır. Altay Türkleri, Ülgen'in Göktanrı'nın oğlu ve Gök Aleminin hükümdarı _____, göğün on altıncı katında _____, hava durumunu _____ inanırdı.

• Japon mitolojisi, Baku'nun kabusları yiyerek _____ bahseder. İnsanlar yardım isterlerse Baku'nun kendilerine şans _____ inanırdı.

• Atlas, Yunan mitolojisinde _____ titan İapetos ile Klymene'nin 13 çocuğundan en güçlü olanıdır. Olympos'a saldırdığı için Zeus tarafından gök-kubbeyi omuzlarında _____ cezalandırılmıştır. Zeus onu bir dağ haline getirmiş gökyüzünü de omuzları üstünde tutmaya mahkum etmiştir.

• Mısır mitolojisinde ise en büyük tanrılardan biri güneş tanrısı Ra'dır. Eski Mısırlılar, Ra'nın her sabah ateşlerin içinden tekrar _____ inanırdı.

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)

-Dik/-ly)EcEk + iyelik + -Inİ söyle

Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
git	-ma	-dık/-dik	-im/-im/-um/-üm	-i/-ni/-i/-ni	İnsanların yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacak diye düşünüyorum.
bul	-me	-duk/-dük	-in/-in/-un/-ün	-u/-nu/-ü/-nü	İnsanların yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.
al		-lık/-lik	-i/-i/-u/-ü		Arkadaşıma 'Bugün hiç dışarı çıkmak istemiyorum' dedim.
çık		-luk/-lük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Arkadaşıma bugün hiç dışarı çıkmak istemediğimi söyledim.
alış		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		Murat 'Geçen hafta İstanbul'a gittim' dedi.
iste		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Murat geçen hafta İstanbul'a gittiğini söyledi.
çalış					Nurşen geçen hafta evlenmiş diye duydum.
yap					Nurşen'in geçen hafta evlendiğini duydum.
geç					Onlara 'Bu akşam nerde yemek yiyeceksiniz.' diye sorduk.
açıkla					Onlara bu akşam nerde yemek yiyeceklerini sorduk.
öden					~~İnsanlar yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.~~
alın					
gel					

2 Yeniden yazalım

1. Lee "İki yıldır Ankara'da yaşıyorum, Türk yemeklerine iyice alıştım." dedi.

Lee iki yıldır Ankara'da yaşadığını, Türk

yemeklerine iyice alıştığını söyledi

2. Aaa, siz burada mısınız? Ben de "Beklemeyip gittiler herhalde." diye düşünmüştüm.

3. Milli Eğitim Bakanlığı "Özel okul sınavları 17 Haziran'a ertelenmiştir." diye açıklama yaptı.

4. Sivri dilli gazeteci bugünkü yazısında "Bütün medya patronları sahtekarlık yapar." diye yazmış.

5. Ünlü şarkıcı "Artık müziği bırakacağım, çünkü daha sakın bir hayat istiyorum." diyerek herkesi şaşırttı.

6. Yolsuzluklarla gündeme gelen belediye başkanı "Biz halkımız için çalışıyoruz." dedi.

7. Emlakçı "Hiçbir emlakçı bu ev için benim yaptığım indirimi yapmaz." derken hiç inandırıcı görünmüyordu.

8. "Kursunuzda müzik dersi alanlara gitar da hediye ediliyor." diye duydum, öyle mi?

9. Gazetede "Yağışlı hava iki gün daha devam edecek." diye okudum.

10. Katılımcılar "Sempozyum hepimiz için çok verimli geçti." dediler.

11. Yazarın imza gününde okuyucuların çoğu "Sonraki kitabınız ne zaman çıkacak?" diye sordu.

12. Teknik direktör "İki futbolcuyla görüşmeler devam ediyor, bu isimleri size daha sonra açıklayacağız." dedi.

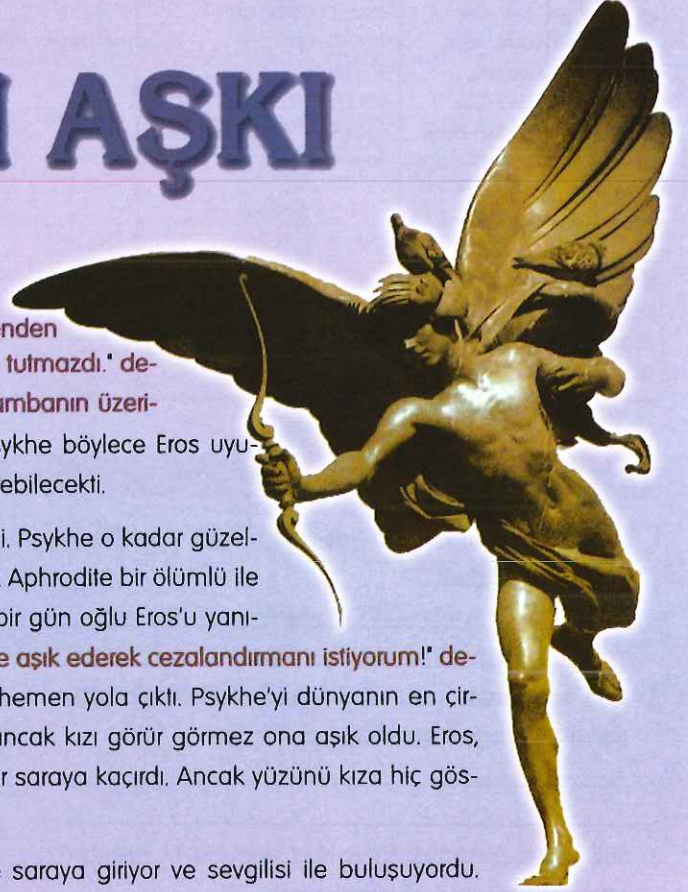
13. Ayşe Hanım, "Hastanın muayene ücreti ödendi." diye not aldınız mı?

14. Çevre ve Orman Bakanı televizyonda "Çeşme'deki orman yangını kontrol altına alınmıştır." diye duyuru yaptı.

3 Sıralayalım, işaretleyelim, tamamlayalım

EROS'UN AŞKI

1) Birlikte çok mutluydular ancak Psykhe'nin kız kardeşleri onların bu mutluluğunu kıskandılar.

Psykhe'ye **"Eğer o güzel bir delikanlı olsaydı senden yüzünü gizlemezdi; seni böyle ıssız bir sarayda tutmazdı."** dediler. Ve ona, Eros gelmeden önce yanan bir lambanın üzerine vazoyu ters çevirip koymasını söylediler. Psykhe böylece Eros uyuduktan sonra vazoyu kaldırıp onun yüzünü görebilecekti.

2) Psykhe (Ruh), bir kralın üç kızının en güzeli idi. Psykhe o kadar güzeldi ki görenler onu Aphrodite sanıyorlardı. Ancak Aphrodite bir ölümlü ile karıştırmaktan hiç hoşlanmamıştı. Bu yüzden bir gün oğlu Eros'u yanına çağırdı ve **"O kızı dünyanın en çirkin erkeğine aşık ederek cezalandırmanı istiyorum!"** dedi. Eros annesinin isteğini yerine getirmek için hemen yola çıktı. Psykhe'yi dünyanın en çirkin, en kötü erkeğine aşık etmekle görevliydi ancak kızı görür görmez ona aşık oldu. Eros, Psykhe'yi alıp ormanın ortasında terk edilmiş bir saraya kaçırdı. Ancak yüzünü kızı hiç göstermedi.

3) Eros gece karanlık çöktükten sonra gizlice saraya giriyor ve sevgilisi ile buluşuyordu. Psykhe, kendisini deliler gibi seven bu delikanlının yüzünü görmek istese de Eros bunu kabul etmiyordu, gece karanlıkta geliyor ve güneş doğmadan da gidiyordu. Akşamları sarayda ateş ya da mum yakılmasını yasaklamıştı. Psykhe ne kadar yalvarsa da fayda etmedi. **"Aşkımızın sınıını kalbinde taşıdığın sürece mutlu olacaksın"** dedi Eros. **"Beni görmeyi aklından bile geçirme, kim olduğumu ya da kimin oğlu olduğumu öğrenme, beni bilmeden tanımadan sev... Senden gizlenen şeyleri öğrenmeye çalışarak mutlu olma fırsatını elinden kaçırma."** Sonunda Psykhe de bunu kabul etmiş, Eros'u görmeden kim olduğunu bilmeden sevmişti.

4) O gece Eros her şeyden habersiz uykuya daldıktan sonra Psykhe lambayı eline aldı ve yatağa yaklaştı. Çirkin ve iğrenç bir erkek görmeyi beklerken genç ve çok yakışıklı bir erkekle karşılaşmıştı. Onu alnından öpmek için eğildi; o sırada lambanın kızgın yağından bir damla Eros'un çıplak omzuna damladı. Eros duyduğu acıyla sıçrayarak uyandı. Sevgilisinin ona oyun oynadığını anlayıp uçarak oradan uzaklaştı.

5) Psykhe üzüntüden ne yapacağını bilemez olmuştu. Çok aradı ama bir türlü Eros'un izine rastlayamadı. Sonunda **"Belki bana acıyıp Eros'un yerini söyler."** diye düşünerek Aphrodite'in sarayına gitti. Ancak Aphrodite ona yardım etmek bir yana, onu bir köle olarak çalıştırmaya başladı. Zavallı Psykhe Eros için her türlü acıya katlanmaya razı oldu. Nihayet bir gün Eros'un yanan omzu iyileşti ve kendisine bu kadar yürekten bağlı olan sevgilisinin kaderini değiştirmek için Olympos'a gitti. Zeus'un ayaklarına kapanıp **"Ne olur Psykhe'yi kurtarın ve bana eş olarak verin!"** diye yalvardı. Psykhe Zeus'un emriyle tanrılar katına getirildi ve Eros'la orada evlendirildi. Psykhe ile Eros mutlu bir hayat sürdüler.

1. paragraf: _____ 4. paragraf: _____
 2. paragraf: _____ 5. paragraf: _____
 3. paragraf: _____

Var Yok

1. Aphrodite'in Psykhe'yi cezalandırmak istemesinin nedeni ☐ ☐
 2. Eros'un Psykhe'den yüzünü saklamasının nedeni ☐ ☐
 3. Psykhe'nin Olympos'a gitme nedeni ☐ ☐
 4. Eros'un, sevgilisini terk etme nedeni ☐ ☐

Doğru Yanlış

1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite'le karıştırıyordu. ☐ ☐
 2. Eros, aşık olduğu Psykhe'yi kendi sarayına kaçırdı. ☐ ☐
 3. Psykhe, Eros uykudayken onun yüzünü görmeyi başardı. ☐ ☐
 4. Aphrodite Eros'u bulması için Psykhe'ye yardım etmedi. ☐ ☐
 5. Psykhe ve Eros birbirlerine kavuşamadılar. ☐ ☐

1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite sanıyordu, çünkü _____

2. Eros ıssız adayı terk etti, çünkü _____

3. Psykhe Aphrodite'nin sarayına gitti, çünkü _____

1. Aphrodite, oğlu Eros'a o kızı dünyanın en çirkin erkeğine aşık ederek cezalandırmasını söyledi.

2. Eros Psykhe'ye _____ söyledi.

3. Eros Psykhe'den _____ istedi.

4. Kız kardeşleri Psykhe'ye _____ söyledi.

5. Psykhe _____ düşündü.

6. Eros Zeus'tan _____ istedi.

4 Düzeltelim, eşleştirelim

Gazetelerde Mitoloji

kayn. sırası
29

1 Heykeltıraş Ziya Büyük, Ankara Kafkas Yunan mitolojisi ile ilgili sergisini açtı. Yirmi yedi kara kalem resimden oluşan sergiyi 20 Nisan'a kadar hafta içi her gün gezmek mümkün.

2 Mitolojik kahramanlar olan Leandros ve Hero'nun aşkını anlatmak üzere İngiltere'den Türkiye'ye beş amatör yüzücü geldi. Üç saatlik parkur geçişi sırasında yüzücülere balıkçı teknesi de eşlik etti.

3 Ankara'da Roma Hamamı kazılırken savaş tanrısı Hermes'in heykeli bulundu. Milattan sonra 3. yüzyıla ait, üstün bir işçilik örneği olan heykel Dünya Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenecek.

4 Yunan mitolojisindeki kötülük tanrıçasının adının verildiği göktaşı 2029'da Dünya'ya çarpabilir. 300 metre çapında olan bu göktaşının rotasını belirlemek üzere uzaya bir araç gönderildi.

- Mitolojik Aşka Kulaç ☐
 Dünya'yı Kötülük'ten Koruyacak ☐
 Mitolojik Mağaraya Herkül Heykeli ☐
 Mitoloji Tuvalde Hayat Buldu ☐

5 Seçelim, sürdürelim

Ben mitolojide bir kahraman olsaydım _____ olurum. Çünkü _____

_____

- Aphrodite (Aşk Tanrıçası) • Apollo (Müzik Tanrısı)
- Nike (Zafer Tanrıçası) • Eros (Aşk Tanrısı)
- Hebe (Gençlik Tanrıçası) • Poseidon (Deniz Tanrısı)
- Hygieia (Sağlık Tanrıçası) • Zeus (Göklerin Tanrısı)

10.2 Batıl İnançlar

6 Okuyalım, işaretleyelim

BİNLERCE HURAFE

Yatağın solundan kalkmak ya da ayna kırılması uğursuzluk mudur? Merdiven altından geçtiğimizde ya da önümüze kara kedi çıktığında kötü olaylarla mı karşılaşırız? Ya evin içinde şemsiye açtığımızda bizi neler bekliyor?

İnsanoğlu geçmişinden gelen sayısız inanışla yaşıyor. Bir yandan her şeyi bilimsel bir nedene bağlamaya çalışırken bir yandan da boş inançlardan vazgeçemiyor. Kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantı sonucu doğan bu inanışlar, "batıl inançlar" olarak adlandırılmaktadır.

Arapçadan Türkçeye girmiş olan "Batıl" sözcüğü "yersiz, boş, gerçek dışı" anlamına gelmektedir. Bu inançların yersiz, boş olup olmadığı tartışılabilir, dünyanın her yerinde bu tür inançlar tarih boyunca etkili olmuştur. Batıl inançlar kişiden kişiye değişebildiği gibi toplumlara özgü de olabilmektedir.

Uzmanlar bu inançların, insanları hem olumlu hem olumsuz yönde etkileyebileceğini söylüyor. Onlara göre, bu inançların bazıları insanları olumlu davranışlara yönlendirdiği için yararlı gibi görülebilmektedir. Ancak uzmanlar batıl inançlara fazlaca bağlanıp hayatı onlara göre düzenlemenin de insanları takıntılı hale getirebileceğini söylemektedirler. Yapılan araştırmalara göre, 500 bin çeşit batıl inanç bulunmaktadır. İşte size Türkiye'deki batıl inançlardan birkaç örnek...

Bir evin yakınında baykuş öterse, o evde biri ölür ya da bir acı yaşanır.

Tencerede su boşu boşuna kaynarsa, düşmanlar çoğalır.

Parmakları birbirine geçirip elleri bağlamak iyi değildir; insanın şansı kapanır.

Hamile kadın kime bakarsa doğacak çocuk ona benzeyecektir.

Geç saatte yemek yenen yere melekler gelmez.

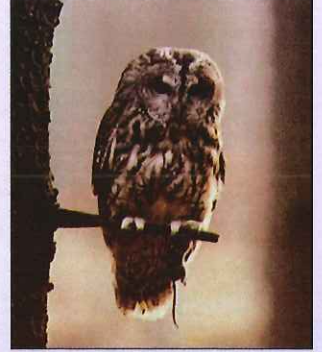
Ayna kırılması uğursuzluktur.

Dört yapraklı yonca bulmak şans getirir.

Elden ele makas alınırsa kavga çıkar. Makas bir zemine bırakılarak el değiştirmelidir.

İnsanın üzerindeki giysinin söküğü dikilmez. Giysi çıkarıldıktan sonra dikilmelidir.

Terliğin ya da ayakkabının ters bırakılması uğursuzluktur.

1. Batıl inançların ortaya çıkış nedenleri
2. Batıl inançların insanlara etkileri
3. Uzmanların batıl inançlarla ilgili görüşleri
4. Batıl inançlara kapılmamak için yapılması gerekenler
5. Batıl inançlara örnekler
6. Batıl inançları takıntı haline getirenlerin yapması gerekenler

Var	Yok
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

7 Tartışalım

Batıl inançların doğuş sebebi neler olabilir?

- Herhangi bir nesneye karşı duyulan korku
- İyi alışkanlıklar kazandırmaya yöneltme
- Karşılaşılan olaylarla ilgili çaresizlik hissi
- Rastlantılar sonucu ortaya çıkan alışkanlıklar
- Doğa olaylarına mantıklı açıklamalar getirememek

DOLAYLI AKTARIM (levet/hayır soruları)				-(y)ip...-mE + -dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n) sor-			
Eylem	Ek	Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
kullan	-ip/-yip	kullan	-ma	-dik/-dik	-im/-im	-i/-ni/-i/-ni	Doktor hastaya 'Sigara kullanıyor musunuz?' diye sordu>
yardım et	-ip/-yip	yardım et	-me	-yacak/-yecek	-in/-in		Doktor hastaya sigara kullanıp kullanmadığını sordu.
sev	-up/-yup	sev			-i/-i		Ben sana 'Hızlı araba kullanmayı seviyor musun?' diye sordum>
inan	-üp/-yüp				-imiz/-imiz		Ben sana hızlı araba kullanmayı sevip sevmediğini sordum.
katıl					-iniz/-iniz		Kadın görevliye 'Bana yardım eder misiniz?' diye sordu>
ilaç kullan					-ları/-leri		Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
gel							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
git							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
anla							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
tamir et							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
çık							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.
doğ							Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.

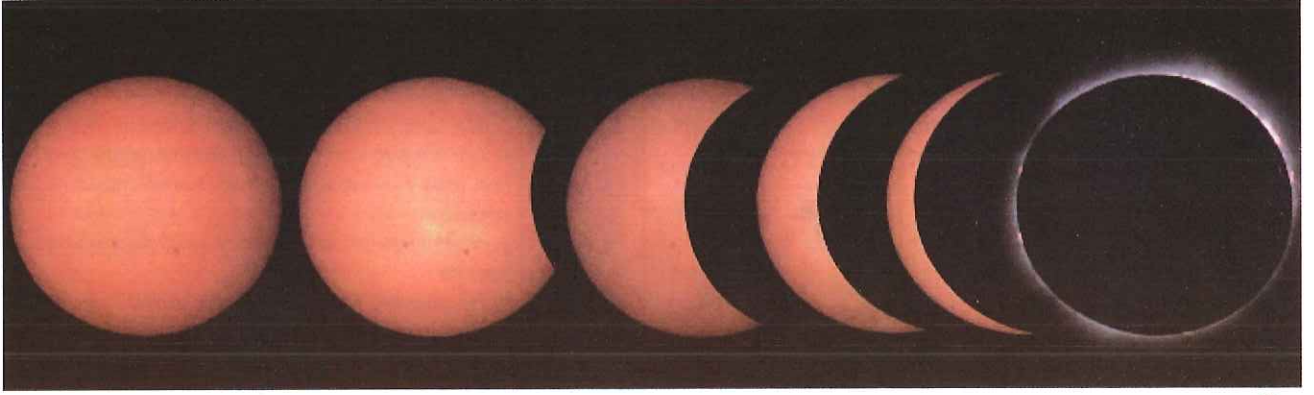
8 Yeniden yazalım

1. Ayşe, bana "Kara kedinin uğursuz olduğuna inanıyor musun?" diye sordu.
Ayşe bana kara kedinin uğursuz olduğuna inanıp inanmadığını sordu.
2. Ben, size "Yarınki toplantıya katılacak mısınız?" diye soruyorum.
_____
3. Doktor, hastasına "Daha önce bu ilaçtan kullandınız mı?" diye sordu.
_____
4. Can, Gökçe'ye "Bana yardım edecek misin?" diye sordu.
_____
5. Siz öğrencilere "Pikniğe gelecek misiniz?" diye sordunuz mu?
_____
6. Annem, bana "Bugün okula gidecek misin?" diye sordu.
_____
7. Öğretmen öğrencilere "Beni anladınız mı?" diye sordu.
_____
8. Ahmet, bana "Patlayan araba lastiğini tamir edebilir misin?" diye soruyor.
_____
9. Ben doktora "Hastaneden ne zaman çıkacağım?" diye sordum.
_____

9 Yeniden yazalım

1. Manava bir kilo elmanın ne kadar olduğunu sordum.
Manava "Bir kilo elma ne kadar?" diye sordum.
2. Onlara nereden geldiklerini sordum.
_____
3. Sana partiye kiminle gittiğini sorduk.
_____
4. Çocuk bakkala 1 liraya kaç tane çikolata alabileceğini sordu.
_____
5. Turistler sık sık Sultan Ahmet Camisi'nin nerede olduğunu soruyorlar.
_____
6. Sekreter bana nerede doğduğumu sordu.
_____
7. Ona partideki uzun saçlı delikanlının kim olduğunu sordum.
_____
8. Ali Ayşe'ye işten sonra nereye gideceğini sordu.
_____

10 Tartışalım

- Bence dolunay insan davranışlarını ya da sağlığını hiçbir şekilde etkilemiyor.
- Ben dolunayın insanları olumsuz yönde etkilediğine inanıyorum.
- Dolunayın insanlar üzerinde olumlu etkileri olduğunu düşünüyorum.
- Dolunayın insan psikolojisini ve sağlığını etkileyip etkilemediğinden emin değilim.

11 İşaretleyelim

Dolunay

Var Yok

1. Dolunay korkusu hangi romanlara konu olmuştur. ☐ Var ☐ Yok
2. Dolunay ve trafik kazaları arasındaki fark ☐ Var ☐ Yok
3. Bilimadamlarının dolunay korkusu ile ilgili çalışmaları ☐ Var ☐ Yok
4. Ay'ın evreleri ☐ Var ☐ Yok

Doğru Yanlış

1. Pek çok hastane çalışanı ve polis, insanların dolunaydan olumsuz yönde etkilendiğini söylüyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Trafik kazalarının artmasında dolunayın mı hafta sonu aceleciliğinin mi daha çok etkili olduğu kesinleşmemiştir. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Bilim insanları, dolunayın insanlar üzerinde olumsuz etkileri olup olmadığıyla ilgilenmiyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. Dolunayın insanları etkilediğini düşünenlerin tümü bu etkilerin olumsuz olduğuna inanır. ☐ Doğru ☐ Yanlış

Dolunayın etkisiyle ortaya çıkabilen durumlar

- intihar ☐ sara nöbeti ☐ uykusuzluk ☐
kalp krizi ☐ baş ağrısı ☐ trafik kazası ☐

Dolunay hakkında olumlu inançlara sahip ülkeler

- Belçika ☐ Fransa ☐ Hindistan ☐
İzlanda ☐ Mısır ☐ Çin ☐

12 Okuyalım, yazalım, anlatalım

Şansınız Bol Olsun

Pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülüklerden koruduğuna inanılan nesneler vardır. Sizin ülkenizde de böyle inançlar var mı? Siz de bunlara inanıyor musunuz?

Hristiyanlıkta da önemli bir yeri olan at nalı, Türk kültüründe evlerin kapılarında ya da eski kapı tokmaklarında görülmektedir. At nalının koruyucu olabilmesi için uçlarının yukarıya bakması gerekmektedir.

Benim ülkemde

Geyik boynuzunun şans getirdiği inancı, Anadolu'da da kapı üstlerine ya da oda duvarlarına geyik ve keçi boynuzu asma geleneğini ortaya çıkarmıştır.

Benim ülkemde

Güvercinin insanın başına pislemesinin çoğu kültürde olduğu gibi Türklerde de uğur ve şans getireceğine inanılır. Milli Piyango İdaresi'nin simgesinin güvercin olmasının da belki bu inanışla bir ilgisi vardır.

Benim ülkemde

Normalde üç yapraklı olan yoncanın dört yapraklısını bulmak bir şans göstergesi olarak kabul edilir. Ancak, 1950'lerde bilim adamlarının dört yapraklı yonca üretmesi, yoncanın uğur getirme gücünü yok etmiş midir acaba?

Benim ülkemde

'Uç uç böceği', 'uğur böceği' ya da 'gelin böceği' olarak da bilinen bu böcek, bir kişinin eline konduğunda o kişi bir dilek tutarsa ve bundan sonra da o böcek uçarsa o kişinin dileğinin gerçekleşeceğine inanılır.

Benim ülkemde

10.3 Gizemli Olaylar

13 Okuyalım, işaretleyelim

ANADOLU'NUN SIRLARI

Anadolu birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış, birçok gizemi de içinde saklamıştır. Anadolu'da bulunan yeraltı kentleri ve Nemrut Dağı'ndaki tarihi kalıntılar insanlar için hala bir sırdır.

Derinkuyu

Yaklaşık yüz metre derinlikte, mükemmel bir havalandırma ve savunma sistemine sahip, binlerce kişinin yaşayabileceği, tamamen güvenli bir şehir... Orta Anadolu'da kimler tarafından kurulduğu hala kesin olarak bilinmeyen yeraltı kentlerinden söz ediyoruz.

Bir zamanlar, Anadolu İnsanı, yeryüzünü olduğu kadar yerin altını da mekan tutmuştu. Bu nedenle özellikle Orta Anadolu yöresinde yüze yakın yeraltı kenti, tüneller ve mağaralar bulunmaktadır. Özellikle Derinkuyu yeraltı şehri olağanüstü bir yapı olarak dikkat çeker. Yaklaşık yüz bin kişilik bir topluluğun barınma, yeme, içme, ibadet, savunma ihtiyacını karşılayabilecek düzeydedir. Şarap üretimi yapılabilen, içinde su kuyusu ve ahırlar bulunan yeraltı şehrinin sadece sekiz katı gezilebilmekte ve sırları hala çözülmeyi beklemektedir.

Nemrut

Nemrut Dağı, iki bin metre yükseklikte kurulmuş bir kral mezarıyla dev heykellerin, kabartmaların, bir tapınağın, uzun yazıtların ve dünyanın en eski, horoskopunun bulunduğu gizemli bir dağdır. "Tanrıların tahtı" olarak da adlandırılan Nemrut, geçmişten bugüne pek çok iddianın konusu olmuş, hatta uzaylıların gizli üssü olduğu bile söylenmiştir.

Nemrut Dağı'nın zirvesinde yer alan kral mezarı ve onun üstünde, taşların yığılmasıyla oluşturulmuş 50 metre yüksekliğindeki tepe çok ilginçtir. Romalılardan bu yana birçok kişi tünel kazarak mezar odasına girmeye çalışmış ancak şimdiye kadar hiç kimse bunu başaramamıştır. Ayrıca zirvenin dört yanında bulunan dokuz metre uzunluğunda, altı ton ağırlığındaki taş heykeller de insanı şaşkınlık içinde bırakmaktadır. Bu heykellerin zirveye nasıl taşındığı hala bilinmiyor.

Doğru Yanlış

1. Yeraltı kentlerini kimlerin inşa ettiği açıklığa kavuşmamıştır. ☐ ☐
2. Derinkuyu, yeraltı kentlerinin en gelişmişlerindendir. ☐ ☐
3. Derinkuyu'da sekizden fazla kat vardır. ☐ ☐
4. Nemrut Dağı'ndaki mezar odası ziyaret edilmesi mümkün olmamıştır. ☐ ☐

Var Yok

1. Anadolu'da yeraltı kentlerinin yaygın olarak bulunduğu bölge ☐ ☐
2. Derinkuyu'da kaç kat bulunduğu ☐ ☐
3. Nemrut'un hangi şehirde olduğu ☐ ☐
4. Nemrut'taki mezarın hangi krala ait olduğu ☐ ☐
5. Nemrut'taki heykellerin şaşırtıcı özellikleri ☐ ☐

DOLAYLI AKTARIM (koşac tümceleri)

(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)l

Ad/Sıfat	Eylem	Ulaç	Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
güzel zor hasta yabancı kapalı yok bakımlı açık	ol	up	ol	-ma	-dik/-duk -acak/-yacak	-ım/-um/ -ın/-un -ı/-ni/-u/-nu -ımız/-umuz -ınız/-unuz -lan	-a/-na -dan/den -ı/-ni -u/-nu	Görevli öğrenciye "Siz yabancı mısınız?" diye sordu. Görevli öğrenciye "onun yabancı olup olmadığını" sordu. Elif arkadaşlarına Türkçe zor bir dil değil" diyor. Elif arkadaşlarına Türkçenin zor bir dil olmadığını söylüyor. Öğrenci öğretmene "Geçen hafta hastaydım" dedi. Öğrenci öğretmene geçen hafta hasta olduğunu söyledi. Garson müşteriye "Yemekler güzel mi?" diye sordu. Garson müşteriye yemeklerin güzel olup olmadığını sordu. Garson müşteriye "Yemekler güzel olup olmadığını" sordu.

14 Yeniden yazalım

- Polis "Bu yol trafiğe kapalı." dedi.
Polis bu yolun trafiğe kapalı olduğunu söyledi.
- Yeliz "Uzun zamandır hiç keyfim yok." dedi.
_____
- Hemşire hastaya "İki gün sonra taburcusunuz." dedi.
_____
- "Nasılsın?" diye merak ettim. İyileştin mi?
_____
- Ev sahibi "Ev gayet bakımlı." diyor.
_____
- Taksici "Hiç bozuğum yok." deyip benden fazla para aldı.
_____
- Görevli "Müzemiz tadilat dolayısıyla iki ay kapalı." dedi.
_____

DOLAYLI AKTARIM (kipler)

-mEk/-mE + iyelik gerek/-iste-

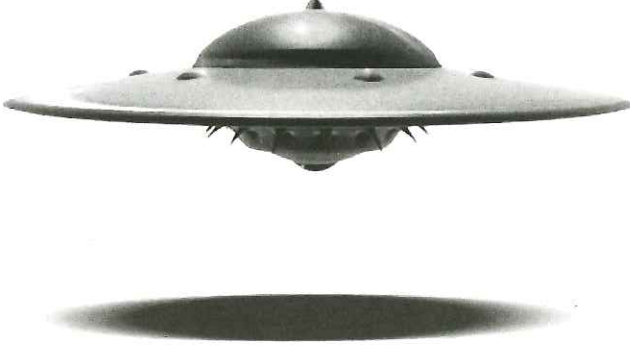
Eylem	-	Ek	Eylem	Eylem	Ulaç	Eylem	-	Ek	Ek	Ek	Zaman Eki	Örnekler
ziyaret et doldur al git ziyaret et katıl çalış yardım et öde buluş davran yap al gör bul ver konuş	-ma -me	-mak -mek -ma -me	-m -n -sı/-si -mız/-miz -nız/-niz -ları/-leri	gerek	ip	gerek	-me	-dik -tik	-i	-ni		Memur bana "Bu formu doldurmalısınız" dedi. Memur bana bu formu doldurmam gerektiğini söyledi. Emre sevgilisine "Bu akşam sinemaya gidelim mi?" diye sordu. Emre sevgilisine bu akşam sinemaya gitmeyi teklif etti/önerdi. Serap "Yılbaşında annemi ziyaret etmeliyim." diyor. Serap "Yılbaşında annesini ziyaret etmesi gerektiğini söylüyor. Garsona "Önce bir çorba alayım." dedim Garsona önce bir çorba almak istediğimi söyledim Serap yılbaşında annesini ziyaret etmeliğini söyledi.
											-yor/-iyor -dı/-ti -ecek/-yecek -ır/-er -miş -meli -se	

15 Yeniden yazalım

- Müdür bize "Toplantıya mutlaka katılmalısınız." dedi.
Müdür toplantıya katılmamız gerektiğini söyledi.
- Öğretmen öğrencilerine "Daha çok çalışmalısınız." dedi.
_____
- Görevli bana "Size yardım edeyim mi?" diye sordu.
_____
- "Hesabı ben ödeyeyim." dedim.
_____
- Ayşe'yi arayıp "Başka bir gün buluşalım." diyeceğim.
_____
- Gül, erkek arkadaşına "Bana böyle davranmamalısın." diyerek ağlamaya başladı.
_____
- "Sokak çocukları için herkes elinden geleni yapmalı." diye düşünüyorum.
_____
- Doktor hastayı "İlacı sekiz saatte bir almalısınız." şeklinde uyardı.
_____

16 Tartışalım

Bence UFO'lar

☐ aldatmaca	☐ gerçek
☐ inandırıcı	☐ iddia
☐ hayal ürünü	☐ olası

17 Dinleyelim, işaretleyelim

Tanımlanamayan Uçan Nesneler

UFO'ların özellikleri

- Kendi çevresinde döner. ☐ • Çok büyüktür. ☐
- Işık topu gibidir. ☐ • Puro biçiminde olabilir. ☐
- Çabuk hareket eder. ☐ • Yeşil renktedir. ☐

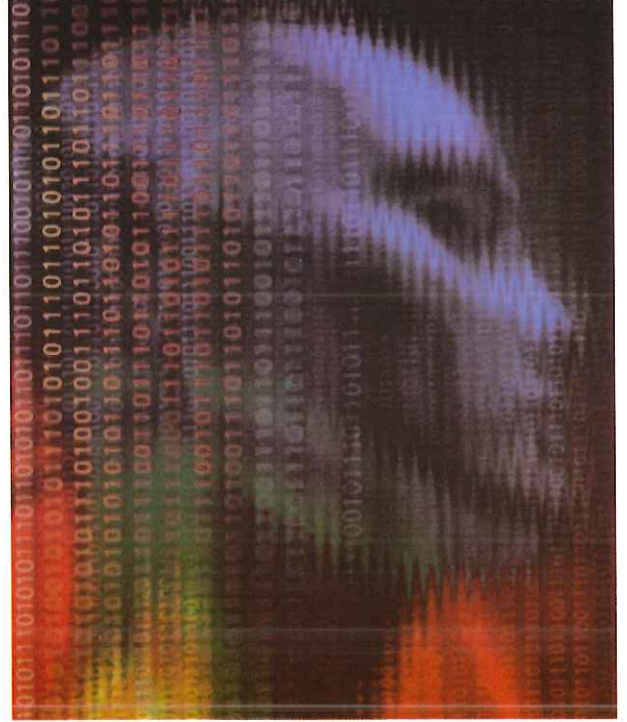
Doğru Yanlış

1. Atom bombasının patlatılması uzaylıların dünyaya olan ilgisini artırmıştır.	☐	☐
2. UFO adı verilen cisimlerin aslında askeri bilgiler topladığı iddia ediliyor.	☐	☐
3. Birçok insan UFO iddialarıyla, haksız para kazanmaktadır.	☐	☐
4. UFO denen araçlar büyük ülkeler tarafından üretilmektedir.	☐	☐
5. UFO gördüğünü iddia eden kişilerin anlattıkları birbirine benzemektedir.	☐	☐
6. UFO hikayeleri ilk olarak 2. Dünya Savaşı'ndan sonra anlatılmaya başlamıştır.	☐	☐
7. UFO'ların varlığına inananlar, uzaylıların gri renkte olduğunu söylemektedir.	☐	☐

'Bu işin içinde bir iş var.'

- Bu iş hiç kolay değil.
- Bu iş dışardan görüldüğü gibi değil.
- Bu işi tek kişi başaramaz.
- Bu işi dışardan birinin anlaması mümkün değil.

18 Sürdürelim

Modern tıp artık pek çok hastalığın çaresini buluyor, son 10 yılda teknolojiye geline nokta hayal sınırlarımızı zorluyor. Ancak bütün bu gelişmelere karşın, evren ve güzel gezegenimiz Dünya, bir türlü çözümediğimiz sırlarla dolu. Üstelik bu konularda yürütülen çalışmalar, araştırmalar da en azından yakın gelecekte sonuç verecek gibi görünmüyor.

Yüzyıllardır gizemi çözülmeye çalışılan, varlığı ve yokluğu tartışılan, somut kanıtlar olmadığı için 'sır' olarak kalan bilimin bir türlü açıklayamadığı tuhaf, ürpertici, merak uyandırıcı gizemli olgular var. Daha önce sözünü ettiğimiz Ufo'lar bunlardan biridir. Bu olgulardan bir başkası da _____

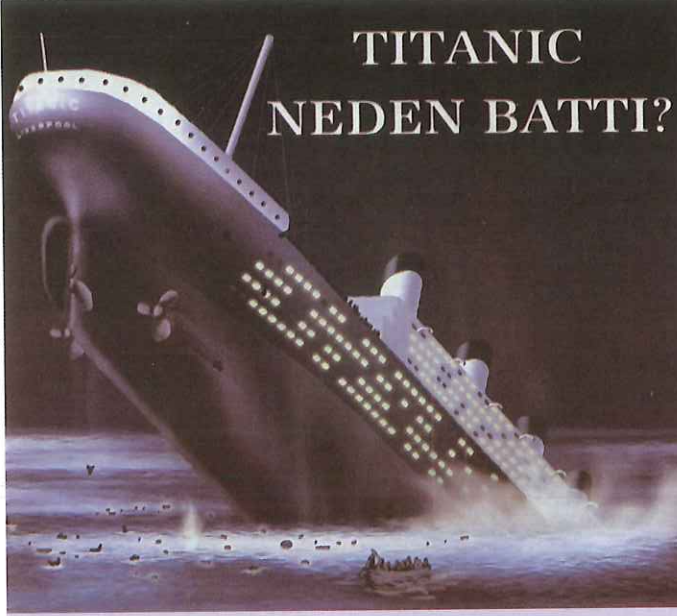

---

19 Tamamlayalım, işaretleyelim

Morgan Robertson gençken denizcilik yapmış, sonradan yazarlık yapmaya karar vermiş bir Amerikalıydı. 1897 yılında yeni bir deniz öyküsü yazmayı planlarken hayalinde dev bir yolcu gemisi vardı. Kitabının kahramanları gemiye binip İngiltere'den ABD'ye doğru yola çıkacaklardı ve hikaye dünyanın en lüks gemisinde yolculuğu ve aşkı konu edecekti. Öykünün kahramanları bir sürprizle karşılaşacaklar ve bir deniz kazası bu gemiyi okyanusun derinliklerine yollayacaktı. Robertson oturup yazmaya başladı ve öyküye iki isim verdi; "Nafile" ve "Titan Kazası"... Eve! yanlış okumadınız; Titan... Şimdi beraberce Robertson'un romanından bir bölümü; "Titan"ın batış sahnesini okuyalım.

"Gözcü haykırdı; 'buzdağı! Birinci subay, kaptana haber verdi ve "makine dairesine geri git" emri verildi. Fakat dev gemi durmuyordu, hızını kesmesi için

zaman lazımdı ve sisler arasında bir buzdağı yaklaşıyordu. Aşağıdan orkestranın sesi geliyordu. Sonra buzdağı gemiye ulaştı, bu arada gemi biraz yan dönmüştü ama yetersizdi ve kaptanla yardımcılarının çaresiz bakışları arasında buzdağı Titan'ın sancak tarafına çarptı. Darbe hafifti, kaptan o anda ucuz atlatık diye düşünüyordu. Ama birkaç dakika sonra gemi birden yan yattı, **buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı**, yara öldürücüydü."

Daha sonra Robertson öyküye; geminin hızla su aldığı, alarm verildiğini, kadınların ve çocukların filikalara bindirildiğini, Avrupa'nın en ünlü ve zengin kişilerinin birbirlerine veda ederken dev yolcu gemisi Titan'ın buzlu kutup sularına gömüldüğünü anlatarak devam ediyordu.

Ve Robertson'un kitabı 1898 yılında yayımlandı. Aradan 14 yıl geçti ve başka bir zamanda, başka bir gemi, İngiltere'den denize açıldı ve yukarıda okuduğunuz batış sahnesi aynen gerçekleşti. Sadece o kadar mı? Bakın Morgan Robertson, Titanic'ten 14 yıl önce yazdığı romanında daha neleri bilmişti?

Titanic, Robertson'un romanındaki gemi gibi Southampton Limanı'ndan yola çıktı. İki gemi de aynı yerde okyanusa gömüldü. Ve her iki gemide de yeterince filika yoktu; Robertson romanındaki gemide 24 filika bulunduğunu yazıyordu; Titanic'te ise 22 filika vardı. Sonra... Gerçek kazanın sonucunda 1513 yolcu öldü veya kayboldu. Robertson'un romanındaki Titan'da ise 1500 kişi ölüyordu. Her iki gemi de 3000 kişilik ve Titanic'e 2224 kişi binmişti. Aynı gemi, aynı yerden aynı yere yolculuk, aynı tarihte, aynı yerde kaza, aynı buzdağı ve aynı tür batış, aynı yolcu ve ölü sayısı...

Morgan Robertson başarılı olamadı, kitabı satmadı, daha sonra yazdıkları da ilgi görmedi. Başarısız bir yazar olarak, Mart 1915'te bir otel odasında yaşama veda etti. Asıl inanılmaz olay burada, çünkü Robertson Mart 1915'te öldü. Yani gerçek Titanic'in batışından üç yıl sonra... Ve bugüne kadar hiç kimse onun 14 yıl önce Titanic'i aynen nasıl anlatabildiğini çözemedi.

1. _____ tarih 1897'dir.
2. _____ tarih 1898'dir.
3. _____ tarih 1912'dir.
4. _____ tarih 1915'tir.

"Buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı."

- ☐ Elindeki yarayı hemen temizlemezsek mikrop kapabilir.
- ☐ Kalbindeki bu yara kolayca kapanacak gibi değildir.
- ☐ Tekne kayalıklara çarparak yara almış.
- ☐ Hırsızın yüzünde büyük bir yara izi varmış.

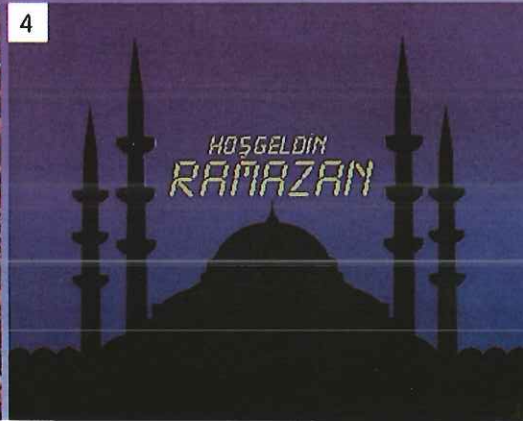

11

Bugün Bayram

1. İyi Bayramlar

1 Yerleştirelim

- bayram şekeri • bayram havası
- bayramdan bayrama
- bayram harçlığı • bayramlık

- bayram yeri gibi • bayram havası esmek
- deliye her gün bayram • düğün bayram etmek

1. Akrabalarımızla her zaman görüşemiyoruz, ancak _____ buluşabiliyoruz.
2. Çocukken aile büyüklerimden aldığım _____ ile kendime yeni kitaplar alırdım.
3. Haydi _____ giy de dedenin elini öp.
4. Bayramlarda kapıya gelen çocuklara _____ edilir.
5. Birkaç senedir yurtdışında yaşayan kardeşimin dönüşü evimizde _____ yarattı.

1. _____
Her fırsatta bayrammış gibi davranan, herşeyi eğlence gibi görenler için söylenen bir söz.
2. _____
Kalabalık, hareketli, eğlenceli bir durumu veya yeri anlatmak için kullanılır.
3. _____
Bir olay, bir durum karşısında çok sevinmek.
4. _____
Bir ortamın huzurlu olduğunu, insanların mutluluğun, neşesini, sevincini anlatmak için kullanılan söz.

ULAÇLAR

-Dik/-ly)EcEk + iyelik için, -Dik/-ly)EcEk + -(n)dEn

Eylem	-	Eylem	Iyelik Eki	İlgeç/Ek	Örnekler
kal	-ma	-dik/-dik	-ım/-ım/-um/-üm	için	Gelen turist sayısı arttığı için Akdeniz bölgesinde her yıl yeni oteller açılıyor.
gel	-me	-duk/-dük	-ın/-ın/-un/-ün	-dan/-ndan	Öğretmen sana derse geç kaldığın için kızdı.
tıkan		-lık/-lik	-ı/-ı/-u/-ü	-den/-nden	Bu akşam misafir geleceği için eve erken gitmeliyim.
ol		-luk/-lük	-ımız/-ımız/-umuz/-ümüz		Arkadaşım geçen hafta hasta olduğu için işe gidemedi.
gel		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		Trafik tıkanıp kaldığı için toplantıya geç kaldım.
art		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Onu yeniden göreceğim için çok heyecanlıyım.
gör					Çalışmadığı için başansız oldun.
ları					Buraya tekrar gelemeyeceğim için üzülüyorum.
çalış					Onu tanıdım için çok mutluyum.

2 Tamamlayalım

- Kardeşim kitaplara bayılıyor ama henüz okuma yazma bil **mediği için** sadece resimlerine bakıyor.
- Yakında sınavları başla_____ Sema bu günlerde yoğun bir çalışma temposu içinde.
- Sana buraya gelmeden önce bu formu doldurmanı söylemiştim ama sen beni hiç dinle_____ şimdi vakit kaybediyorsun.
- Yarın akşam tatile çık_____ elimdeki raporların tamamını bu akşama kadar bitirmem lazım.
- Bugüne kadar hiçbir problemle karşılaş_____ çok mutluyuz.
- Nasil olsa bana inan_____ ona açıklama yapmam faydasız.
- Türkçeyi çok iyi konuş_____ görevliye soru-numuzu telefonda anlatamadık.
- Akşama misafir gel_____ dün bütün gece hazırlık yaptım.
- Uçuştan yirmi dört saat önce bizi ara_____ biletinizle ilgili erteleme işlemini gerçekleştiremiyoruz.
- Kendisinden izin almadan sinemaya git_____ annem bize çok kızacak.

3 İşaretleyelim, tamamlayalım, sıralayalım

Bugün 23 Nisan, Neşe Doluyor İnsan

kayıt sırası 32

	Doğru	Yanlış
1. TBMM 23 Nisan 1920'de açılmıştır.	☐	☐
2. Uluslararası 23 Nisan Şenliği TRT tarafından organize edilmektedir.	☐	☐
3. Şenliklere yaşları sekiz ve on sekiz arasında değişen yabancı çocuk konuklar da katılmaktadır.	☐	☐
4. Konuk çocuklar Türk ailelerin evlerinde misafir edilirler.	☐	☐
5. 23 Nisan Çocuk Şenliği haftası Anıtkabir ziyareti ile başlar.	☐	☐
6. Şenlik yürüyüşü şehrin en büyük caddesinde yapılır.	☐	☐
7. Çocuk şenliği 24 ve 25 Nisan'da yapılan piknik ve gezilerin ardından sona erer.	☐	☐

- Mustafa Kemal bu bayramı, _____ çocuklara armağan etmiştir.
- Türk ve dünya çocukları pikniklerde _____ daha çok kaynaşır.
- 26 Nisan tarihinde yabancı konuklar _____ hüznü saatler başlar.

Şenlik programı

Piknik ve geziler	☐
Türkiye Cumhurbaşkanıyla görüşme	☐
Açık hava gösterileri	☐
Anıtkabir'i ziyaret	☐
TRT Çocuk Şenliği galası	☐

4 Okuyalım, işaretleyelim

Ah Nerede O Eski Bayramlar

Can Dündar
www.candundar.com

"Ah nerede o eski bayramlar..." diye başlayan bir yazı yazabilecek yaşa gelmeyi çok bekledim. Sanıyorum artık zaman geldi. Yaşım, artık böyle bir yazı yazmak için uygun.

Eskiden her bayramı hep birlikte "bayram gibi" kutlayan o kocaman ailem, telefonda bile bayramlaşmıyor..

Sanırım biz de "Modernleştiğçe" uzaklaştık... Sobanın etrafında toplanıp sohbet etmeler bitti. Artık odaları kaloriferler ısıttığı için sobalı odalardaki sohbetlerin keyfi de dağılıp gitti. Yer sofrasından masaya geçince tadı kaçtı yemeklerin... Sadece telefonda görüştüğümüz için eski bayramlar, bugün sadece "tatil" oldu.

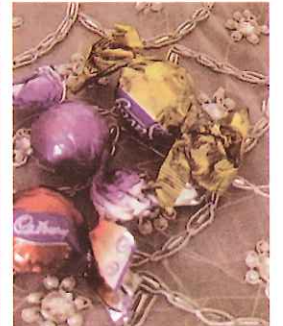
***

Herkesin bayram imgeleri vardır. Benimki sabah uyanınca burnuma gelen sabun kokusudur... Bir de ahşap radyodan yayılan müzik sesi... Bayram harçlığıdır... Kapıda ramazan davulcusudur. Badem şekeridir benim için bayram; kolalı beyaz mendil ve saçlarımda kolonya kokusu... Abduş dayımla uçurtma uçurmaktır, Mustafa dayımdan para almak... Gülsüm teyzemle eğlenip Perihan teyzemle dertleşmektir. Sonra baba tarafını ziyaret. Bu kez halaların, amcaların kucağında bayram keyfi... Handan haladan şiirler, Sevim haladan ninniler, Fethiye haladan türküler... Kamil amcadan, Aydın amcadan hediyeler... Kuzenlerim Melih'le, Ateş'le, Atilla'yla, "pembe yüzlü çocuklar"dık bayramlarda, "öyle pembe ki burun delikleri yavru tavşanlar gibi..."

***

Bu sabah, o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor...Yaşlanıyorum galiba...

Şimdi mendiller kolalanmasa da saçlar kolonyalanmasa da olur... Ama sevgiler ertelenirse olmaz... Sevmenin değer vermek, kıymet bilmek, hatırlamak, yardıma koşmak, kapı çalmak, dua almak olduğunu anladım. Galiba en çok bunun için özledim geniş aile sofralarını. Ölen eski bayramlar değil aslında; eski duyarlılıklar... Onları yaşamadığımız için eski bayramlar yaşamıyor. Bu sabah, elinden tutup oğlumu, yukarıdaki listedeki herkesi gezdirmek istiyorum. Bazıları için çok geç kaldım. Geç kalmadıklarımla bari bayramlaşayım. Siz de öyle yapın: sevdâyı, vefâyı başka bayrama ertelemeyin.

Doğru Yanlış

1. Yazarın büyük bir ailesi var.	☐	☐
2. Eski bayramlarda bir sobanın çevresine oturulup sohbet edilirdi.	☐	☐
3. Artık bayramlaşmalar telefonla yapılıyor.	☐	☐
4. Yazara göre, masada yemek yemek yer sofrasında yemek yemekten daha zevklidir.	☐	☐
5. Ramazan davulcuları yazar için bayramın imgelerinden biri.	☐	☐
6. Yazar bayramda hem anne hem de baba tarafındaki akrabalarını ziyarete giderdi.	☐	☐
7. Yazar, bayramlarda akrabalara zaman ayırmayı, onları ziyaret etmeyi öneriyor	☐	☐

"Eski bayramlar, bugün sadece tatil oldu."

- ☐ Eskiden bayram tatilleri daha güzel olurdu.
- ☐ Artık bayramlar tatil yapmak için bir fırsat olarak görülüyor.
- ☐ Artık bayramlarda tatil yapılmıyor.
- ☐ Eskiden her bayramda tatil yapılırdı.

"Bugün o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor..."

- ☐ Eski bayramları hatırlıyor ve düşünüyorum.
- ☐ Eski bayramları anımsıyor ve özlüyorum.
- ☐ Eski bayramları hayal ediyorum.
- ☐ Eski bayramları düşünüyorum.

5 Düzeltelim, işaretleyelim

Amerika'da Cadılar Bayramı Telaşı

kayıt sırası
33

Bugünlerde New York sokaklarında farklı bir telaş var. Sokaklarda satılan iskeletler, örümcekler ve her tarafta sıklıkla görülen hayalet figürleri; yaklaşan Cadılar Bayramı'nın habercisi. 31 Kasım günü kullanan bayrama hazırlanan insanlar hiçbir harcamadan kaçınmıyor ve Cadılar Bayramı sayesinde piyasa beş milyon dolarlık bir canlılık kazanıyor.

Cadılar Bayramı hakkında çok sayıda inanış var. Bir inanışa göre, Cadılar Bayramı gününde ölümler canlanıp insanları korkutmak amacıyla dünyaya geliyor. İnsanlar da buna engel olmak için, ateş yakıyor ve mümkün olduğunca gürültü yapmaya çalışıyorlar.

Var Yok

1. Wayne Gangi'nin sıra dışı görüntüsü	☐	☐
2. Wayne Gangi'nin evini süslemek için yaptığı harcama miktarı	☐	☐
3. Wayne Gangi'nin evine gelen ziyaretçilerin sayısı	☐	☐
4. Wayne Gangi'nin ev süslemelerinde kullandığı korku malzemeleri	☐	☐

6 Bayramlarımızı anlatalım

• Bayram hazırlıkları	• Bayram ikramları
• Bayram kıyafetleri	• Bayram etkinlikleri
• Bayram sabahı	• Bayram kutlamaları

11.2 Kutlu Olsun

7 Sıralayalım, eşleştirelim, işaretleyelim

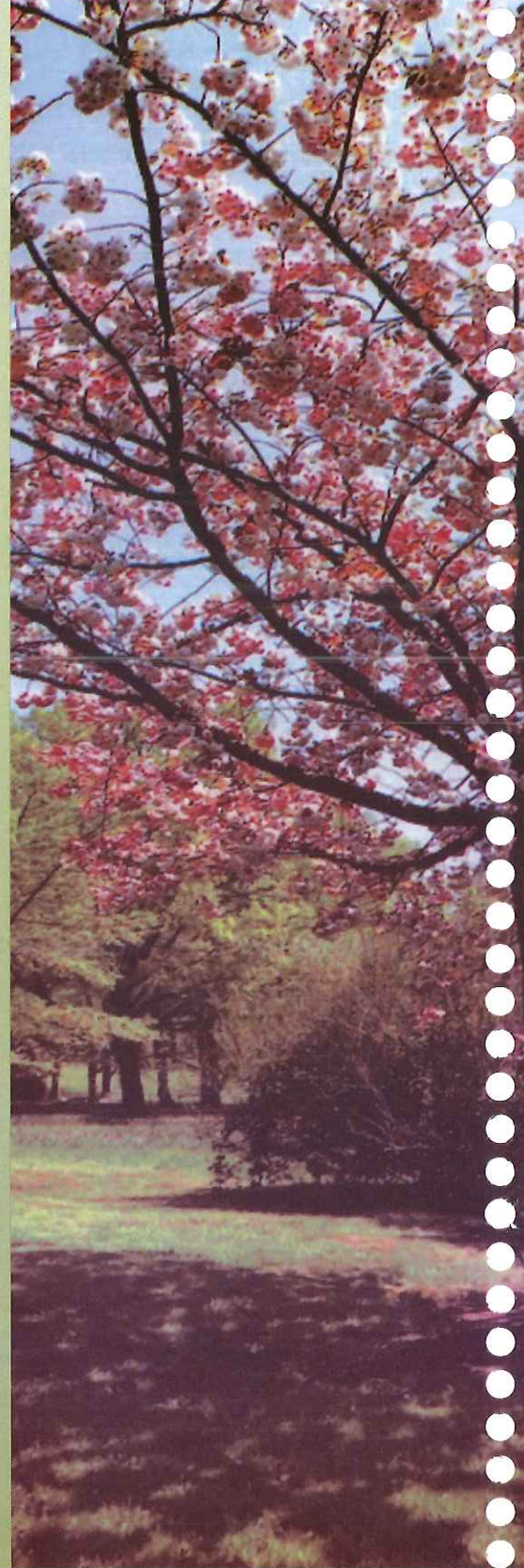
1 Soğuk kışın, bulutlu, yağmurlu havaların ardından gelen bahar doğayı ve insanları canlandırır. Baharın gelişi, enerji ve bereketin simgesi olarak **görüldüğünden dolayı** dünyanın pek çok ülkesinde çeşitli şenliklerle, bayramlarla kutlanır.

□ Hristiyanlıkta baharın ilk gününün bayram olarak **kabul edilmesi nedeniyle**, Ortodokslar bugünü "Aya Yorgi", Katolikler "St. Georges Günü" adıyla kutlarlar. Japonlar kelime anlamı "mevsim değişimi" olan "Setsubun"u bir festival olarak kutlar. Festivalde evlerinin ve tapınakların etrafına kızarmış fasulye bırakırlar. Daha sonra herkes mutluluk ve şans getireceğine **inandığından dolayı** kendi yaşına eşit sayıda fasulyeyi yer. Bahar bayramı Çinliler için de oldukça önemlidir. Bu bayram Çin takvimine göre, 23 Aralık'ta başlar ve 15 Ocak'a kadar sürer. Çin'de bahar bayramı çok çeşitli eğlencelerle, panayirlerle, konserlerle kutlanır.

□ Türk kültüründe bahar bayramı "Hıdırellez"dir. Hıdırellez'in kökeni hakkında çeşitli fikirler vardır. En yaygın inanış, 6 Mayıs tarihinde, Hızır ve İlyas peygamberlerin yeryüzünde buluştuğu ve o sırada toprağın yeşillendiğidir. Bu nedenle 6 Mayıs baharın gelişini temsil eder ve bahar bayramı olarak kutlanır. İnanışlara göre Hızır peygamber, ölümsüz bir peygamberdir. Özellikle bahar aylarında insanlar arasında dolaşarak onlara yardım eder, bereket dağıtır, hastalara şifa verir. Kalbi temiz, iyiliksever insanlara şanslarının açılması için yardım eder, şans sembolüdür. Bayram adını da Hızır ve İlyas adlarının birleşiminden almıştır. "Hızır İlyas", halk arasında zamanla "Hıdırellez" haline gelmiştir.

□ Sözün kısası, farklı zamanlarda, farklı isimler altında olsa da, baharın gelişi pek çok toplumda neşeye karşılanan, kutlanması gereken bir olay olarak görülmektedir.

□ Günümüz yaşam **koşullarından dolayı** bu bayram büyük şehirlerde olmasa da kasaba ve köylerde hala kutlanır. Kutlamalar genellikle yeşillik, ağaçlık alanlarda ve su kenarlarında yapılır. Buralarda dualar okunur, pikniklerle baharın gelişi kutlanır. Hıdırellez gecesi Hızır peygamberin yeryüzüne geleceği ve uğradığı yerlere bereket vereceği inancıyla yiyecek kaplarının ve para keselerinin ağızları açık bırakılır. Ev, araba gibi istekleri olanlar, Hızır peygamberin yardım edeceğine **inandıklarından dolayı** Hıdırellez gecesi evlerinin bahçelerine bu isteklerinin küçük maketlerini yaparlar.

	Paragraf
Hıdırellez'in kutlanma sebebi nedir?	
Bahar bayramlarının dünyadaki örnekleri hangileridir?	
Hıdırellez nasıl kutlanır?	
Toplumlar niçin baharın gelişini kutlar?	1

köken   aktif
etkin   uğur
bereket   sağlık
şifa   bolluk
şans   kaynak

Var   Yok

1. baharın insanlar ve doğa üzerindeki etkisi ☐ ☐
2. Hristiyanlarca yapılan bahar bayramı etkinlikleri ☐ ☐
3. farklı kültürlerin baharın gelişini kutlama biçimleri ☐ ☐
4. Türk kültüründe bahar bayramının kökeni ☐ ☐
5. Hıdırellez'in ilk olarak ne zaman kutlandığı ☐ ☐
6. Hıdırellez adının kökeni ☐ ☐
7. Hıdırellez kutlamalarının içeriği ☐ ☐

8 Başlık koyalım

- ☐ Hıdırellez Kutlamaları   ☐ Bahar Bayramları
☐ Özel Günler   ☐ Kültürel Bayramlar

9 Yerleştirelim, tamamlayalım

festival • karnaval • şenlik • bayram

1. Bir bölgenin en önemli ürünü için yapılan gösteri, şenlik veya zamanı, yeri programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisi. _____.
2. Hristiyanların paskalya öncesindeki renkli eğlence dönemi. _____.
3. Belli günlerde yapılan eğlendirici gösterilerin tümü. _____.
4. Milli veya dini bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler. _____.

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıldönümü, 29 Ekim, milli _____ olarak kutlanır.
2. Mayıs ayında genellikle üniversitelerde bahar _____ düzenlenir. Öğrenciler konserlerle ve gösterilerle eğlenceli günler geçirir.
3. Türkiye'de sinemayla ilgili en büyük organizasyon Antalya Altın Portakal Film _____ dir.
4. _____ denince akla ilk gelen ülkelerden birisi Brezilyadır.

10 Sıralayalım

bayramlar : _____

festivaller : _____

şenlikler : _____

karnavallar: _____

NEDENLEŞTİRME

dolayı/nedeniyle/yüzünden, diye

Ad/Eylem	-	Zaman	Kişi Eki	Ek	İlgec
fırtına sigara dikkatsizlik rahatsızlık buzlanma				-dan/-ndan -den/-nden	dolayı nedeniyle yüzünden
...	...	...	...	...	...
gör	-ma	-yor/-ıyor/-iyor/-uyor/-üyor	-m/-ım/-im/-um/-üm		diye
ol	-me	-dı/-di/-du/-dü/-tı/-ti/-tu/-tü	-n/-sin/-sin/-sun/-sün		
al	-maz	-ın/-yin/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün	- /-sin/-sin/-sun/-sün		
oku	-mez	-acak/-yacak/-ecek/-yecek/	-k/-ız/-yız/-iz/-yiz/-uz/-üz/-alım/-elim		
ye	-mı	-miş/-miş/-muş/-müş	-nız/-niz/-nuz/-nüz//sınız/siniz/-sunuz/-sünüz		
üşü	-mi	-t/-ır/-ir/-ur/-ür	-ın/-yin/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün		
ara	-mu		-lar/-ler/-sınlar/-sinler/-sunlar/-sünler		
gir	-mü				

Örnekler

Anne babalar çocukları iyi bir meslek sahibi **olsunlar diye** hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyor.

Fırtınadan dolayı gemiler limanda mahsur kaldı.

Onu bir daha **göremeyeceğim diye** çok korkuyorum.

Bütün bunlar **dikkatsizliğinden dolayı** başına geliyor.

Bütün bunlar **dikkatsizliğin yüzünden** başına geliyor.

Tatilde **okurum** diye yanıma birçok kitap aldım.

Fırtına nedeniyle gemiler limanda mahsur kaldı.

Gamze sınavdan kötü not **alacağım** diye çok korkuyor.

Sigaranın zararlı **etkileri yüzünden** her yıl binlerce insan ölüyor.

Sigaranın zararlı **etkilerinden dolayı** her yıl binlerce insan ölüyor.

Tatilde okurum için yanıma birçok kitap aldım.

11 Tümce yazalım

- Başbakan rahatsızlık **günden dolayı** toplantıya katılamadı.
- Gece buzlanma _____ birçok araba kaza yaptı.
- Akşam sen ye _____ yemek yapıp buzdolabına koydum.
- Annesi çocuk üşü _____ üzerine batta niye örttü.
- Söylediğin yalanlar _____ kimse artık sana güvenmiyor.
- Dünkü davranışlarınız _____ özür dilemelisiniz.
- Müdür seminerde yaptığım konuşma _____ beni tebrik etti.
- İş başvurusu yaptığım şirketin sorumlusu belki beni ara _____ çok bekledim ama kimse aramadı.
- Dünyadaki su kaynaklarının yetersizlik _____ birçok ülke su sıkıntısı çekiyor.
- Bu sabah sınava gir _____ dün bütün gün çalıştık.
- Ünlü yıldız kendisine yöneltilen sorular _____ sıkıntılı anlar yaşadı.
- Üniversiteyi birincilikle bitir _____ babası Miray'a bir araba aldı.

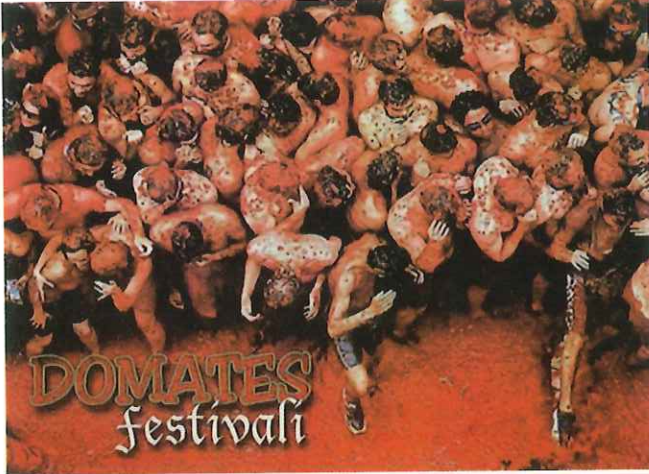
12 Eşleştirelim

- Sabah yağın yağmurdan dolayı
- Jeneratörümüzdeki arızadan dolayı
- Sen buradan gittin
- Belki bir gün beni anlar
- Dünkü tartışmamızdan dolayı
- Akşam arkadaşlarım gelir
- Sempozyum sırasındaki aksaklıktan dolayı

- ☒ onuyla aramız açıldı.
- ☐ zor anlar yaşadık.
- ☐ diye umut ettim.
- ☐ diye hala çok üzgünüm.
- ☐ diye yemek hazırladım.
- ☐ uçak 2 saat rötar yaptı.
- ☐ birkaç saat elektrik kesik olacak.

13 Yerleştirelim, işaretleyelim

gelenek • eğlence • protesto • festival • geleneksel

İspanya'da her yıl _____ olarak düzenlenen domates festivali bu yıl da çılgınca görüntülere sahne oldu.

Valencia kenti yakınlarındaki Bunol kasabasında yapılan festivale 36 bin kişi katıldı. Bu yılın domates savaşları için 100 bin olgun domates kullanıldı. Kasaba kırmızıya boyandı. 100 bin nüfuslu Bunol kasabası festivale katılmasa da izlemeyi tercih eden 25 bin turisti ülkeye çekti.

1944 yılında ilki yine Bunol kasabasında yapılan _____ o günden bu yana her yıl Ağustos ayının son çarşambası İspanyollar için bir _____ kaynağı oluyor. Bu festival Bunol kasabası gençlerinin aralarında domatesin de bulunduğu kullanılamayacak durumdaki sebzeleri meydana birbirlerine fırlatarak oynaması ile başladı. Her geçen gün giderek büyüdü ve bir _____ haline geldi. 1951 yılında kasaba yönetimi tarafından yasaklandı. Yasaklara uymayanlar hapse atıldı. Fakat halk bu yasadan hiç hoşlanmadı ve yasaları _____ etti. Bu nedenle festival 1959'da yeniden düzenlenmeye başlandı.

1. Festival için kasabadaki her yeri kırmızı renge boyadılar. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Bunol kasabasına festival için 25 bin turist geldi. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Festival 1944'ten beri düzenleniyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. Halk, festivalin yasaklanmasına karşı çıktı. ☐ Doğru ☐ Yanlış

1. domates festivalinin nasıl ortaya çıktığı ☐ Var ☐ Yok
2. bu yılki festivalin katılımcı sayısı ☐ Var ☐ Yok
3. domates festivalinin düzenlenme zamanı ☐ Var ☐ Yok
4. domates festivalinin yasaklanma nedeni ☐ Var ☐ Yok

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Karnaval Zamanı

kayıt sırası
34

	Rio	Almanya	Venedik
Karnaval geçidi			
Samba okulları			
Maske			
Kırmızı pazartesi			
Kral Momo			
Sokak grupları			
Karnaval prensi			

1. Rio karnavalını ülkenin kralı başlatıyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
2. Samba okullarının gösterileri 1 yıl boyunca sürüyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
3. Rio karnavalında sadece dans okulu öğrencileri dans ediyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
4. Almanya'da karnaval düzenlenen şehir sayısı birden fazla. ☐ Doğru ☐ Yanlış
5. Venedik karnavalının katılımcıları maske ile yüzlerini gizliyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
6. Venedik karnavalında katılımcılar maskeler sayesinde özgürce eğleniyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
7. Almanya karnavalı kışın zorluklarını ve kötülükleri uzaklaştırmak için düzenleniyor. ☐ Doğru ☐ Yanlış
8. Almanlar eğlenmeyi çok seviyor, bunun için Almanya'da çok sayıda karnaval var. ☐ Doğru ☐ Yanlış

Yılın En Şahane Günü

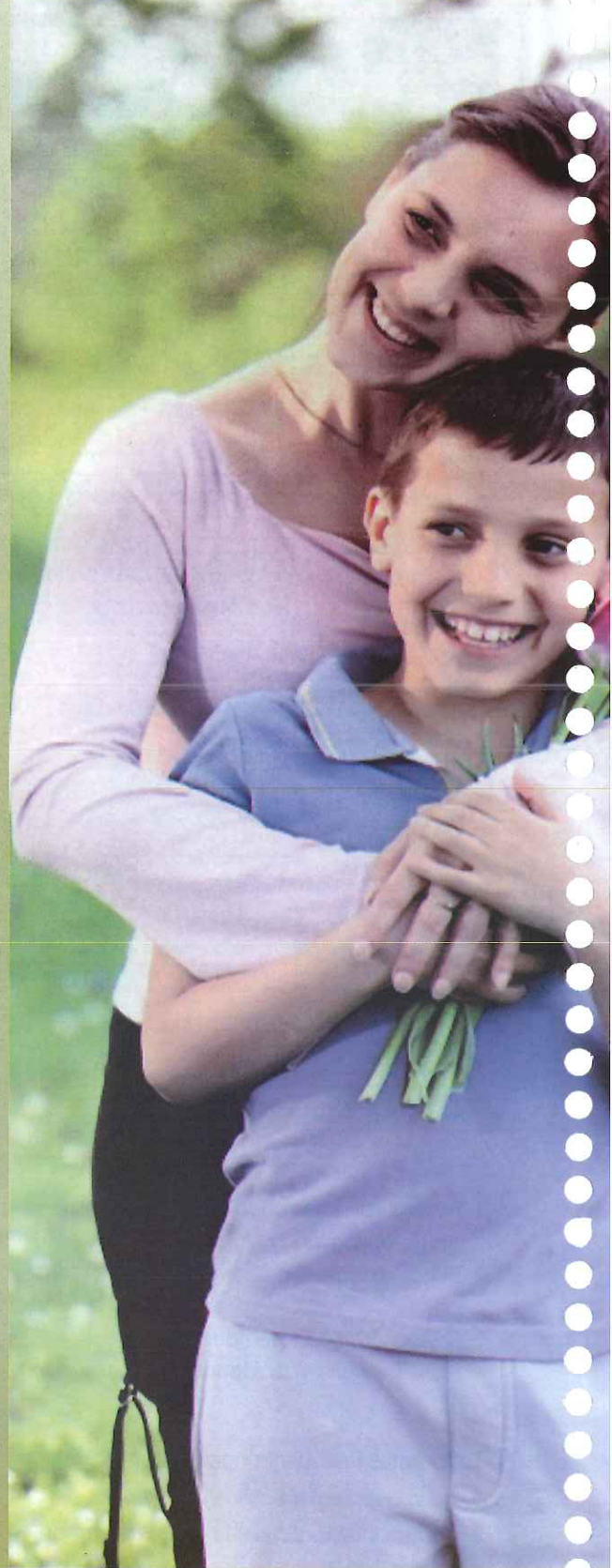
"Sizin için hayatınızdaki en önemli kişi kimdir?" diye sorsak, herhalde "Annem" dersiniz. Sürekli bizi **eşleştirmesine** kızsak da hayatımıza **müdahale ettiğinde**, bazen hiç susmadığında veya **duygu sömürsü yaptığında** küsmeyeceğimiz tek insandır annemiz. Annelerin tüm dünya ülkelerinde kabul edilmiş bir günü olması da elbette çok doğaldır.

Bu mutlu gün Sümerlerden beri kutlanır. Tabii ki Sümerli çocuklar bizim şimdi yaptığımız gibi belirli bir günde annelerine çiçekler ve hediyeler almıyordu. Babalarıyla **işbirliği** içinde çeşitli sürprizler hazırlamıyordu. Ama yine de anneler için özel bir kutlama mantığı varmış kafalarında. Çünkü anaerkil; yani anne egemen bir toplum düzeni hakimmiş. Kadınların yaşamı devam ettirebilme güçleri **ğuna inanılır** ve kadınlar daha bilge kabul edilirlermiş. Baharda doğanın canlandığı dönem olduğu için, doğurganlıkla, dolayısıyla annelikle bağdaştırılmış. Herhalde bu sebeple anneleri sevindirmek için en uygun mevsimin bahar olduğuna karar vermişler.

Zamanla ataerkil; yani erkek egemen bir düzene geçilse de gelenek bozulmamış ve anneler için yapılan kutlamalar devam etmiş. Sonraları işin dinsel boyutu daha öne çıkmış ve Hristiyanlar Meryem Ana'ya kutsal bir gün atfetmek istemiş. Aradan zaman geçmiş ve İngilizler sadece **onun** değil, yaşayan biyolojik annelerinin de bir kutlamayı **hak ettiğine** inanmışlar. Ama **onlar** bu günü hafta arası kutlamayı **akıl ettikleri** için izinli sayılırlar ve günlerini anneleriyle birlikte geçirirlermiş. Ne mutlu onlara...

Anneler Günü 1908'de resmi olarak kutlanmaya başlamıştır... Amerikalı Ana Jarvis, annesinin ölüm yıldönümünü Anneler Günü olarak kutlama kampanyası başlatmış ve bunda başarılı da olmuş. Zamanla Anneler Günü dünyanın birçok ülkesinde aynı gün kutlanır olmuş.

Sözün özü, "annelik" kavramının ne kadar özel, Anneler Günü'nün güzel bir şey olduğunu bilen herkes, bu özel günde annesini rahat ettirmeyi, **onunla** birlikte zaman geçirmeyi, gezmeyi dolaşmayı, dedikodu yapmayı, bir kafeye gidip oturmayı dört gözle bekler. Anneler Günü'nü annesiyle geçirir...

Onun → _____

Onlar → _____

Onunla → _____

Var Yok

1. Annelerin aldıkları hediyeler karşısında duyguları.

☐ ☐

2. "Anneler günü"nin ortaya çıkışı.

☐ ☐

3. Farklı kültürlerde anneler gününün kutlanması.

☐ ☐**Sümerliler zamanında,**

1. İnsanlar anneler gününü kutlamazlardı. ☐
2. Toplumda kadınların sözü geçerdi. ☐
3. Belirli günlerde annelere hediyeler alınırdı. ☐
4. Babalar da çocukların sürprizlerine katılırdı. ☐

fedakar • varlık • egemen • boyut • bilge

1. Benim için hayattaki en önemli _____ sen-
sin.2. O her şeyi bilen, insanlara bu yönüyle fayda sağla-
yan _____ bir kişidir.3. Seher çocuklarının isteklerini kendilerinininkinin önün-
de tutan, çocukları için her şeyi yapmaya hazır
_____ bir annedir.4. Herkese sözünü geçirmek, bütün olaylara karışmak
isteyen; kısaca yaşadığı topluma _____ ol-
mak isteyen bir kişiliği var.5. Ahme'nin bu ofiste yaptığı yenilikler şirketin hizmet
politikasına farklı bir _____ kazandırdı.**Zaman geçtikçe,**

1. Anneler gününe verilen önem azaldı. ☐
2. Anneler günü kutlamaları dinsel bir törene
dönüştü. ☐
3. Toplumda erkeklerin sözü daha çok
geçmeye başladı. ☐

1. işbirliği yapmak

☐ karışmak, araya girmek

2. affetmek

☐ bir eylemi ya da düşünceyi bir kimseye yüklemek

3. duygu sömürüsü yapmak

☐ karşısındaki kişiye kendisini acındırmak

4. akıl etmek

☐ bir iş yapmak için birleşmek

5. müdahale etmek

☐ herhangi bir şeyi zamanından önce düşünebilmek**16 Açıklayalım****Özel Günler**

'Anneler Günü', 'Babalar Günü', 'Sevgililer Günü', 'Dünya Kadınlar Günü'... Özel günler dünyanın hemen her yerinde kutlanır. Fakat bu günleri kutlama şekli bazen toplumlara göre, bazen de insanlara göre değişir.

- Sizin ülkenizde nasıl kutlanır?
- Siz bu özel günün kutlanması gerekip gerekmediği hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Özel günlerde genellikle ne tür hediyeler vermekten, ne tür kutlamalar düzenlemekten hoşlanırsınız?
- Özel bir günde insanların sizin için ne yapması hoşunuza gider?

ADLAŞTIRMA (genel)			-mE/-Dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEn/-(n)İ		
Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
oku	-ma	-dik/-dik	-m/-im/-im/-um/-üm	-a/-na	Öğretmenleri tanıyınca bu kursa
tanış	-me	-duk/-dük	-n/-in/-in/-un/-ün	-e/-ne	daha önce başlamadığına
ziyaret et		-tık/-tik	-ı/-sı/-si/-u/-su/-ü/-sü		pişman oldum.
başla		-tuk/-tük	-mız/-ımız/-miz/-imiz/-muz/-umuz/-müz/-ümüz		Teyzem onu ziyaret etmeme çok
gör		-acak/-ecek	-nız/-ınız/-niz/-iniz/-nuz/-unuz/-ünüz		sevindi.
yaz		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Sizinle tatile gelemediğime
gel		-ma/-me			üzüldüm.
hareket et					Seni yeniden gördüğüme çok
yardımcı ol					sevindim.
kazan					Sizinle tanıştığıma memnun
hazırla					oldum.
konus					Hayal ettiği üniversitede
söyle					akuyacağına çok seviniyor.
sinirlen					Seni yeniden görmeye çok
git					sevindim.
ara					

17 Tamamlayalım

- Film o kadar kötüydü ki bu yağmurlu havada evden çıkıp sinemaya gel **digimize** _____ pişman olduk.
- Senin bu kadar düşüncesizce hareket et _____ beni çok şaşırtıyor.
- Zor günlerimde bana en çok senin yardımcı ol _____ eminim.
- Çok çalıştım, sınavı kazan _____ hiç şüphem yok.
- Hastanedeyken onu ziyaret et _____ çok üzülmüş. Oysa benim hastalığından haberim bile yoktu.
- Ona sürpriz doğum günü partisi hazırla _____ çok sevindi.
- Herkesin içinde benimle öyle saygısızca konuş _____ çok sinirlendim.
- Sadece kendini düşünüyor, başkalarının zor duruma düş _____ hiç aldırış etmiyorsun.
- Sana anlattıklarımı başka hiç kimseye söyle _____ emin olmak istiyorum.
- Tanıdığım kadarıyla Bora çok sakın bir insandır. Bu olaya bu kadar sinirlen _____ çok şaşırdım.
- Tatildeyken beni ofisten öyle sık aradılar ki git _____ pişman oldum.
- On dakikadır telefonda bağırıp çağırıyorsun. Beni ara _____ pişman ettin!

18 Tamamlayalım

- _____ çok şaşırdım.
- _____ çok memnun oldum.
- _____ inanmadı.
- _____ sinirlendik.
- _____ çok kızdı.
- _____ çok şaşırdım.
- _____ pişman oldum.
- _____ gücenmiş.
- _____ kınıldın, değil mi?
- _____ üzülme.
- _____ söz vermişsiniz.
- _____ bir neden yok.
- _____ bozuluyor.
- _____ ikna edemiyorum.
- _____ güvenmiyorum.
- _____ anlam veremiyorum.
- _____ hayret ediyorum.
- _____ özeniyorum.

19 Sıralayalım, tamamlayalım, işaretleyelim

Doğum Günü

- Partiye gelecek arkadaşları seçin. ☐
- Yaşça büyük ev sahiplerini evden uzaklaştırın. ☐
- Arkadaşlarınıza hangi pastayı sevdiğinizi söyleyin. ☐
- Arkadaşlarınızla oyunlar oynayın. ☐

- 1 İnsanlar evlerinde rahat ettiğinden dolayı _____.
2. Doğum günü sizin olduğundan _____.
3. Doğum günleri samimi insanların beraber olması gereken zamanlar olduğu için _____.
4. Tabu, monopoli gibi oyunlar kalabalık grupları dünyanın en komik ekibi haline getireceği için _____.

Var Yok

1. En güzel doğum günü hediyesi	☐	☐
2. Pastayı kim almalı?	☐	☐
3. Yaşlılar evden nasıl uzaklaştırılmalı	☐	☐
4. Doğum günü kutlama planı	☐	☐

Doğum günü olan arkadaşlarıma şöyle hediyeler alırım:

_____

_____

Çünkü _____

_____

Doğum günümde arkadaşlarımdan şöyle hediyeler beklerim:

_____

_____

Çünkü _____

_____

20 Tamamlayalım

Hayalimdeki Doğum Günü

Genellikle arkadaşlarım her sene yaş günümde sabahdan bir şey bilmiyor gibi davranır. Doğum günümü unutmuş gibi yapar ama akşam olunca evimde toplanıp bana sürpriz bir parti yaparlar. Bu gelenek hiç bozulmaz. Bu beni çok mutlu eder ama yine de bu sene onlardan farklı bir doğum günü kutlaması istiyorum. Örneğin bana iki kişilik bir yurt dışı turu ayarlayabilirler ya da beni çok sevdiğim bir sanatçının programına götürüp eğlenmemi sağlayabilirler.

Bana kalsa benim için düzenlenebilecek en güzel doğum günü kutlaması _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

21 Yerleştirelim

Karnersiz düğün olmaz • Bayram eder
Şamata koparmaz • Gününü gün eder
Bir yaşıma daha girdim

1. Ahmet'in bu parasızlıkta yıldönümü hediyesi olarak eşine son model araba aldığını duyunca _____.
2. Arkadaşlarınızla doğum gününüzü kutlamanıza bir şey demiyorum ama insan apartmanda başkalarını da düşünüp bu kadar _____.
3. Her özel günümüzde olduğu gibi bugün de Eren bizimleydi. Ne de olsa _____.
4. Kemal dert tasa nedir bilmez. Her gün gezip tozar, _____.
5. Oyuncak hediye edilen çocuklar sevinçten _____.

12 İnsana Dair...

1. Farklılıklara Rağmen

1

2

3

4

5

6

7

1 Okuyalım, yerleştirelim

doğru • yok • üstün • verimli • tedirginlik

İnsanların karakterlerini **oluşturduğu halde** ilişkileri zorlaştıran nedenlerden biri farklılıklardır. İnsanlar çoğunlukla kendileri gibi düşünen ve davrananları beğenirler. Çoğu insan kendi özelliklerini başkalarından _____ görür. Belki öyle **olmadığı halde** kendi düşünce ve davranışlarını daha _____ bulur. Bu nedenle, kendisi gibi olan insanlarla daha iyi ilişkiler kuracağına inanır. Farklı insanlarla olan ilişkilerinde ise _____ duyar, sorunlar yaşar.

Çevresinde yalnızca kendisine benzeyen insanlar bulunan kişiler kısa bir süre sonra, bu insanlarla iyi **anlaştıkları halde** ilişkilerden sıkılabilirler. Hiçbir yeni duygu yaşamadıklarını, herhangi yeni bir şey öğrenemediklerini fark ederler.

İnsana yeni duygular yaşatan, öğrenme fırsatları ve kişisel gelişim olanakları sağlayan ilişkiler farklı insanlarla kurduğumuz ilişkilere. Bu insanlar sürekli olarak birbiriyle düşünce, bilgi ve duygu alışverişinde olurlar. Bu da o ilişkiyi anlamlı, _____ hale getirir.

Birbirinden farklı olan insanların aralarındaki ilişkilerde sorun çıkabilir. Bir farklılığın ilişkiyi iyi ya da kötü etkilemesi tarafların niyetlerine bağlıdır.

Farklı kişilerle ilişkinin sağlıklı olmasının ilk koşulu hoşgörüdür, anlayıştır. Önyargısız ilişkiler çok daha sağlıklı olacaktır. Farklılıkları _____ saymak, görmezden gelmek yerine onları kabul etmek, anlamak ve saygı duymak ilişkileri geliştirici bir davranış olacaktır.

ULAÇLAR

Dik/ (y)EcEk + iyelik halde

Eylem	-	Ek	İyelik Eki	İlgeç	Örnekler
çalış	-ma	-dik/-dik	-im/-im/-um/-üm	halde	Hiç istemediğim halde üzülme neden oldum. Özür dilerim.
ol	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün		Aylardır diyel yaptığım halde kilo veremiyorum
yap		-lık/-lik	-ı/-i/-u/-ü		Sabahları beri çalıştığım halde kendimi hiç yorgun hissetmiyorum.
iste		-lük/-lük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Yanın çok önemli bir konuşma yapacağım halde hiçbir hazırlık yapmadım.
yağ		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		İnternette haberleşmek çok kolay olduğu halde bazı insanlar hala mektuplaşmayı tercih ediyor.
bitir		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Kar yağdığı halde hava sıcak.
bil					Biliremeyeceğin halde neden bu kadar işi kabul ettin.
uyu					Yanın çok önemli bir konuşma yaptığım halde hiçbir hazırlık yapmadım.
kır					
kabul et					
uyar					
yemek ye					

2 Tamamlayalım

1. Bileti ol madığı halde otobüse binmeye çalışıyor.
2. Yanın erken kalkması gerek _____
erken yatmak istemiyor.
3. Neden bil _____ Türkçe konuşmuyorsun?
4. Çok yemek ye _____ kilo alıyorum.
5. Çok iyi uyu _____ kendisini yorgun hissediyormuş.
6. Akşama misafir gel _____ ne evi temizledim, ne yemek hazırladım!
7. Derslerime çok iyi çalış _____ sınavı kazanamadım.
8. Bir ay sonra mezun ol _____ neden hiç iş aramıyorsun?
9. Seni üzeceğini bil _____ gerçekleri sana anlatmalıyım.
10. Sınava gir _____ yanına kalem ve silgi almamış.
11. Beni çok kır _____ özür dilememekte ısrar ediyor.
12. İş tekliflerini kabul et _____ firmadan düşünmek için zaman istedim.
13. Seni daha önce uyar _____ aynı hataları yapmaya devam ediyorsun.
14. Evin altını üstüne getir _____ kaybettiğim yüzüğümü bulamadım.

3 Yeniden yazalım

1. İki tane ağrı kesici aldım ama başımın ağrısı geçmedi.
İki tane ağrı kesici aldığım halde başımın ağrısı geçmedi.
2. Geç kalacaksa haber vermesini söyledim ama beni aramadı.
_____
3. Sizi bu konuda daha önce de uyardım ama hala işe geç geliyorsunuz.
_____
4. Şu anda tatildeyim ama hala bana işle ilgili konular için telefon ediyorsunuz.
_____
5. Ağustos ayındayız ama yağmur yağıyor.
_____
6. Bana kızacak biliyorum ama ona yalan söylemek zorundayım.
_____
7. Bir ay sonra evleneceğiz ama hazırlıklarımızı tamamlayamadık.
_____
8. İki gün sonra yola çıkacaksınız ama uçak biletlerinizi almadınız.
_____
9. Bugün sınav yapacağımı biliyordunuz ama zamanında sınıfa gelmediniz.
_____

4 İşaretleyelim, eşleştirelim, yerleştirelim

Ben Böyleyim

- 1 Hayat dostlarla güzel. Kimseye bir şey vermiyor, kimseden bir şey almıyorsanız neden yaşıyorsunuz. Dostlarınız mutluluklarınızı çoğaltır, acılarınızı azaltır. Her 'merhaba' yeni bir yaşam başlatır. En güzel anlarınız dostlarınızla geçirdiklerinizdir.
- 2 Dünyanın merkezinde ben varım. Dünya benim için, benim etrafımda dönüyor. Herkes benim için var. Her şey benimle güzel. Dostlarım çok şanslı. Ben olmasam ne yaparlardı onlar. Bensiz bir dünya düşünemiyorum.
- 3 Mutsuzluk mu? O da ne! Yaşiyor olmak bile bir mutluluk kaynağı. Çiçeklere bakın, ağaçlarla konuşun, rüzgarı dinleyin, eğer mutsuzsanız. Etrafınız güzelliklerle dolu. Yeter ki siz onları görmek ve mutlu olmak isteyin. Kapatın gözlerinizi bütün kötülöklere. Bakmayın onlara. Siz güzellikleri görmeye çalışın.
- 4 Mutluluk başarıdır. Her şeyinizi ortaya koyun başarmak için. Asla vazgeçmeyin, pes etmeyin hayat karşısında. Yılmayın ve hep daha fazlasını isteyin. İstemeden hiçbir şey başaramazsınız. Siz sadece isteyin. Bir gün istediğiniz her şey sizin olacaktır.
- 5 Her şeye boşverin. Bugün varız yarın yok. Bu hırs, bu çalışma niye. Dünyaya bir daha gelmeyeceğiz. Üzülme-
yin her şeye. Gününüzü gün etmeye bakın. Kimse size üzüntüyle sıkıntıyla geçirdiğiniz zamanı geri vermeyecek. Bugün ağladığınıza yarın güleceksiniz.
- 6 Ben yaşamışım yaşamamışım kimin umurunda. Var mıyım yok muyum bu dünyada belli değil. Kimse beni görmüyor, farketmiyor. Bazen kalabalığın içinde haykırmak istiyorum 'Ben buradayım, neden beni görmüyorsunuz. Belki de aradığınız dost benim.' diye.
- 7 Dostlarınızı sevin. Ama kendinizi onlara teslim etmeyin. Her an hayat karşısında tek başınıza savaşmak zorunda kalabileceğinizi unutmayın. En zor anınızda yanınızda hiç kimseyi bulamayabilirsiniz. Bir gün herkes sizi terkedebilir. Bu ana hazırlıklı olun.
- 8 Kendi hayatınızla ilgilenin. Etiye sütlüye karışmayın. Uzak durun. Kahramanlıklar eskide kaldı. Dünyayı siz mi kurtaracaksınız? Size ne başkalarının derdinden tıasından. Başkaları sizinle ne kadar ilgileniyor. Siz kendinizi kurtarın yeter.

kayıt sırası
36

5 Yerleştirelim, işaretleyelim

Sokak Röportajı

- Gamsız ☒ 5
- İyimser ☐
- Kendini beğenmiş ☐
- Güvensiz ☐
- Hırslı ☐
- Yalnız ☐
- Bencil ☐
- Paylaşımçı ☐

Hangisi söyler?

- Bir dost bir post yeter bana. ☒ 1
- Eskiden biraz kibirdiydim ama şimdi mükemmelim. ☐
- Her koyun kendi bacağından asılır. ☐
- Hayat hoş gerisi boş. ☐
- Takmayın kafanıza. ☐
- Bana dokunmayan yılan bin yaşasın. ☐
- Azla yetinen çoğu bulamaz. ☐
- Sesimi duyan yok mu? ☐
- Mutluluk içinizde. ☐
- İstemek başarmanın yansıdır. ☐
- Dünya fani. ☐
- En büyük servetiniz dostluklarınızdır. ☐
- Ben kendi işime bakarım. ☐

Siz kendinizi nasıl tanımlarsınız?

• dost canlısı	• sevecen	• kötümser
• alçak gönüllü	• kibirli	• kışkırtıcı
• adam sendeci	• çekingen	• girişken
• vurdumduymaz	• alıngan	• sakın
• duyarsız	• duyarlı	• evhamlı

Doğru Yanlış

1. İlk konuşmacı "Trafikte her zaman hoşgörülü olmak mümkün değildir." demek istiyor. ☐ ☐
2. İkinci konuşmacı "Gerçekten hoşgörülü olmak ile hoşgörülü görünmek farklı şeylerdir." demek istiyor. ☐ ☐
3. Üçüncü konuşmacı "Hoşgörülü olursak, etrafımızdaki insanları farklılıklarıyla kabul edebiliriz." demek istiyor. ☐ ☐
4. Dördüncü konuşmacı "Bir insana sürekli hoşgörü gösterirseniz o kişi hatalarını daha iyi anlar." demek istiyor. ☐ ☐

1. Hataları sürekli hoş görülenler, hatalarını düzeltmemeyi alışkanlık haline getirebilir. 1. Konuşmacı
2. Hoşgörülü insanlar her zaman üzülür. 2. Konuşmacı
3. Hoşgörülü olabilmek için olumsuzlukları içinize atmak bizi mutsuz ve sinirli yapar. 3. Konuşmacı
4. Hoşgörülü insanların çevresinde daha fazla insan vardır. 4. Konuşmacı

12.2 Kime Göre Normal?

6 Sürdürelim, eşleştirelim, işaretleyelim, tamamlayalım Hayatlarımız ve Standartlar

Çevrenizde hep aynı insanları gördüğünüzü, aynı filmleri izlediğinizi, aynı kitapları okuyup hep aynı konularda konuştuğunuzu fark ettiniz mi?

Düşünün ki vitrinde güzel bir kazak görüyorsunuz. Tam aradığınız kazak! Onu giydiğinizde daha güzel, daha şık olacaksınız; herkes size bakacak. Evet, çok pahalı olmasına rağmen bu pahalı kazağı alıyorsunuz. Ne kadar da mutlusunuz! Keyifle mağazadan çıkıyorsunuz... Ama o da ne? Bir de bakıyorsunuz ki sizin mutluluğunuzu başkaları giymiş!

Artık birbirinin kopyası insanlar olduk. Farklı olmak için yaptıklarımız bile çeşit çeşit ambalajlar içindeki benzer şeyler. Kolayı seçiyor ya da farklı olmanın sorumluluklarını taşımak istemiyoruz. Kabul edilmek, beğenilmek ve sevilmek için kendi özelliklerimizden vazgeçtiğimizi fark edemiyoruz. Sonuçta benzer beğeniler, benzer filmler, benzer kitaplar, düşünceler etrafımızı sanyor.

Kimimiz kalabalıktan ayrı kalmamak için, kimimiz "sosyal baskı"yla aslında kendi kriterlerimizi terk ediyoruz. Çoğu zaman reddetmemize rağmen, girdiğimiz ortamdaki dile yabancı kalmamak için kullandığımız moda kelimeler; bize yakışmamasına rağmen, sırf yılın modası diye giydiğimiz giysiler... Peki çevremizdekiler tarafından kabul edilmenin yolu onlar gibi olmak mı sadece?

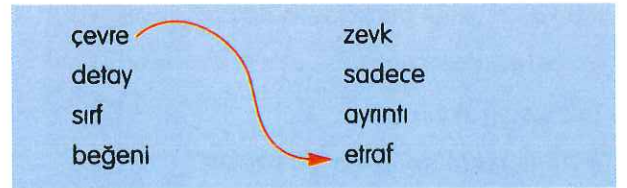

Yazara göre

- ☐ Farklı olmak için yaptıklarımız aslında herkesin yaptığı şeyler
- ☐ Farklı olmak için çaba göstermek gerek.
- ☐ Farklı olmak insanları daha mutlu yapar.
- ☐ Farklı olmak için bazen kendi kriterlerimizden vazgeçmeliyiz.

1. _____ ambalajlar içinde aynı şeyleri yapıyoruz.
2. Vitrinde gördüğünüz _____ sizin için bir mutluluk kaynağı olabilir.
3. Çoğumuz başka insanlar tarafından _____ için kendi özelliklerimizden vazgeçiyoruz.
4. Bazen bulunduğumuz ortamda kendimizi yabancı hissetmemek için mola _____ kullanıyoruz.

ULAÇLAR						-mEsinE rağmen/karşın
Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	İlgeç	Örnekler
büyü	-ma	-ma	-m	-a/-na	rağmen	Küresel ısınma problemi günden güne büyümesine rağmen yetkililer gerekli önlemleri almıyor.
çalış	-me	-me	-n	-e/-ne	karşın	Sabahları beri aç olmama rağmen canım hiçbir şey istemiyor.
ol			-sı/-si			Çok çalışmama rağmen sınavlarda istediğim puanları alamıyorum.
öksür			-mız/-miz			İlaçları düzenli kullanmama rağmen iyileşemedim.
kullan			-nız/-niz			Öksürümüne rağmen sürekli sigara içiyorsun
git			-ları/-leri			Sigara içmeme rağmen öksürüyorsun.
yaşa						

7 Tamamlayalım

- Her şey kötüye git mesine rağmen temiz bir çevre umudumu yitirmedim.
- Ondan özür dile _____ hala benimle konuşmuyor.
- Ailesinin karşı çık _____ kimseyi dinlemeyip aşık olduğu gençle evlendi.
- Düzenli olarak spor ve diyet yap _____ kilo veremiyorsanız bir diyetisyene gidin.
- İnsanlar, zararlarını bil _____ sigara içmeyi bırakamıyorlar.
- Dün akşamki maç o kadar heyecanlıydı ki futboldan pek hoşlan _____ bu maçı sonuna kadar izledim.
- Bademli'deki Kiraz Festivali yağmur _____ coşku içinde geçti.

8 Yerleştirelim

farkına varırsın • fark ettim
fark gözetmeden • fark atarak

- İnsanlar arasında bir _____ herkesin düşüncesine saygı gösteririm.
- Final maçında Fenerbahçe basketbol takımı rakibine on iki sayı _____ şampiyonluğa ulaştı.
- Eski kıyafetlerimi denediğimde çok kilo aldığımı _____.
- Sakin kafayla düşünürsen sen de yaptığının yanlış olduğunu _____.

9 Dinleyelim, dolduralım

5 Kişiyi Sorduk

kayıt sırası
37

	Kaçıncı konuşmacı
1. Kendine güveni yüksek bir insan.	
2. Yaptığı işlerle farkını ortaya koyabildiğini düşünüyor.	
3. Yadırganmak istemiyor.	
4. Çevresindeki insanların, özellikle arkadaşlarının tepkilerine önem veriyor.	
5. Sıradan biri olmadığına inanıyor.	
6. Diğer insanlarla uyumlu olmaya çalışıyor.	

	Kaçıncı konuşmacı
7. Başkaları karşısında açıksözlü olabiliyor.	
8. İnsanların kendisi hakkında ne düşündüğünü önemsemiyor.	
9. Ona göre fark yaratan kişiler dışlanıyor.	
10. Ona göre farklı olmak için özel bir çaba harcamak gereksiz.	
11. Arkadaşlarının özentilerini tuhaf buluyor.	
12. "Ben zaten farklıyım." diyor.	

10 Atasözünü açıklayalım

"Sürüden ayrılanı kurt kapar."

---

11 Eşleştirelim, işaretleyelim

Marjinal Olmak İçin Yaşamadım

Bakışlar hayatı anlatıyor. Marjinal desek de sadece kendine özgü yaşayan biri o. Yola, "Kendimi yaşamak istiyorum." diyerek çıkmış. Kulaklarını boş sözlerle tıkayıp, sa-

dece kendi müziğini hisseden ve onu duyan bir isim... Hayko Cepkin.

Hayko Cepkin, şöhret dünyasının içine girer girmez akılları karşılaştırmaya başladı. Kimileri "Bu kim?" dedi, kimileri ise "İşte bu!". Bir anda karmaşık fikirlerin kahramanı oldu. Onu anlatmak gerçekten çok zor.

Fırtınalı yaşamların, para hırsının, marjinal olmak için yapılan tüm **garipliklerin** çok uzağında duruyor Hayko Cepkin. İlk bakışta şaşırsa da insan, biraz sabredip tanımak ve dinlemek gerekiyor onu. O aslında hiçbir şeye gülüp geçmiyor. Her sorunu ciddiye alıp çözmeye çalışıyor. Doğru bildiklerinin peşinden gidiyor.

Bir gün çok sevdiğim biri bana demişti ki; "Hayat düz bir çizgide yaşanmaz. Arada bir çizgileri değiştirmeli, yoldan çıkmalı." Hayko Cepkin bunu yapanlardan biri işte. Herkes onun marjinal olduğunu düşünüyor ancak o, bunu kabul etmiyor. Ve şöyle diyor; "Marjinal olmak için yaşamadım. Benim hayatımda marjinal ve de imaj kelimeleri yok. Ben hayatımda gündelik yaşama karşı duyduğum sıkıntıları dışa vuruyorum sadece." Her adımını sağlam bir biçimde attığını söylüyor. Bugünkü başarısına ulaşmadaki sırrını ise şu sözleriyle özetliyor: Şan, şöhret, para peşine düşmeden, büyümenin en yavaş ve en olgun adımlarla olduğunun bilinciyle ayakta durduk ve başardık. Yolumuz hala uzun ve sistemimiz hala aynı."

Senem Tekinkoca

1. kulaklarını tıkamak	☐ Herkesçe kabul edilen kuralları dışına çıkarak kendince bir hayat sürmek.
2. aklını kurcalamak	☐ Dinlemek istememek.
	☐ Aklına takılan bir şeyi anlamaya, kavramaya çalışmak.
3. yoldan çıkmak	

"Marjinal olmak adına yapılan tüm **garipliklerin** çok uzağında duruyor."

- ☐ Bugün sende bir **gariplik** var. Kimseyle konuşmuyorsun.
- ☐ **Gariplikleri** çok sever, dikkati çekmek için elinden geleni yapar.
- ☐ Ondaki bu **gariplik** kimsesizliğinden, tutunacak tek bir dalı bile olmadığından.
- ☐ Terk edilmiş bir kasabada yaşandığı söylenen **gariplikler** bir filme de konu olmuş.

Doğru Yanlış

1. Yazar Hayko Cepkin'in anlatılması güç bir insan olduğunu düşünüyor.	☐	☐
2. Hayko Cepkin'in üne kavuştuğu ilk günlerde onu herkes tuhaf buldu, yadırgadı.	☐	☐
3. Hayko Cepkin dış görünüşünün hayatıyla ilgili sıkıntılarını ifade ettiğini söylüyor.	☐	☐
4. Hayko Cepkin marjinal olduğunu kabul etse de bunun için bir çaba harcamadığını söylüyor.	☐	☐

12 Atasözlerini açıklayalım

- Akıllı düşünene kadar, deli oğlunu evermiş, torunu olmuş.
- Akıllı köprü arayınca dek deli suyu geçer.
- Deli deliyi görünce çomağını saklar.
- Deli ile çıkma yola, başına getirir bela.
- Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.

13 Okuyalım, işaretleyelim

Kim Akıllı Kim Deli

Tuba Akyol
www.milliyet.com.tr

Belki farklı farklı şekillerde ama sonuçta hep birlikte deliriyoruz...

Bizim evdeyiz. Misafirler var. Biri de arkadaşımın arkadaşı. Arkadaşım "O böyledir" dedi. "Tam olarak nasıldır yani?" Bu esnada tişörtünü çıkardı misafir. "Böyledir işte." dedi arkadaşım. "Bir sakıncası yok değil mi?" diye sordu misafirim. "Çoraplarını da çıkar **bari**" dedim.

Birkaç hafta sonra yine aynı ekip bize gelecekti. Sevgilime "Gelenlerden biri soyunabilir, aldırma" dedim. Geldiler...

Çocuk sevgilimden bant istedi. Kaşlarını kaldırıp bantladı. Sonra burnunun ucunu kaldırıp bantladı. Böyle botokslu ve burnu estetikli biri olarak oturdu bütün gece.

Bir başka akşam, bu kez ortak arkadaşımızın evinde, omuzlarında siyah bir tül, ortalıkta bir sürü mum, öne arkaya tülle ri savurarak sallanıp duruyor... Ne oluyor? Yıllar önce denizde kaybolan bir arkadaşının yasını tutuyor. Bu talihsiz olayın yıldönümümüştü!

Yaptığı her şeye rağmen çok akıllı bir çocuktan bahsediyorum aslında... Zeki. Eğlenceli. Yetenekli. Deli mi? Kim değil ki?

Hepimiz deliyiz

Film yönetmeni Reis Çelik "Deliler" diye bir belgesel hazırlıyormuş. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki akıl hastalarıyla konuşup görüntülüyormuş. Bu 'deli'lerden birine "Benden akıllısın. Niçin deli numarası yapıyorsun?" diye sormuş. "Bizim memleket sınıra yakın." demiş adam, "Yürüdüm sınırı geçtim. Artık deliyim diye kimse bana dokunmuyor. Her sınırı geçiyorum."

Bizim 'deli'ninki de böyle. Bir kere 'deliyim' diye tanıttı kendini, şimdi her sınırı geçiyor. Hiçbiri, "Dur kardeşim, niye soyunuyorsun?" demiyoruz ona.

O akşam alınındaki bantlar biraz gevşemişti, tam bizden çıkarlarken yeniden bantladım ben. Başka hiçbir sorunumuz yoksa bile 'deliyle deli olma' kategorisinden deliyiz hepimiz.

Cins cins delilik

Son günlerde kimden bahsedersek edelim, laf dönüp dolaşıyor, "Aaa, yazık, o da delirmiş" diye bitiyor. Doktorlar, mühendisler, bekçiler, marketteki kasiyer, benimkiler de dahil tüm arkadaşlarımızın annesi ve babası, aslında tüm arkadaşlarımız, ben... Farklı farklı şekillerde belki ama sonuçta hep birlikte deliriyoruz. Bazısı paraya takıyor, bazısı sürekli takip edildiğini sanıyor, bazısı da kafayı alışverişle bozuyor. Delilik de cins cins. Kimi hayata egosuz, dertsiz, tasasız devam ediyor, komik oluyor. Kimi kendini "dünyayı kurtaran adam" sanıyor

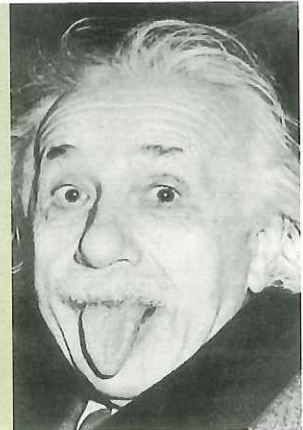
Bir programdan diğerine saniye saniye deliren ciddi adamlar, bir röportajdan ötekine adım adım deliren ünlüler, bir yazıdan diğer yazıya cümle cümle deliren köşe yazarları... İnsan korkuyor!

Doğru Yanlış

1. Yazar, evine gelen misafirin, yaptığı tüm garipliklere rağmen, zeki ve yetenekli biri olduğunu düşünüyor.
2. Hazırlanan bir belgeselde Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki akıl hastalarıyla röportajlar yapılıyor.
3. Yazara göre kendisine "deli" denen insanlar ne yaparlarsa yapsınlar yadırganmıyorlar.
4. Yazar herkesin farklı takıntıları olduğunu ve yavaş yavaş delirdiğini düşünüyor.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ☐ İşe geç geleceğini bana haber verseydin **bari**.
- ☐ Elin değmişken ütüle **bari**.
- ☐ E hadi git **bari** ama saat sekizden önce evde ol!
- ☐ İndirim yapmadınız, **bari** taksit sayısını artırın.

14 Yerleştirelim, işaretleyelim

Büyükada'da Bir Yalnız Adam ERGÜDER YOLDAŞ

İstanbul'da Büyükada'da bir kulübede yaşıyor. Burada tavşanlar ve kaplumbağalar var. Yukarıda da inekler. Ben onlarla konuşurum. Sözümlü dinlerler." diyen Yoldaş **"Her şeye rağmen"** geçmişi özleyiyor musunuz?" sorusuna **"Kurufasulye, kıymalı karnıbahar ve börülce."** diye cevap veriyor.

Büyükada'da bir kulübede 15 yıldır yalnız yaşıyor besteci, müzisyen Ergüder Yoldaş.

Kendisini "toplumdan soyutlanmış bir Robinson Crusoe" gibi görenlere şöyle cevap veriyor Yoldaş; "Oradaki-ler (kentliler) öyle düşünürler. Ama ben ne yaptığımı bi-

liyorum. Toplumun sağlığı bozuk. İletişim yok. Toplum içinde yaşayanlar da birer Robinson Crusoe."

Bir zamanlar o da bir şehirli **olsa da** Ergüder Yoldaş, şehirdeki insanlara çok uzak. Şehirdekiler der-

ken bizi kastediyor. Biz sabah sekiz, akşam beş işçile-rini.

Yoldaş, 1939'da İzmir'de dünyaya gelir. Ankara Devlet Konservatuarı'ndan mezun olduktan sonra 1963 yılında profesyonel müzik yaşamına "Halikarnas Altılısı Grubu"yla başlar. İki defa evlenmiştir ve iki çocuk sahibidir. Ergüder Yoldaş çocuklarının ara sıra Büyükada'da kendisini ziyarete geldiklerini söylüyor. Adada vaktinin çoğunu onların dersleriyle ilgilenerek geçirdiğini de ekliyor buna. **Her şeye rağmen** insanın içindeki öğren-me aşkı ölmüyor. Orada veya burada olmak engel değil.

"Bu hayata küskünlük, bu kaçış neden?" sorusuna da "Küskünlük ya da hayattan bir kaçış değil bu. Bu bir

tercih. Yaşarken burada olmak tercihi." diyerek cevap veriyor. Modern hayatın yapaylığını eleştiren Yoldaş, Büyükada'da bu ormanda sağlık durumunuz nasıl sorusuna da "Sağlıklı insanların sağlık sorunu yoktur." diye cevap veriyor.

Farklı yaşamların farklı dil-leri olacaktır. Zaten bu farklı tercih bu dil farklılığı yüzünden. Hangi dilin doğru olduğuna gelince... İçinde yaşadığımız za-manlarda biz şehirli ne kadar doğruysak ve ne

kadar doğruyu konuşuyorsak, o da o kadar doğru ve o kadar doğruyu konuşuyor.

Müzisyenken doğu-batı sentezini oluşturma yolunda çalışır Ergüder Yoldaş. Bunu başarması onun besteleri-ni farklı yapmıştır. Bunca **başarıya rağmen** 1982'de müzik yaşamına son vermiş ve sonrasında terk etmiş-tir yaşadığı hayatı Ergüder Yoldaş. Bu durumda sor-mak lazım, kaçımız feda edebiliriz başarılarımızı idealle-rimiz için.

Şimdi o hala Büyükada'da yalnız bir adam ve biz ka-yıp bir bestecinin bıraktıklarıyla yani müziğiyle tanıyo-ruz onu.

Murat Ak

kopmak • kastetmek • soyutlamak

1. ayrılmak, uzaklaşmak: _____
2. demek istemek: _____
3. bir kimseyi, durumu, düşünceyi içinde bulunduğu durum ve düşünceden ayrı tutmak: _____

	Doğru	Yanlış
1. Büyükkada'da yalnız bir yaşam sürüyor.	☐	☐
2. Yalnız yaşamaktan çok sıkılıyor.	☐	☐
3. Yalnız yaşamak kendi seçimi.	☐	☐
4. Ailesinden kaçmak için Büyükkada'yı seçmiş.	☐	☐
5. Modern hayatı doğal bulmuyor.	☐	☐
6. Kendisini "Robinson Crusoe" olarak görüyor.	☐	☐
7. Ormanda yaşadığı için sağlık sorunları var.	☐	☐
8. İdealleri için yaşam şeklini tamamen değiştirmiş.	☐	☐
9. Müzik hayatında başarılı olamadığı için müziği bırakmıştır.	☐	☐

Ergüder Yoldaş'a göre;

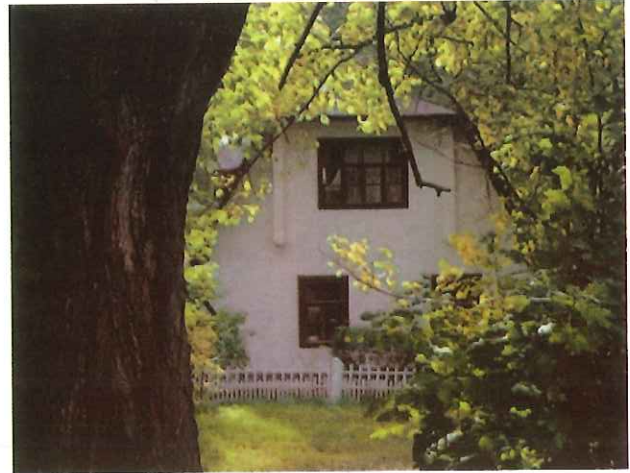
- ☐ 1. Toplum içinde iletişim sorunu var.
- ☐ 2. Toplum içinde yaşayan insanlar da yalnız.
- ☐ 3. Yalnız yaşamayı seçmek daha iyi yaşama amacıyla yapılan bir davranıştır.

Yazara göre;

- ☐ 1. Ergüder Yoldaş'ın yaşama bakışı doğru değil.
- ☐ 2. Ergüder Yoldaş alışılmışın dışında, farklı bir insan.
- ☐ 3. Ergüder Yoldaş'ı anlamaya çalışmalıyız.

15 Dinleyelim, işaretleyelim

Cennet Köşesinde Yaşam

Var Yok

Varol çiftinin;

1. kaya taşınmalarının nedeni	☐	☐
2. neyle geçindikleri	☐	☐
3. gündelik işleri	☐	☐
4. kaç çocuğu olduğu	☐	☐
5. evlerinin özellikleri	☐	☐

Doğru Yanlış

1. Varol çifti 35 yıldır çocuklarıyla beraber ıssız bir koyda yaşamakta.	☐	☐
2. Salih Varol ve eşinin evinde teknolojik hiçbir alet bulunmuyor.	☐	☐
3. Varol çiftinin kaya yerleşmelerinin nedeni ekonomik sıkıntılardır.	☐	☐
4. Varol çiftinin yaşadığı yere ancak deniz ya da hava yoluyla gidilebiliyor.	☐	☐
5. ıssız bir yerde yaşamak başlarda Varol çiftini oldukça korkutmuştu.	☐	☐

Varol ailesinin yaşadığı yerde	Var	Yok
1. Otomobil		
2. Pilli radyo		
3. Bahçe		
4. Kaynak suyu		
5. Eşek		
6. Elektrik		
7. İnek ve koyunlar		
8. Tekne		

KARSITLIK		-(y)E rağmen/karşın, -se de / bile	
Ad/Eylem		Bağlaç/İlgeç	Örnekler
olumsuzluk zorluk sakatlık hava koşulları	-a/-ya/-na/-ne -e/-ye	rağmen karşın	Pilot olumsuz hava koşullarına rağmen uçağı piste indirmeyi denemeye karar verdi. Onu özür dilesi de affetmeyeceğim. Yaşadığı bütün zorluklara rağmen üniversiteyi bitirdi. İstemese de akşamki partiye katılmak zorundayız. O beni aramasa da ben onu aramaya devam edeceğim. O beni aramasa bile ben onu aramaya devam edeceğim. Yanlis olsa bile ödevlerinizi kendiniz yapın. Yıldız futbolcu sakatlığına rağmen final maçında takımını yalnız bırakmadı. Şirketimiz bütün olumsuzluklara rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi. ~~Şirketimiz bütün olumsuzluklarda rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi.~~ ~~Onu özür dilesi de affetmeyeceğim.~~
... dile ara iste katıl yap dikkat çık	... -sa -se	... da de bile	

16 Tamamlayalım

- Yağmur **a rağmen** futbol oynadık.
- Yasak _____ kendilerini tehlikeye atıp nehre girdiler.
- Kalabalık trafik _____ toplantıya yetişti.
- Sıcak _____ dışarı çıktı.
- Konser salonundaki kalabalık _____ oturacak bir yer bulduk.
- Yarın saat sekizden sonra ara _____ beni evde bulamaz.
- Ödevlerini yap _____ öğretmen bu saatten sonra kabul etmez. Dün vermeliydin.
- Yediklerine dikkat et _____ spor yapmadan kilo veremezsin.
- Hemen hazırlanıp çık _____ artık konsere yetişemeyiz. Çok geç kaldık.
- Gece gündüz çalış _____ o sınavı geçemezsin, çünkü çok zor.
- Tüm araştırmalar _____ AIDS ve kansere çare bulunamadı.
- Artık iste _____ geri dönemem.
- Derslerde her şeyi anla _____ sınavda başarımlı olamıyorum.
- Arabanız yeni ol _____ periyodik bakımlarını aksatmamalısınız.

17 Tümce kuralım

- erken / sabah / uyanamıyorum / yatsam / akşam / bile _____
- uyarılarımı / hataları / rağmen / aynı / tüm / etti / yapmaya / devam _____
- gelmeyi / rağmen / tüm / etmedi / ısrarlarımıza / partiye / kabul _____
- ilaç / hastalığına / kullanmıyor / rağmen _____
- özür dilesen de / fark etmez / bundan / sonra _____
- ayaklarıma / onunla / barışmayacağım / yalvarsam da / kapanıp _____
- camı / uyuyamıyorum / geceleri / açsam da / sıcağından _____
- rağmen / düzenli / iyileşemiyorum / bir türlü / ilaçlarımı / kullanmama _____
- bile / sözlerini / müzik / Türkçe / anlamasanız / dinleyin _____
- gideceğim / günkü / Pazar / bile / konsere / olsam / hasta _____
- vazgeçmeyeceğim / benden / senden / bile / sen / vazgeçsen _____
- artık / etti / koşsan / hareket / otobüs / bile / yetişemezsin _____

18 Okuyalım, dolduralım, işaretleyelim

Sadece Şort ve Doğanın Dostluğunu Giyinen Adam

Cumhuriyetten önce Ahmet Bedevi adıyla biliniyordu. Manisa'yı yeşillendirmek için çalıştı. Çevreciliği ve yaz kış sadece bir şort ile Manisa sokaklarında dolaşma-

sı nedeniyle Manisa Tarzanı olarak tanındı.

Ahmet Bedevi 1899 yılında Bağdat'a 100-125 km kadar kuzeyde olan Samarra şehrinde dünyaya gelmiş. Kurtuluş Savaşı'nda savaştığı için İstiklal Madalyası sahibidir. Hayatını Manisa'yı tüm Türkiye'ye örnek olacak şekilde ağaçlandırmaya adanmış ve yaşadığı süre boyunca binlerce ağaç dikmiştir. Spil Dağı'nda yaşayan ve Manisa sokaklarında üzerinde sadece şort ile dolaşan Ahmet Bedevi'ye halk "Manisa Tarzanı" adını takmıştır. 1963 yılında hayatını kaybedince Manisa halkınca şehre bir heykeli **dikilmiştir**. Her yıl ölüm yıldönümü olan 31 Mayıs'ta Manisa'da Ahmet Bedevi için törenler düzenlenir.

Manisa Tarzanı kendini şöyle anlatıyor:

Ben Tarzan...

Yaşayışım gayet basittir. Yaz, kış, Topkale' deki kulübe-
bemde ve mağaramda yaşıyorum. Evim meyve ağaçla-
rıyla, çiçeklerle çevrilmiş cennet gibidir. Yazın yaş, kışın
kuru meyveler yerim. Günde üç kez, buz gibi suyla yı-
kanırım. Vücudumu korumak için, kendi yaptığım bitki-
sel yağları kullanırım. Eski ve yeni yazıyı bilirim. Türk
müziğine hayranım. Sinemanın tutkunuyum. Zaten
dertlerimi bunlarla unutuyorum. Gazete ve dergi elim-
den düşmez, hepsini alıp okurum.

Üzüntü, dağın üzerine gelip duran buluta benzer. Çok
durunca yağmur olur, kar olur. Başımızda üzüntüyü çok
durdurmaya gelmez. Bulutu daha bulut halindeyken
kovmak lazım.

Ben çıplak, **garip** bir adamım. Ama ölünce, ağaç sev-
gisi sembolü olacak, hangi idareci, ağaç kestirirse rü-
yasına girecek, boğazına sarılacağım. Bu memleketin
yeşile, yeşilliğe, ağaca, çiçeğe ihtiyacı var. Bu sevgiyi
yaşatın ne olur!

Doğru Yanlış

1. Kurtuluş Savaşı'ndaki başarılarından dolayı İstiklal Madalyası almıştır.
2. Hayatı boyunca çok sayıda ağaç dikmiştir.
3. Yaz kış kuru meyve yemektir.
4. Hayattaki bütün zevklerden kendisini çekmiştir.

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

Var Yok

1. Manisa Tarzanı olarak bilinmesinin sebebi.
2. Yalnızca şort giymesinin nedeni.
3. Vücudunu koruma şekli.
4. Yaşam tarzına Manisa halkının tepkisi.
5. Öldükten sonra halk tarafından nasıl anıldığı.

☐ ☐

☐ ☐

dikilmek

- ☐ Bir saattir burada dikiliyoruz ama ne gelen var ne giden.
- ☐ Evin bütün perdeleri bir günde dikildi.
- ☐ Karanlıkta uzun boylu adam önüme dikildi.
- ☐ Bu parka geçen hafta yeni bir anıt dikildi.

garip

- ☐ Çok garip bir insansın, ne zaman ne yapacağın belli olmuyor.
- ☐ Ahmet'in son günlerde çok garip davranışları var.
- ☐ Kimsesiz, garip bir çocuktu eskiden, şimdi çok değişti.
- ☐ İçimde garip bir yalnızlık duygusu var.

Karşılıklı Konuşma

İÇİNDEKİLER

I. ÜNİTE

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- A Grubu 151
- B Grubu 152

II. ÜNİTE

Kim Daha Bilgili?

- A Grubu 153
- B Grubu 154

III. ÜNİTE

Hangi Meslek?

- A Grubu 155
- B Grubu 156

IV. ÜNİTE

Moda Tarihi

- A Grubu 157
- B Grubu 158

V. ÜNİTE

Ev Arkadaşı

- A Grubu 159
- B Grubu 160

VI. ÜNİTE

Yeni Evimiz

- A Grubu 161
- B Grubu 162

VII. ÜNİTE

Bununla Ne Yapılır?

- A Grubu 163
- B Grubu 164

VIII. ÜNİTE

Yeni Robinson Bulundu!

- A Grubu 165
- B Grubu 166

IX. ÜNİTE

Banka Soygunu

- A Grubu 167
- B Grubu 168

X. ÜNİTE

Karılar Yalan Söylemez

- A Grubu 169
- B Grubu 170

XI. ÜNİTE

Telefon Diyalogları

- A Grubu 171
- B Grubu 172

XII. ÜNİTE

Nasıl Bir Ev?

- A Grubu 173
- B Grubu 174

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite A

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- hobileri

- yabancı dil bilgisi
- istediği çalışma yoğunluğu

- karakter özellikleri
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

**Otelimize
Mini klüp animatörü
alınacaktır!**

Adayların;

- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans şovlarda yer almış olması gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

**Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!**

Adayların;

- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

**İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!**

Adaylar;

- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

**Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!**

Adayların;

- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın görsel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli olması tercih nedenidir.

Farmante İlaç

Firmamıza;

Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!

Adaylar;

- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış erkek adayları
- Sürücü belgesine sahip olmalıdır.

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite B

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- hobileri

- yabancı dil bilgisi
- istediği çalışma yoğunluğu

- karakter özellikleri
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

*Otelimize
Mini klüp animatörü
alınacaktır!*

Adayların;

- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans şovlarda yer almış olması gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

*Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!*

Adayların;

- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

*İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!*

Adaylar;

- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

*Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!*

Adayların;

- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın gör- sel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli olması tercih nedenidir.

Tarmante İlaç

*Firmamıza;
Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!*

Adaylar;

- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış (erkek adaylar)
- Sürücü belgesine sahip olmalıdır.

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite A

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

- 1 Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
- 2 Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
- 3 Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
- 4 Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu üniteye var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
- 5 "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
- 6 Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?	Sizce dünyanın en eğlenceli sporu hangisi? Niçin?	Soruyu yanıtla	İnsanlara kendilerine uygun spor dalını seçerken nelere dikkat etmeliler?
			Soruyu yanıtla
Boks sizce spor mudur? Niçin?	İbrahim Kutluay'ın ilgilendiği ilk spor dalı hangisidir?	Soruyu yanıtla	Bu üniteye kadar hangi sporlarla uğraştın? Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?
Futbolla ilgili 10 sözcük sayınız.			
Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?	Soruyu yanıtla	Tarihi belgelere göre ilk sporlar nelerdir?	Fanatizm hakkında neler düşünüyorsunuz?
			Soruyu yanıtla

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem üniteye konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Ömek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın? Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

BİTİŞ

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite B

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

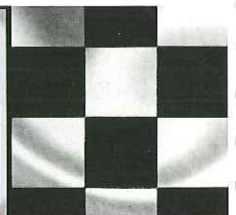
- 1 Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
- 2 Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
- 3 Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
- 4 Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu ünite de var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
- 5 "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
- 6 Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Sporun faydalarından 4 tanesini sayın.	Sizce fanatizmin ne gibi zararları vardır?	Soruyu yanıtla	Sizce size en uygun spor dalı hangisidir? Niçin?
			Soruyu yanıtla
Sizce en tehlikeli spor hangisidir? Niçin?	Tarihte basket-bola benzer ilk oyunu kimler oynamıştır.	Soruyu yanıtla	Hangi vücut tipine hangi spor uygundur? Bir örnek verin.
Dünyanın en ünlü kadın tenisçilerinden biri kimdir?			
Hangi ülkede, hangi spor dalı daha çok ilgi görüyor?	Soruyu yanıtla	Ünitedeki 3 kadın fanatik hangi takımları tutuyor?	Sizce iyi bir sporcu hayatında nelere dikkat etmelidir?
			Soruyu yanıtla

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem ünite de ki konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Örnek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın? Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim

Hangi Meslek?

maliyeci • öğretmen • psikolog • bankacı • sekreter • tasarımcı • müfettiş • doktor • avukat

1. Keşke masa başında bir işim olsa.
2. Keşke erken emekli olabilsem.
3. Keşke her gün bu üniformayı giymek zorunda olmasam.
4. _____
5. _____

Postacı

1. Keşke daha geniş bir yerde çalışsam.
2. Keşke işimi bu kadar kalabalığın içinde yapmasam.
3. Keşke eldiven takmak zorunda olmasam.
4. _____
5. _____

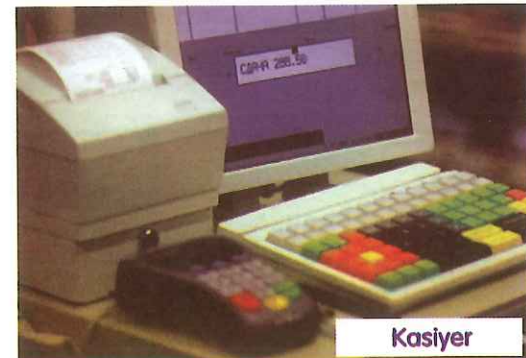
Dönerci

1. Keşke bu kadar ayakta durmak zorunda kalmam.
2. Keşke insanlar her şeyi bana sorup benden yardım istemese.
3. Keşke çalıştığım yerdeki beğendiğim ürünleri parasız alabilsem.
4. _____
5. _____

Satış Temsilcisi

1. Keşke bu kadar büyük bir iş yerinde küçük alanda çalışmak zorunda kalmam.
2. Keşke biraz daha hareket edeceğim bir işte çalışsam.
3. Keşke her gün aynı işleri tekrarlamak zorunda kalmam.
4. _____
5. _____

Kasiyer

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite B

Anlatalım, tahmin edelim

Hangi Meslek?

trafik polisi • cerrah • dönerci • suflör • tezgahçı • kasiyer • emlakçı • postacı

1. Keşke aileme daha çok zaman ayırabilsem.
2. Keşke evimde rahatça otururken telefonum çalmasa ve ben işe gitmek zorunda kalmasam.
3. Keşke çalışma saatleri dışında insanların sorunlarına çözüm üretmek zorunda kalmasam.
4. _____
5. _____

Doktor

1. Keşke bu kadar işin içinde benden güler yüzlü olmam beklenmese.
2. Keşke hiç mesaiye kalmak zorunda olmasam.
3. Keşke terfi etmem bu kadar çok sınava bağlı olmasa.
4. _____
5. _____

Bankacı

1. Keşke her gün konuşmak zorunda olmasam.
2. Keşke karşımdaki insanlardan bu kadar sorumlu olmasam.
3. Keşke her akşam ertesi gün için hazırlık yapmasam.
4. _____
5. _____

Öğretmen

1. Keşke gün boyu masa başında çalışmasam.
2. Keşke insanlarla sözlü iletişim kuracağım bir işe sahip olsam.
3. Keşke bir şeyler üretmek için bu kadar beynimi yormasam.
4. _____
5. _____

Tasarımcı

4. Ünite A

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

Tarihçesi binlerce yıl önce yaşamış Mısırlı kadınlara kadar uzanıyor. O günden beri kadınların cazibesini arttırmıştır. Onlar daha güzel görünmek için kına, mor civa içeren bitkisel boyaları kullanmışlardır. Her zaman toplum içinde kabul görmemiş, bugünkü aşamasına gelinceye kadar birçok badireler atlattır.

3

20 Mayıs 1873 yılında işçi kıyafeti olarak başlayıp, günümüzde özellikle gençler arasında en popüler giysi olmuştur.

4

Günümüzde kadınların vazgeçilmezi olan ve kıyafetlerinin altına giydikleri bu aksesuar ilk defa 1935 yılında kullanılmaya başlanmıştır.

5

1660 yılında Fransa'yı ziyaret eden bir Hırvat birliği beraberinde getirmiştir. O günden beri kullanılan bu aksesuar erkeklerin daha şık görünmesini sağlamaktadır.

6

1946'daki ilk çıkışındaki skandal yaratan izlenimini artık kaybetmiş olsa da kadın giyiminin vazgeçilmez parçası haline gelmiştir. Uzun yıllardır çekiciliğini ve cazibesini korumaktadır.

7

İlk bulan Çinliler olmasına rağmen, 1960'lı yıllarda reklam kampanyalarında Hollywood yıldızlarının kullanması popülerliğini arttırmıştır. O günden beri hem koruyucu hem de kıyafeti tamamlayıcı bir aksesuar olarak kullanılmaktadır.

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite B

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

İlk imal tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Askeri kurallar gereği Amerikan Deniz Kuvvetlerinde bahriyelilerin 1913 yılında iç çamaşırı olarak giymesinin zorunlu tutulması bu sanayinin başlangıcı kabul edilmektedir. O günden günümüze kadar popüler bir kıyafet olmuştur.

3

M.Ö. 3200 yılında kullanılmaya başlanmıştır. M.Ö. 3000 yıllarında Girit Adası'nda yaşayan Mikosluların kullandıkları uzun ve sivriyken, Asurlularınkiler ise yuvarlaklı.

4

İlk defa İngiliz kralı 7. Edward tarafından giyilmiştir. O günden beri erkeklerin resmi davetlerde tercihidir.

5

1830'lerden itibaren mikrop korkusunun yaygınlaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Victoria çağının yarattığı hava ve yeni kumaş çeşitlerinin üretiminden etkilenmiştir. Kadın ve erkekler kıyafetlerinin içine giymektedir.

6

Bu giysinin ortaya çıkış tarihi Rönesans dönemi Avrupa'sına kadar uzanıyor. 14-16. yüzyıllar arasında Avrupalı erkeklerin özellikle de asilzadelerin vazgeçilmez giysileri arasında yer almıştır. Günümüzde ise bayanlar bu dar giysiyi tercih etmektedir.

7

İlk olarak 3. yüzyıl başlarında Roma'da bir kumaş parçasının ortasına kafanın geçebileceği kadar bir delik açılarak dikilmiş ve düğmesiz oldukları için kemerle birlikte kullanılmış. Günümüzde kadın-erkek herkesin severek kullandığı bir giysi haline gelmiş.

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite A

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

- A : Nasıl? Evi beğendin mi?
- B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?
- A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.
- B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?
- A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?
- B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?
- A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.
- B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?
- A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.
- B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.
- A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada oturursan yol masrafın olmaz.
- B : Evet, doğru.
- A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.
- B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.
- A : Peki, sen nasıl istersen...
- B : Hoşça kal. Görüşürüz.
- A : Güle güle.

Üniversitede 2. sınıf öğrencisisiniz ve yurttaki yaşamı sürdürüyorsunuz. Ancak yurttaki bazı sorunlarla karşılaşmışsınız (kötü yemekler, kalabalık odalar, gürültü, giriş-çıkış saatleri vb.) ve bu nedenle eve çıkmaya karar vermişsiniz.

Okuldaki bir ilanı gördünüz ve hem tanışmak hem de şartları konuşmak üzere ilanı veren öğrenciyle okulun bahçesinde buluştunuz.

Kararınızı verin, eve taşınacak mısınız?

Arkadaşınız

okul durumu: _____

ailesi: _____

sosyal hayatı: _____

yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: _____

diğer: _____

_____

_____

_____

_____

Evin Özellikleri

• yeri	• büyüklüğü
• kirası	• aidat ücreti
• ulaşımı	• okula uzaklığı
• komşular	• ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: _____

_____

_____

_____

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite B

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

- A : Nasıl? Evi beğendin mi?
- B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?
- A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.
- B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?
- A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?
- B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?
- A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.
- B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?
- A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.
- B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.
- A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada otursan yol masrafın olmaz.
- B : Evet, doğru.
- A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.
- B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.
- A : Peki, sen nasıl istersen...
- B : Hoşça kal. Görüşürüz.
- A : Güle güle.

Üniversitede 4. yılınız ve ev arkadaşlarınızdan biri okulunu bitirip evden ayrıldı. Diğeriyle ise çeşitli sorunlar yaşadınız (lev işleri, misafirleri) ve o da evden taşındı.

Yeni bir ev arkadaşı bulmak üzere okulda bir ilan verdiniz. Şu anda bu ilanla ilgili size başvuran bir öğrenciyle okulun bahçesinde konuşmaktasınız.

Kararınızı verin, ev mısınız?

Arkadaşınız

okul durumu: _____

ailesi: _____

sosyal hayatı: _____

yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: _____

diğer: _____

Evin Özellikleri

• yeri	• büyüklüğü
• kirası	• aidat ücreti
• ulaşımı	• okula uzaklığı
• komşular	• ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: _____

Karşılıklı Konuşma

6. Ünite A

Tartışalım, karar verelim

Yeni Evimiz

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz renkli ve rahat bir ev. Evinizde tablolar, biblolar olsun istiyorsunuz.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

Anahtar Sözcükler

boyat-	diktir-
ışıklandır-	yaptır-
getirt-	çiçeklendir-
döşet-	bitir-
ağaçlandır-	

A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...

B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.

A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?

B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.

A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.

B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaçta yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...

A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturacaksın yani, öyle mi?

B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!

A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükanne-min antika masasını getireceğim..

B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...

A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?

B : Ben mutfaka karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptırılabilir ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.

A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştiririm, haberin olsun.

B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Salon

duvarlar koltuklar
halılar tablolar
perdeler ışıklar
diğer: _____

Banyo-Mutfak

duvarlar fayanslar
dolaplar lavabo
yerler
diğer: _____

Yatak Odası

duvarlar yatak
halılar gardrop
perdeler ışıklar
diğer: _____

Bahçe

ağaçlar çiçekler
oyun alanı süs havuzu
çardak masa
diğer: _____

Sizin Tercihleriniz

Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

Karşılıklı Konuşma

6. Ünite B

Tartışalım, karar verelim

Yeni Evimiz

- A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...
- B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.
- A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?
- B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.
- A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.
- B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaç yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...
- A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturtacaksın yani, öyle mi?
- B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!
- A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükanne-min antika masasını getireceğim..
- B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...
- A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?
- B : Ben mutfığa karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptıralım ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.
- A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştiririm, haberin olsun.
- B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz açık renklerde modern bir ev. Evinizde fazla eşya istemiyorsunuz, sadelikten yanasınız.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

Anahtar Sözcükler

boyat-
ışıklandır-
getirt-
döşet-
ağaçlandır-

diktir-
yaptır-
çiçeklendir-
bitir-

Salon

duvarlar koltuklar
halılar tablolar
perdeler ışıklar
diğer: _____

Banyo-Mutfak

duvarlar fayanslar
dolaplar lavabo
yerler
diğer: _____

Yatak Odası

duvarlar yatak
halılar gardrop
perdeler ışıklar
diğer: _____

Bahçe

ağaçlar çiçekler
oyun alanı süs havuzu
çardak masa
diğer: _____

Sizin Tercihleriniz

Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

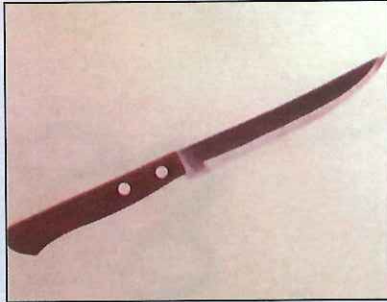
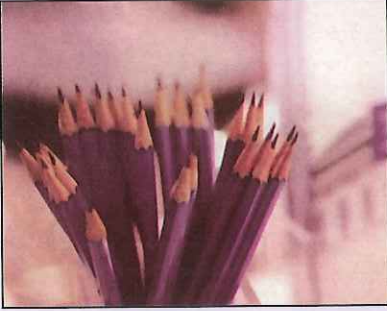
Karşılıklı Konuşma

7. Ünite A

Anlatalım

Bununla Ne Yapılır?

Karşılıklı Konuşma

7. Ünite B

Anlatalım

Bununla Ne Yapılır?

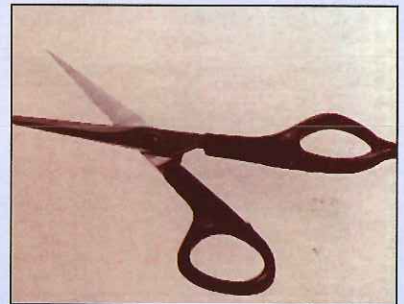

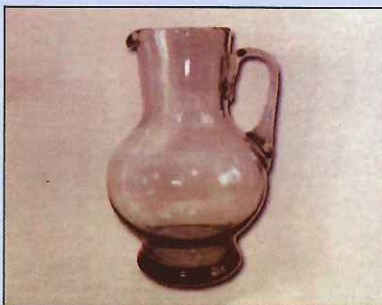

Karşılıklı Konuşma

8. Ünite A

Röportaj yapalım

Yeni Robinson Bulundu!

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

B : Sağ olun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.

A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?

B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşım ile birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı. Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.

A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahseder misiniz?

B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.

A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?

B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...

A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

Bir televizyon kanalında muhabir olarak çalışmaktasınız ve Mehmet Suna ile ana haber bültenindesiniz. Kazazede ile bir röportaj yapınız.

KİŞİSEL BİLGİLER

- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE

- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA

- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

ISSIZ ADA

- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

EVE DÖNÜŞ

- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

Karşılıklı Konuşma

8. Ünite B

Ropörtaj yapalım

Yeni Robinson Bulundu!

- A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
- B : Sağolun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.
- A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?
- B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşım ile birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı. Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.
- A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahseder misiniz?
- B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.
- A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?
- B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...
- A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

Tekne kazasından kurtulmayı başarmış tek kişi olarak bir ana haber bültenine davet edildiniz.

Muhabirin soruları doğrultusunda aşağıdaki konulara değinerek açıklamalarda bulununuz.

KİŞİSEL BİLGİLER

- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE

- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA

- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

ISSIZ ADA

- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

EVE DÖNÜŞ

- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

9. Ünite

A

Seçelim, anlatalım, tahmin edelim

Banka Soygunu

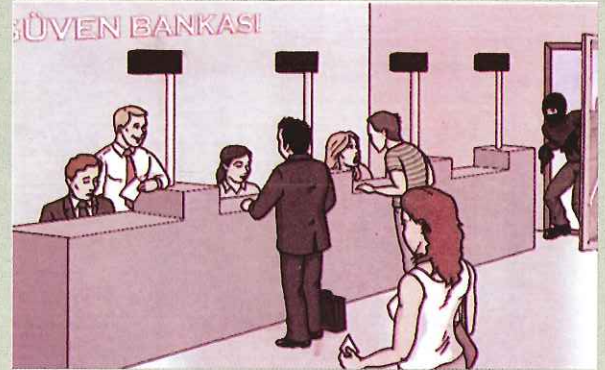
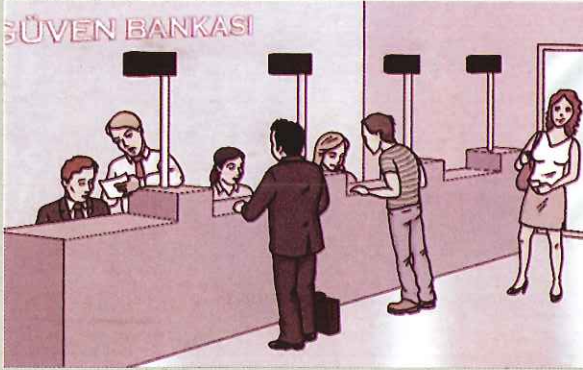

Karşılıklı Konuşma

9. Ünite B

Seçelim, anlatalım, tahmin edelim

Banka Soygunu

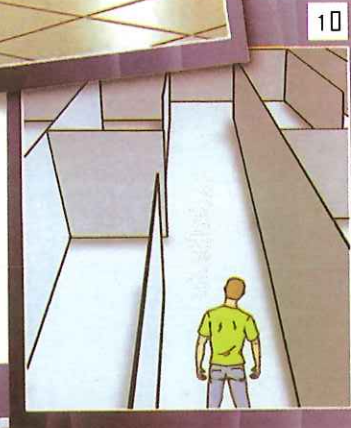
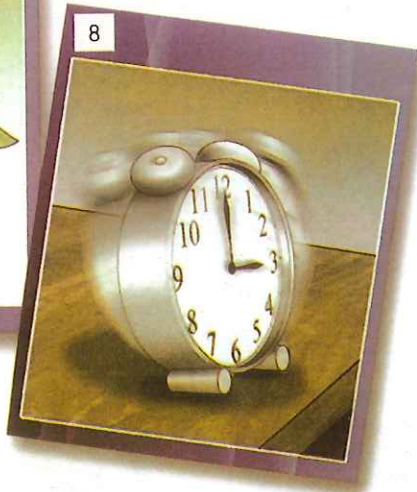
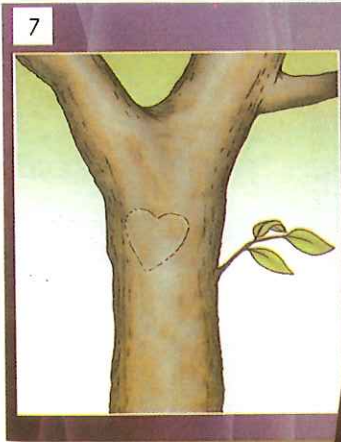
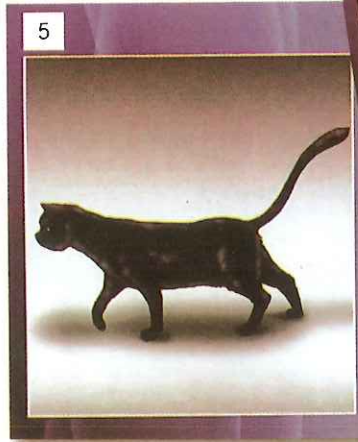
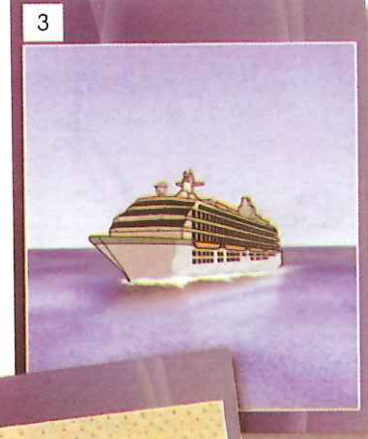
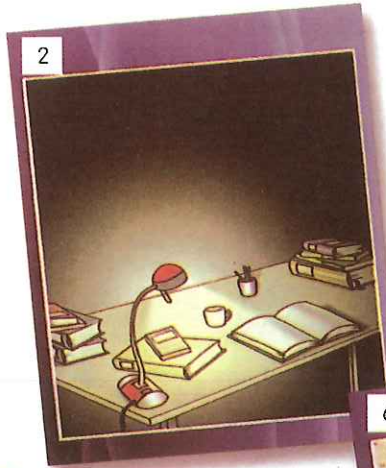
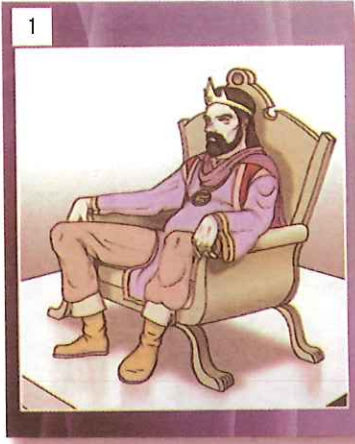

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite A

Seçelim, dinleyelim, anlatalım

Kartlar Yalan Söylemez

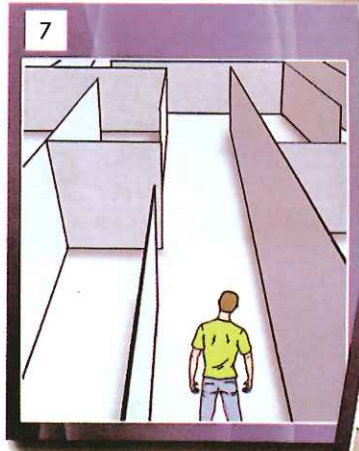
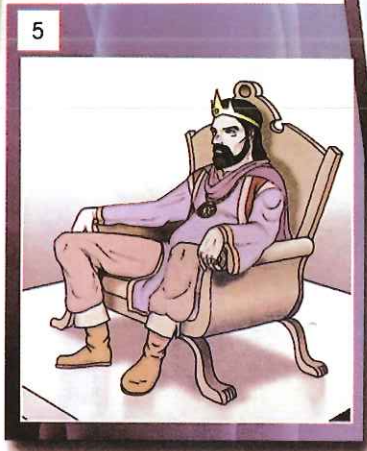
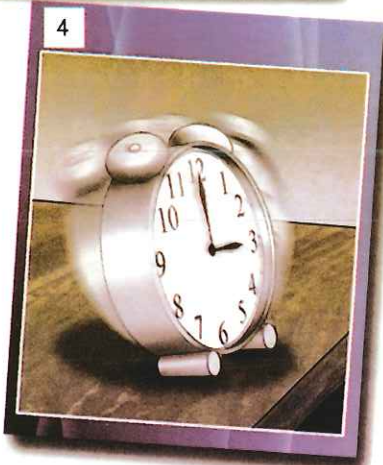
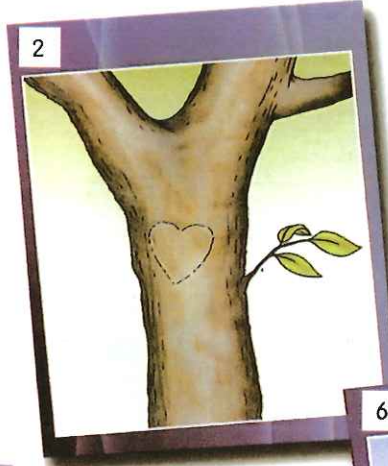
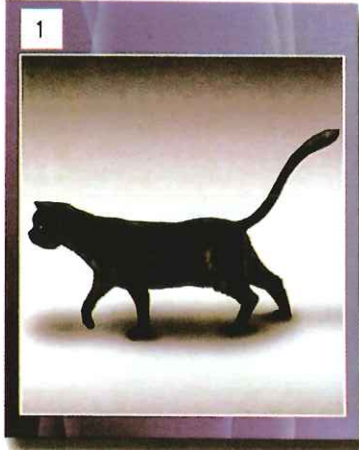

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite B

Seçelim, dinleyelim, anlatalım

Kartlar Yalan Söylemez

Karşılıklı Konuşma

11. Ünite A

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Yakında tatile çıkacaksınız. Tenha, sakin bir yerde dinlenmek istiyorsunuz. Bir arkadaşınız size Çeşme Şelale Otel'i tavsiye etti. Rezervasyon yaptırmadan önce oteli arayıp bazı bilgiler almak istiyorsunuz:

- otelin şehirden uzaklığı
- yakındaki eğlence yerleri
- aktiviteler
- aktivitelerin ücretleri
- evcil hayvan kabulü

2. Diyalog

Yakın bir arkadaşınız nişanlandı ve ona güzel bir çiçek göndermek istiyorsunuz. Arkadaşınız kırmızı gülleri çok sever.

Çiçeklerin yarın saat 18'den sonra onun evinde olmasını istiyorsunuz.

Çiçekçiye telefon edip bir buket hazırlamalarını isteyin.

Çiçekteki kartta ne yazacağınızı düşünün.

3. Diyalog

Gitar kursunda yeni biriyle tanıştınız ve ondan çok hoşlandınız. Kendisini daha yakından tanımak için cumartesi günü bir kafede kahve içmeye davet etmek istiyorsunuz.

Yeni arkadaşınıza telefon edip onu bu randevuya ikna etmeye çalışın.

4. Diyalog

Sabah müthiş bir diş ağrısıyla uyanınız. Ne aksilik ki çok önemli bir toplantıda sunum yapmanız gerekiyor. Sunumunuz için çok çalıştınız ama bu diş ağrısıyla işe gitmeniz mümkün değil.

Müdürünüzü arayıp durumunuzu açıklayın ve izin almaya çalışın.

Karşılıklı Konuşma

11. Ünite B

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Çeşme Şelale Otel'de resepsiyonistsiniz. Misafirlerinize şu bilgileri veriyorsunuz:

- otel ve şehir arası 3 km.
- otel deniz kenarında, özel plaja sahip
- barlar sokağından 4 km. uzak
- ücretsiz aktiviteler: spor salonu, masa tenisi, disko
- ücretli aktiviteler: tenis dersi (saati 60 YTL), futbol (saati 20 YTL),
- peşin ödemede % 15 indirim

2. Diyalog

Orkide Çiçek Evi'nde çalışıyorsunuz ve telefon siparişleri ile ilgileniyorsunuz.

Telefona cevap verin ve sipariş alın.

Telefonda şunları da sorun:

- adres
- çiçek türü ve sayısı
- buket ambalajının rengi
- mesaj kartı

3. Diyalog

Gitar kursunda biriyle tanıştınız ama ondan pek hoşlanmadınız. Bu nedenle onunla kurs dışında görüşmek istemiyorsunuz.

Şimdi telefonunuz çalıyor. Arayan kurstaki o arkadaşınız. Haydi telefonunuzu açın.

4. Diyalog

Bir şirkette yöneticisiniz ve bugün hem şirketiniz hem de kendi kariyeriniz için çok önemli bir toplantıya katılacaksınız. Ne yazık ki hiç beklemediğiniz bir anda en güvendiğiniz elemanınız sizi arayıp bugün işe gelemeyeceğini söylüyor.

Ona izin verecek misiniz?

Karşılıklı Konuşma

12. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim

Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Karşılıklı Konuşma

12. Ünite B

Anlatalım, tahmin edelim

Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. ÜNİTE

GEREKİLİK KİPİ	-mElİ
GEREKİLİK (hikaye) KİPİ	-mElİydİ (<mElİ i-di)
GEREKİLİK (rivayet) KİPİ	-mElİymİş (<mElİ i-miş)
GEREKİLİK	-mEk/-mE + iyelik gerek-/lazım
ZORUNLULUK	-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur
ZORUNLULUK	kal-

II. ÜNİTE

İŞTEŞLİK	birbiri
DÖNÜŞLÜLÜK	kendi
PEKİŞTİRME	kendi
DÖNÜŞLÜ ÇATI	-(İ)n-
İŞTEŞ ÇATI	-(İ)ş-

III. ÜNİTE

DİLEK KİPİ	-sE
DİLEK (hikaye) KİPİ (keşke)	-sEydi (<sE i-di)
ULAÇLAR	-lylken (<i-ken)

IV. ÜNİTE

İLGEÇLER	-DEn beri / -Dİr
ULAÇLAR	-Dİk + iyelik + -(n)dEn beri
ULAÇLAR	-(Dİ)...-(ly)Elİ

V. ÜNİTE

KOŞUL KİPİ	zaman + -(ly)sE (<i-se)
KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri)	-(ly)sE (<i-se)
DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)	-sE(ydi) (<-sE i-di)

VI. ÜNİTE

ETTİRGEN ÇATI	(İ)t-/-Dİr-/-Er-/-İr-
ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI	-(İ)t-/-Dİr-/-Er-/-İr- + -t-/-İr-
İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI	-(İ)ş- + -İr-

VII. ÜNİTE

EDİLGEN ÇATI	-İl-
tarafından/-CE ÖBEĞİ	
(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI	-(İ)ş-/-İr-/-İl-

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

VIII. ÜNİTE

ORTAÇLAR (öznesel)	-(ly)En
	-(ly)EcEk/-mEkE/-mİş olan
ORTAÇLAR (tümleçsel)	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik
	-(ly)EcEk/-mEkE/-mİş ol + -duk + iyelik
ORTAÇLAR (sözlüksel)	-(E/İ)r/-mEz/-Dİk/-ly)EcEk/-mİş

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)dE
	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik zaman
ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik sırada, -(ly)-İncE, -(E/İ)r ... -mEz
ULAÇLAR	-(ly)EnE/-(ly)İncEyE kadar/dek

X. ÜNİTE

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ söyle
DOLAYLI AKTARIM (evet/hayır soruları)	
	-(ly)İp...-mE + -dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ sor-
DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümceleri)	
	(olup) ...ol (-ma) + -dİk + iyelik + -(n)İ
DOLAYLI AKTARIM (kipler)	-mEk/-mE + iyelik gerek-/iste-

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik için, -Dİk/-ly)EcEk + -(n)dEn
NEDENLEŞTİRME	dolay/nedeniyle/yüzünden
NEDENLEŞTİRME	diye
ADLAŞTIRMA (genel)	
	-mE/-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEN/-(n)İ

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik halde
ULAÇLAR	-mEİnE rağmen/karşın
KARŞITLIK	-(ly)E rağmen/karşın, -sE dE / bile

GİRİŞ

1 Türkçe, köken olarak, Özbekçe, Tatarca, Kazakça, Kırgızca, Türkmençe, Uygurca gibi diğer Türk dilleri ile birlikte Ural-Altay dil ailesinin Altay dalı içinde yer alır. Türkçenin Gagavuzca, Azerice ve Türkmençe ile birlikte oluşturduğu "Güney-Batı Türk Dilleri" Moldova, Azerbaycan, İran, Irak, Türkmenistan, Kıbrıs ve Türkiye'de konuşulmaktadır.

2 Türkçe, daha özelleşmiş adıyla "Türkiye Türkçesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilidir. Türkçenin Türkiye içinde yöreden yöreye değişen çok sayıda ağız bulunmaktadır. Bu ağızlar bazı sözlüksel ve dilbilgisel öğelerle birlikte birbirinden özellikle eylem çekimleri açısından farklılaşmaktadır. Türkçenin standart biçimi, İstanbul ağızına dayanır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi dili de, Türkçenin bir ağız olan, Kıbrıs Türkçesidir.

3 Türk alfabesinde her biri ayrı bir harfle karşılanan 29 ses bulunur. Bu seslerin 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür.

Ünlüler

a, e, ı, i, o, ö, u, ü

Ünsüzler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z

4 Ünlüler kalın/ince, düz/yuvarlak ve geniş/dar olma ölçütlerine göre şöyle sınıflandırılır:

	düz		yuvarlak	
	geniş	dar	geniş	dar
kalın	a	ı	o	u
ince	e	i	ö	ü

5 Ünsüzlerle ilgili en genel ayırım, titremli olanlarla titremsiz olanlar arasında, titremsiz olanların da akıcı ve kapanmalı olanları arasında yapılır:

titremli	akıcı	kapanmalı
b, c, d, g, ğ, h, j, l, m, n, r, v, y, z	f, h, s, ş	c, k, p, t

6 Türkçe, yapı olarak, eklemeli dillerdendir. Ekleme, ses yapısı hemen hemen hiç değişmeyen tabanlara yalnızca son eklerin getirilmesi ile gerçekleşir:

geçiş, kalıt, göçmen
güldü, gelecek, geliyor
evim, evimiz, evleri
eve, evden, evin

7 Türkçede ekleme sürecini etkileyen birkaç ses olayı bulunmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

7.1 Ünlü uyumları

i. büyük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü kalınsa, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de kalın olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü ince ise, ekin ünlüsünün de ince olması gerekir.

ii. küçük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü dar ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de dar olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü geniş ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de ya düz-geniş ya da dar-yuvarlak olması gerekir:

a, ı > a / ı

baca, kapı, ışık, sıcak

e, i > e / i

meme, keçi, çizik, gizem

o, u > o / u

kova, soru, kucak, buçuk

ö, ü > e / ü

köpek, kömür, üzüm, güzel

Türkçe *anne, hangi, elma, yağmur* gibi birkaç sözcük ile *katil, kitap, kalem, meşhur, kokteyl* gibi birçok yabancı sözcük ünlü uyumlarına uymaz.

Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerden son ünsüzü, son hecenin ünlüsü kalın iken, alfabede gösterilmeyen bir farklılık olarak, ince olan sözcüklere eklenen eklerin ünlüsü de ünlü uyumlarına aykırı olarak ince olur:

alkol	alkolü	alkolu
festival	festivall	festivalü
kabul	kabulü	kabulu
harf	harfl	harfı

7.2

Ünsüz uyumları: Son eklerin ilk sesleri /c-ç/, /g-k/ ve /d-t/ titremlilik çiftlerini sergiliyorsa ve bu eklerin ekleneceği sözcüklerin son sesinde titremsiz /ç, f, h, k, p, s, ş, t/ seslerinden biri varsa, ek, çiftin titremsiz üyesi (/t/, /k/ veya /ç/) ile, başka bir ses varsa çiftin titremli üyesi (/d/, /g/ veya /c/) ile başlar:

kitapçı	kitapçı	öğrenci	öğrenci
çalışkan	çalışkan	sıkılgan	sıkılgan
sınıfta	sınıfta	okulta	okulda

7.3

Ünsüz yumuşaması: Bir sözcüğün son sesinde sert titremsiz (/t, k, ç, p/) seslerden biri varsa ve bu sözcüğe eklenecek ekin ilk sesi ünlü ise, sözcüğün son sesi titremli sese (/d, g, c, b/) dönüşerek yumuşar:

borç	(onun)	borcu	borcu
ayak	(benim)	ayağım	ayakım
tat	(yemeğini)	tadı	tatı
kap	(ayak)	kabı	kapı

Ünsüz yumuşaması kuralına tek heceli *aç, ak, dik, ek, geç, gık* gibi Türkçe sözcükler ile *ahlak, erzak, merak, mikroskop* gibi bazı yabancı sözcükler uymaz.

7.4

Ünsüz düşmesi: Bazı iki heceli organ adları ile Arapçadan gelen bazı iki heceli sözcükler, ünlü ile başlayan ek aldığı anda ikinci hecelerinin ünlüsü düşer:

Türkçe

göğüs	>	(lavuk) göğsü
karın	>	karnım (ağırıyor)
omuz	>	(onun) omzu
alın	>	alınız (neresi?)
ağız	>	ağzımız (kurudul)
burun	>	burnun (akıyor)

Arapça

fikir	>	(benim) fikrim
resim	>	(okulun) resmi
şehir	>	(Türkiye'nin) başşehir
isim	>	(senin) ismin

7.5

Ünsüz türemesi: Eklemede ya Türkçenin sesdizimsel yapısı gereği, ya da tarihsel bir kalıt olarak bazı seslerin türediği olur.

i. adıl n'si: O(nlar) kişisi iyelik eklerinden ve gösterme adlarından sonra durum ekleri gelecekse arada /n/ sesi türer:

iyelik ekleri + durum ekleri

arabasını	arabalarını
arabasına	arabalarına
arabasinda	arabalarında
arabasından	arabalarından
arabasının	arabalarının

gösterme adları + durum ekleri

onu	bunu	şunu
ona	buna	şuna
onda	bunda	şunda
ondan	bundan	şundan
onun	bunun	şunun

Gösterme adları çoğullanacak olsa bile adıl n'si devrededir:

onlar	bunlar	şunlar

adıl n'si kimse adılından sonra yalnızca tamlayan durumu eki gelirse türer:

kimsenin	kimseyin
kimseni	kimseyi
kimsene	kimseye
kimsende	kimsede
kimsenden	kimseden
kimsenler	kimseler

ii. koruyucu ünsüz: İlk sesi ünlü olan durum ekleri, çekim ekleri ve adlaştırma eki -ış ile sonu ünlüyle biten tabanlar arasında /y/ sesi türer:

arabayı	arabayı
yürüyecek	sürüyecek
yürüyüş	sürüyüş

iii. /s/ sesi: O kişisi iyelik ekinin ünlü ile biten tabanlara eklenmesinde ortaya /s/ sesi çıkar:

evin	kapısı/kapısı
evin	penceresi/penceresi

iv. /ş/ sesi: Ünlü ile biten sayı adları ile üleştirme eki arasında /ş/ sesi türer:

ikişer,	altışar,	yedişer
krş.	birer,	üçer, dörder, beşer, sekizer, dokuzar, onar

7.6

Ünlü türemesi: Ünsüz ile biten tabanlara ünsüz ile başlayan ekler eklenirken, arada bir ünlü türer:

iyelik ekleri

evim	krş. ovam
evin	krş. ovan
evimiz	krş. ovamız
eviniz	krş. ovanız

türetim ekleri

kışın	krş. oğlen
birinci	krş. altıncı
güneç	krş. anaç
azal-	krş. eksil-
azımsa-	krş. kölümse-
uzunumsu	krş. masamsı
yeşilimtirak	krş. ekşimtirak
üçüz	krş. ikiz,
alış-	krş. ağlaş-

8

Türkçenin ekleme sistemine egemen olan ünlü ve ünsüz uyumları, eklerin birden fazla altbiçim sergilemesi ile sonuçlanır. Bazı eklerde altbiçim sayısı 8'e çıkarken, bazı ekler ise hiçbir uyum kuralından etkilenmez ve tek biçim sergiler:

kılöpçü, bekçi, lopçu, sölçü, kapıcı, sucu, gözçü
geliyor, anıyor, ölüyor, buluyor
alırken, görürken, oluyorken
akşamki, onunki, sölünki
ekşimtirak, morumtirak
sabahleyin, ikindileyin

9

Türkçede 8 sözcük türü bulunmaktadır:

ad (isim)	ilgeç (edat)
eylem (fiil)	adıl (zamir)
sıfat	ünlem
belirteç (zarf)	bağlaç

10

Türkçede çok az sayıda sözcük hem ad hem eylem veya hem sıfat hem eylemdir. Sözcük türü kayması Türkçede sözlüksel olarak nadiren görülür. Bu tür kaymayı ad ile eylem türü ve sıfat ile eylem türü arasında sergileyen bazı sözcükler şunlardır:

boya , boya- ; yama, yama-; barış, barış-
savaş, savaş-; göç, göç-
dık, dık-; düz, düz-

Dilbilgisi Desteği

Ad ile sıfat arasında sözlüksel olarak sistematik kayma gösteren sözcükler, sayı ve malzeme adı olan sözcüklerdir:

iki (sayısı)   krş. iki (kişi)
demir (madeni)   krş. demir (kapı)

Sıfatlar, niteledikleri adlar atılarak bir ad gibi veya bazen doğrudan eylemleri niteleyerek belirteç gibi kullanılabilir.

güzel (kız)   krş. Güzele bak!
krş. güzel konuş-

- 11** Vurgu Türkçede son hecelere yerleşerek sözcük sınırını belirleyen ve sözcük ek aldıkça hep son heceye kayan dinamik bir öğedir:

geliYOR > geliYOR**SUN** > geliYOR**SUNUZ**
gözlÜK > gözlÜK**ÇÜ** > gözlÜK**CÜLÜK**

Vurgu yer adlarında ve bazı yabancı sözcüklerde, sondan bir önceki heceye, bu hece güçlü değilse (yani ünsüz ile bitmiyor ya da ünlüsü uzun değilse), sondan iki önceki heceye gelir:

iZmir
İsTANbul
ANkara
HakKari

Böylece vurgu, biri yer adı olan eşsesli sözcüklerde anlam ayırt edici görev üstlenir:

BEbek (İstanbul'da bir semt)   krş. beBEK (insan yavrusu)
Ordu (Doğu Karadeniz'de bir il)   krş. orDU (askeri birlik)

Olumsuzluk eki *-mE*, vurgu almayan bir hece olduğu için sözcük vurgusu, kendisinden hemen önceki hecede kalır:

GELme, GELmeyin, GELmeyiniz

Vurgu, olumsuzluk eki ile adlaştırma eki *-mE* arasında da anlam ayırt edicidir:

KAZma (Kazma işini yapma!)
krş. kazMA (kazma işini yapan alet)

- 12** Türkçenin en yaygın sözcük türetme yolu eklemedir. Ekler dört ayrı doğrultuda sözcük türeten ekler olarak sınıflandırılır.

addan eylem:

başla-, birik-, yanaş-

eylemden ad:

okul, yangın, yazıcı

addan ad:

Türkçe, başlık, çaycı

eylemden eylem:

görüş-, kaçır-, yutkun-

Türkçede bileşme de yaygın bir sözcük türetme yoludur ve yalnızca, sözcüklerden biri veya hepsi anlamca kaymış bileşikler bitişik yazılır.

yangın merdiveni, gece lambası, silgili kalem
krş. kalemtraş, karatahta, ilkokul

- 13** Türkçede olumsuzluk, zaman, kip, kişi-sayı kategorileri, yüklemcil eylemler üzerine eklenen eklerle sağlanır. Bileşik zaman ve kip çekimlerinde, ikincil çekim eklerini *i-* (imek) yardımcı eylemi taşır.

olumsuzluk:

gelme, konuşma

zaman:

gitti, gelecek, biliyor, bitmiş, görür

kip:

anlamalı, kalsa, olmaya

kişi-sayı:

gelmesin, biliyorsunuz, kalsam

bileşik:

geliyor idi, almalı i-mişiz

- 14** Hem tümcelerde özne ile yüklemcil eylem arasında, hem de tamlama yapılarında tamlayan ile tamlanan arasında uyum vardır. Öznenin ve tamlayanın yansıttığı kişi ve sayı değerini belirten kişi-sayı ekleri, yüklemcil eylem ve tamlanan üzerine gelir:

Ben geldim
Sen geldin
O geldi*
Biz geldik
Siz geldiniz
Onlar geldiler

benim arabam
senin araban
onun arabası
bizim arabamız
sizin arabanız
onların arabası

(*Türkçede emir kipi haric diğer bütün eylem çekimlerinde o kişisi için kişi-sayı eki kullanılmaz.)

- 15** Türkçede *evet/hayır* soruları, önceki sözcükle kaynaşıp ona ünlü uyumları açısından uyan lama yine de ayrı yazılan *mi* sözcüğü kullanılarak; *ne-* soruları ise, soru sözcükleri kullanılarak yapılır. Her iki tür soruda tümceler, diğer tümcelerin aksine soru ögesinde doğru çıkan bir ezgi ile söylenir.

Siz Türkçe biliyor musunuz?
Sen öğrenci misin?
Kim Türkçe öğrenmek istiyor?
Türkiye hangi kıtada yer alıyor?

- 16** Türkçede bazı görev sözcükleri, kendisinden hemen önceki sözcükle zorunlu veya seçimlik olarak kaynaşabilir. Bu tür sözcükler çoğunlukla bir ek gibi genel ses uyumlarına uyar; bazıları kaynaştığı sözcüğe bitişik, bazıları kaynaştığı sözcükten ayrı yazılır:

araba ile ~ arabayla
öğrenci idim ~ öğrenciydim
Ben de öğrenciyim o da.
Gittin mi gidiyor musun?

- 17** Türkçenin öbek yapısı, sola doğru genişleyerek kurulur, yani öbeğin karakterini belirleyen baş öge, her zaman en sağdadır:

ad öbeği
sınıf
Türkçe sınıfı
yeni Türkçe sınıfı
şubenin yeni Türkçe sınıfı
sıfat öbeği
kısaa (adam)
daha kısaa (adam)
benden daha kısaa (adam)
eylem öbeği
ver-
kitabı ver-
Ayşe'ye kitabı ver-

- 18** Türkçede temel sözcük dizilişi, Özne(-Nesne)-Eylem sırasındadır:

Para mutluluk getirir (Mutluluk getiren, para.)
Mutluluk para getirir (Para getiren, mutluluk)

- 19** Tümcende seçimlik olan (dolaylı) tümleçler tümcenin tamamını niteliyorsa en başta, yalnızca eylem öbeğini niteliyorsa öznenin sonra yer alır.

Para her zaman mutluluk getirir.
(Paranın her zaman yaptığı, mutluluk getirmektir.)
Her zaman para mutluluk getirir.
(Her zaman olan, paranın mutluluk getirmesidir.)

- 20** Yalnızca, yüklemcil eylemin hemen önündeki kurucu (aşağıdaki örneklerde büyük yazılan), tümcenin en vurgulu doğal ögesidir.

Para her zaman MUTLULUK getirir.
(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur.)
Para HER ZAMAN mutluluk getirir.

Tümce vurgusu, biraz daha şiddetli verilerek, doğal vurgulu öge de dahil, tümcenin herhangi bir ögesi (aşağıdaki örneklerde büyük ve kalın yazılan) karşısall

vurgulu öge haline getirilebilir:

Para her zaman MUTLULUK getirir.
(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur; başka şey değil.)
Para HER ZAMAN mutluluk getirir.
(Paranın mutluluk getirmedığı bir zaman yoktur.)
PARA her zaman mutluluk getirir.
(Her zaman mutluluk getiren, paradır; başka şey değil.)

- 21** Türkçenin temel sözcük dizilişi oynaktır, yani tümce kurucularını temel dizilişten farklı sıralamak mümkündür ve bu iş, iki belirgin amaç için ve iki ana doğrultuda yapılır.

Birincisi, karşısall vurgulama için doğal vurgulu olan öge dışındaki ögeleri eylemin hemen önüne getirmek ve bu durumda, taşınan öge zorunlu olarak karşısall vurguludur:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >
Mutluluğu her zaman PARA getirir. /
Mutluluğu her zaman PARA getirir

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >
Para mutluluğu HER ZAMAN getirir. /
Para mutluluğu HER ZAMAN getirir

İkincisi, tümcenin bilgilendirici içeriğinde daha az önemli olan ögeleri yüklemcil eylemin arkasına götürmektir:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >
Para mutluluğu getirir her zaman.
Para her zaman getirir mutluluğu.
Her zaman mutluluğu getirir para.

Bu konumdaki ögeler doğal veya karşısall vurgu almaz:

Para mutluluğu getirir HER ZAMAN.
Para her zaman getirir MUTLULUĞU.

- 22** Türkçede tümceler birbirinin içine, olduğu gibi doğrudan veya bir dönüştürme işlemiyle dolaylı olarak yerleşebilir:

Sen Türkçe konuşuyorsun.
doğrudan:
Ben sen Türkçe konuşuyorsun sanıyorum.
dolaylı:
Ben senin Türkçe konuştuğunu sanıyorum.

Dönüştürme işlemi uygulanırken yerleşmiş tümcenin (tümceciğin) özne-yüklem uyumu ya tamlama uyumuna dönüşür ya da ortadan kalkar:

Ben senin Türkçe konuştuğunu sanıyorum.
Ben sen/o/biz/siz/onlar Türkçe konuşunca sevinıyorum.

Dilbilgisi Desteği

I. ÜNİTE

GEREKİLİK KİPİ

-mElİ

- 1 Gereklilik kipi eki *-mElİ'*dir.
(Sen) daha çok çalışmalısın.
(Siz)burada yüksek sesle konuşmamalısınız.
Ben de sizinle gelmeli miyim.
- 2 Gereklilik kipi eki, *ol-* eylemi ile birlikte tahmin de aktarabilir.
- Ali nerede? - Evde olmalı.
Şu an parti başlamış olmalı.
Telefonu açmıyor; uyuyor olmalı.

GEREKİLİK (hikaye) KİPİ

-mElİydİ (<mElİ i-dİ)

- 3 Gereklilik (hikaye) kipi eki *-mElİydİ*, eylemin geçmiş zamanda gerçekleşmesine dair sonradan beliren, fark edilen, anlaşılan bir gereklik anlatır.
(Biz) oraya hiç gitmemeliydik.
(Sen) onu aramamalıydın.
(Ben) bu bölümü de imzalamalı mıydım.

GEREKİLİK (rivayet) KİPİ

-mElİymİŞ (<mElİ i-mİŞ)

- 4 Gereklilik (rivayet) kipi eki *-mElİymİŞ*, konuşanın, eylemin gerçekleşmesi gerektiğini başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiği veya bunu kendisinin sonradan fark ettiğini aktarır.
Biz oraya hiç gitmemeliymişiz. Şimdi anladım.
Onu sen aramalıymışsın. Bana öyle dedi.
Sen bu bölümü de imzalamalıymışsın.

GEREKİLİK

-mEk/-mE + iyelik *gerekli-/lazım*

- 5 Gereklilik anlatımı, adlaşmış tümcelerle birlikte *gerek*, *lazım* ve *gerek-* sözcükleri kullanılarak da kurulabilir.
Sıcak havalarda bol su içmek *gerek/lazım/gerek*iyor.
Benim sigara içmemem *gerek/lazım/gerek*iyor.
Bence trafikte (senin) daha dikkatli olman *gerek*iyor.
Çocukların günde iki saatten çok TV izlememesi *gerek*iyor.
- 6 Gerekliliğin olumsuz, daha çok *gerek-* eylemi ile kurulur. *gerek* ve *lazım* sözcükleri *değil* ile genellikle kullanılmaz:
Yann okula gitmem *gerek*miyor.
Yann okula gitmem *gerek/lazım* *değil*.

ZORUNLULUK

-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur

- 7 Zorunluluk, koşaç tümcesi olarak kurulur ve yalnızca *-mE* ve *-mEk* ekleri ile adlaşmış tümcelerle birlikte *zorunda*, *mecburiyetinde* veya *mecbur* sözcükleri kullanılarak anlatılır:
Cumartesi günleri de öğleye kadar çalışmak *zorundayım/mecburiyetindeyim*.
Çevre konusunda hepimiz daha duyarlı olmaya* *mecburuz*.
(**-mEk* ekinin son sesi /k/, bu ek ünlü ile başlayan ek aldığı anda /y/'ye dönüşür.)
- 8 Zorunluluk, adlarının *zorunlu* ve *mecbur* sözcükleriyle birlikte doğrudan kullanıldığı kısa anlatımlarla da dile getirilebilir:
Buna *zorunluyum*.
Ona *mecbursun*.

ZORUNLULUK

kal-

- 9 Zorunluluk anlatımlarında koşaç eylemi yerine *kal-* eylemi de kullanılabilir:
Otobüs anızalanınca yolcular *inmek zorunda kaldılar*.
Herkes vaktinde gelsin, kimseyi beklemek *zorunda kal-*malayalım.

II. ÜNİTE

İŞTEŞLİK

birbiri

- 1 *birbiri* adlı, tümcede çeşitli tümlec görevlerini yüklenerek çoğul öznenin eylemi karşılıklı gerçekleştirdiğini anlatır ve bu görevdeki işteşlik adlı, üzerine, çoğul özne ile uyumlu iyelik ekini alır:
Sizler hatayı *birbiri-niz-de* aramayınız.
Ayşe ile ben adreslerimizi *birbiri-miz-e* verdik.
Onlar *birbir-leri-ni** tanımıyorlar.
(*birbiri adının son sesi /i/, bu adla 3. kişi-çoğul eki eklendiğinde düşer.)

DÖNÜŞLÜLÜK

kendi

- 2 *kendi* adlı, çeşitli tümlec görevlerini yüklenerek anlamca tümcenin öznesi ile özdeşleşir ve bu görevdeki dönüşlülük adlı, üzerine, özne ile uyumlu iyelik ekini alır*:
Ben size *yeni öğretmeninizi* tanıtayım >
Ben size *kendi-m-i* tanıtayım.

Onlar bizi öğrenci sanıyorlar >

Onlar kendi-leri-ni öğrenci sanıyorlar.

(O) her sohbette sürekli kendinden söz eder.

(*kendi adılı 3. tekil-kşi için iyelik eki almaz ama üzerine gelen eklerle arasına yine de /n/ gelir:

Çocuklara dikkat e! >

Kendi-n-e dikkat etsin!

3 *kendi* adılı, üzerine 3. tekil-kşi iyelik eki alarak (*kendi-si*) dönüşlü adıl olmaktan çıkar ve tümce dışındaki öğelere gönderimde bulunan anaförük adıla dönüşür:
Yeni öğretmenimiz-i tanıyorum. Kendisi ni/Kendini daha önce görmüştüm

4 *kendi* adılının dönüşlü ve anaförük biçimleri 3. çoğul-kşide aynıdır:
Onlar kendileri-ni ne sanıyorlar?
İşte bunu bana söyleyen kişiler... İsterseniz kendileri-ne sorun

5 Özensiz konuşmalarda kendi adılının dönüşlülük biçimi (*kendi*) yerine anaförük biçimin (*kendisi*) kullanıldığı da görülür:

Ahmet kendini/kendisini müdür sanıyor.

Anaförük biçim kullanıldığında tümce iki ayrı anlamı da yansıtır.

(Ali Bey müdür değil ama)

Ahmet kendisini müdür sanıyor. (kendisi - Ali Bey)

(Ali Bey müdür ama)

Ahmet kendisini müdür sanıyor. (kendisi - Ahmet Bey)

PEKİŞTİRME

kendi

6 *kendi* adılı, çeşitli konumlarda seçimlik olarak anlatımı pekiştirme amaçlı kullanılır:

i. özne ile aynı konumda kullanılarak öznenin eylemi doğrudan ve yalnızca kendisinin gerçekleştirdiğini anlatır:

O geldi > O kendi geldi.

Ödevlerinizi (siz) yapınız >

Ödevlerinizi (siz) kendiniz yapınız.

Bırak çocuklar yemeklerini kendileri yesinler.

ii. tanımlanan görevindeki adların önüne bir sıfat gibi gelerek iyelik anlatımını pekiştirir:

Bu benim kendi evim!

Herkesin kendi çocuğu önemli tabii ki.

iii. belirtme eki almış dönüşlü adıyla (*kendini*) ikileme kurarak dönüşlülük anlatımını kuvvetlendirir:

O gerçekleri görmeyerek (kendi) kendini kandırıyor.

7 Yönelme durumu eki almış dönüşlü adıyla ikileme kurarak, öznenin eylemi yardım almadan veya kendiliğinden gerçekleştirdiğini anlatan belirteçler kurar:

Öğretmen gelmedi. Öğrenciler dersi kendi kendilerine yaptılar.

Türkçeyi sen kendi kendine mi öğrendin?

Hiç doktora gitmedi. Kendi kendine iyileşti.

Murat sabahları beri odasında kendi kendine konuşuyor.

DÖNÜŞLÜ ÇATI

- (i)n-

8 Dönüşlü çatı eki - (i)n*, genellikle iş anlatan geçişli eylemlere eklenerek öznenin, aynı zamanda bir nesne veya tümlec gibi eylemin gerçekleşme sürecinden veya sonucundan etkilendiğini anlatır:

Kadın çamaşırları yıka-dı >

Kadın yıka-n-dı

Öğretmen öğrencileri sınava hazırlıyor>

Öğrenciler sınava hazırlanıyorlar.

(*Son sesi /i/ veya /n/ olan eylemlerle çatı eki - (i)n biçimine dönüşür)

9 Dönüşlü çatıdaki eylemlerin bulunduğu tümcelerde, ayrıca, kendi dönüşlü adılı kullanılmaz.

Öğrenciler kendilerini sınava hazırlıyorlar.

Öğrenciler kendilerini sınava hazırla-n-ıyorlar.

10 İş anlatan geçişli eylem, anlamsal uygunluk olmadığında dönüşlü çatı eki almaz: *oku-n (*'kendini okumak'*), *il-in (*'kendini ilmek'*). Aynı nedenle, bazı eylemler dönüşlü çatı eki taşımasına karşın anlamca dönüşlülük anlatmaktan uzaklaşmış olabilir: *giy-in-mek*, *sür-ün-mek*, *tak-in-mak*; *gör-ün-*, *bak-in-*; *al-in-*, *gez-in-* gibi.

İŞTEŞ ÇATI

- (i)ş-

11 İşteş çatı eki - (i)ş, genellikle iş ve hareket anlatan eylemlere eklenerek çoğul öznenin eylemi karşılıklı veya birlikte gerçekleştirdiklerini anlatır:

Cumhurbaşkanı ve başbakan yann gör-üş-ecek.

Mezuniyet töreninde havada kepler uç-uş-uyordu.

12 İşteş çatıdaki tümcelerde paralel çoğul özneler birbirine *ve/ile* bağlacı veya *ile* ilgeci ile bağlanmış olabilir:

Erol ve/ile kardeşi yann okulda buluşacak.

Erol kardeşi ile yann okulda buluşacak.

Dilbilgisi Desteği

- 13 İşleş çatıda birbiri adılı ancak *ile* ilgeciyle birlikte kullanılır:

Onlar birbirlerini tanıyor >
Onlar birbirlerini/birbirleriyle tanışıyor.

- 14 İşleş çatı eki, addan türeme* bazı eylemlere iş ve oluş anlatan *-İE* eki ile kalıplaşmış olarak eklenmiştir:

veda>*vedala-> vedalaş-
haber>*haberle-> haberleş-

Öğrenciler birbirleriyle vedalaştı.

İnternet sayesinde haberleşmek çok kolaylaştı.

(**-İE* eki sıfatlara eklendiğinde işleşlik anlatmaz: *taş-laş-, iyi-leş-, mor-laş-*)

III. ÜNİTE

DİLEK KİPİ

-sE

- 1 Dilek kipi, eylemin gerçekleşmesine dair dileği aktaran kiptir.

Şimdi evde olsam!
Yann hava güzel olsa

- 2 Bu kiple kurulan tümcelerde, dilek olduğunu vurgulamak üzere *keşke* sözcüğü kullanılır:

Keşke şimdi evde olsam.
Keşke yann hava güzel olsa.

- 3 Dilek kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşunun yapmayı veya yapmamayı arzu ettiği bir iş hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır ve bu tür tümcelerde artık *keşke* sözcüğü kullanılmaz.

Keşkel Yannki partiye ben de gelsem mi?
Keşkel Bu akşam yemeği evde yemesek mi? Ne dersin?

- 4 Dilek kipinde olan tümceler, dileğin gerçekleşmesine bağlı olarak söz konusu edilebilecek tahmin, iddia, söz verme vb. anlatımlar sergileyen geniş zaman çekimli tümcelerle bir koşul kipiyimş gibi yan yana kullanılır.

Ben senin yerinde olsam, böyle yapmam.
Zamanım olsa, tabi ki seninle gelirim.

- 5 Dilek kipi eki, hem doğrudan ikileme kurarak tek seçeneğin bulunduğunu anlatan tümcelerde, hem de eylemin bir olumlu bir olumsuz biçiminden oluşan ikilemeye *de* bağlacı da katılarak her durumda gerçekleşecek eylemleri anlatan tümcelerde yan yana kullanılır:

Bu sorunu çözse çözse (yalnızca) Murat çözer.
Sınav sürse sürse (en çok) 2 saat sürer.

Biz istesek de istemesek de, anlaşılan, sen bunu yapacaksın.

Sen gelsen de gelmesen de biz gidiyoruz.

DİLEK (hikaye) KİPİ /keşke/

-sEydi /<sE i-dil

- 6 Dilek (hikaye) kipi eki *-sEydi*, gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş eylemler hakkında tam aksi yönde bir dileği anlatır:

(Kursa geç başladım)

Keşke kursa geç başlamasaydım.

Keşke yann sınav olsaydı.

Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi

- 7 Dilek (hikaye) kipi, eylemlerin aksi yönünde anlatımlara olanak sağladığı için, geçmişte gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş olaylara yönelik pişmanlık anlatmaya da uygundur:

Keşke kursa geç başlamasaydım.

(Şimdi çok pişmanım.)

- 8 Dilek (hikaye) kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşunun geçmişte yaptığı ve yapmadığı ve ya gelecekte yapacağı ve yapmayacağı bir iş, bir hareket hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır:

Keşke ben de onlarla birlikte gitse miydim?

Sence saçları bu renge boyatmasa mıydım?

Hiç hazırlanamadım. Acaba keşke bu sınava hiç gimese miydim?

ULAÇLAR

-lyken /<i-ken

- 9 *-lyken* ulaç, şimdiki ve geniş zaman çekimli eylemlerden sonra koşaç eylemine eklenerek kullanılır ve bu konumdaki görevi, eklendiği tümceyi ana eylemin zamanı veya dönemi ile eşlemektir:

Okula gelirken bir arkadaşım karşılaştım.

Lütfen ben ders çalışırken odama girme

- 10 *-lyken* ulaç, geniş zaman çekimli eylemlerle paralel konumdaki kişilerin, nesnelerin farklı veya karşı tutumlarını şimdiki zamanda anlatan yapılar kurmaya da uygundur: -

Ben polise filmlerden hoşlan-ır-ken eşim romantik filmleri seviyor.

Öğretmen yazmaya önem ver-ir-ken biz konuşmayı daha çok önemsiyoruz

- 11 *-lyken* ulaç, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemin gerçekleşme anının daha önce olduğunu, genellikle de hemen önce olduğunu anlatabilir.

Tam evden çık-acak-ken telefon çaldı.

Tam yemeğe otur-acak-ken elektrik kesildi.

- 12** -*ly/ken* ulacı, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında, eylemin gerçekleşmesinden vazgeçildiğini, karar değiştirildiğini, bunun da genellikle son anda olduğunu anlatabilir:

Tatilde Marmaris'e gid-**ecek-ken** karar değiştirip Bodrum'a gittik.

Bu evi satın al-**acak-ken** son anda vazgeçtik.

- 13** -*ly/ken* ulacı, belirsiz geçmiş zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemlerin gerçekleşmesinin, diğer eylemlerin yanı sıra olduğunu anlatır:

Türkiye'ye gel-**miş-ken** Konya'yı görmeden dönme.

Markete git-**miş-ken** senin için de gazete alayım mı?

Aslında İstanbul'a bir toplantı için geldim. Ama gel-**miş-ken** buradaki tüm arkadaşlarımı da ziyaret edeyim dedim.

IV. ÜNİTE

İLGEÇLER

-*Den beri* / -*Dir*

- 1** Zaman adlarına eklenen -*Den beri* / -*Dir* yapıları, eylemin belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte olduğunu anlatır.
- Dört aydan **beri** Türkçe öğreniyorum.
- Bir saattir burada seni bekliyorum.

- 2** *haziran, akşam, saat iki, 2008* gibi bir aralığı değil de belirli bir zamanı, süreyi, anı gösteren adlardan sonra sadece -*Den beri* kullanılır.

Haziran'dan beri / **Haziran'dır** Türkçe öğreniyorum.

Saat **birden beri** / Saat **birdir** burada seni bekliyorum

- 3** -*Den beri* / -*Dir* yapılarıyla eylemlerin olumlu geçmiş zaman biçimi kullanılmaz:

Üç yıldan beri Türkçe **öğreniyorum/öğrendim**.

Onu üç yıldır **gördüm/görmedim**.

- 4** -*Dir* eki *epey, bayağı, çoktan* gibi bazı ölçü anlatan sözcüklerle de kullanılır:

epeydir, bayağıdır, çoktandır, ikidir, üçtür

ULAÇLAR

-*Dik* + *iyelik* + -*(n)den beri*

- 5** -*Den beri* yapısı, -*Dik* ekiyle adlaşmış tümcelerle birlikte belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır.

Çalışmaya **başladığımdan beri** sabahları daha erken kalkıyorum.

Onunla mezun olduğumuzdan beri görüşmedim/görüş-tüm.

ULAÇLAR

-*(D)il...-ly/El*

- 6** -*(D)il... -ly/El* yapısı, belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır:

Çocuk (doğdu) doğalı hiç hasta olmadı.

Çalışmaya (başladım) başlayalı sabahları erken kalkıyorum

- 7** -*(D)il... -ly/El* yapısında yalnızca 2. eylem ve yalnızca eksik yapıda olumsuzlanabilir:

Onunla **görüşmeyeli** yıllar oldu.

Onunla **görüşmedim görüşmeyeli** yıllar oldu

Onunla **görüşmedim görüşeli** yıllar oldu

Onunla **görüştüm görüşmeyeli** yıllar oldu.

- 8** -*(D)il... -ly/El* ulacı tam yapıda kullanıldığında ana tümce genellikle olumsuz olan saptamalar, yargılar, tanımlar aktarır:

Kursa başladık başlayalı öğretmen hiç yoklama yapmadı.

Kursa (**başladım**) başlayalı daha iyi Türkçe konuşuyorum.

- 9** Ana tümcenin zamana dair yansız bir saptama aktardığı anlatımlarda -*(D)il... -ly/El* ulacı, tam yapıda kullanılmaz:

Film (**başladı**) başlayalı on dakika oldu.

Film başladı başlayalı inanılmaz bir sıkıcı on dakika oldu.

Üniversiteyi (**bitirdim**) bitireli beş yıl geçti.

Üniversiteyi bitirdim bitireli topu topu beş yıl geçti.

V. ÜNİTE

KOŞUL KİPİ

zaman + -*ly/se* (< *i-se*)

- 1** Koşul kipi eki -*se*, zaman çekimli tümcelere eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Çalış-ır-sa-n mutlaka başarısın.

Sınav için yeterince çalış-tı-ysa-n mutlak iyi bir not alırsın.

Çalış-ıyor-sa-n rahatsız etmeyeyim.

Çalış-acak-sa-n ben gideyim.

Çalış-mış-sa-n sınavda belli olur.

KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri)

-*ly/se* (< *i-se*)

- 2** Koşul kipi eki -*se*, koşaç tümcelerine eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Hastay-sa-n bugün okula gitme.

Şimdi meşgul-se-n sonra arayayım

Hazır değil-se biraz daha bekleyelim.

Dilbilgisi Desteği

- 3 Koşul kipi eki *ne, nasıl, öyle, o, gerek, yok* gibi sözcüklere eklenerek tümceleri çeşitli anlam ilişkileri kurarak birbirine bağlayan kalıplaşmış bağlaçlar türetmiştir.

Televizyonda güzel bir program yok. Öyleyse bu akşam dışarı çıkıyoruz.

Neyse seni bu seferlik affediyorum.

Mehmet hala uyuyor. Oysa iki saat sonra havaalanında olması gerek.

Bence yetişmek için acele etmeyelim. Nasılsa ders başlamıştır.

Filiz bugün de okula gelmedi. Yoksa hasta mı?

DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)

-se(ydi) (-se i-di)

- 4 Dilek (hikaye) kipinde olan tümceler, artık değişmesi söz konusu olmayan durumları, sonuçları, gelişmeleri anlatan tümcelerle yan yana geldiğinde, artık bir dileği değil, diğer tümceye yönelik bir koşulu aktarır hale gelir:

Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi>

Eğer insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi "havacılık" diye bir sektör oluşmazdı.

Keşke bu kursa hiç başlamasaydım>

Eğer bu kursa başlamasaydım seni tanıyamayacaktım.

- 5 Dilek (hikaye) kipi koşul anlattığında, diğer tümce genellikle *geniş zaman (hikaye) (-E/lırdı ve gelecek zaman (hikaye) (-ly)EcEktl)* çekiminde olur.

Doktor olmasaydım öğretmen olurdum/olacaktım.

VI. ÜNİTE

ETTİRGEN ÇATI

(İlt-/-Dir-/-Er-/-İr-

- 1 Ettirgen çatı, eylem köklerine *-İlt-/-Dir-/-Er-/-İr-* eklerini ekleyerek, öznelere ile diğer tümce öğeleri arasında eylemlerin başkalarına "talep, zorlama, emir, izin, yardım, destek, neden olma, yol açma vb." yollarla yaptırılması gibi tümcedeki rolleri belirlemeyi sağlayan çatıdır. Ettirgen çatılı tümcelerde ettirilen özne, kök eylem geçişsiz ise belirtme durumu *(-ly)l* eki, kök eylem geçişli ise yönelme durumu *(-ly)E* eki alır:

kız- : geçişsiz eylem

Öğretmen kızdı. >

Öğrenciler öğretmeni kızdırdı.

yaz- : geçişli eylem

Öğrenciler kompozisyonu yazdılar >

Öğretmen öğrencilere kompozisyonu yazdırdı.

talep:

Ali Ahmet'e arabayı yaktı.

(Ali istedi, Ahmet arabayı yıkadı)

emir:

Komutan askerlere silahlarını temizletti.

(Komutan askerlere silahlarını temizlerini emretti)

zorlama:

Polis sorguda suçluyu konuşturdu.

(Polis sorguda suçluyu konuşmaya zorladı)

neden olma:

Öğrenciler öğretmeni kızdırdı.

(Öğrenciler öğretmenin kızmasına neden oldu)

destek:

(Bana) bu sınavı Ali kazandırdı >

(Bu sınavı kazanmamda bana Ali destek oldu)

izin:

Müdür bey toplantıda beni konuşturmadı.

(Müdür bey toplantıda benim konuşmama izin vermedi.)

yardım:

Hastaya yemeğini hemşire yedirdi.

(Hastanın yemeğini yemesine hemşire yardım etti.)

yol açma:

Son ekonomik kriz enflasyonu yükseltti.

(Son ekonomik kriz enflasyonun yükselmesine yol açtı)

sağlama:

Aspirin hastanın ateşini normale düşürdü.

(Aspirin hastanın ateşinin normale düşmesini sağladı)

- 2 Ettirgenlik eki çok işlevli olmasına karşın ettirgenliğin tümcede hangi yolla kurulduğu, tümcenin bütüncül anlamından ve/ya bağlamdan anlaşılır:

Polis sorguda suçluyu zorla konuşturdu.

izin:

Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlatıyor. Sizin öğretmeniniz ise böyle şeylere hiç izin vermiyormuş

talep:

Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlatıyor. Fıkra anlatmanın sözlü anlatım için çok iyi bir alıştırma yolu olduğunu düşünüyor.

- 3 Gerçekleşmesi ettirilen öznenin iradesi, kontrolü veya gücü dahilinde olmadığı *öl-, piş-, düş-, bit-* gibi istemsiz eylemlere de ettirgenlik eki gelebilir ama tümcedeki ettirgenlikte çoğunlukla "neden olma, yol açma" yolları söz konusu olur.

ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI

-(İ)t/-Dir/-Er/-İr- + -t/-İir-

- 4 Geçişsiz eylemlerin üzerine en çok 3, geçişli eylemlerin üzerine ise en çok 2 ettirgenlik eki gelebilir.

öl-dür-t-tür-

Adamın kansı öldü.

Kıralık katil adamın kansını öl-dür-dü.

Adam kıralık katile kansını öl-dür-t-tü.

Sevgilisi adama (kıralık katil yoluyla) kansını öl-dür-t-tür-dü.

kes-tir-t-

Saçımı kestim.

Berbere saçımı kes-tir-dim.

Babam bana saçımı (berberdel) kes-tir-t-ti.

İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI

-(İ)ş- + -tİR-

- 5 İki farklı çatı eki olarak işteş çatı eki -(İ)ş ile -tİR ettirgen çatı eki, aynı eylem kökünde yan yana gelebilir*:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tanı-ş-ır >

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ır.

(*İki farklı çatı ekinin yan yana geldiği yapıdır, geliştir, araştır gibi sözlükselleşmiş eylemlerin çoğu, ya işteşlikten, ya ettirgenlik ya da her ikisinden birden anlamca uzaklaşmış eylemlerdir.)

VII. ÜNİTE

EDİLGEN ÇATI

-İİ-

- 1 Edilgen çatı eki -İİ, eyleme eklenerek öznesiz tümce kurulmasını olmasını sağlar:

Öğretmen yoklama yaptı krş. Yoklama yap-ıl-dı.

Öğrenciler teneffüse çıktılar krş. Teneffüse çık-ıl-dı

- 2 Tümcede eylem geçişli ise etken nesne, edilgen (sözde) özne olur; eylem geçişsiz ise tümcede edilgen özne de olmaz:

Yoklama yap-ıl-dı.

Ö Teneffüse çık-ıl-dı.

- 3 Edilgen özne ile eylem kişi-sayı uyumu içindedir; edilgen özne yoksa eylem daima 3. kişi-tekil çekimindedir:

Ben sınıfa başkan seçil-di-m.

Öğrenciler teneffüse çıktılar>

Teneffüse çık-ıl-dı-lar.

- 4 Edilgen eylem ünlü ile bitiyorsa, edilgen çatı eki -İİ değil -n- olur:

Öğrenciler ödevleri hazırlamışlar >

Ödevler hazırla-n-mış.

- 5 Eylemin gerçekleşmesinin öznenin iradesinde, kontrolünde veya isteğinde olmadığı düşün-, öl-, yaşlan-, bat-, eri- gibi eylemlerle edilgen tümceler genellikle kurulmaz.

tarafından/-CE ÖBEĞİ

- 6 Edilgen tümcelerde özne, ancak tarafından sözcüğüyle veya -CE ekiyle öbek kurarak yer alabilir:

Sınavlar bir komisyon tarafından / bir komisyon-ca yapılacaktır

- 7 Eylemi geçişsiz olan edilgen tümcelerde "gerçek" özne ancak bir grup, bir kurum kimliği taşıyorsa ve genellikle de, tarafından sözcüğü ile değil -CE eki anlatılır:

Yarın sınıfca / sınıf tarafından pikniğe gidilecek.

On dakika sonra öğretmen tarafından / öğretmenle teneffüse çıkılacaktır.

- 8 Edilgen tümcelerde "gerçek" özne bir grup, bir kurum kimliği taşımasına rağmen işaret ve ölçü sıfatı almışsa -CE ekiyle tümcede yer alamaz:

Yarın bu sınıfca pikniğe gidilecek.

Sınavlar yalnızca iki üniversitece yapılacaktır.

(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI

-(İ)ş-/-tİR-/-İİ-

- 9 İşteş çatı eki -(İ)ş, ettirgen çatı eki -tİR ve edilgen çatı eki -İİ, aynı eylem kökünde bu sırayla yan yana gelebilir:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ıl-ır.

- 10 Bu üç çatı ekinden herhangi ikisi aynı sırada olmak koşuluyla yan yana gelebilir:

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ır.

TÖMER'de kursun ilk gününde tanı-ş-ıl-ır.

Öğrenciler birbirlerine ilk derste tanı-t-ıl-ır.

VIII. ÜNİTE

ORTAÇLAR (öznesel)

-(y)En

-(y)EcEk/-mEkE/-miş olan

- 1 Öznesel ortaç eki, adsoylu sözcükleri bir tümcesel anlatımla, bu tümcesel anlatımın öznesi olarak anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:

Ben (sınıfa gir-en)öğretmen-i tanıyorum.

(*Öğretmen sınıfa girdi/giriyor.')

İTÖMER'de Türkçe öğren-eni öğrenciler, dünyanın farklı ülkelerinden geliyor.

(TÖMER'de öğrenciler Türkçe öğrendi./öğreniyor.')

Dilbilgisi Desteği

2 Tümcisel anlatım koşaç tûmcesi ise, koşaç *(i-)* eylemi yerine *ol-* yardımcı eylemi kullanılır:
[[Uzun boylu *ol-an*] *çocuk* nerede?
('Çocuk uzun boylu/boylu-ydu.')

3 Ana öznesel ortaç eki *-(y)En*, genelde, "bitmiş" veya "süren" eylemleri aktarır. Eğer "gelecek", "geçmişte bitmişlik" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgulanmak isteniyorsa, diğer öznesel ortaç ekleri kullanılır:
Yann beni ziyaret *ed-ecek* arkadaşımın adı Emre.
Eski-miş eşyaları yakında *değiştireceğiz*.
Şu anda kürsüde konuş-makta olan adamı tanıyor musun?

4 "gelecek" ve "geçmişte bitmişlik" anlatan ortaç ekleriyle kurulan tûmcelerde, nitelenen adların bu tûmcele-
rin öznesi olduğu vurgulanmak istenirse, bu yapıları
aynca *ol-an* sözcüğü eklenebilir:
Yann beni ziyaret *ed-ecek olan* arkadaşımın adı Emre.
Eski-miş olan eşyalarımızı yakında *değiştireceğiz*.

5 Öznesel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılmaya-
bilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerin-
deki çekim ekleri ortaca eklenir:
Ben sınıfa gir-en-i tanıyorum.
Uzun boylu *ol-an* nerede?
Şu anda kürsüde konuş-makta olan-ı tanıyor musun?

6 Diğer ortaç ekleriyle *olan* kullanma seçeneği, nite-
lenen ad tekilse zorunlu, çoğul ise baskın hale gelir.
Yann beni ziyaret *ed-ecek olan-ın* adı Emre.
Yann beni ziyaret *ed-eceğ-in* adı Emre.
Eski-miş olan-ları yakında *değiştireceğiz*.
Eski-mişleri yakında *değiştireceğiz*.

ORTAÇLAR (tûmleçsel)

*-Dik/- (y)EcEk + iyelik
-(y)EcEk/-mekE/-miş ol + -duk + iyelik*

7 Tûmleçsel ortaç ekleri, adsoylu sözcükleri bir tûmce-
sel anlatımla, bu tûmcesel anlatımın tûmleci olarak
anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:
[[Dün gir-diğ-imiz] *sınav*] ne zaman açıklanıyor?
('Dün sınava girdik.')

[[Şu an izle-diğ-im] *film*] çok ilginç.
('Şu an film izliyorum.')

[[Yann gir-eceğ-imiz] *sınav*] saat kaçta?
('Yann sınava gireceğiz')

8 İki ana tûmleçsel ortaç ekinden *-Dik* hem "bitmiş"
hem de "sürmekte olan" eylemleri aktarır. Eğer bu ya-
pılarda "bitme" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgu-
lanacaksa eylemlere diğer tûmleçsel ortaç ekleri ayrı

aynı eklenir, ana ortaç eki de *ol-* yardımcı eylemiyle
diğerlerinin yanı sıra kullanılır:

Dün gir-miş *ol-duğ-umuz* *sınav* ne zaman açıklanıyor?
Şu an izle-mekte *ol-duğum* *film* çok ilginç.

9 Tûmleçsel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılma-
yabilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerin-
deki çekim ekleri ortaca eklenir:

[Dün gir-diğ-imiz] neydi öyle?
[Şu an izle-diğ-im]-i tahmin et!
[Yann gir-eceğ-imiz] zor bir *sınav* mı?
[Dün gir-miş *ol-duğ-umuz*] ne zaman açıklanıyor?
[Şu an izle-mekte *ol-duğum*] daha ilginç.

ORTAÇLAR (sözlüksel)

-(E/İlr/-mEz/-Dik/- (y)EcEk/-miş

10 *-(E/İlr/-mEz/- (y)EcEk/-miş* ekleri, tûmcesel bağlantıları
kaybolmuş ortaç yapıları kurarak bazı eylemlerle bir-
likte sıfat, ad, bileşik ad olarak sözlükselleşmiştir:

çıkamaz sokak, yanmaz kumaş, tükenmez kalem
tanıdık kişi, bildik hikaye, beklenmedik olay
yiyecek ekmek, giyecek elbise, yakacak odun
akarsu, yazarkasa, bilirkişi
kızarmış patates, haşlanmış sebze

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR

*-Dik/- (y)EcEk + iyelik + -(İn)E
-Dik/- (y)EcEk + iyelik zaman*

1 *Dik+iyelik+İn)E*, *Dik+iyelik zaman* ulaçları, eklendikle-
ri tûmcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin
gerçekleştiği zamanı, anı, dönemi veya süreyi göste-
rir ve ana tûmceyi bu kavramları çerçevesinde "aynı
zamanda olma" açısından niteler:
İlkbahar gel-diğ-i-nde/gel-diğ-i zaman çiçekler açar.

2 Bu ulaçlar genellikle "aynı zamanda olma" anlatsa
da geniş ve gelecek zaman çekimleriyle ana tûmce
ulaçın gösterdiği zamanın öncesine veya sonrasına
gönderimde bulunulabilir:

Kitap okumaya tatile çıktığımda *başlayacağım*.
Tatile çıkacağım zaman önceden hazırlık *yapmam*.

3 "Aynı zamanda olma" anlatmalarına karşın, eylemin
tekil oluşu durumlarda yalnızca *-Dik+iyelik+İn)E*
ulaç kullanılır:

Buraya ilk *geldiğimde/geldiğim zaman* her şey çok fark-
lıydı.
Onu *son gördüğümde/gördüğüm zaman* hastaydı.

4 *-Dik+iyelik+İn)E* ve *-Dik+iyelik zaman* ulaçları, ana
tûmcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekim-
li yapıları için de uygundur ama tekrar belirteci *her*

yalnızca eylem *Dik+iyelik+{n}dE* ulacı aldığında kullanılır:

Seni *her* gördüğümde mutlu oluyorum.
Seni *her* gördüğüm zaman mutlu oluyorum.

ULAÇLAR

-Dik/-lylEcEk + iyelik sırada, -lyl-İncE, -E/İlr ... -mEz

- 5 *-Dik/-lylEcEğİ* sırada ulacı, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleştiği anı gösterir ve ana tümceyi "aynı anda olma" açısından niteler:

Sen *ara-dığın sırada* ben evden çıkmak üzereydim.
Evden çık-*acağım sırada* sen aradın.

- 6 *-Dik/-lylEcEğİ* sırada ulacı, "aynı anda olma" açısından ana eylemle *-Dik+iyelik+{n}dE* ve *-Dik+iyelik* zaman ulaçlarına göre anlık ilişki daha sıkıdır:

İlkbahar *gel-diğ-i-nde* / *gel-diğ-i zaman* / *geldiği sırada* çiçekler açar.

- 7 *-lylİncE* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine bağlı olarak hemen veya sonrasında ortaya çıkacak sonucu anlatması açısından sınırlar:

Öğretmen sınıfa girince bütün öğrenciler sustu.
Kitaplarınız kurs başlayınca verilecek.

- 8 *-lylİncE* ulacı, ana tümceyi zamandan çok sonuçları açısından etkilediğinden, ana tümcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekimli yapıları için de uygundur ama *her* belirteci kullanılmaz:

Seni *her* görünce mutlu oluyorum.

- 9 *-E/İlr ... -mEz* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin hemen sonrasında gerçekleşme açısından sınırlar:

Eve gider gitmez uyuyacağım.

- 10 *-E/İlr ... -mEz* ulacı, belirli eylemlerle kalıplaşmış olarak çok farklı anlamlarda da kullanılır:

Olur olmaz konuşma.
Tekliflerini ister istemez kabul ettim.

ULAÇLAR

-lylEnE/-lylİncEyE kadar/dek

- 11 *-lylEnE/-lylİncEyE kadar/dek* ulaçları ana eylemin gerçekleşmesinin sona erme noktasını gösterir:

Diploma al-ana/alıncaya kadar/dek kursa devam ettim / edeceğim.

- 12 Ulacın *-lylEnE/-lylİncEyE kadar* yapısı, dilek (hikaye) kipi çekimli ana tümcelerin başka bir iş, oluş veya durumun yerini almasına yönelik anlatımlarla bağlantı kurar:

Mektup yazana/yazıncaya kadar keşke hemen telefon etseydi.

X. ÜNİTE

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)

-Dik/-lylEcEk + iyelik + -{n}l söyle

- 1 Zaman çekimli doğrudan aktarım tümceleri dolaylı aktarıma *-Dik/-lylEcEk+iyelik+{n}l* yapısıyla adlaştırlarak çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *söyle-tir*:

Erol Seda'ya "Seni seviyorum" dedi >

Erol Seda'ya onu sevdiğini söyledi.

Öğrenci öğretmene "Bu konuyu anlamadım" dedi >

Öğrenci öğretmene (bu konuyu anlamadığını) söyledi

Ahmet "Ben hiç yalan söylemem" diyor >

Ahmet (hiç yalan söylemediğini) söylüyor.

Babam "Yakında başka eve taşınacağız." diyor >

Babam (yakında başka eve taşınacağımız) söylüyor.

Lale "Yarın İstanbul'a gidiyorum" demiş >

Lale (yarın İstanbul'a gideceğini) söylemiş.

Arkadaşım bana "Sizinle gelemem" dedi >

Arkadaşım bana (bizimle gelemeyeceğini) söyledi.

DOLAYLI AKTARIM (evet/hayır soruları)

-lylİp...-mE + -dik/-lylEcEk + iyelik + -{n}l sor-

- 2 Zaman çekimli ve *evet/hayır* sorusu olan doğrudan aktarım tümceleri, *-Dik/-lylEcEk+iyelik+{n}l* yapısıyla adlaştırlarak ve eylemin *-lylİp* ulacı ile yinelenmesiyle çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *sor-tır*:

Seda Erol'a "Beni seviyor musun?" diye sordu >

Seda Erol'a onu sevip sevmediğini sordu.

Öğretmen öğrencilere "Bu konuyu anladınız mı?" diye sordu >

Öğretmen öğrencilere (bu konuyu anlayıp anlamadıklarını) sordu.

Ahmet "Zaman zaman küçük yalanlar söylemez misiniz." diye soruyor >

Ahmet (zaman zaman küçük yalanlar söyleyip söylemediğimizi) soruyor

Lale bana "Yarın İstanbul'a gidiyor musun?" diye sordu >

Lale bana (yarın İstanbul'a gidip gitmeyeceğimi) sordu.

Babama "Yakında başka bir eve taşınacak mıyız?" diye sordum >

Babama (yakında başka bir eve taşınıp taşınmayacağımızı) sordum >

Arkadaşım bana "Sen de bizimle gelebilecek misin?" diye sordu >

Arkadaşım bana (benim de onlarla gidip gidemeyeceğimi) sordu.

Dilbilgisi Desteği

DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümcesi)

(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)l

- 3 Koşaçlı doğrudan aktarım tümceleri dolaylı aktarıma, yalnızca haber kipi çekimi için, ol- yardımcı eylemine -Dik+iyelik+-(n)l yapısı eklenip adlaştırılarak çevrilir.

Hasta doktora "Bugün daha iyiyim" dedi >

Hasta doktora [bugün daha iyi olduğunul] söyledi.

Öğrenciler öğretmene "Türkçe zor değil" dediler >

Öğrenciler öğretmene [Türkçenin zor olmadığını] söylediler.

Müdür beye "Meşgul müsünüz?" diye sordum >

Müdür beye [meşgul olup olmadığını] sordum.

DOLAYLI AKTARIM (kipler)

-mEk/-mE + iyelik gerek/-iste-

- 4 Kip çekimli doğrudan aktarım tümceleri, yalnızca gereklilik ve istek kipi için, -mEk/-mE+iyelik yapısıyla adlaştırılarak çevrilir. Ana tümcenin eylemi tipik olarak gerek- ve iste-'tir:

Öğretmenim bana "Daha çok çalışmalısın." diyor >

Öğretmenim bana [daha çok çalışmam gerektiğini] söylüyor

Uzmanlar "Çocuklar günde iki saatten çok TV izlememeliler" diyor >

Uzmanlar [çocukların günde iki saatten çok TV izlememeleri gerektiğini] söylüyor.

Görevliye "Tekrar gelmeli miyim?" diye sordum >

Görevliye [Tekrar gelmem gerekip gerekmediğini] sordum.

Garsona "Ben kahve içeyim." dedim >

Garsona [kahve içmek istediğimi] söyledim.

Çocuk annesine "Ben de sizinle geleym mi?" diye sordu >

Çocuk annesine [Onlarla gidip gidemeyeceğini] sordu.

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dik/-(y)EcEk + iyelik için, -Dik/-(y)EcEk + -(n)den

- 1 -Dik/-(y)EcEk+iyelik için ve -Dik/-(y)EcEk+(n)den ulaçları, ana tümceyi, eklendikleri tümcedeki iş, hareket, durum, olay vb. nedeniyle, gerekçesiyle yapılmış olma açısından niteler:

[Türkiye'de yaşa-dığım için] Türkçe öğreniyorum.

[Türkiye'de yaşa-yacağım için] Türkçe öğreniyorum.

[Bu konuyu yarınki toplantıda ele al-acağımızdan] bugün diğer konuları tartışacağız

[Her gün yüzlerce yeni araç trafiğe çık-tığından] büyük şehirlerdeki ulaşım sorunu günden güne büyüyor.

NEDENLEŞTİRME

dolayı/nedeniyle/yüzünden

- 2 *nedeniyle* /*yüzünden*/*dolayı* ilgeçleri, çeşitli ad ve ad gruplarıyla birlikte öbek kurarak eylemin gerçekleşmesinin nedenini anlatmak için kullanılır:

Yol çalışmaları *nedeniyle* birçok yol trafiğe kapalı.

Şiddetli yağmur *yüzünden* birçok araç yollarda mahsur kaldı.

Sözlerim-den *dolayı* seni kırdıysam özür dilerim.

- 3 *nedeniyle* ve *yüzünden* ilgeçleri yalın durumundaki, *dolayı* ilgeci ise çıkma durumundaki tümleçlerle kullanılırken *yüzünden* ilgeci, ayrıca, yalnızca adların tamlayan durumu ekini almasını ister:

Senin/sen yüzünden işe geç kaldım.

Yol *çalışmaları/çalışmalarının* yüzünden birçok yol trafiğe kapalı.

Sözlerin dolayı seni kırdıysam özür dilerim.

NEDENLEŞTİRME

diye

- 4 *diye* ulaç, tam çekimli tümceleri neden, gerekçe anlatmak üzere ana tümcelere bağlar:

[Sen geleceksin] *diye* günlerdir hazırlık yapıyorum.

[Bu iş bittil] *diye* görüyordum.

[Biz ziyelim] *diye* bak neler almış!

[Sen üzülme] *diye* o konuyu hiç açmadım.

- 5 *diye* ulaç, zaman çekimli tümcelerde öznenin belirtme durumunda olduğu, eylemin ise her zaman 3. tekil-kişi çekiminde olduğu yapılanmalarla da kullanılır:

[Sen-i gelecek] *diye* günlerdir hazırlık yapıyorum.

[Bu iş-i bittil] *diye* görüyordum.

ADLAŞTIRMA (genel)

-mE/-Dik/-(y)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEN/-(n)l

- 6 -mE/-Dik/-(y)EcEk ekleri, tümceleri adlaştırmak için kullanılır. Adlaşan tümcenin öznesi tamlayan eki, adlaştırma ekleri de bu özne ile uyumlu kişi-sayı eki alır. Adlaşmış tümceler ana tümcede bir adın aldığı bütün görevleri (özne ve tümleç) üstlenebilir, bu görevlerde gereken durum eklerini de alır:

özne*

[Senin böyle konuşman] herkesi üzdü.

[Senin böyle konuş-acağ-ın] belliydi.

[Senin böyle konuş-luğun] hiç olmadı.

tümleç

Ben [Senin bunu yaptığ-ıl-nı] biliyorum.

Ben [Senin bunu yapacağ-ıl-nı] biliyorum.

Ben [Senin bunu yaptığ-ıl-na] inanmıyorum.

Ben [Senin bunu yapma-nı] da bir sakınca görmüyorum.

Ben [Senin bunu yapma-nı] dan korkuyorum.

- 7 -Dik ve -ly/EcEk ekleri ile kurulan adlaştırmalar tümcede özne olduğunda yalnızca koşaç tümceleri ana tümce olabilir.

[Senin böyle konuşman] çok üzücü.

[Senin böyle konuş-acağ-ınl bizi yanılttı.

[Senin böyle konuş-tuğ-unl herkesi üzdü.

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dik/-ly/EcEk + iyelik halde

- 1 -Dik+iyelik halde ulacı, ana tümceyi, eklendikleri tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine karşı yapılmı açısından niteler:

Hiç çalış-ma-dığı halde sınavda başarılı oldu.

Çok çalış-tığı halde sınavda başarılı olamadı.

- 2 -Dik+iyelik halde ulacı, herhangi bir karşıtlık kurmak-sızın yalnızca "yanında var olma, beraberinde olma" anlatmak üzere "beraberinde/yanında ... olduğu halde" biçimde kalıplaşmış olarak da kullanılır:

Yanında Ahmet olduğu halde içeri girdi.

Beraberinde gerekli evraklar olduğu halde toplantıya katıldı.

ULAÇLAR

-mEsInE rağmen/karşın

- 3 -mEsInE rağmen ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine karşı yapılması açısından niteler:

Hiç çalış-ma-sına rağmen/karşın sınavda başarılı oldu.

Çok çalış-masına rağmen/karşın sınavda başarılı olmadı.

KARŞITLIK

-ly/E rağmen/karşın, -sE dE / bile

- 4 rağmen/karşın ilgeçleri, adsoylu sözcükleri doğrudan tümlec olarak alıp ana eylemin yapılışını karşıtlık kurarak niteler:

Hakem lolumsuz hava koşulların-a rağmen/karşınl maçı oynattı.

- 5 -sE dE/bile yapısı, eklendiği tümcenin gerçekleşmesinin ana tümce için bir koşul oluşturmadığını anlatır, ana eylemin her şeye rağmen gerçekleşmesine dair niteleme yapar:

O beni arama-sa da/bile ben onu aramaya devam edeceğim.

O beni ara-sa da/bile ben onu aramayacağım

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

A	ad	noun
	adıl	pronoun
	adlaşmış tümce	nominalised sentence
	adlaştıma	nominalisation
	adsoylu	nominal words
	ana eylem	main verb, matrix verb
	anaforik	anaphoric
B	bağlaç	conjunction
	belirteç	adverb
	belirteç öbeği	adverbial phrase
	belirtme durumu eki	accusative case marker
	bileşik ad	compound noun
	bitmişlik	perfectivity
C	çatı	voix
	çatı eki	voix suffix
	çekim	inflection
	çekim ekleri	inflectional suffixes
	çekimli tümce	tensed sentence
	çıkma durumu eki	ablative case marker
	çoğul	plural
	çoğulluk	plurality
	çoğul özne	plural subject
	çoklu çatı	multiple voix
	çoklu ettirgen çatı	multiple causative suffix
D	dilbilgisi	grammar
	dilbilgisel	grammatical
	dilek kipi	optative mood
	doğrudan aktarım	direct speech
	dolaylı aktarım	indirect speech
	dönüşlü çatı	reflexive voix
	dönüşlü eylem	reflexive verb
	dönüşlölük	reflexive construction
	dönüşlölük adlı	reflexive pronoun

	durum	case
	durum eki	case suffix
E	edilgen çatı	passive construction
	edilgen eylem	passive verb
	edilgen özne	passive subject
	edilgenlik	passivisation
	ek	affix
	emir kipi	imperative
	etken	active
	etken nesne	active object
	ettirgen eylem	causative verb
	ettirgenlik	causativity
	evet/hayır soruları	yes/no questions
	eylem	verb
G	geçişli eylem	transitive verb
	geçişsiz eylem	intransitive verb
	gelecek zaman	future tense
	geniş zaman	aorist
	gerçek özne	logical subject
	gereklilik	necessity
	gereklilik kipi	necessitive mood
	gönderim	reference
H	haber kipi	indicative mood
I	ikileme	reduplication
	ilgeç	postposition
	istek kipi	optative mood
	işaret sıfatı	demonstrative adjective
	işteş çatı	reciprocal construction
	işteş eylem	reciprocal verb
	işteşlik	reciprocity
	işteşlik adlı	reciprocal pronoun
	iyelik eki	possessive marker
	iyelik adlı	possessive pronoun

K	kalma durumu eki	locative case marker
	karşıtlık	opposition
	kip	mood
	kişi eki	personal suffixe
	koşaç eylemi	copular verb
	koşaç tümcesi	copular sentence
	koşul kipi	conditional mood
	koşul kipi eki	conditional mood suffix
	kök	root
	kök eylem	root verb
N	nedenleştirme	causality
	nesne	object
O	olumsuz	negative
	ortaç	participle
	ortaç eki	participle suffix
O	ölçü sıfatı	measure adjective
	özne	subject
	öznesiz tümce	subjectless sentence
P	pekiştirme	strengthening
S	sayı eki	personal suffix
	sıfat	adjective
	sözde özne	pseudo subject
	sözlüksel	lexical

	sözlükselleşme	lexicalisation
	sözlükselleşmiş	lexicalised
	süre	period, duration
	sürme	continuity
Ş	şimdiki zaman	present tense
T	tamlanan	possessed
	tamlayan	possessor
	tekil	singular
	tekrarlanma	iteration
	tümce	sentence
	tümcesel anlatım	sentential expression
	tümleç	complement
	tümleçsel	complemental
	tümleçsel ortaç eki	complemental participle suffix
U	ulaç	gerund
	uyum	agreement
Y	yalın	nominative
	yalın durum	nominative case
	yan tümce	subordinate clause
	yönelme durumu eki	dative case marker
	yüklem	predicate
Z	zaman	tense
	zaman ulaçları	time adverbs
	zorunluluk	obligation

TÖMER-ADP DENKLİĞİ

ORTA KURLAR	ÜNİTELER	BECERİLER	
		DİNLEME	OKUMA
1. KUR	1. ÜNİTE İş Dünyası	• Kimi zaman bazı sözcük veya tümcelerin tekrarını istemek zorunda kalsam da günlük konuşmaları takip edebilirim.	• İlgili alanıma giren basit bir metni anlayabilir veya aşina olduğum bir metindeki bilinmeyen sözcükleri tahmin edebilirim.
	2. ÜNİTE Şimdi Spor Zamanı		
	3. ÜNİTE Hayaller Gerçek Olsa	• Oldukça yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda güncel veya ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo yayınlarının ana fikrini anlayabilirim.	• Bir metindeki ana fikri çıkarabilirim, ancak her ayrıntıyı anlayamam.
2. KUR	4. ÜNİTE Bu Yıl Moda Ne?		
	5. ÜNİTE Eğitim Şart	• Yavaş ve standart dilde konuşulduğunda konusuna aşina olduğum televizyon programlarının ve filmlerinin ana hatlarını anlayabilirim.	• Günlük hayatta karşılaştığım mektup, resmi yazışma, broşür türü metinlerden benim için gerekli olan bilgileri çıkarıp anlayabilirim.
	6. ÜNİTE Estetik ve Yaratıcılık		
3. KUR	7. ÜNİTE İcatlar Mucitler	• Bir konuşmayı veya kısa bir öyküyü takip edebilir ve daha sonra neler olabileceğine ilişkin varsayımlarda bulunabilirim.	• Kişisel mektuplardaki duygu, aralek ve olayları anlayabilir ve bir mektup arkadaşlığı kurabilirim.
	8. ÜNİTE Tabiat Ana		
	9. ÜNİTE Sinema Dünyası	• Günlük hayatta kullanılan aletlerin kullanım klavuzunda yer alan basit teknik bilgileri anlayabilirim.	• Gazete ve dergilerdeki haberleri ana hatlarıyla anlayabilirim.
4. KUR	10. ÜNİTE İster İnan İster İnanma		
	11. ÜNİTE Bugün Bayram		
	12. ÜNİTE İnsana Dair		• Haber özeti gibi metinlere göz gezdirerek kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgiyi bulabilirim.

DÜZLEMLERİ

KARŞILIKLI KONUŞMA

SÖZLÜ ANLATIM

YAZILI ANLATIM

ADP BECERİ DÜZEYİ

- Bazen tam olarak ne istediğini söylemem ya da söylene-ni takip etmem zor olsa bile bir konuşma ya da tartışmayı sürdürebilirim.
- Aşina olduğum ve şahsımla ilgili konularda karşılıklı bir konuşmayı başlatabilir, sürdürebilir ve sona erdirebilirim.
- Başkalarının görüş ve fikirlerini yorumlayabilir; şaşırma, mutluluk, üzüntü gibi duyguları ifade edip bunlara karşılık verebilirim.
- Tanıdığım kişilerle ve arkadaşlarımla bir tartışmaya girebilir ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.
- Bir yolculuk sırasında meydana gelebilecek bir çok durumda (örneğin adres sorma, bilet ve yer ayırtma, ücret ödeme, gidilecek yer ve tercih belirtme gibi) derdimi anlatabilirim.
- Bir sohbet ortamında konunun gidişatına yönelik inisiyatif ele alabilir, gerektiğinde yeni bir konuya geçebilirim.

- Aşina olduğum ve ilgi alanıma giren konulara ilişkin basit betimlemeler ve açıklamalar yapabilirim.
- Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim.
- Hayallerimden, umutlarımdan ve hedeflerimden söz edebilirim.
- Bir kitap ya da filmin konusu hakkında bilgi verebilir veya düşüncelerimi söyleyebilirim.
- Kısa bir alıntıyı metne sadık kalarak basit bir dille aktarabilirim.
- Öykü anlatabilirim.

- İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü ve bakış açımı içeren sade bir metin yazabilirim.
- Bir okul gazetesi veya duvar panosuna olaylar ya da deneyimlerimle ilgili basit metinler yazabilirim.
- Bir duyuru ya da ilana yazılı olarak yanıt verebilir ve ayrıntılı bilgi isteyebilirim.
- Gelişmeler ve olaylar üzerine haberleşebilmek için arkadaşlarımla ya da yakınlarımla mektup veya elektronik posta yoluyla haberleşebilirim.
- Bir mektupta üzüntü, mutluluk, ilgi ve sempati gibi duyguları ifade edebilirim.
- Özgeçmişimi yazabilirim.

B1

Alıntı Metinler

Sayfa	Başlık	Kaynak
10	Pazartesi Sendromu	www.hurriyet.com.tr
12	İşkolik Olabilir Misiniz?	www.kisiselbasari.com
14	Rahmi Koç'tan Konferans	www.habervitrini.com
15	Yedi Adımda Zirve	www.kigem.com
16	Rüya Meslekler Gerçekten Rüya mı?	Tempo dergisi
19	Sağlık Ve Spor	www.finspot.com.tr
21	Daha Akıllı Olmak İçin Spor	www.diyetce.com
21	Vücut Tipine Uygun Spor	www.diyetce.com
22	İlk Sporlar	www.eskur.com
23	Olimpiyat Ateşi	http://tr.wikipedia.org
24	Sporun Unutulmazları	www.number1forum.com
25	İbrahim Kutluay	www.antu.com
28	Kadın Fanatikler	www.sabah.com.tr
29	Fanatizmin Sınırı Yok	http://sporvizyon.zaman.com.tr
33	Bir Kartal Masalı	http://www.psikoloji.gen.tr/modules.name:Concent&pa:showpage&pid:16
37	Hayal Dünyası	http://resim.kitapyurdu.com/kitap/8625/secmehikayeler.htm
38	Dee Caffari	www.ikmilliyet.com
46	İndirim	http://cumaertesi.zaman.com.tr/?bl=7&hn=2802
48	Trend Avcıları	www.koolpa.com
49	Marka Çılgınlığı	www.hurriyet.com.tr
50	Benim Stilim	Instyle dergisi
52	Türkiye'nin Alışveriş Gerçekleri	www.radikal.com.tr
53	Burcuna Göre Giyim	http://astroloji.superonline.com
55	Öğrenmeyi Öğrenmek	http://yayim.meb.gov.tr/ , www.vitrindekikitaplar.com
57	Öğrenci Evleri	www.deukampus.com , www.istegenc.com
57	Bir Okul Anısı	www.milliyet.com.tr
58	Öğrenmenin Yaşı Yok	http://onpunto.com
60	Öğrenme Şevki	www.aksam.com.tr
61	Erzurum'dan Harvard'a	www.sabah.com.tr

Sayfa	Başlık	Kaynak
62	Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?	http://www.donusumkonagi.net
64	Bütün Kurslar Benim İçin	www.missgibi.com
65	Flamenko	www.flamenkoevi.com
67	Sanat nedir?	www.fotografya.gen.tr
69	Mona Lisa'nın Sırrı	www.milliyet.com.tr , www.radikal.com.tr
70	Kumdan İstanbul	www.karakututasarim.com
72	Sanat Dört Duvara Sığmazsa	www.radikal.com.tr
73	190 İnek Sokaklarda	www.cnntrk.com
76	Anadolu Ateşi	www.anadoluatesi.com
79	Tesadüfen Bulundular	www.frmtr.com
80	Bizim Mucitler	www.kanald.com.tr , www.atonet.org.tr
81	E- Postanın Mucidi	www.milliyet.com.tr
84	Fermuar Açar mı Kapatır mı?	Silverman, Steve. "Einstein'in Buzdolabı-Tuhaf Hikayeler", Aykırı Yay., 2003, Ankara., Çocuk Gözüyle: www.sabah.com.tr
84	Çocuklar İçin Bilim	www.turkmucit.com
86	Muhteşem Buluşlar	www.sabah.com.tr
88	Zihni Sinir Proceleri	www.hurriyet.com.tr
92	Zihni Sinir'e Şapka Çıkartıracak Buluşlar	http://teknoloji.milliyet.com.tr , www.teknolojik.org
92	Nesilleri Birer Birer Tükeniyor	www.yenimakale.com
93	Van Kedisi	www.ekolojimagazin.com
94	Tabiatla Geçen Çocukluğumuz	www.ekolojimagazin.com
95	Doğaya Dönüş	http://toprakanarestaurant.com/dogayakacis.htm
96	Şehiriye Anlatmak Zor	www.sizedebiyat.com
97	Piknik zamanı	www.thy.com
98	Küresel ısınma	www.kesfetmekicinbak.com
100	Erdemli	www.milliyet.com.tr
101	Doğa İçin Henüz Vakit Varken	www.milliyet.com.tr
104	Sinema Bir Tutkudur	http://gridergi.8k.com
105	Dünden Bugüne Sinema	www.stargazete.com , www.sabah.com.tr

Alıntı Metinler

Sayfa	Başlık	Kaynak
106	Oscar	www.ekolay.net, www.aksam.com.tr
108	Altın Portakal'ın Genç Yüzleri	www.milliyet.com.tr
109	Cannes Heyecanı Başlıyor	http://beyazperde.mynet.com
110	Sevdiğim Filmler	www.beyazperde.mynet
114	Miller	www.nedirvekimdir.com
116	Eros'un Aşkı	www.zeugmaweb.com
117	Gazetelerde Mitoloji	www.hurriyet.com.tr, www.radikal.com.tr, www.sabah.com.tr
118	Binlerce Hurafe	www.ntvmsnbc.com
120	Dolunay	www.turkeyforum.com
121	Merdiven Altı Korkusu	www.genckolik.net
122	Anadolu'nun Sırtları	www.stargazete.com, http://toplumvetarih.blogcu.com
124	Tanımlanamayan Uçan Nesneler	www.balikesir.com
125	Titanic Neden Batı?	http://www.tebesir.org
127	Bugün 23 Nisan, Neşe Doluyor İnsan	www.trt.net.tr
128	Ah Nerede O Eski Bayramlar	www.candundar.com
129	Amerika'da Cadılar Bayramı Telaşı	www.sabah.com.tr
130	Bahar Geliyor	www.oditurkce.org www.kultur.gov.tr
133	Domates Festivali	www.cnntrk.com
133	Karnaval Zamanı	www.istegenc.com
134	Yılın En Şahane Günü	www.istegenc.com
137	Doğum Günü	www.istegenc.com
140	Lütfen Biraz Hoşgörü	www.izedebiyat.com
142	Hayatlarımız ve Standartlar	www.istegenc.com
144	Marjinal Olmak İçin Yaşamadım	http://www.tourismtoday.net
145	Kim Akıllı, Kim Deli	www.milliyet.com.tr
146	Büyükkada'da Yalnız Bir Adam, Ergüder Yoldaş	http://www.40ikindi.com/ikincidonem/muzik/icerik/10.htm
147	Cennet Köşesinde Yaşam	http://www.hurriyet.com.tr/gundem/8798005.asp?top=1 (147)
149	Sadece Şort ve Doğanın Dostluğunu Giyinen Adam	http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?p=137886